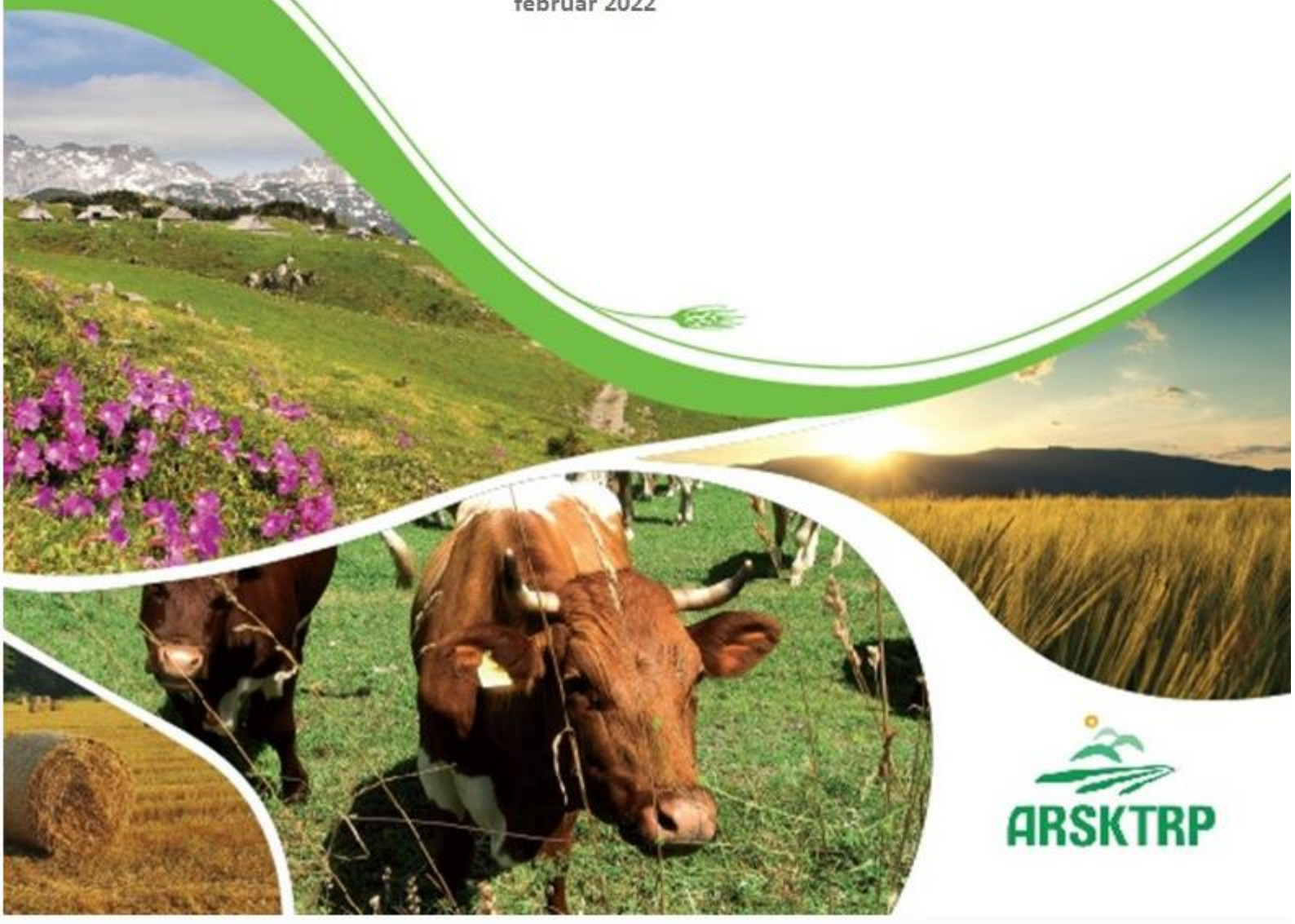
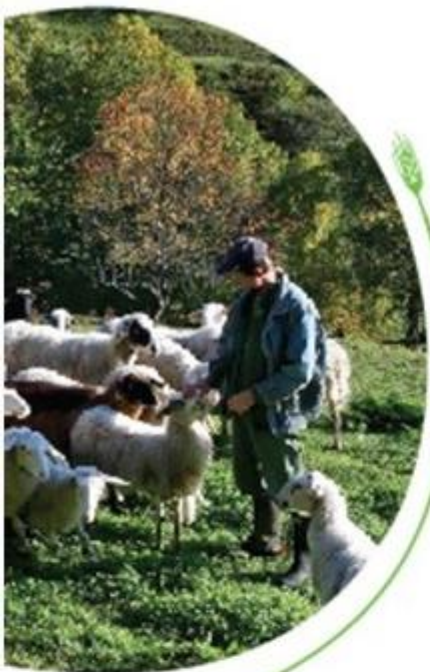

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Navodila za **UVELJAVLJANJE UKREPOV KMETIJSKE POLITIKE 2022**

februar 2022

ARSKTRP

KAZALO

1	UVOD.....	7
2	ZBIRNA VLOGA	8
2.1	VLOŽITEV ZBIRNE VLOGE	8
2.1.1	KAJ MORA NAREDITI UPRAVIČENEC PRED VLOŽITVIJO ZBIRNE VLOGE	9
2.1.2	SPOROČANJE TRANSAKCIJSKEGA RAČUNA	9
2.1.3	KAKO VLOŽITI ZBIRNO VLOGO?	9
2.2	ROKI ZA VLOŽITEV ZBIRNE VLOGE IN PRILOG	10
2.2.1	OSTALI POMEMBNI ROKI	12
2.2.2	VIŠJA SILA ALI IZJEMNE OKOLIŠČINE IN NARAVNE OKOLIŠČINE	12
2.3	PRIPRAVA NA VLOŽITEV ZBIRNE VLOGE IN UREDITEV PODATKOV V REGISTRIH OZIROMA EVIDENCAH 14	14
2.4	VSEBINA ZBIRNE VLOGE	14
2.4.1	PRILOGE ZBIRNE VLOGE	15
2.4.2	POSTOPEK PODALJŠANJA ZAKLJUČENE PETLETNE OBVEZNOSTI IZVAJANJA UKREPOV KOPOP IN EK	16
2.4.3	ODDAJA VLOG ISTOČASNO Z ZBIRNO VLOGO.....	16
2.5	SPREMEMBE ZBIRNE VLOGE	17
2.6	POZNA PREDLOŽITEV ZBIRNE VLOGE	18
2.7	UMIK VLOG, ZAHTEVKOV IN IZJAV	19
3	SKUPNI POGOJI ZA SCHEME NEPOSREDNIH PLAČIL IN NEKATERE UKREPE PROGRAMA RAZVOJA PODEŽELJA.....	20
4	PRVI STEBER: NEPOSREDNA PLAČILA.....	23
4.1	SPLOŠNI POGOJI ZA PREJEMANJE NEPOSREDNIH PLAČIL.....	23
4.2	SCHEME NEPOSREDNIH PLAČIL.....	23
4.3	SCHEMA OSNOVNEGA PLAČILA (PLAČILNE PRAVICE)	24
4.3.1	UVELJAVLJANJE PLAČILNIH PRAVIC V LETU 2022	25
4.4	NACIONALNA REZERVA 2022.....	26
4.4.1	UPRAVIČENCI, POGOJI IN ZAHTEVE	26
4.4.2	VIŠINA PODPORE.....	27
4.4.3	POLNJENJE NACIONALNE REZERVE	27
4.4.4	PRENOS PLAČILNIH PRAVIC.....	27
4.5	KMETIJSKE PRAKSE IZ NASLOVA ZELENE KOMONENTE.....	28
4.5.1	NAMEN UKREPA.....	28
4.5.2	ZAVEZANCI ZA IZVAJANJE KMETIJSKIH PRAKS »ZELENE KOMONENTE«.....	29
4.5.3	VIŠINA PODPORE	29
4.5.4	DIVERZIFIKACIJA KMETIJSKIH RASTLIN.....	29
4.5.5	IZJEME GLEDE IZVAJANJA UKREPA DIVERZIFIKACIJE.....	30
4.5.6	POVRŠINE Z EKOLOŠKIM POMENOM (PEP)	31
4.5.7	IZJEME GLEDE ZAGOTAVLJANJA POVRŠIN Z EKOLOŠKIM POMENOM.....	32
4.5.8	OHRANJANJE OKOLJSKO OBČUTLJIVEGA TRAJNEGA TRAVINJA	34
4.5.9	ZNIŽANJA ALI IZKLJUČITVE IZ NASLOVA ZELENE KOMONENTE.....	35

4.5.10	IZRAČUN UPRAVNEGA UKREPA.....	35
4.6	PLAČILO ZA MLADE KMETE	35
4.6.1	NAMEN UKREPA.....	35
4.6.2	UPRAVIČENCI	36
4.6.3	VIŠINA PODPORE.....	37
4.6.4	TRAJANJE PODPORE	38
4.7	SHEME PROIZVODNO VEZANIH PODPOR	38
4.7.1	PODPORA ZA STRNA ŽITA	38
4.7.2	PODPORA ZA MLEKO V GORSKIH OBMOČJIH	39
4.7.3	PODPORA ZA REJO GOVEDI.....	40
4.7.4	PODPORA ZA ZELENJADNICE	41
4.7.5	PODPORA ZA REJO DROBNICE	49
4.8	PLAČILO ZA OBMOČJA Z NARAVNIMI OMEJITVAMI	50
4.8.1	NAMEN UKREPA.....	50
4.8.2	UPRAVIČENCI, POGOJI IN ZAHTEV	50
4.8.3	VIŠINA PODPORE.....	50
4.8.4	VPLIV PLAČILA PONO NA PLAČILO OMD	51
4.9	SHEMA ZA MALE KMETE.....	51
4.9.1	NAMEN SHEME	51
4.9.2	UPRAVIČENCI, POGOJI IN ZAHTEV	51
4.9.3	VIŠINA PODPORE.....	51
4.9.4	TRAJANJE PODPORE	52
5	<u>DRUGI STEBER – PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA</u>	<u>53</u>
5.1	KMETIJSKO-OKOLJSKA-PODNEBNA PLAČILA	53
5.1.1	NAMEN UKREPA.....	53
5.1.2	UPRAVIČENCI	53
5.1.3	POGOJI UPRAVIČENOSTI	54
5.1.4	SPLOŠNI POGOJI.....	54
5.1.5	PODALJŠANJE ZAKLJUČENIH PETLETNIH OBVEZNOSTI KOPOP	54
5.1.6	OPERACIJE IN MOŽNOST NOVIH VSTOPOV	55
5.1.7	PROGRAM AKTIVNOSTI.....	57
5.1.8	OBMOČJE IZVAJANJA	57
5.1.9	ODSTOPANJA OD OBVEZNOSTI.....	58
5.1.10	KONTROLNI SISTEM	58
5.1.11	SPREMEMBE NACIONALNE ZAKONODAJE IN ZAKONODAJE EU.....	58
5.1.12	HRAMBA DOKUMENTACIJE	58
5.1.13	ZAMENJAVE V OKVIRU UKREPA KOPOP	59
5.1.14	VIŠINA PODPORE.....	59
5.1.15	OPIS OPERACIJ.....	59
5.1.16	KOMBINACIJE OPERACIJ OZIROMA ZAHTEV V OKVIRU UKREPA KOPOP IN KOMBINACIJE UKREPA KOPOP Z DRUGIMI UKREPI	59
5.1.17	OPERACIJA POLJEDELSTVO IN ZELENJADARSTVO.....	59
5.1.18	OPERACIJA HMELJARSTVO	62
5.1.19	OPERACIJA SADJARSTVO.....	63
5.1.20	OPERACIJA VINOGRADNIŠTVO	64
5.1.21	OPERACIJA TRAJNO TRAVINJE I	66

5.1.22	OPERACIJA TRAJNO TRAVINJE II	66
5.1.23	OPERACIJE POSEBNI TRAVIŠČNI HABITATI (HAB), TRAVIŠČNI HABITATI METULJEV (MET), HABITATI PTIC VLAŽNIH EKSTENZIVNIH TRAVNIKOV (VTR) IN STELJNIKI (STE_KOS)	67
5.1.24	OPERACIJA POSEBNI TRAVIŠČNI HABITATI (HAB)	67
5.1.25	OPERACIJA TRAVIŠČNI HABITATI METULJEV (MET)	69
5.1.26	OPERACIJA HABITATI PTIC VLAŽNIH EKSTENZIVNIH TRAVNIKOV (VTR)	70
5.1.27	OPERACIJA VODNI VIRI	72
5.1.28	OPERACIJA OHRANJANJE HABITATOV STRMIH TRAVNIKOV	73
5.1.29	OPERACIJA GRBINASTI TRAVNIKI	73
5.1.30	OPERACIJA REJA DOMAČIH ŽIVALI NA OBMOČJU POJAVLJANJA VELIKIH ZVERI	73
5.1.31	OPERACIJA PLANINSKA PAŠA	74
5.1.32	OPERACIJA VISOKODEBELNI TRAVNIŠKI SADOVNJAKI	74
5.1.33	OPERACIJA OHRANJANJE MEJIC	75
5.1.34	OPERACIJA REJA LOKALNIH PASEM, KI JIM GROZI PRENEHANJE REJE	77
5.1.35	OPERACIJA OHRANJANJE RASTLINSKIH GENSKIH VIROV, KI JIM GROZI GENSKA EROZIJA	78
5.2	EKOLOŠKO KMETOVANJE	79
5.2.1	NAMEN UKREPA	79
5.2.2	SPLOŠNI POGOJI	79
5.2.3	UPRAVIČENCI	80
5.2.4	TRAJANJE, PODALJŠANJE IN SPREMEMBE OBVEZNOSTI	80
5.2.5	POVEZAVA UKREPA EK IN UKREPA KOPOP	80
5.2.6	POGOJI IN ZAHTEVE	80
5.2.7	ZAHTEVE	81
5.2.8	VELIKOST POVRŠINE	81
5.2.9	VIŠINA PODPORE	82
5.2.10	KOMBINACIJE Z DRUGIMI UKREPI	82
5.3	PLAČILA OBMOČJEM Z NARAVNIMI ALI DRUGIMI POSEBNIMI OMEJITVAMI	84
5.3.1	NAMEN UKREPA	84
5.3.2	UPRAVIČENCI	84
5.3.3	POGOJI IN ZAHTEVE	84
5.3.4	VIŠINA PODPORE	85
5.3.5	KOMBINACIJE Z DRUGIMI UKREPI	86
5.4	DOBROBIT ŽIVALI	86
5.4.1	NAMEN UKREPA	86
5.4.2	UPRAVIČENCI	86
5.4.3	VLAGANJE ZAHTEVKOV	86
5.4.4	USPOSABLJANJE	86
5.4.5	OPERACIJA DŽ – PRAŠIČI	87
5.4.6	OPERACIJA DŽ – GOVEDO	89
5.4.7	OPERACIJA DŽ – DROBNICA	90
6	<u>OZNAČEVANJE VIRA FINANCIRANJA</u>	<u>92</u>
7	<u>NAVZKRIŽNA SKLADNOST</u>	<u>93</u>
7.1.1	SISTEM NAVZKRIŽNE SKLADNOSTI	93
7.1.2	VREDNOTENJE KRŠITEV IN IZRAČUN ZNIŽANJ	94

7.1.3	VRSTE KRŠITEV (NESKLADNOSTI) GLEDE NA OCENO POMEMBNOСТИ NESKLADNOSTI	95
7.1.4	RAZNO	96
8	UREDITEV PODATKOV V REGISTRIH.....	97
8.1	REGISTER KMETIJSKIH GOSPODARSTEV	97
8.1.1	PODATKI O NOSILCU, NAMESTNIKU NOSILCA, ČLANIH KMETIJE IN ZAPOSLENIH NA KMETIJI.....	97
8.1.2	PODATKI O ZEMLJIŠČIH V UPORABI	98
8.1.3	PRAVILA VRISA GERK V RKG	98
8.1.4	PRAVILA GLEDE VRISA GERK Z VRSTO RABE 1300 – TRAJNI TRAVNIK	99
8.1.5	VRSTA RABE 1320 - TRAVINJE Z RAZPRŠENIMI NEUPRAVIČENIMI ZNAČILNOSTMI	99
8.1.6	KONTROLA Z EVIDENCO DEJANSKE RABE KMETIJSKIH IN GOZDNIH ZEMLJIŠČ /PRAVILNIK O DEJANSKI RABI KMETIJSKIH IN GOZDNIH ZEMLJIŠČ/	100
8.2	IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA REJNIH ŽIVALI	101
8.2.1	GOVEDO.....	101
8.2.2	PRIGLASITEV PODATKOV V CRG.....	101
8.2.3	PRAŠIČI	102
8.2.4	DROBNICA	102
8.2.5	KOPITARJI	103
8.3	EVIDENCA IMETNIKOV REJNIH ŽIVALI IN EVIDENCA REJNIH ŽIVALI	103
8.3.1	ZAVEZANCI ZA VPIS V EVIDENCO IMETNIKOV REJNIH ŽIVALI	103
8.3.2	ZAVEZANCI ZA SPOROČANJE STALEŽA V EVIDENCO REJNIH ŽIVALI	104
8.3.3	ROK ZA SPOROČANJE STALEŽA	104
8.4	REGISTRACIJA OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE ŽIVIL RASTLINSKEGA IN ŽIVALSKEGA IZVORA IN OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE KRME TER SPREMEMBA PODATKOV O DEJAVNOSTI(H) OBRATOV	105
8.4.1	REGISTRACIJA OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE ŽIVIL RASTLINSKEGA IZVORA	105
8.4.2	REGISTRACIJA OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE ŽIVIL ŽIVALSKEGA IZVORA.....	106
8.4.3	REGISTRACIJA DEJAVNOSTI OBRATOV PRIMARNE PRIDELAVE KRME.....	106
8.4.4	POSTOPEK REGISTRACIJE OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE ŽIVIL RASTLINSKEGA IN ŽIVALSKEGA IZVORA IN REGISTRACIJE OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE KRME IN OBVEŠČANJE O SPREMEMBAH	107
9	KLAVZULA O IZOGIBANJU	108
10	UPRAVNI PREGLEDI	109
10.1	GRAFIČNE EVIDENCE	109
10.2	OPISNE EVIDENCE.....	109
11	PREGLEDI NA KRAJU SAMEM	111
11.1	NAJAVA PREGLED OV NA KRAJU SAMEM	111
11.2	ČASOVNA IZVEDBA PREGLED OV NA KRAJU SAMEM	111
11.3	DOLŽNOSTI NOSILCA KMG V ZVEZI S PREGLED OM NA KRAJU SAMEM	111
11.4	PREGLEDI NA KRAJU SAMEM ZA UKREP KOPOP.....	112
11.5	KONTROLA ZAHTEVKOV ZA UKREP EK.....	112
11.6	KONTROLA NAVZKRIŽNE SKLADNOSTI	112

11.7	EVIDENCE, KI SE PREVERJAJO TUDI PRI KONTROLI NAVZKRIŽNE SKLADNOSTI.....	113
11.8	PREGLEDI NA KRAJU SAMEM ZA UKREP DŽ	114
<u>12</u>	<u>IZRAČUN IN UPORABA UPRAVNIH UKREPOV</u>	<u>115</u>
<u>13</u>	<u>POSEBNE KULTURE</u>	<u>116</u>
<u>14</u>	<u>RAZNO</u>	<u>117</u>
14.1	PRAVNE PODLAGE.....	117
14.2	KONTAKTI, INFORMACIJE	118

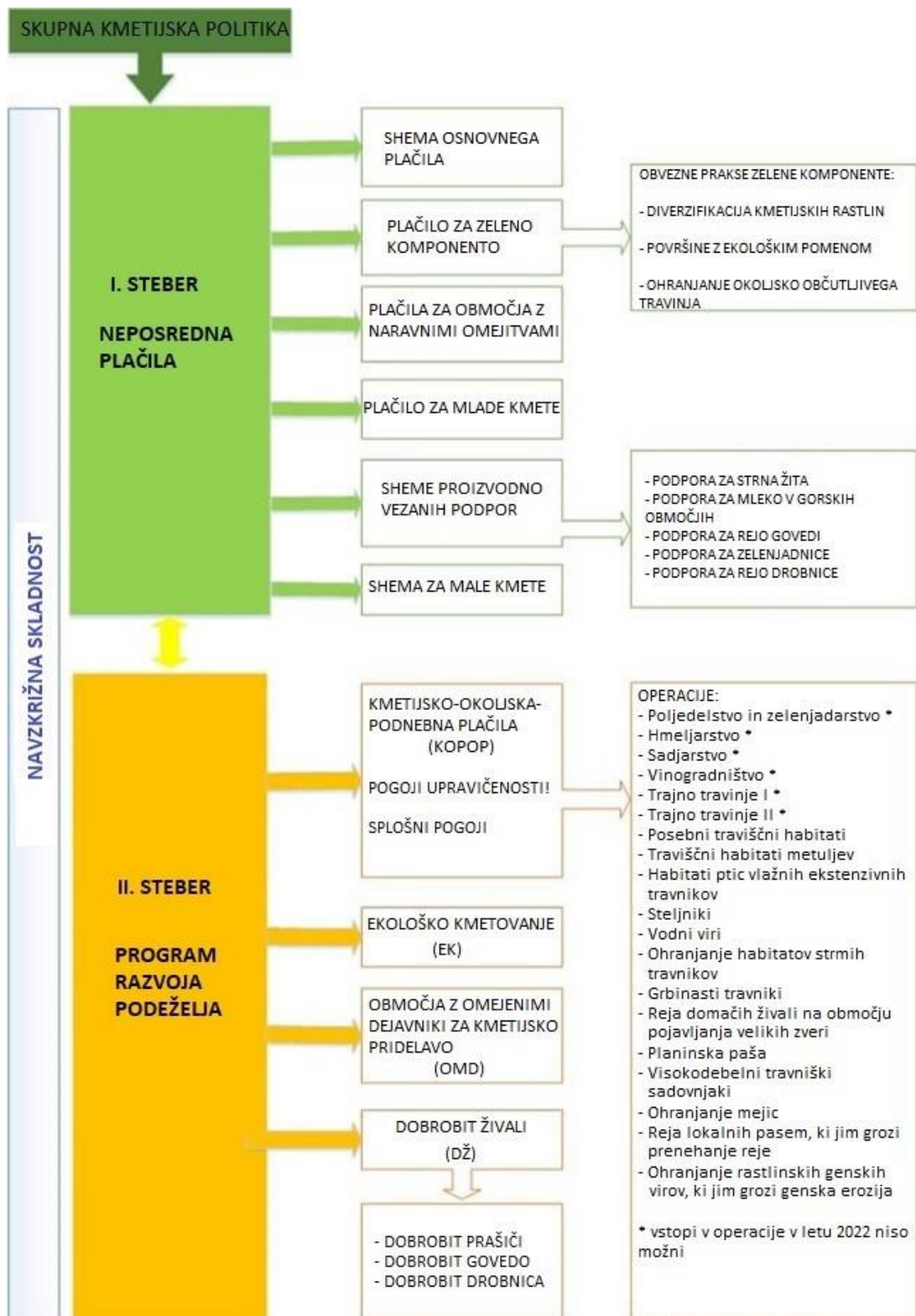
KRATICE

ARSKTRP	Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja
CRG	Centralni register govedi
CRD	Centralni register drobnice
CRPš	Centralni register prašičev
DŽ	Dobrobit živali
EK	Ukrep ekološko kmetovanje iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020
FFS	Fitofarmacevtska sredstva
GERK	Grafična enota rabe zemljišč kmetijskega gospodarstva
G-MID	G-MID je identifikacijska številka gospodarstva, kot je določeno v predpisih, ki določajo identifikacijo in registracijo rejnih živali
GO	Gorska območja
GVŽ	Glava velike živine
IAKS	Integrirani administrativni in kontrolni sistem
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMG	Kmetijsko gospodarstvo
KOPOP	Ukrep kmetijsko-okoljska-podnebna plačila iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020
JSKS	Javna služba kmetijskega svetovanja
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
NUV	Načrt upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja
OMD	Ukrep plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost)
OOTT	Okoljsko občutljivo trajno travinje
PA	Program aktivnosti
PONO	Plačilo za območja z naravnimi omejitvami
PRP 2007–2013	Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013
PRP 2014–2020	Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020
RDG	Register drobnice na gospodarstvu
RGG	Register govedi na gospodarstvu
RKG	Register kmetijskih gospodarstev
RPG	Register prašičev na gospodarstvu
RPP	Register plačilnih pravic
SKP	Skupna kmetijska politika
UVHVVR, SIRIS	Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, sektor za identifikacijo in registracijo ter informacijske sisteme

1 UVOD

Leto 2022 je osmo leto izvajanja reforme Skupne kmetijske politike 2014–2020, ki je bila sprejeta v letu 2013. Kot v preteklih letih, se bodo tudi v letu 2022 zbirne vloge za uveljavljanje neposrednih plačil in ukrepov Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (v nadaljevanju: PRP 2014–2020), vezane na površino in živali, vlagale skupaj. Navodila so namenjena vsem vlagateljem zbirnih vlog, saj pojasnjujejo ukrepe, za lažje razumevanje pa so dodani tudi nekateri primeri. Navodila so pravno nezavezujoča in so informativne narave.

Shema 1: Ukrepi skupne kmetijske politike

2 ZBIRNA VLOGA

Zbirna vloga zajema:

- vloge za pomoč za sheme neposrednih plačil;
- vlogo za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve;
- zahteve za ukrepe iz PRP 2014–2020:
 - kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (v nadaljevanju: ukrep KOPOP),
 - ekološko kmetovanje (v nadaljevanju: ukrep EK),
 - plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (v nadaljevanju: ukrep OMD),
 - dobrobit živali (v nadaljevanju: ukrep DŽ);
- priloge zbirne vloge in dokazila.

Upravičenec mora pri izpolnjevanju zbirne vloge uporabljati identifikacijsko številko kmetijskega gospodarstva (v nadaljevanju: KMG-MID) in v primeru planin, skupnih pašnikov in gospodarstev, na katerih uveljavlja zahtevek za operacijo dobrobit živali – prašiči, tudi edinstveno registracijsko številko gospodarstva (v nadaljevanju: G-MID).

Zbirne vloge ni treba vložiti upravičencem, ki imajo samo čebele in uveljavljajo le ukrepe iz nacionalnega programa za čebelarstvo ter imajo v uporabi do 1 ha kmetijskih površin.

Pomen nekaterih izrazov v zbirni vlogi

GOSPODARSTVO je obrat, kjer se gojijo kopenske živali, živali iz akvakulture ali druge živali, ki ga mora izvajalec dejavnosti registrirati po pravilih Uredbe 2016/429/EU. Na kmetijskem gospodarstvu (v nadaljevanju: KMG) je lahko eno ali več gospodarstev, vsako izmed njih ima svojo G-MID.

PLANINA je gospodarstvo kot je določeno v predpisih za identifikacijo in registracijo rejnih živali in vključuje eno ali več planin, kot jih določa Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 - odl. US in 123/21; v nadaljevanju: ZKme-1), in ki imajo v registru kmetijskih gospodarstev (v nadaljevanju: RKG) GERK-e z identifikacijsko oznako planine in so del istega KMG. Planina iz ZKme-1 (iz RKG) je geografsko zaokroženo zemljišče v alpskem, predalpskem ali dinarskem svetu, poraslo s travo na katerem je organizirana sezonska paša živali brez vsakodnevnega vračanja in je na nadmorski višini vsaj 750 m ali izjemoma vsaj 400 m. Planina vključuje tudi morebitne gospodarske objekte in naprave za oskrbo ljudi in živali. Upravlja jo agrarna skupnost, pašna skupnost, pravna oseba ali fizična oseba.

SKUPNI PAŠNIK je gospodarstvo kot je določeno v predpisih za identifikacijo in registracijo rejnih živali in vključuje enega ali več skupnih pašnikov, kot jih določa ZKme-1 in imajo v RKG GERK-e z identifikacijsko oznako skupnega pašnika in so del istega KMG. Skupni pašnik iz ZKme-1 (iz RKG) predstavljajo geografsko zaokrožena zemljišča, vključno z morebitnimi gospodarskimi objekti ter objekti in napravami za oskrbo ljudi in živali, ki so namenjeni paši živali ter so v skupnem upravljanju agrarne skupnosti ali pašne skupnosti.

2.1 VLOŽITEV ZBIRNE VLOGE

Zbirno vlogo morajo vložiti nosilci KMG, ki:

- uveljavljajo ukrepe kmetijske politike;
- so zavezanci za izpolnjevanje navzkrižne skladnosti, ker so prejemniki podpore za prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov oziroma podpore za zeleno trgatve;
- so v letu 2018, 2019, 2020 ali 2021 sprejeli obveznosti za ukrep KOPOP oz. za ukrep EK;
- se jim je v letu 2019, 2020 ali 2021 iztekla petletna obveznost izvajanja posameznih operacij ukrepa KOPOP oz. ukrepa EK in nameravajo v letu 2022 to obveznosti podaljšati za eno leto;
- dajejo v promet živinska gnojila;
- so zavezanci za prijavo površin posebnih kultur;
- so člani ali bodo v koledarskem letu 2022 postali člani organizacije proizvajalcev, (oz.) so člani ali bodo v koledarskem letu 2022 postali člani skupin proizvajalcev za skupno trženje;
- so zavezanci za vložitev zbirne vloge v skladu s predpisom, ki ureja dopolnilne dejavnosti na kmetiji za opravljanje dopolnilnih dejavnosti: predelava primarnih kmetijskih pridelkov, prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij ter turizem na kmetiji, ki je gostinska dejavnost;
- so prejemniki sredstev za ukrep odpravljanje zaraščanja na kmetijskih zemljiščih.

POZOR!

Tudi za leto 2022 velja, da se pri izplačilih upoštevajo le plačilne pravice, za katere se *Vloga za prenos plačilnih pravic* odda do 28. februarja 2022 na Agencijo Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljevanju: ARSKTRP).

Nosilci KMG morajo načrtovano spremembo nosilca kmetijskega gospodarstva, **tudi v primeru spremembe nosilca kmetije med člani kmetije**, urediti najkasneje do 28. februarja 2022, da bodo lahko do 28. februarja 2022 oddali tudi Vlogo za prenos plačilnih pravic, ki je potrebna tudi v primeru spremembe nosilca kmetije med člani kmetije, in tako na novega nosilca pravočasno prenesli tudi plačilne pravice. Na ta način se novemu nosilcu KMG zagotovi možnost uveljavljanja shem neposrednih plačil, ki so vezane na aktivacijo plačilnih pravic - torej shemo osnovnega plačila (t.i. plačilne pravice), zeleno komponento, PONO in shemo za mladega kmeta za leto 2022. V primeru, da pride do spremembe nosilca KMG v RKG v roku od 24. februarja 2022 do 31. maja 2022 in če prenosnik in prevzemnik nista uredila prenosa plačilnih pravic do 28. februarja 2022, novi nosilec ni upravičen do shem neposrednih plačil, ki so vezane na aktivacijo plačilnih pravic.

2.1.1 Kaj mora narediti upravičenec pred vložitvijo zbirne vloge

Upravičenec, ki vlaga vloge in zahtevke za ukrepe kmetijske politike, mora:

- biti vpisan v RKG, v skladu s predpisom, ki ureja RKG;
- imeti v RKG prijavljene vse kmetijske površine, ki jih ima v uporabi v Republiki Sloveniji;
- imeti določenega svojega namestnika;
- uskladiti podatke o trajnih nasadih in sadilnem materialu s stanjem v naravi;
- sporočiti vse spremembe kmetijskih površin v RKG najpozneje en dan pred elektronskim izpolnjevanjem zbirne vloge, podatki v RKG o prijavljenih kmetijskih površinah pa morajo ustrezati dejanskemu stanju v naravi.

Vnos zbirne vloge ni mogoč, če so podatki v RKG neusklajeni glede na pravila, ki veljajo za RKG.

Upravičenec, ki uveljavlja plačilo za ukrep KOPOP oz. ukrep EK:

- mora imeti najpozneje na dan oddaje zahtevka KOPOP oz. EK izdelan program aktivnosti (v nadaljevanju: PA). Če se upravičenec vključi hkrati tudi v izvajanje ukrepa EK, se za KMG pripravi skupen PA za ukrep KOPOP in ukrep EK.

Dopolnitev PA pri ukrepu KOPOP je potrebna, če:

- ima upravičenec izdelan PA v letu 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 ali 2021, z letom 2022 pa je pridobil nove GERK, za katere nima izdelane zasnove kolobarja pri operaciji Poljedelstvo in zelenjadarstvo oz. uporablja mineralna gnojila in nima vpisanih analiz tal in gnojilnih načrtov za vse GERK;
- upravičenec v letu 2022 vstopa v nove operacije oz. zahteve ukrepa KOPOP.

Pri ukrepu EK je dopolnitev PA potrebna, če ima upravičenec izdelan PA v letu 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 ali 2021, v letu 2022 pa je pridobil nove GERK oziroma uporablja za ukrep EK dovoljena mineralna gnojila in nima vpisanih analiz tal in gnojilnih načrtov za nove GERK.

2.1.2 Sporočanje transakcijskega računa

Če ima upravičenec ukinjen oziroma spremenjen transakcijski račun mora preko aplikacije E-kmetija sporočiti nov transakcijski račun. Navodila za sporočanje transakcijskega računa so na spletni strani ARSKTRP.

<https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>.

2.1.3 Kako vložiti zbirno vlogo?

Upravičenec ali njegov pooblaščenec zbirno vlogo, spremembe ali umik zbirne vloge ali posameznih vlog in zahtevkov ter priloge, dokazila in izjave vloži na ARSKTRP po elektronski poti, podpisano z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim potrdilom preko vstopnega mesta na naslovu: <http://e-kmetija.gov.si>.

▪ Zbirno vlogo upravičenec izpolnjuje in vlaga sam

Če upravičenec zbirno vlogo izpolnjuje in vlaga sam, potrebuje enega od v Republiki Sloveniji veljavnih kvalificiranih digitalnih potrdil (certifikatov) pooblaščenih overiteljev; kot so: SIGEN-CA, AC NLB, POSTArCA, HALCOM CA. Postopek vnosa zbirne vloge je enak, kot bi to izvršil svetovalec, zaposlen v Javni službi kmetijskega svetovanja (v nadaljevanju: JSKS).

Za upravičence, ki sami vlagajo elektronsko zbirno vlogo, so na voljo dodatna navodila, ki so objavljena na naslovu: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>.

▪ Zbirno vlogo upravičencu vlaga pooblaščenec

Če zbirno vlogo vlaga pooblaščenec, se mora pred elektronsko vložitev vloge registrirati na ARSKTRP in sicer najpozneje do 30. aprila 2022. Pooblaščenec za elektronsko vložitev pri vnosu zbirne vloge izpolni tudi izjavo v skladu s 30.a členom ZKme-1.

Če upravičenec za elektronsko izpolnjevanje in elektronsko vložitev zbirne vloge pooblasti osebo, zaposleno v JSKS, plača stroške izpolnitve in vložitve zbirne vloge v višini 15,70 EUR na vsakih začetih 30 minut vnosa.

▪ Izpolnjevanje grafičnega dela aplikacije

Predstavitve urejanja grafičnega dela aplikacije je objavljena na spletni strani:

<https://www.youtube.com/watch?v=GJpNd67rMfQ&feature=youtu.be>.

Naslednje obrazce, priloge in dokazila upravičenec predloži kot skenogram ali pa jih pošlje preko ponudnika poštne storitve:

- obrazec za oddajo in prejem živinskih gnojil, digestata ali komposta;
- izjavo o številu pastirjev na planini;
- obrazec zmanjšanje ali prenos površin, vključenih v ukrep KOPOP oziroma EK v predhodnem letu, za leto 2022;
- kopijo Zapisnika o strokovni kontroli semenskega posevka;
- prilogo Dokazila o kmetijski dejavnosti v primeru uvrščenosti na seznam nekmetijskih dejavnosti ali podjetij;
- obrazec Sporočanje višje sile ali izjemnih okoliščin;
- obrazec Obvestilo o izločitvi ali nadomestitvi živali in priloži ustrezna dokazila;
- Izjava o odgovornosti in upravljanju kmetije (samo v primeru sprememb podatkov v RKG glede na predhodno leto);
- Izjava o prenosu kmetijskega gospodarstva in zahteva za plačilo v primeru prenosa celotnega kmetijskega gospodarstva po roku za pozno predložitev zbirne vloge za leto 2022.

»Obrazec za oddajo in prejem živinskih gnojil, digestata ali komposta« pošlje ARSKTRP upravičenec, ki oddaja živinska gnojila drugemu nosilcu kmetijskega gospodarstva (oddajalec). Obrazec posreduje ARSKTRP upravičenec, ki prejema živinska gnojila (prejemnik) od nosilcev KMG, ki redijo živali in ne vlagajo zbirne vloge. V obeh primerih obrazec podpišeta oba, oddajalec in prejemnik živinskih gnojil (rok za oddajo je 15.12.2022).

Pri vnosu zbirne vloge se za izbor rastlin uporablja Šifrant vrst oziroma skupin kmetijskih rastlin ter pomoči, ki je objavljen na spletni strani ARSKTRP: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>

2.2 ROKI ZA VLOŽITEV ZBIRNE VLOGE IN PRILOG

Redni rok za vložitev zbirne vloge v letu 2022 traja med 24. februarjem in 6. majem 2022!

Preglednica 1: Pomembni datumi za oddajo zbirne vloge, prilog in predpisana usposabljanja

ROK	SKUPNI DATUMI ZA I. IN II. STEBER	SAMO ZA NEPOSREDNA PLAČILA	SAMO ZA PRP 2014 – 2020
24. feb. do 6. maj 2022	Vložitev zbirne vloge		
15. februar 2022			Opravljen obveznost usposabljanja za ukrep EK za leto 2021
5. maj 2022			Opravljen obveznost predhodnega usposabljanja za ukrep KOPOP
5. maj 2022	Vložitev zahtevka za DŽ drobnica in vloge za plačilo za rejo drobnice		
6. maj 2022		Vloga za izstop iz sheme za male kmete za leto 2022	

ROK	SKUPNI DATUMI ZA I. IN II. STEBER	SAMO ZA NEPOSREDNA PLAČILA	SAMO ZA PRP 2014 – 2020
7. maj do vključno 31. maj 2022	Pozna predložitev zbirne vloge – znižana plačila!		
do vključno 31. maja 2022	Sprememba zbirne vloge, razen izjem**.		
31. maj 2022	Izjava o odgovornosti in upravljanju kmetije		
30. junij 2022			Zapisnik o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik
1. december 2022		Rok za oddajo računov o prodaji zelenjadnic nad 5 ha razen za KMG, ki zelenjavo skladiščijo v lastnih skladiščnih kapacitetah	
15. december 2022	Obrazec za oddajo in prejem živinskih gnojil, digestata ali komposta		
20. december 2022			Opravljen obveznost rednega usposabljanja za ukrep KOPOP
20. december 2022			Opravljen obveznost usposabljanja za ukrep EK za leto 2022
20. december 2022			Izdelan individualni načrt preusmeritve KMG, če prvič vstopa v kontrolo ekološkega kmetovanja
31. december 2022			Uporabljen storitev svetovanja za upravičence, ki so v ukrep KOPOP vstopili v letu 2020
31. december 2022			Uporabljen storitev svetovanja za upravičence, ki so v ukrep EK vstopili v letu 2018

****IZJEME:**

Spremembo kmetijske rastline je treba sporočiti tudi po 31. maju 2022 v naslednjih primerih:

- če spremenjena kmetijska rastlina vpliva na višino plačila za ukrep EK;
- če se na njivskih površinah, ki so vključene v ukrep KOPOP, poseje druga kmetijska rastlina, kot je navedena na ZV;
- če upravičenec spremeni vrsto zelenjadnice oz. datume setve ali sajenja ali predvidenega spravila, ki jih je navedel na obrazcu »Prijava zelenjadnic in obdobj prisotnosti«; spremembe mora sporočiti ARSKTRP vsaj tri dni pred iztekom datumov setve ali sajenja ali predvidenega spravila;
- če spremenjena kmetijska rastlina vpliva na izpolnjevanje pogojev za zeleno komponento;
- če gre za konopljo ali vrtni mak; spremembo je treba sporočiti tudi, če se katerikoli kmetijsko rastlino nadomesti s konopljo ali vrtnim makom;

- če upravičenec spremeni lokacijo naknadnih posevkov ali podsevkov trave ali podsevkov stročnic za zagotavljanje površin z ekološkim pomenom; spremembo lokacije sporoči ARSKTRP najpozneje do 15. avgusta 2022.

Nosilce naprošamo, da sporočijo spremembe kmetijske rastline tudi v primeru, ko to ne vpliva na višino izplačila, zaradi uvajanja novih poenostavljenih postopkov za naslednje programsko obdobje.

2.2.1 Ostali pomembni roki

Pridelovalec konoplje ali vrtnega maka, ki vloga zbirno vlogo, izpolni obrazec Vloga za izdajo dovoljenja za gojenje konoplje in vrtnega maka in ga s priloženimi uradnimi etiketami pošlje na MKGP najpozneje do 15. marca 2022 za vrtni mak, do 10. maja 2022 za konopljo in do 31. avgusta 2022 za ozimni mak. Obrazec Vloga za izdajo dovoljenja za gojenje konoplje in vrtnega maka se nahaja na povezavi:

<https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>

Pri operaciji Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje v okviru ukrepa KOPOP (v nadaljevanju: operacija GEN_PAS) je treba v primeru izločitve domače živali avtohtone ali tradicionalne pasme, ki ni posledica višje sile ali izjemne okoliščine, izločitev sporočiti ARSKTRP v desetih delovnih dneh od dneva izločitve. Izločeno žival je treba nadomestiti v roku 60 dni od dneva izločitve te živali, nadomestitev pa sporočiti ARSKTRP v desetih delovnih dneh od nadomestitve. V primeru izločitve domače živali avtohtone in tradicionalne pasme zaradi prodaje ali zakola, pa je izločeno žival treba nadomestiti v roku 30 dni od dneva izločitve.

Če upravičenec uveljavlja plačilo za operacijo GEN_PAS, morajo biti živali avtohtonih in tradicionalnih pasem vpisane v izvirno rodovniško knjigo, rodovniško knjigo oziroma registre ali evidence porekel. ARSKTRP podatke o vpisu za avtohtone in tradicionalne pasme goveda in konj preverja po stanju na dan 1. februarja 2022; za prašiče, ovce, koze in kokoši pa glede na stanje en dan pred vložitvijo zbirne vloge za leto 2022.

Upravičenec, ki uveljavlja plačilo za pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin v okviru ukrepa KOPOP ali ukrepa EK, mora biti vpisan v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin (SEME-register) do 23. februarja 2022.

2.2.2 Višja sila ali izjemne okoliščine in naravne okoliščine

Višja sila ali izjemna okoliščine

Če zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin upravičenec ne more izpolniti zahtev oziroma obveznosti v zvezi z vlogami za pomoč ali zahtevki za plačila, mora to pisno sporočiti ARSKTRP na predpisanem obrazcu v 15 delovnih dneh od dneva, ko to lahko stori in priložiti ustrezna dokazila.

Neposredna plačila:

Višja sila ali izjemna okoliščina se za neposredna plačila lahko prizna zlasti v naslednjih primerih:

- smrt upravičenca;
- dolgotrajna nezmožnost upravičenca za delo;
- huda naravna nesreča, ki resno prizadene KMG;
- uničenje objektov za živino na KMG zaradi nesreče;
- epizootska bolezen ali bolezen rastlin, ki prizadene del ali vso živino oziroma kmetijske rastline;
- razlastitev celotnega ali velikega dela KMG, če te razlastitve ni bilo mogoče pričakovati na dan predložitve zbirne vloge.

Prenehanje najemne/zakupne pogodbe NI primer višje sile ali izjemnih okoliščin!

Če v zvezi z neposrednimi plačili upravičenec zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin ni mogel izpolniti meril za upravičenost ali drugih obveznosti, ohrani svoje pravice do pomoči za površine ali živali, ki so bile ob pojavu višje sile ali izjemnih okoliščin upravičene do plačila.

Ukrepi podpore za razvoj podeželja:

Primeri višje sile ali izjemnih okoliščin za ukrepe podpore za razvoj podeželja so naslednji:

- a) smrt upravičenca;
- b) dolgotrajna nezmožnost upravičenca za delo;
- c) smrt člana kmetije;
- d) dolgotrajna nezmožnost člana kmetije za delo;
- e) razlastitev velikega dela KMG, če tega ni bilo mogoče pričakovati na dan sprejetja obveznosti;

- f) huda naravna nesreča, ki resno prizadene KMG
- g) izjemna okoliščina, ki resno prizadene KMG;
- h) uničenje poslopij in kmetijske mehanizacije na KMG zaradi nesreče;
- i) kužna bolezen, ki prizadene vso živino upravičenca ali njen del;
- j) izguba ali pogin domačih živali zaradi napada divjih zverí, kljub izvedbi vseh predpisanih ukrepov;
- k) pogin domačih živali zaradi nesreče (požar, udar strele, električni udar, padci ipd.);
- l) škoda na površinah, ki jo povzročijo divje živali;
- m) napad bolezní oziroma škodljivcev v trajnem nasadu zaradi katerih je potrebno ta trajni nasad uničiti;
- n) napad bolezní oziroma škodljivcev v čebelnem panju zaradi katerih je potrebno čebele v tem panju uničiti oziroma nadomestiti z novo čebeljo družino;
- o) sprememba obsega kmetijskih zemljišč na KMG, vrste dejanske rabe ali načina kmetovanja neodvisno od upravičenca.

Za ukrepe KOPOP, EK in OMD se upoštevajo primeri višje sile ali izjemnih okoliščin iz točk a) do o), za ukrep DŽ pa primeri višje sile ali izjemnih okoliščin iz točk a), b), e), f), h), i), j) in k).

Če v zvezi z ukrepi KOPOP, EK in DŽ upravičenec zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin ni mogel izpolniti zaveze, se zadevno plačilo za leta, v katerih je prišlo do višje sile ali izjemnih okoliščin, sorazmerno ukine. Ukinitve zadeva samo tiste dele zaveze, pri kateri do dodatnih stroškov ali izgube dohodka ni prišlo pred pojavom višje sile ali izjemnih okoliščin. V zvezi z merili za upravičenost in ostalimi obveznostmi se ukinitve, zmanjšanja in zavrnitve ne uporabijo.

Če gre pri ukrepu OMD za dokazan primer višje sile ali izjemnih okoliščin, se plačilo za leto, v katerem je prišlo do primera višje sile ali izjemnih okoliščin dodeli v celoti, če je upravičenec za to leto vložil zbirno vlogo z zahtevkom ter ARSKTRP v predpisanem roku in načinu sporočil primer nastanka višje sile ali izjemnih okoliščin.

Če neizpolnjevanje obveznosti zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin zadeva tudi navzkrižno skladnost, se ustrezen upravni ukrep (znižanje ali ukinitve plačil) ne uporabi.

Upravičenec neizpolnitev obveznosti obdobja obvezne reje za posamezno žival zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin in izločitev ali nadomestitev živali sporoči ARSKTRP na obrazcu Obvestilo o izločitvi ali nadomestitvi živali in priloži ustrezna dokazila.

Za primer izjemne okoliščine se pri neposrednih plačilih in ukrepih KOPOP, EK in OMD šteje tudi, če je v obmejnem območju ob državni meji, zaradi namestitve tehničnih in drugih sredstev za opravljanje nadzora državne meje, onemogočena redna raba kmetijskih površin. Način prijave takega primera izjemne okoliščine je opisan v »Navodilih za prijavo izjemne okoliščine zaradi tehničnih in drugih sredstev za opravljanje nadzora državne meje« posebnih navodilih, ki so objavljena na spletni strani ARSKTRP <https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>.

Izjemne okoliščine povezane z zajeitvijo epidemije COVID-19

Zakon o dodatnih ukrepih za preprečevanje šíirjenja, omilitve, obvladovanje, okrevanje in odpravo posledic COVID-19 (v nadaljevanju: ZDUPŠOP) določa, v primeru neizpolnjevanja zahtev glede veljavnosti izkaznic o opravljenem usposabljanju za ravnanje s fitofarmaceutskimi sredstvi (v nadaljevanju: FFS) in veljavnosti potrdil o opravljenem pregledu naprav za nanašanje FFS, podaljšanje veljavnosti izkaznic o opravljenem izobraževanju ter podaljšanje potrdil o opravljenem pregledu naprav za nanašanje FFS do 30.6.2022. Podaljšanje veljavnosti potrdil o opravljenem pregledu naprav za nanašanje FFS se podaljša avtomatično. Kot nezmožnost udeležbe na usposabljanju pa se šteje zdravstveno stanje v povezavi s COVID-19, glede česar mora imetnik izkaznice predložiti ustrezna zdravstvena dokazila (zdravniško potrdilo) oziroma izjavo. Imetnik izkaznice lahko podaljšanje veljavnosti izkaznice z dokazili (zdravniško potrdilo) oziroma izjavo izvede preko izvajalcev usposabljanj za FFS.

Izjemne okoliščine v povezavi z označevanjem živali za leto 2022 niso več predvidene.

Kot za leto 2021 so tudi v uredbi za leto 2022 določeni trije primeri izjemne okoliščine, in sicer: v primeru, ko upravičenec zaradi bolezní COVID-19 med uslužbenci na upravni enoti ne more pravočasno izvesti potrebnih sprememb v RKG (v primeru menjave nosilca posledíčno tudi prenosa plačilnih pravic na ARSKTRP) ter v primeru, ko upravičenec, ki za vnos zbirne vloge pooblasti izvajalca JSKS in zaradi bolezní COVID-19 med uslužbenci, ne more vložiti zbirne vloge v roku za vložitev zbirne vloge, to je do 6. maja 2022. Za navedene primere upravičencu ni treba ničesar sporočati, ker bo ARSKTRP razloge oziroma dokazila za posamezne upravičence sama pridobila na upravni enoti oziroma pri JSKS.

Naravne okoliščine

Če upravičenec zaradi naravnih okoliščin (pogin živali zaradi bolezni ali nesreče, za katerega upravičenec ne nosi odgovornosti) ne more izpolniti zahtev oziroma obveznosti, mora to pisno sporočiti ARSKTRP v desetih delovnih dneh od ugotovitve kakršnega koli zmanjšanja števila živali in priložiti ustrezna dokazila.

Če upravičenec zaradi pogina govedi, ki se šteje za naravno okoliščino, ne more izpolniti obdobja paše za operacijo DŽ – govedo mora?, v Centralni register govedi sporoči pogin živali. Upravičencu pogina živali ni treba sporočiti ARSKTRP, ker se pogin sporočen v Centralni register govedi (v nadaljevanju: CRG) šteje kot pisni umik zahtevka za posamezno govedo.

Če pogine drobnica, ki je prijavljena na vlogi za plačilo podpore za rejo drobnice oziroma na zahtevku za operacijo DŽ – drobnica, mora upravičenec izvesti umik živali iz vloge za plačilo podpore za rejo drobnice oziroma iz zahtevka DŽ – drobnica na elektronski način.

2.3 PRIPRAVA NA VLOŽITEV ZBIRNE VLOGE IN UREDITEV PODATKOV V REGISTRIH OZIROMA EVIDENCAH

Najpozneje en dan pred vložitvijo zbirne vloge je treba urediti podatke v RKG in drugih evidencah! Premik govedi na planino ali skupni pašnik pa je treba sporočiti pooblaščenim veterinarski organizaciji na obrazcu Zapisnik o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik vsaj štiri dni pred posredovanjem tega obrazca ARSKTRP!

Pisna opozorila in obvestila

Napake in opozorila v RKG se lahko preveri na javnem pregledovalniku grafičnih podatkov MKGP na spletni strani: <http://rkg.gov.si/GERK/WebViewer/>.

Vnaprej pripravljeni obrazci

Februarja 2022 je ARSKTRP na spletni strani (<https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>) za leto 2022 objavila vnaprej pripravljene obrazce (t.i. predtisk) za zbirno vlogo 2022. Upravičenec dostopa do pripravljenega obrazca le z vpisom KMG-MID številke svojega KMG. Vnaprej pripravljen obrazec vključuje podatke iz RKG (na dan 23. januar 2022), registra naravnih vrednot, o vodovarstvenih območjih, o območju NATURA 2000, o okoljsko občutljivem trajnem travinju in o ekološko pomembnih območjih, na katerih velja omejitev ali prepoved paše za operacijo DŽ – govedo in/ali DŽ – drobnica in o skupni dolžini mejic iz evidence mejic za operacijo Ohranjanje mejic ukrepa KOPOP. Namen pripravljenega obrazca je seznanitev upravičenca s podatki, ki jih potrebuje pri vnosu zbirne vloge.

Če so podatki v RKG neusklajeni glede na pogoje za vpis KMG in kmetijskih površin v RKG ali za kmetijo ni določen namestnik, je na vnaprej pripravljenem obrazcu navedena tudi informacija o neusklajenosti. Dokler neusklajenost ni odpravljena, ni mogoče začeti z izpolnjevanjem zbirne vloge. Neusklajene podatke upravičenec uredi na pristojni upravni enoti vsaj en dan pred začetkom izpolnjevanja zbirne vloge.

2.4 VSEBINA ZBIRNE VLOGE

Obrazci zbirne vloge so objavljeni na spletni strani ARSKTRP <https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>.

Zbirno vlogo sestavljajo:

1. **Osnovni podatki o kmetijskem gospodarstvu, izjave, soglasja in navedbe upravičenca**, da je vključen na seznam nekmetijskih podjetij in dejavnosti;
2. **Obrazec za oddajo in prejem živinskih gnojil, komposta in digestata**, ki je obvezen, če KMG oddaja oziroma prejema živalska gnojila;
3. **Geoprostorski obrazec** vključuje:
 - a. **glavne posevke**:
 - prijavo vseh upravičenih površin in kmetijskih rastlin;
 - vlogo za izplačilo podpore za strna žita;
 - vlogo za izplačilo podpore za zelenjadnice in obrazec »Prijava zelenjadnic in obdobj prisotnosti«;
 - prijavo kmetijskih rastlin za zagotavljanje površin z ekološkim pomenom;
 - zahtevke za plačila na površino za ukrepe KOPOP, EK in OMD;
 - vlogo za izplačilo plačila za območja z naravnimi omejitvami (PONO);
 - podatek o OOTT in podatek o spremembi njive v trajno travinje po uradni dolžnosti, če je že šesto zaporedno leto kot glavni posevek prijavljena trava ali druge zelene krmne rastline;
 - b. **naknadne neprezimne posevke**:
 - zahtevke za neprezimne posevke za nekatere operacije oziroma zahteve ukrepa KOPOP;
 - prijavo naknadnih posevkov ali podsevkov trave ali podsevkov stročnic za zagotavljanje površin z ekološkim pomenom;

c. **naknadne prezimne posevke:**

- zahtevke za prezimne posevke za nekatere operacije oziroma zahteve ukrepa KOPOP;
- prijavo naknadnih posevkov ali podsevkov trave ali podsevkov stročnic za zagotavljanje površin z ekološkim pomenom.

4. **Zahtevke za operacijo ukrepa KOPOP Ohranjanje mejic;**
5. **Vloga za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve;**
6. **Vloga za aktiviranje in izplačilo plačilnih pravic in vloga za izplačilo plačila za zeleno komponento;**
7. **Vloga za izplačilo plačila za mlade kmete;**
8. **Vloga za izplačilo podpore za mleko v gorskih območjih;**
9. **Vloga za izplačilo podpore za rejo govedi;**
10. **Vloga za izplačilo podpore za rejo drobnice;**
11. **Vloga za izplačilo plačila za male kmete;**
12. **Vloga za izstop iz sheme za male kmete;**
13. **Zahtevke za operacijo ukrepa KOPOP Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje;**
14. **Zahtevke za operacijo dobrobit živali – prašiči;**
15. **Zahtevke za operacijo dobrobit živali – govedo;**
16. **Zahtevke za operacijo dobrobit živali – drobnica;**
17. **Zahtevke za ukrep EK- plačilo za ekološko čebelarjenje.**

Obvezni sestavini zbirne vloge, ki ju mora upravičenec izpolniti sta:

- »Osnovni podatki o kmetijskem gospodarstvu, izjave, soglasja«,
- prijava vseh upravičenih površin in kmetijskih rastlin na KMG (če KMG ima kmetijske površine). Prijaviti mora vse kmetijske površine KMG, ki jih ima v uporabi.

Glavni posevek je večletna kmetijska rastlina ali kmetijska rastlina, ki se poseje ali posadi jeseni 2021 ali spomladi 2022 in je na kmetijski površini pretežni del obdobja od 7. maja do 31. julija 2022 oziroma do tehnološke zrelosti. Če sta na isti kmetijski površini zaporedoma dve kmetijski rastlini in za eno od teh dveh kmetijskih rastlin upravičenec vloga za proizvodno vezano plačilo za zelenjadnice ter ena od teh rastlin izpolni tehnološko zrelost, druga pa je na površini pretežni del obdobja od 7. maja do 31. julija 2022, se za glavni posevek šteje tista kmetijska rastlina, ki je na površini prisotna pretežni del obdobja od 7. maja do 31. julija 2022.

Na geoprostorskem obrazcu upravičenec grafično in numerično prijavi:

1. **glavne posevke**, ki jih poseje ali posadi jeseni leta 2021 ali spomladi leta 2022 ali zelenjadnice, za katere uveljavlja plačila za zelenjadnice (PVP-ZL) in so na površini izven obdobja glavnega posevka;
2. **naknadne neprezimne posevke**, ki jih poseje ali posadi za glavnim posevkom oziroma v primeru podsevkov trave ali stročnic med glavnim posevkom in jih uveljavlja:
 - za površino z ekološkim pomenom;
 - za zahteve ukrepa KOPOP: POZ_KONZ: Konzervirajoča obdelava tal, POZ_POD: Setev rastlin za podor (zeleno gnojenje), POZ_NEP: Neprezimni medonosni posevki, VOD_NEP: Neprezimni medonosni posevki, VOD_POD: Setev rastlin za podor (zeleno gnojenje) in GEN_SOR: Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin ali
3. **naknadne prezimne posevke**, ki jih poseje ali posadi za glavnim posevkom oziroma v primeru podsevkov trave ali stročnic med glavnim posevkom ali za naknadnim neprezimnim posevkom in jih uveljavlja:
 - za površino z ekološkim pomenom;
 - za zahteve ukrepa KOPOP: POZ_KONZ: Konzervirajoča obdelava tal, POZ_ZEL: Ozelenitev njivskih površin, VOD_ZEL: Ozelenitev njivskih površin in GEN_SOR: Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin;
4. **naknadni neprezimni posevek konoplje in naknadni prezimni posevek meliorativne redkve.**

Vlogi za izplačilo podpore za mleko v gorskih območjih in podpore za rejo govedi se vložita kot »avtomatska zahtevka«. To pomeni, da upravičenec uveljavlja zahtevek za vse potencialno upravičene živali in da se vse potencialno upravičene živali, za katere je ugotovljeno, da niso pravilno identificirane ali registrirane v sistemu za identifikacijo in registracijo govedi, štejejo za živali, pri katerih so bile ugotovljene nepravilnosti iz 31. člena Uredbe 640/2014/EU, kar pomeni, da se zanje uporabijo upravni ukrepi (podrobnejša razlaga izraza »upravni ukrep« se nahaja v poglavju 12). Za ugotavljanje upravičenih živali se uporabijo podatki iz CRG.

2.4.1 Priloge zbirne vloge

Če nosilec KMG v zbirni vlogi navede, da je vključen na seznam nekmetijskih podjetij ali dejavnosti (t.i. negativen seznam) in želi dokazati, da kljub temu njegova kmetijska dejavnost ni zanemarljiva, potem mora izpolniti prilogo »Dokazila o kmetijski dejavnosti v primeru uvrščenosti na seznam nekmetijskih dejavnosti ali podjetij«. Ta obrazec je del zbirne vloge za leto 2022.

Upravičenec, ki uveljavlja zahtevo KRA_PAST: Planinska paša s pastirjem v okviru ukrepa KOPOP, mora najpozneje do 30. junija 2022 na ARSKTRP poslati Izjavo o številu stalno prisotnih pastirjev.

Če upravičenec uveljavlja ukrep OMD za planino in skupni pašnik oziroma ukrep KOPOP za operacijo Planinska paša mora najpozneje do 30. junija 2022 na ARSKTRP poslati »Zapisnik o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik«.

Podatki o premikih goveda s pomočjo obrazca »Zapisnik o prigonu živali na pašo na planino/skupni pašnik« v letu 2022 se ob vnosu zapisnika na ARSKTRP avtomatsko prenesejo iz CRG. Nosilec KMG mora zato obvezno prigrasiti premike goveda na planino/skupni pašnik s pomočjo zapisnika o prigonu pooblaščen veterinarski organizaciji vsaj štiri dni pred posredovanjem tega zapisnika ARSKTRP oz. najkasneje 15 dni po prigonu.

Kmetijske površine, ki ležijo v sosednji državi in so v RKG vpisane kot del KMG, se pri obravnavi vlog in zahtevkov upoštevajo le pri izračunu obtežbe za ukrepa KOPOP in EK ter pri izračunu letnega vnosa dušika, pod pogojem, da ležijo v neposredni bližini KMG (možen transport s traktorjem), in če upravičenec priloži izjavo, da za te površine ne uveljavlja pomoči v sosednji državi.

Upravičenec, ki se je v letu 2017 vključil v petletne obveznosti ukrepa KOPOP oziroma EK, mora izpolniti obrazec: »Izjava glede podaljšanja zaključene petletne obveznosti za ukrep KOPOP oziroma EK za leto 2022«. Enako velja tudi za tiste upravičence, ki so zaključene petletne obveznosti ukrepa KOPOP oziroma EK podaljšali že v letu 2020 ali 2021, in jih nameravajo podaljšati še za eno leto tudi v letu 2022.

Podaljšanje obveznosti je možno za eno leto na nivoju celotnega ukrepa EK oz. celotnega ukrepa ali posamezne operacije ukrepa KOPOP. Obrazec je del zbirne vloge za leto 2022.

Upravičenec, ki je v letu 2021 na določenih površinah KMG uveljavljal ukrepa KOPOP oziroma EK, v letu 2022 pa je izvedel zmanjšanje, spremembo lokacije ali prenos teh površin na drugega upravičenca, vloži kot priložo zbirne vloge obrazec: »Zmanjšanje ali prenos površin, živali oziroma obveznosti, vključenih v ukrep KOPOP oziroma EK v predhodnem letu, za leto 2022«.

Upravičenec, ki je v letu 2021 redil živali avtohtonih in tradicionalnih pasem, za katere je izvajal ukrep KOPOP, operacijo GEN_PAS, v letu 2022 pa je te živali izločil oziroma predal na drugo KMG, katerega nosilec je prevzel tudi obveznost GEN_PAS, vloži kot priložo zbirne vloge obrazec: »Zmanjšanje ali prenos površin, živali oziroma obveznosti, vključenih v ukrep KOPOP oziroma EK v predhodnem letu, za leto 2022«.

2.4.2 Postopek podaljšanja zaključene petletne obveznosti izvajanja ukrepov KOPOP in EK

Ob vnosu zbirne vloge se v aplikacijskem delu za dotično KMG objavi preglednica »Evidenca KOPOP in EK obveznosti«, v kateri so na nivoju posamezne operacije ukrepa KOPOP oz. ukrepa EK zabeležene obveznosti v arih za površine oz. v številu živali za leto začetka obveznosti. Na ta način bo vlagatelj ob vnosu zbirne vloge dobil informacijo, katere obveznosti so se mu v letu 2021 iztekle in za katere je možno enoletno podaljšanje v letu 2022. Na obrazcu »Izjava glede podaljšanja zaključene petletne obveznosti za ukrep KOPOP oziroma EK za leto 2022« se bodo napolnile zaključene obveznosti, vlagatelj pa označi tiste, katere želi v letu 2022 podaljšati za eno leto. V primeru več kot 10 % zmanjšanja površin teh obveznosti, vlagatelj na obrazcu »Zmanjšanje ali prenos površin, živali oziroma obveznosti, vključenih v ukrep KOPOP oziroma EK v predhodnem letu, za leto 2022« vpiše razlog zmanjšanja in po potrebi priloži ustrezna dokazila. Vlagatelj ima možnost na tem obrazcu skleniti nove enoletne obveznosti za tiste operacije KOPOP oz. ukrep EK, za katere več kot 10 % zmanjšanja ARSKTRP ne odobri in za katere so dovoljeni novi vstopi, torej za t.i. odprte operacije ukrepa KOPOP oz. za ukrep EK. Identičen postopek velja tudi za tiste upravičence, ki so zaključene petletne obveznosti ukrepa KOPOP oziroma EK podaljšali že v letu 2021, in jih nameravajo podaljšati še za eno leto tudi v letu 2022. Podaljšanje obveznosti za ukrep KOPOP oziroma EK v letu 2022 ni možno za tiste upravičence, ki so se jim obveznosti v letu 2019 oziroma 2020 iztekle in v letu 2020 oziroma 2021 niso podaljšali zaključenih obveznosti.

Upravičenec, ki uveljavlja KOPOP zahteve HML_NIZI, POZ_NIZI, TRZ_I_NIZI oziroma TRZ_II_NIZI: Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak, istočasno z zbirno vlogo odda tudi obrazec: »Opredelitev načina reje za potrebe izvajanja zahtev z obveznostjo gnojenja z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak v okviru ukrepa KOPOP«.

Upravičenec, ki na geoprostorskem obrazcu prijavi kmetijsko rastlino »200 – trave za pridelavo semena«, ARSKTRP najpozneje do 31. avgusta 2022 pošlje kopijo Zapisnika o strokovni kontroli semenskega posevka, ki ga izda organ za potrjevanje semenskega materiala kmetijskih rastlin.

2.4.3 Oddaja vlog istočasno z zbirno vlogo

Istočasno z zbirno vlogo se odda tudi:

- obrazec »Stalež živali po vrstah in kategorijah rejnih živali«, s katerim se v evidenco rejnih živali sporoči stalež rejnih živali na dan 1. februarja 2022;
- zahtevek za registracijo živilskega obrata in spremembo podatkov o dejavnosti(h) obrata;
- vloga za prijavo površin posebnih kultur;
- Izjava o odgovornosti in upravljanju kmetije.

Ob vložitvi zbirne vloge se zbirajo tudi podatki o kmetijskih rastlinah na GERK-ih z vrsto rabe: 1191 – rastlinjak, kjer pridelava ni v tleh, in 1181 – trajne rastline na njivskih površinah, kjer pridelava ni v tleh. Prijavo kmetijskih rastlin na teh površinah se navede numerično. Podatki se zbirajo za namen izvajanja ukrepa ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020, ki se nanaša na člane skupin in člane organizacij proizvajalcev in ukrepa sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020.

2.5 SPREMEMBE ZBIRNE VLOGE

Spremembe zbirne vloge po poteku roka za vlaganje upravičenec sporoči na ARSKTRP najpozneje do 31. maja 2022.

Upravičenec mora javiti spremembe zbirne vloge tudi po zgoraj določenem datumu v naslednjih primerih:

- Upravičenec mora sporočiti spremembo kmetijske rastline po vložitvi zbirne vloge, če spremenjena kmetijska rastlina vpliva na višino plačila ali izpolnjevanje pogojev za ukrep KOPOP oziroma ukrep EK ali izpolnjevanje pogojev za zeleno komponento iz predpisa, ki ureja sheme neposrednih plačil;
- Upravičenec mora sporočiti spremembo kmetijske rastline, če gre za konopljo ali vrtni mak. Vlogo za spremembo kmetijske rastline mora upravičenec sporočiti vedno, kadar katero koli drugo kmetijsko rastlino nadomesti s konopljo ali vrtnim makom;
- Če upravičenec po oddaji zbirne vloge spremeni lokacijo naknadnih posevkov in podsevkov trave ali podsevkov stročnic za zagotavljanje površin z ekološkim pomenom mora to spremembo lokacije sporočiti ARSKTRP najpozneje do 15. avgusta 2022;
- Upravičenec lahko do 15. avgusta 2022 spremeni kmetijsko rastlino, ki se upošteva pri izpolnjevanju obveznosti zelene komponente in je prijavljena na zbirni vlogi;
- Če po oddaji zbirne vloge upravičenec, ki je uveljavljajal podporo za zelenjadnice in mora zagotoviti vsaj 60-dnevno prisotnost zelenjadnic, spremeni ali načrtuje spremeniti vrsto zelenjadnice oziroma datume setve ali sajenja ali predvidenega spravila, ki jih je za namen zagotavljanja vsaj 60-dnevne prisotnosti navedel na novem obrazcu »Prijava zelenjadnic in obdobji prisotnosti«, mora spremembe sporočiti agenciji vsaj tri dni pred iztekom datumov setve ali sajenja ali predvidenega spravila.

Če je na zbirni vlogi pod kmetijsko rastlino prijavljena praha, je sprememba prijave prahe mogoča le do 31. maja 2022.

Za spremembe zbirne vloge v času pozne predložitve zbirne vloge (od 7. maja do vključno 31. maja 2022), ki vključujejo nove vloge ali zahteve, se uporabijo znižanja plačil, ki veljajo za pozno predložitev zbirne vloge.

POZOR: V primeru prenosa celotnega kmetijskega gospodarstva po roku za pozno predložitev zbirne vloge, torej po 31. maju 2022, in preden so izpolnjeni vsi pogoji za odobritev plačil za vloge za pomoč oziroma zahteve za plačilo, mora prevzemnik izpolniti obrazec »Izjava o prenosu kmetijskega gospodarstva in zahteva za plačilo v primeru prenosa celotnega kmetijskega gospodarstva po roku za pozno predložitev zbirne vloge za leto 2022« in ga poslati na ARSKTRP. Z izjavo, ki jo morata podpisati tako prenosnik, ki je vložil zbirno vlogo, kot prevzemnik, ki je v celoti prevzel KMG, prevzemnik obvesti ARSKTRP o prenosu kmetijskega gospodarstva in posreduje zahtevo za plačila za vloge za pomoč oz. za zahteve za plačilo, ki jih je vložil prenosnik.

Obrazec »Izjava o prenosu kmetijskega gospodarstva in zahteva za plačilo v primeru prenosa celotnega kmetijskega gospodarstva po roku za pozno predložitev zbirne vloge za leto 2022« je objavljen tudi na spletni strani agencije na povezavi: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>.

Prevzemnik mora izjavo posredovati na ARSKTRP po spremembi nosilca v RKG, vendar najpozneje do 2. novembra 2022.

Ko gre za prenos KMG zaradi smrti nosilca kmetije, prevzemniku »Izjave o prenosu kmetijskega gospodarstva in zahteva za plačilo v primeru prenosa celotnega kmetijskega gospodarstva po roku za pozno predložitev zbirne vloge za leto 2022« ni treba vlagati.

2.6 POZNA PREDLOŽITEV ZBIRNE VLOGE

Pozna predložitev zbirne vloge je možna še 25 koledarskih dni od zadnjega dne za redno vložitev zbirne vloge, to je med 7. majem in 31. majem 2022.

V primeru pozne predložitve zbirne vloge se za vsak delovni dan zamude zneski vseh plačil (shema osnovnega plačila, zelena komponenta, proizvodno vezana plačila, zahtevki za ukrepe KOPOP, EK ali OMD) znižajo za 1 %, za dodeljene plačilne pravice iz nacionalne rezerve za 3 % za vsak delovni dan zamude. Po 26 dneh, od 1. junija 2022 dalje, vložitev zbirne vloge ni več mogoča.

Preglednica 2: Znižanja plačil zaradi pozne vložitve zbirne vloge v letu 2022

Dan	Datum	Odstotek (%) znižanja zneska za plačilne pravice iz nacionalne rezerve	Odstotek (%) znižanja plačil za vse ostale ukrepe	Število koledarskih dni
sobota	7. maj	3	1	1
nedelja	8. maj	3	1	2
ponedeljek	9. maj	3	1	3
torek	10. maj	6	2	4
sreda	11. maj	9	3	5
četrtek	12. maj	12	4	6
petek	13. maj	15	5	7
sobota	14. maj	18	6	8
nedelja	15. maj	18	6	9
ponedeljek	16. maj	18	6	10
torek	17. maj	21	7	11
sreda	18. maj	24	8	12
četrtek	19. maj	27	9	13
petek	20. maj	30	10	14
sobota	21. maj	33	11	15
nedelja	22. maj	33	11	16
ponedeljek	23. maj	33	11	17
torek	24. maj	36	12	18
sreda	25. maj	39	13	19
četrtek	26. maj	42	14	20
petek	27. maj	45	15	21
sobota	28. maj	48	16	22
nedelja	29. maj	48	16	23
ponedeljek	30. maj	48	16	24
torek	31. maj	51	17	25
sreda	1. junij	100	100	Zbirne vloge ni več mogoče vložiti

2.7 UMIK VLOG, ZAHTEVKOV IN IZJAV

Vloga za pomoč, zahtevke za plačilo ali izjava se lahko kadarkoli v celoti ali delno umakne, razen v primerih, ko je ARSKTRP upravičenca že obvestila o kakršnih koli neskladnostih ali da namerava opraviti pregled na kraju samem oziroma je bila pri pregledu na kraju samem ugotovljena kakršnakoli neskladnost. Umik ni dovoljen v zvezi z deli vlog ali zahtevkov, pri katerih je bila ugotovljena neskladnost.

Za podporo za mleko v gorskem območju in podporo za rejo govedi se priglasitev premika goveda v CRG v obdobju obvezne reje šteje kot pisni umik vloge, razen priglasitev premikov v obdobju obvezne reje na planino, skupni pašnik, na sejem ali razstavo, ki se štejejo kot del obdobja obvezne reje.

Za govedo, prijavljeno na »Zahtevku za operacijo dobrobit živali – govedo« (enako kot pri podpori za mleko v gorskih območjih), se priglasitev premika govedi v CRG šteje kot pisni umik zahtevka za zadevno govedo, razen priglasitev premikov na planino, na skupni pašnik, na drugo gospodarstvo znotraj zadevnega KMG ter na sejem ali razstavo, ki se štejejo kot del obdobja paše.

Za razliko od podpor, vezanih na govedo, se pri operaciji dobrobit živali – drobnica, priglasitev premika drobnice v Centralni register drobnice (v nadaljevanju: CRD) NE šteje kot avtomatski umik zahtevka. V primeru premika drobnice je potrebno v roku sedmih dni javiti premik na ARSKTRP in na tak način umakniti zahtevek za dotično žival. Priglasitev premikov na planino, na skupni pašnik, na drugo gospodarstvo znotraj zadevnega kmetijskega gospodarstva ter na sejem ali razstavo, pa se prav tako kot pri govedu štejejo kot del obdobja paše.

Za živali, ki jih upravičenec prijavi za podporo za rejo drobnice in v obdobju obvezne reje poginejo ali jih upravičenec proda ali odda v zakol, mora izvesti umik zahtevka. Za govedo ali drobnico prijavljeno na »Zahtevku za operacijo dobrobit živali – govedo« oziroma »Zahtevku za operacijo dobrobit živali – drobnica«, ki za več kot 10 dni prekine obdobje paše, mora upravičenec v sedmih dneh izvesti umik zahtevka za dotično žival, ki je prekinila obdobje paše. V primeru višje sile ali izjemnih okoliščin (pogin živali zaradi bolezni ali nesreče) mora upravičenec to sporočiti na ARSKTRP.

Izstop iz sheme za male kmete za ukrepe leta 2022 upravičenec sporoči do 6. maja 2022 na obrazcu »Vloga za izstop iz sheme za male kmete«.

3 SKUPNI POGOJI ZA SCHEME NEPOSREDNIH PLAČIL IN NEKATERE UKREPE PROGRAMA RAZVOJA PODEŽELJA

Opozarjamo, da lahko ukrepe kmetijske politike, tudi plačilne pravice, uveljavlja le fizična oseba, pravna oseba, agrarna skupnost ali pašna skupnost, ki je za svoje kmetijsko gospodarstvo odgovorna za izvajanje kmetijske dejavnosti in ki vse prijavljene kmetijske površine upravlja v svojo korist oziroma korist kmetijskega gospodarstva, kar ob vložitvi zbirne vloge tudi potrdi s podpisom izjave na zbirni vlogi.

Kmetijska dejavnost pomeni pridelavo kmetijskih proizvodov, rejo ali gojenje kmetijskih proizvodov, vključno z žetvijo, molžo, vzrejo živali in kmetijsko rejo živali (npr. paša) ali vzdrževanje kmetijskih površin v stanju, primernem za pridelavo ali pašo.

Do vključno leta 2015 se je kot vzdrževanje kmetijskih zemljišč štela košnja vsaj enkrat letno in sicer najpozneje do 15. oktobra tekočega leta. Z letom 2016 se je definicija vzdrževanja kmetijskih zemljišč v stanju, primernem za pašo ali pridelavo, podrobneje opredelila, in sicer:

- kateri koli agrotehnični ukrep, ki preprečuje semenitev plevelov, kadar gre za orno zemljišče;
- košnja vsaj enkrat do 15. oktobra v tekočem letu, kadar gre za trajne nasade;
- košnja vsaj enkrat do 15. oktobra v tekočem letu, kadar gre za trajno travinje.

Ne glede na zgoraj navedene pogoje, se v okviru ukrepa KOPOP pri operaciji Trajno travinje I z obvezno zahtevo »TRZ_I_NPAS«, operaciji Trajno travinje II z izbirno zahtevo »TRZ_II_NPAS«, operaciji Posebni traviščni habitati z izbirno zahtevo »HAB_NPAS«, operaciji Traviščni habitati metuljev z obvezno zahtevo »MET_NPAS«, operaciji Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov z izbirno zahtevo »VTR_NPAS« ali operaciji »Steljniki«, košnja nepokošenega pasu lahko izvede najpozneje do 15. oktobra 2023. Pri izvajanju teh operacij je treba upoštevati tudi roke, v katerih je pri posamezni operaciji treba nepokošeni pas pokositi.

Zgornja pravila pomenijo, da je praha neobdelano orno zemljišče, na katerem je treba v tekočem letu izvesti katerikoli agrotehnični ukrep, ki preprečuje semenitev plevelov. Če je to zemljišče prijavljeno kot površina z ekološkim pomenom, sta od 1. januarja do 31. julija tekočega leta prepovedani uporaba FFS kot agrotehnični ukrep, ki preprečuje semenitev plevelov, in kmetijska proizvodnja (na njej ne smejo biti prisotne kmetijske rastline). Opozarjamo, da morajo upravičenci, ki na kmetijskih površinah, ki jih uveljavljajo kot površine z ekološkim pomenom »zemljišče v prahi za medonosne rastline«, prav tako upoštevati prepoved uporabe FFS in zato ne morejo uporabiti FFS kot agrotehnični ukrep, ki preprečuje semenitev plevelov, za ta zemljišča pa je treba upoštevati tudi druge pogoje, ki veljajo za površine z ekološkim pomenom »zemljišče v prahi za medonosne rastline«.

Tudi v letu 2022 velja splošno pravilo o aktivnem kmetu, ki ga je reforma SKP uvedla za sheme neposrednih plačil in nekatere ukrepe v okviru razvoja podeželja na površino (ekološko kmetijstvo, plačila območjem z naravnimi ali drugimi omejitvami, dobrobit živali). To pomeni, da teh podpor ne morejo prejeti nosilci KMG, ki sicer izvajajo kmetijsko dejavnost, vendar so v preteklem letu prejeli več kot 5.000 EUR neposrednih plačil in hkrati upravljajo eno izmed sledečih nekmetijskih podjetij ali dejavnosti upoštevajoč standardno klasifikacijo dejavnosti:

- upravljanje letališč: 51.100 Potniški zračni promet, 51.210 Tovorni zračni promet, 52.230 Spremljajoče storitvene dejavnosti v zračnem prometu;
- upravljanje železniških storitev: 49.100 Železniški potniški promet, 49.200 Železniški tovorni promet;
- upravljanje vodnih objektov: 36.000 Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode;
- upravljanje nepremičninske storitve: 68.310 Posredništvo v prometu z nepremičninami;
- upravljanje športnih in rekreacijskih igrišč, razen tistih igrišč, ki se uporabljajo v zasebne namene: 93.110 Obratovanje športnih objektov, 93.190 Druge športne dejavnosti, 93.210 Dejavnost zabavišnih parkov, 55.300 Dejavnost avtokampov, taborov.

Od leta 2018 je za subjekte na t.i. negativnem seznamu nekmetijskih dejavnosti le en način dokazovanja pomena njihove kmetijske dejavnosti, in sicer le tako, da letni prihodek iz kmetijske dejavnosti predstavlja najmanj tretjino skupnih prihodkov vseh dejavnosti, prejetih v zadnjem obračunskem letu, za katero so takšni dokazi na voljo.

V ta namen mora izpolniti prilogo »Dokazila o kmetijski dejavnosti v primeru uvrščenosti na seznam nekmetijskih dejavnosti ali podjetij«. Ta obrazec je tudi del zbirne vloge za leto 2022.

V nadaljevanju so podana podrobnejša pojasnila glede izpolnjevanja meril.

Povezana podjetja:

Pogoj aktivnega kmeta, torej izpolnjevanje zgornje meje 5.000 EUR neposrednih plačil se preverja na ravni skupine, če je nosilec povezano podjetje kot to opredeljuje tretji odstavek 3. člena v Prilogi Priporočila 2003/361/ES o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L št. 124 z dne 20. 5. 2003, str. 36-41).

Za izračun svojih podatkov mora vlagatelj oziroma nosilec KMG najprej ugotoviti, ali velja za »podjetje«, kar je vsak subjekt, vključen v gospodarsko dejavnost, ne glede na njegovo pravno obliko, in ali je kot podjetje samostojno, partnersko ali povezano. Nadalje, če na podlagi spodnjih kriterijev sodi med povezana podjetja, mora vlagatelj k svojim podatkom prišteti vseh 100 % podatkov vsakega povezanega podjetja.

Dve ali več podjetij je povezanih, če so v enem od naslednjih razmerij:

- eno podjetje ima večino (več kot 50 %) glasovalnih pravic delničarjev ali članov v drugem podjetju;
- eno podjetje je upravičeno, da imenuje ali odstavi večino upravnega ali nadzornega odbora drugega podjetja;
- pogodba med podjetji ali določba v memorandumu ali členih statuta enega od podjetij enemu podjetju omogoča prevladujoči vpliv nad drugim;
- eno podjetje lahko ima po dogovoru izključni nadzor nad večino glasovalnih pravic delničarjev ali članov v drugem podjetju.

Ta vrsta razmerja torej opisuje gospodarske razmere podjetij, ki tvorijo skupino z neposrednim ali posrednim nadzorom večine glasovalnih pravic enega podjetja s strani drugega ali z možnostjo izvajanja prevladujočega vpliva na podjetje. Tipičen primer povezanega podjetja je hčerinsko podjetje v celotni lasti.

Obračunsko leto, ki se upošteva:

Dokazovanje mora temeljiti na finančnih podatkih za zadnje zaključeno obračunsko leto vlagatelja, ki se prične največ tri leta pred letom vložitve zbirne vloge. To pomeni, da nosilci KMG, ki vlagajo zbirno vlogo za leto 2022, lahko uporabijo računovodske izkaze, ki se začnejo po 31. decembru 2018.

Datum poslovnega dogodka:

Prihodki se pripišejo obračunskemu letu na podlagi datuma poslovnega dogodka, torej datum, ko je poslovni dogodek zaveden v poslovnih knjigah (fakturirana realizacija).

Prihodki:

V skladu s pravili za aktivnega kmeta, so »prihodki« bruto zneski (torej pred odbitkom povezanih stroškov in davkov), ki so prejeti za običajno pridobitno (poslovno) dejavnost. DDV ni prihodek. Torej, če je vlagatelj zavezanec za DDV, morajo biti prihodki navedeni kot neto zneski brez kakršnegakoli DDV.

Prihodki od prodaje osnovnih sredstev (npr. traktorja) se ne uvrščajo med prihodke, razen če se vlagatelj ukvarja s prodajo in nakupom traktorjev. Osební prejemki, ki niso povezani s poslovno dejavnostjo, se prav tako ne vključijo med prihodke (npr. dediščina, pokojnine, zasebna vlaganja ali prodaja zasebnih nepremičnin).

Vsi prihodki se štejejo kot prihodki iz nekmetijskih dejavnosti, razen če se lahko posebej opredelijo kot prihodki pridobljeni iz kmetijskih dejavnosti kot je navedeno spodaj.

Med prihodke iz kmetijskih dejavnosti sodijo:

- Plačilo na podlagi sheme osnovnega plačila (SOP oziroma plačilne pravice), plačilo za zeleno komponento, plačilo za mlade kmete, podpora za strna žita, podpora za rejo govedi, podpora za mleko v gorskih območjih, podpora za zelenjadnice, podpora za rejo drobnice, plačilo za male kmete in plačila na podlagi ukrepov PRP 2014–2020, vključno z zneskom nacionalnega sofinanciranja, ter kakršnakoli druga pomoč iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) (npr. pomoč za prestrukturiranje vinogradov, pomoč za promocijo vina, sofinanciranje čebelarstva opreme).
- Prihodki iz vlagateljevih kmetijskih dejavnosti na izključno njegovem KMG (torej le kmetijske površine, ki jih obdeluje v Sloveniji; brez prihodkov iz dela na KMG druge osebe). Kmetijske dejavnosti so proizvodnja, reja ali gojenje kmetijskih proizvodov, vključno z žetvijo, molžo, vzrejo živali in kmetijsko rejo živali ali košnja vsaj enkrat letno do 15. oktobra. Kmetijski proizvodi so proizvodi navedeni v Prilogi I Pogodb EU (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:C2012/326/01>), razen ribiških proizvodov.
- Prihodki nosilca kmetijskega gospodarstva iz predelave kmetijskih proizvodov iz vlagateljevega KMG, če proizvod ostane v lasti vlagatelja in je še naprej kmetijski proizvod (npr. razkosano meso ali moka, ki se prodaja na KMG).
- Državna pomoč za kmetijske dejavnosti.

Med prihodke iz kmetijskih dejavnosti ne sodijo (t. i. »nekmetijski prihodki«) npr.:

- prihodek iz opravljanja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, npr. prihodki iz oddajanja sob (kljub temu, da je bila vzpostavitev dopolnilne dejavnosti na kmetiji financirana s sredstvi programa razvoja podeželja);

- pomoči za gozdarstvo;
- prihodki od proizvodov kot npr. kruh ali sadni jogurt, ki niso na seznamu kmetijskih proizvodov iz Priloge I Pogodb EU, čeprav je bil proizveden iz kmetijskih proizvodov iz omenjene Priloge I;
- prihodki kmetijskih proizvodov iz Priloge I Pogodb EU, ki so proizvedeni izven KMG vlagatelja in so nato predelani ali prodani na KMG;
- prihodki iz lova ali ribištva;
- nadomestila za izgubo pridelkov, ki jih izplačajo zasebne zavarovalnice;
- prihodki iz pogodbenega kmetovanja;
- prihodki iz oddaje kmetijskih površin v zakup;
- plačila za ukrepe PRP 2014–2020, s katerimi se podpira nekmetijska dejavnost.

Dokazila:

Izkaz poslovnega izida iz letnega poročila oz. iz revidiranega letnega poročila (kadar je vlagatelj zavezanec za izdajo revidiranega letnega poročila), izdani računi in druge knjigovodske listine za ugotavljanje prihodka iz nekmetijske dejavnosti v zadnjem obračunskem letu ter skupnega letnega prihodka in prihodka iz kmetijske dejavnosti v zadnjem obračunskem letu. Npr. račun, bremepis, dobropis in blagajniško potrdilo, torej dokazila, ki se običajno hranijo za pripravo računovodskih izkazov. Na dokazilih mora biti navedeno vsaj ime poslovnega subjekta, datum, količina in strošek blaga ali storitve, ki je bila opravljena. Če je vlagatelj – poslovni subjekt zavezanec za DDV, mora biti na dokazilu naveden znesek zaračunanega DDV in davčna številka.

Znesek neposrednih plačil:

Letni znesek neposrednih plačil je enak skupnemu znesku neposrednih plačil, do katerih je bil vlagatelj upravičen za zadnje obračunsko leto, za katero so na voljo dokazila o prihodkih iz nekmetijskih dejavnosti. To je znesek pred znižanji zaradi sankcij ali znižanji iz naslova navzkrižne skladnosti.

Če vlagatelj ni vložil zbirne vloge za neposredna plačila v zadevnem obračunskem letu, se skupni znesek neposrednih plačil določi tako, da se število upravičenih hektarjev, ki jih vlagatelj prijavi v letu 2022, pomnoži z nacionalnim povprečjem plačila neposredne podpore na hektar za leto 2021 ali prej. Za leto 2021 se nacionalno povprečje plačila neposredne podpore na hektar določi tako, da se nacionalna zgornja meja iz Priloge II k Uredbi 1307/2013/EU za leto 2021 za Slovenijo, deli s skupnim številom upravičenih hektarjev, prijavljenih v Sloveniji za leto 2021.

4 PRVI STEBER: NEPOSREDNA PLAČILA

4.1 SPLOŠNI POGOJI ZA PREJEMANJE NEPOSREDNIH PLAČIL

Do neposrednih plačil je upravičen »aktiven kmet«, ki sheme neposrednih plačil uveljavlja na vsaj 1 ha upravičenih (ugotovljenih) kmetijskih zemljišč. Izjemoma velja za nosilce KMG, ki vlagajo vlogo za podporo za mleko v gorskih območjih ali podporo za rejo govedi in uveljavljajo manj kot 1 ha upravičenih (ugotovljenih) kmetijskih površin za sheme neposrednih plačil, vstopni prag v obliki skupnega zneska neposrednih plačil. Ti upravičenci morajo biti v danem koledarskem letu upravičeni do najmanj 100 EUR neposrednih plačil (pred delno ali celotno ukinitvijo).

Obseg in vrsta kmetijskih površin, ki jih ima na voljo nosilec KMG in na njih izvaja kmetijsko dejavnost, sta pomembna z vidika zahtev, kdaj se kmetijska površina šteje za upravičeno in katere kmetijske prakse mora izpolnjevati nosilec KMG v okviru zelene komponente. V ta namen veljajo sledeče opredelitve:

- kmetijska površina je orno zemljišče, trajno travinje ali trajni nasad;
- orno zemljišče je kmetijska površina, ki je prijavljena v RKG kot GERK z naslednjimi vrstami rabe: 1100 – njiva, 1131 – začasno travinje, 1150 – njiva za rejo polžev, 1161 – hmeljišče v premeni, 1170 – jagode na njivi, 1190 – rastlinjak, 1192 – rastlinjak s sadnimi rastlinami, le kadar je namenjen pridelavi jagod, 1610 – kmetijsko zemljišče v pripravi;
- trajno travinje je kmetijska površina, ki je prijavljena v RKG kot GERK z naslednjimi vrstami rabe: 1222 – ekstenzivni sadovnjak, če je visokodebelni in trajno zatravljena celotna površina nasada, 1300 – trajni travnik, 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi;
- trajni nasad je kmetijska površina, ki je prijavljena v RKG kot GERK z naslednjimi vrstami rabe: 1160 – hmeljišče, 1180 – trajne rastline na njivskih površinah, 1192 – rastlinjak s sadnimi rastlinami, razen za pridelavo jagod, 1211 – vinograd, 1212 – matičnjak, 1221 – intenzivni sadovnjak, 1222 – ekstenzivni sadovnjak, če ni visokodebelni in trajno zatravljena celotna površina, 1230 – oljčnik, 1240 – ostali trajni nasadi (če so hitro rastoči panjevcji, mora biti vrba (*Salix* spp.) in/ali topol (*Populus* spp.), pri katerih je najdaljša obhodnja pet let);
- trave ali druge zelene krmne rastline so trave, travnodeteljne mešanice, deteljnotravne mešanice. Čisti posevki detelje ali lucerne sodijo med poljščine.

Pri neposrednih plačilih se uporablja mehanizem finančne discipline. Kljub izrazu ne gre za znižanje iz naslova upravnih ukrepov zaradi nepravilnosti, temveč za znižanje izplačil neposrednih plačil, z namenom vzpostavitve finančne rezerve kmetijskemu sektorju na ravni EU v primeru večjih kriz. Tako se nosilec KMG, katerim se za leto 2022 odobri več kot 2.000,00 EUR sredstev neposrednih plačil, izplačila znižajo za določen odstotek. Če na ta način zbrana sredstva na ravni EU za krize v kmetijskem sektorju niso v celoti porabljena, se naslednje leto nosilec KMG povrnejo. Delež znižanja v okviru finančne discipline določi Evropska komisija tekom leta 2022, prav tako tudi znesek povračila, ki pripada Sloveniji, na podlagi katerega Slovenija izračuna delež povračila za nosilce KMG v Sloveniji.

4.2 SCHEME NEPOSREDNIH PLAČIL

V letu 2022 se v Sloveniji izvajajo sledeče sheme neposrednih plačil:

- shema osnovnega plačila (plačilne pravice);
- plačilo za zeleno komponento;
- plačilo za mlade kmete;
- proizvodno vezane podpore:
 - podpora za strna žita;
 - podpora za mleko v gorskih območjih;
 - podpora za rejo govedi;
 - podpora za zelenjadnice;
 - podpora za rejo drobnice;
- plačilo za območja z naravnimi omejitvami;
- shema za male kmete.

Vloge za vse naštet sheme in morebitna dokazila so sestavni del zbirne vloge in se vložijo hkrati z zbirno vlogo najpozneje do 6. maja 2022, po tem datumu pa – ob upoštevanju znižanj izplačil – najpozneje do 31. maja 2022.

Od vključno leta 2016 naprej je dodelitev plačilnih pravic mogoča le iz nacionalne rezerve, v skladu s pogoji, ki veljajo za nacionalno rezervo. Za že dodeljene plačilne pravice (iz naslova t. i. prve dodelitve v letu 2015) in za plačilne pravice iz nacionalne rezerve, ki so bile dodeljene na podlagi vloge za leto 2016 ali 2017 ali 2018 ali 2019 ali 2020 ali 2021, se v okviru zbirne vloge odda vloga za aktiviranje in izplačilo plačilnih pravic.

Nosilci KMG morajo imeti kmetijske površine, s katerimi v okviru zbirne vloge uveljavljajo izplačilo ali pa dodelitev in izplačilo plačilnih pravic iz nacionalne rezerve, na voljo (na podlagi lastništva, zakupa, soglasja za uporabo ali druge pravne podlage) 31. maja 2022. Nosilec KMG mora imeti pristojnost odločanja, uživati ugodnosti in nositi finančna tveganja v zvezi s kmetijsko dejavnostjo na kmetijskem zemljišču, za katera uveljavlja izplačilo ali pa dodelitev in izplačilo plačilnih pravic iz nacionalne rezerve.

Nosilci KMG, ki oddajo vlogo za aktiviranje plačilnih pravic, morajo oddati tudi vlogo za plačilo za zeleno komponento (in izvajati kmetijske prakse glede na velikost in vrsto kmetijskih površin KMG). Dodatno pa lahko uveljavljajo tudi plačilo za mlade kmete in plačilo za območja z naravnimi omejitvami (če izpolnjujejo pogoje). Pri nosilcih KMG, ki so vključeni v shemo malih kmetov, se šteje, da so plačilne pravice aktivirane avtomatično.

Nasprotno pa uveljavljanje proizvodno vezanih podpor ni pogojeno z upravičenostjo do sheme osnovnega plačila, kar pa tudi pomeni, da plačilo za zeleno komponento in plačilo za mlade kmete ter »plačilo za območja z naravnimi omejitvami« niso na voljo tistim nosilcem KMG, ki v 2022 uveljavljajo le proizvodno vezane podpore.

Vstop v shemo za male kmete ni več mogoč, mogoč je le še izstop. Izstop za leto 2022 je mogoče javiti ob vložitvi zbirne vloge za leto 2022 in najkasneje do 6. maja 2022.

4.3 SHEMA OSNOVNEGA PLAČILA (PLAČILNE PRAVICE)

POZOR: Zaradi ugotovitev revizije Evropske komisije, ki je potekala avgusta 2018, se z uveljavitvijo uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o shemah neposrednih plačil, ki je stopila v veljavo 9. 1. 2021 (Uradni list RS št. 3/21), ukine samodejni prenos plačilnih pravic v primeru spremembe nosilca kmetije med člani kmetije in samodejni prenos nosilca na že vloženi zbirni vlogi. Sprememba je natančneje obrazložena pri poglavju prenos plačilnih pravic in velja tudi v letu 2022.

Shema osnovnega plačila deluje na sledeč način:

- plačilne pravice so se dodelile v prvem letu izvajanja sheme (torej v letu 2015), od vključno leta 2016 dalje pa ostane na voljo le nacionalna rezerva;
- vsako leto je treba oddati vlogo za aktiviranje in izplačilo plačilnih pravic, na kateri mora nosilec KMG za izplačilo vrednosti posamezne plačilne pravice prijaviti 1 ha upravičenih (ugotovljenih) kmetijskih površin;
- nosilec KMG mora imeti pristojnost odločanja, uživati ugodnosti in nositi finančna tveganja v zvezi s kmetijsko dejavnostjo na kmetijskem zemljišču, za katerega uveljavlja izplačilo ali pa dodelitev in izplačilo plačilnih pravic iz nacionalne rezerve;
- plačilne pravice niso vezane na zemljišče, temveč so dodeljene nosilcem KMG in postanejo last nosilca KMG;
- plačilne pravice se lahko prenašajo z ali brez kmetijskih zemljišč, torej zakup plačilnih pravic ni pogojen tudi z obveznim zakupom kmetijskih površin;
- vsak nosilec KMG ima lastno vrednost plačilnih pravic, ki so mu bile dodeljene na podlagi vloge za leto 2015 (izjema so plačilne pravice iz nacionalne rezerve).

Vendar je reforma prinesla tudi določene spremembe:

- vrednost plačilnih pravic, ki so se dodelile na podlagi t. i. prve dodelitve leta 2015, so predmet delne notranje konvergence (zmanjšanje razlik v vrednosti), zato se njihova vrednost ali povečuje ali znižuje v posameznih letih do vključno leta 2020. Izjema so plačilne pravice, katerih izhodiščna vrednost je bila med 90 in 100 % vrednosti nacionalnega povprečja, saj je njihova vrednost nespremenjena do vključno leta 2019 oz. enaka izhodiščni vrednosti za leto 2015. Vrednost plačilnih pravic v letu 2020 je enaka vrednosti plačilnih pravic iz leta 2019. Vrednost plačilnih pravic v letu 2021 je enaka vrednosti plačilnih pravic v letu 2020. Tudi za leto 2022 bodo vrednosti plačilnih pravic ostale enake. Vendar se v primeru ugotovitve preseganja nacionalne ovojnice za shemo osnovnega plačila lahko izvede linearno nižanje vrednosti plačilnih pravic, da se prilagodijo na nižjo nacionalno ovojnico. Oziroma se lahko izvede linearno nižanje vrednosti vseh neposrednih plačil v primeru, da se preseže le nacionalna ovojnica za neposredna plačila. Z opisanim načinom se država prilagodi na nižjo nacionalno ovojnico za neposredna plačila v letih 2021 in 2022;
- po letu 2015 se lahko vrednosti vseh plačilnih pravic linearno znižajo ali zvišajo, če se v primerjavi z letom 2015 deleži letnih nacionalnih zgornjih mej za druge sheme neposrednih plačil spremenijo ali se uvede nova shema neposrednih plačil. Zvišajo se lahko tudi, če so v nacionalni rezervi za posamezno leto razpoložljiva sredstva;
- nosilec KMG, ki so za tekoče leto upravičeni do izplačila plačilnih pravic v skupnem znesku nad 150.000,00 EUR, se izplačilo zniža. Znesek nad 150.000,00 EUR se zniža za 5 %, a je lahko na željo nosilca KMG zmanjšan za stroške v zvezi z zaposlitvami v kmetijski dejavnosti, pod pogojem, da predloži potrebne podatke za dokazovanje teh stroškov (REK-1 obrazec) najpozneje 31. maja 2022;

- ni več »rotacije« plačilnih pravic. Nosilec KMG, ki ne aktivira (uveljavi) 100 % svojih plačilnih pravic, torej vseh, vsaj eno leto v dvoletnem obdobju, izgubi skupno število plačilnih pravic, ki jih v obdobju dveh zaporednih let ni aktiviral, in sicer se v nacionalno rezervo vrnejo plačilne pravice z najnižjo vrednostjo;
- minimalni velikostni prag kmetijskih površin za dodelitev in aktiviranje plačilnih pravic iz nacionalne rezerve znaša vsaj 1 ha kmetijskih površin KMG.

Upravičena površina za aktiviranje in izplačilo plačilnih pravic za leto 2022 je kmetijska površina KMG, ki se uporablja za kmetijsko dejavnost oziroma predvsem za kmetijsko dejavnost, če se izvaja tudi nekmetijska dejavnost. To pomeni, da se v obdobju vegetacije kmetijska površina uporablja tudi za nekmetijsko dejavnost največ 30 dni (taborni prostor, začasno parkirišče zaradi sejma ipd.).

Prav tako mora biti kmetijska površina na voljo nosilcu KMG 31. maja 2022, torej prijavljena v zbirni vlogi za leto 2022 in vpisana v RKG 31. maja 2022. Nosilec KMG mora imeti pristojnost odločanja, uživati ugodnosti in nositi finančna tveganja v zvezi s kmetijsko dejavnostjo na kmetijskem zemljišču, za katera uveljavlja izplačilo ali pa dodelitev in izplačilo plačilnih pravic iz nacionalne rezerve. Upravičena površina KMG, na katerih uveljavlja neposredna plačila, mora znašati najmanj 1 ha, najmanjša upravičena površina kmetijske parcele pa znaša vsaj 0,1 ha.

Dodatno je potrebno na upravičenih površinah, na katerih nosilec KMG prideluje konopljo in vrtni mak, izpolnjevati sledeče pogoje:

- strnjena površina posamezne sorte konoplje ali vrtnega maka ni manjša od 0,1 ha oziroma, če gre za ekološko kmetovanje, ni manjša 0,01 ha;
- ima upravičene površine vpisane v RKG na svojem KMG;
- je v skladu s predpisom, ki ureja pogoje za pridobitev dovoljenja za gojenje konoplje oziroma vrtnega maka, pridobil dovoljenje za gojenje konoplje, gojene za vlakna, oziroma dovoljenje za gojenje vrtnega maka in
- ima posejane sorte konoplje, ki so vpisane v Skupni katalog sort kmetijskih rastlin, določene v 10. členu Uredbe 1120/2009/ES, oziroma sorte vrtnega maka, ki so vpisane v Skupni katalog sort kmetijskih rastlin.

Dovoljenje za gojenje konoplje ali vrtnega maka lahko pridobi nosilec KMG (pridelovalec) za gojenje izključno na kmetijskih zemljiščih, ki jih ima vpisane v RKG. Pridelovalec za gojenje konoplje ali vrtnega maka mora za pridobitev dovoljenja za pridelavo konoplje, najpozneje do 10. maja 2022, za pridelavo jarega maka najpozneje do 15. marca 2022 in za pridelavo ozimnega maka najpozneje do 31. avgusta 2022, vložiti vlogo na MKGP.

Vloga za pridobitev dovoljenja mora vsebovati naslednje podatke:

- ime, priimek in naslov oziroma firmo in sedež pridelovalca;
- identifikacijsko številko KMG (KMG-MID);
- površino kmetijskega zemljišča, namenjeno za sejanje konoplje ali vrtnega maka, z navedbo GERK, na katerem se poseje konoplja ali vrtni mak: GERK-PID, domače ime GERK, vrsta dejanske rabe GERK, površina GERK (v ha, ar in m²) ter površina posamezne sorte konoplje ali vrtnega maka (v ha, ar in m²);
- sorta konoplje ali vrtnega maka;
- opredelitev namena pridelave;
- predviden datum setve;
- količina semena, predvidenega za setev;
- predviden datum spravila.

Vlogi za dovoljenje, ki je dostopna na spletni strani ARSKTRP – Oddaja zbirne vloge za leto 2022

je treba priložiti uradne etikete iz embalaže semen.

4.3.1 Uveljavljanje plačilnih pravic v letu 2022

Tudi leta 2022 bo aplikacija omogočila, da bo nosilec KMG sam izbral katero plačilno pravico želi aktivirati. Nosilec KMG naj bo pozoren, da izbere tiste plačilne pravice, ki imajo višjo vrednost. V primeru, da bo »za vsak slučaj«, izbral vse plačilne pravice in ima manj upravičenih hektarjev, se mu bo zopet upoštevala proporcionalna vrednost. Torej naj za aktiviranje izbere toliko plačilnih pravic z višjo vrednostjo kolikor ima upravičenih hektarjev. Na opisano bo opozarjala tudi aplikacija pri vnosu. Seveda je v dobro kmeta, da izbere plačilne pravice z višjo vrednostjo, da mu bo iz naslova SOP izplačan višji znesek.

Prav tako se bo tudi v letu 2022 nadaljevalo z izdvojitvijo plačilnih pravic, kar pomeni, da se bo število plačilnih pravic, enako skupnemu številu plačilnih pravic, ki jih imetnik v obdobju dveh zaporednih let (2021 in 2022) ni aktiviral, razen če so to preprečile višje sile ali izjemne okoliščine, izdvojilo (vrnilo) v nacionalno rezervo. Pri tem se vrnejo plačilne pravice z najnižjo vrednostjo.

Delež ovojnice SOP za leto 2022 znaša 54,97%, saj se bo uporabil mehanizem namernega povečanja nad dejansko ovojnico s ciljem, da se porabijo razpoložljiva sredstva (od neaktiviranih plačilnih pravic, upravni ukrepi...).

Vrednost plačilne pravice v letu 2022 je enaka vrednosti plačilne pravice v letu 2021 (oziroma 2020). Vendar se v primeru ugotovitve preseganja nacionalne ovojnice za shemo osnovnega plačila, lahko izvede linearno nižanje vrednosti plačilnih pravic, da se prilagodijo na nižjo nacionalno ovojnico, saj ta za leti 2021 in 2022 znaša 131,5 mio EUR in je nižja kot v letu 2020, ko je znašala 134,3 mio EUR. Za leto 2021 se izkazuje, da se omenjena ovojnica ne bo presegla in linearno nižanje vrednosti plačilnih pravic ne bo potrebno. V primeru, da bi presegli nacionalno ovojnico za neposredna plačila, pa se lahko izvede linearno nižanje vrednosti vseh neposrednih plačil in se tako prilagodi na nižjo nacionalno ovojnico.

4.4 NACIONALNA REZERVA 2022

4.4.1 Upravičenci, pogoji in zahteve

Nosilec KMG je upravičen do dodelitve plačilnih pravic iz nacionalne rezerve, če vloži vlogo za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve do 6. maja oziroma najpozneje do 31. maja 2022.

Plačilne pravice iz nacionalne rezerve so v letu 2022 na voljo le nosilcem KMG, ki nikoli niso prejeli plačilnih pravic iz nacionalne rezerve, in ki:

- so »mladi kmeti« kot je opredeljeno za plačilo za mlade kmete (glej poglavje 4.6) ali
- začenjajo opravljati kmetijsko dejavnost ali
- so jim bile ugodene pritožbe iz preteklih let, ki vplivajo na število ali vrednost plačilnih pravic.

Če so na voljo sredstva, se nacionalna rezerva uporabi tudi za naslednje namene po naslednjem vrstnem redu:

- za dodelitev plačilnih pravic upravičencem (ali njihovim dedičem), ki v letu 2015 zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin niso vložili vloge za dodelitev plačilnih pravic do najkasneje 9. junija 2015;
- za kritje letnih potreb za shemo plačila za mlade kmete;
- za linearno povečevanje vrednosti plačilnih pravic, če je obseg nacionalne rezerve večji od 0,5 % letne nacionalne zgornje meje za shemo osnovnega plačila.

Za nosilca KMG, ki začenjajo opravljati kmetijsko dejavnost, štejejo fizične ali pravne osebe, ki v obdobju petih let pred začetkom opravljanja kmetijske dejavnosti niso opravljale nobene kmetijske dejavnosti v svojem imenu in na lastno odgovornost ali niso imele kontrole pravne osebe, ki opravlja kmetijsko dejavnost. Pri tem kljub prvemu vpisu fizične osebe kot nosilca kmetije v register kmetijskih gospodarstev, le-ta ni upravičen do dodelitve plačilnih pravic iz nacionalne rezerve, če je eden izmed prejšnjih nosilcev kmetije že prejel plačilne pravice iz nacionalne rezerve. S spremembo uredbe za leto 2022 slednje velja ne glede na dejstvo ali je novi nosilec bil član kmetije ali ne (do vključno leta 2021 je veljalo le, če je nov nosilec bil član kmetije). V primeru pravne osebe, fizična oseba ali osebe, ki imajo kontrolo pravne osebe, v obdobju petih let pred začetkom izvajanja kmetijske dejavnosti, ki jo opravlja pravna oseba, ne sme opravljati nobene kmetijske dejavnosti v svojem imenu in na lastno odgovornost oziroma ne sme imeti kontrole pravne osebe, ki opravlja kmetijsko dejavnost.

Kot nosilci KMG, ki začenjajo opravljati svojo kmetijsko dejavnost, se za nacionalno rezervo za leto 2022 štejejo samo tisti nosilci KMG, ki so svojo kmetijsko dejavnost začeli opravljati v koledarskem letu 2020, 2021 ali 2022, pod pogojem, da po začetku opravljanja kmetijske dejavnosti ni nobene prekinitve kmetijske dejavnosti. Kot začetek opravljanja kmetijske dejavnosti šteje vpis nosilca v RKG, razen če gre za KMG v obliki kmetije in je eden izmed prejšnjih nosilcev kmetije že prejel plačilne pravice iz nacionalne rezerve. V tem primeru nosilec kmetije ni upravičen do dodelitve plačilnih pravic kot začetnik. Prav tako je pravna oseba neupravičena do dodelitve plačilnih pravic iz nacionalne rezerve za mlade kmete (ali do plačila za mlade kmete), če je kot subjekt že prejela plačilne pravice iz nacionalne rezerve ali pa če je fizična oseba, ki izpolnjuje starostni pogoj, bila nosilec kmetije ali pa nosilec KMG kot s.p. preden je postala član posloводства in pridobila vsaj 50 % glasovalnih pravic v zadevni pravni osebi.

POZOR! Mladi kmetje za nacionalno rezervo: nosilec se lahko dodelijo plačilne pravice iz nacionalne rezerve le tisto leto, ko izpolnjujejo pogoje za plačilo za mlade kmete pod pogojem, da niti oni niti prejšnji nosilci kmetije še nikoli niso prejeli plačilnih pravic iz nacionalne rezerve.

Primeri:

Primer 1:

Leta 2022 je fizična oseba postala prvič nosilec kmetije v RKG in je (stara 39 let) prvič oddala vlogo za plačilo za mlade kmete in je prvič oddala vlogo za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve za mlade kmete,

vendar ob vložitvi zbirne vloge hkrati ni pripela skenogram izjave o odgovornosti in upravljanju kmetije, ki v primeru prve vzpostavitve še vedno velja kot pogoj za plačilo za mlade kmete. Zato leta 2022 ta oseba ni upravičena do plačila za mlade kmete in posledično tudi ne do dodelitve plačilnih pravic iz nacionalne rezerve na podlagi dodatnih novih hektarjev kmetijskih površin.

Primer 2:

Leta 2022 je fizična oseba A postala prvič nosilec kmetije v RKG in je (stara 25 let) prvič oddala vlogo za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve za začetnike. Vendar pa je prejšnji nosilec kmetije fizična oseba B leta 2017, že prejel plačilne pravice iz nacionalne rezerve kot začetnik. Zato fizična oseba ni več upravičena do plačilnih pravic iz nacionalne rezerve.

4.4.2 Višina podpore

Glede upravičenih površin za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve veljajo ista pravila kot za aktiviranje plačilnih pravic.

Glede števila plačilnih pravic za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve veljajo ista pravila kot pri »prvi« dodelitvi v letu 2015, razen če je nosilec KMG mladi kmet ali pa začenja s kmetijsko dejavnostjo in že ima plačilne pravice (kot lastnik in/ali kot zakupnik). V tem primeru je število plačilnih pravic enako številu hektarjev upravičenih površin njegovega KMG, ki so prijavljeni na zbirni vlogi za leto 2022 in vpisani v RKG 31. maja 2022 ter za katere nima plačilnih pravic na dan 31. maj 2022.

Vrednost plačilne pravice, dodeljene iz nacionalne rezerve (razen primeri pritožb v zvezi s preteklimi leti in višjih sil oziroma izjemnih okoliščin v 2015), je odvisna od leta, v katerem je bila oddana vloga za nacionalno rezervo; giblje se okoli 160 EUR.

4.4.3 Polnjenje nacionalne rezerve

Nacionalna rezerva se polni z zneski iz:

- (a) plačilnih pravic, ki ne dajejo pravice do plačila v dveh zaporednih letih, ker imetnik plačilne pravice ni izpolnjeval pogoja aktivnega kmeta ali vstopnega velikostnega praga (1 ha ali 100 EUR) ali ker je bilo ugotovljeno umetno ustvarjanje pogojev zaradi 5 % znižanja izplačil osnovnega plačila;
- (b) števila plačilnih pravic, enakega skupnemu številu plačilnih pravic, ki jih imetnik v obdobju dveh zaporednih let ni aktiviral, razen če so to preprečile višje sile ali izjemne okoliščine. V nacionalno rezervo se vrnejo tiste plačilne pravice z najnižjo vrednostjo.

Primer:

Nosilec ima 10 plačilnih pravic, ki so mu bile dodeljene leta 2015. Do leta 2021 aktivira vse plačilne pravice, v letu 2021 jih aktivira 8, 2 ne aktivira (premalo zemljišč). Leta 2022 aktivira 5 plačilnih pravic, 5 plačilnih pravic je neaktiviranih. Posledica: 2 plačilni pravici se vrnejo v nacionalno rezervo po 31. maju 2022. Pri tem se vrnejo plačilni pravici najnižje vrednosti.

- (c) plačilnih pravic, ki jih imetniki plačilnih pravic prostovoljno vrnejo;
- (d) neupravičeno dodeljenih plačilnih pravic;
- (e) linearnega zmanjšanja vrednosti plačilnih pravic, kadar nacionalna rezerva ne zadostuje za upoštevanje primerov ugotovljenih pritožb;
- (f) linearnega zmanjšanja vrednosti plačilnih pravic za pokrivanje mladih kmetov in nosilcev KMG, ki začenjajo opravljati kmetijsko dejavnost, če se presodi, da je to potrebno.

4.4.4 Prenos plačilnih pravic

Tudi za leto 2022 se pri izplačilih upoštevajo le plačilne pravice za katere se Vloga za prenos plačilnih pravic odda do 28. februarja 2022 na ARSKTRP.

Nosilci KMG morajo načrtovano spremembo nosilca kmetijskega gospodarstva urediti najkasneje do 28. februarja 2022, da bodo lahko do 28. februarja 2022 oddali tudi Vlogo za prenos plačilnih pravic in tako na novega nosilca pravočasno prenesli tudi plačilne pravice. Na ta način se novemu nosilcu KMG zagotovi možnost uveljavljanja shem neposrednih plačil, ki so vezana na aktivacijo plačilnih pravic - torej shemo osnovnega plačila (t.i. plačilne pravice), zeleno komponento, PONO in shemo za mladega kmeta za leto 2022. V primeru, da pride do spremembe nosilca KMG v RKG v roku od 24. februarja 2022 do 31. maja 2022 in če prenosnik in prevzemnik nista uredila prenosa plačilnih pravic do 28. februarja 2022, novi nosilec ni upravičen do shem neposrednih plačil, ki so vezane na aktivacijo plačilnih pravic.

Vlogo za prenos plačilnih pravic se lahko izpolni fizično ali elektronsko. Elektronski vnos je možen preko spletnega vstopnega mesta na naslovu: <http://e-kmetija.gov.si>, ki ga vzpostavi ARSKTRP in do katerega lahko kot pooblaščenec vlagatelja dostopa le oseba, zaposlena v JSKS. Na ARSKTRP mora biti poslana vloga v fizični obliki, ki jo podpišeta prenosnik in prevzemnik, najkasneje na dan 28. februar 2022. Lahko pa se fizično ali pa elektronsko vnesena vloga z obema podpisoma kot skenogram elektronsko pošlje na elektronski predal ARSKTRP prav tako najkasneje do 28. februarja 2022. Ker je elektronska vložitev vloge za prenos plačilnih pravic možna šele en dan po spremembi nosilca v RKG, je zadnji dan za spremembo nosilca v RKG 25. februar 2022 (ker je 26. in 27. februar vikend) in potem se vloga lahko vnese elektronsko in pošlje na ARSKTRP z obema podpisoma še 28. februarja 2022. V primeru spremembe nosilca v RKG z dnem 28. februarja 2022 se Vloga za prenos plačilnih pravic lahko izpolni le še fizično in še isti dan z obema podpisoma pošlje na ARSKTRP. Ko ARSKTRP prejeme podpisano vlogo, mora nato preveriti, ali prevzemnik plačilnih pravic izpolnjuje pogoje aktivnega kmeta, razen če gre za primer dedovanja.

Konkretno za leto 2022 to pomeni: če prenosnik in prevzemnik uredita prenos in tudi v fizični obliki z obema podpisoma pošljeta vlogo za prenos plačilnih pravic na ARSKTRP ali kot skenogram z obema podpisoma elektronsko pošljeta na elektronski predal ARSKTRP do 28. februarja 2022, potem bo prevzemnik za leto 2022 lahko aktiviral plačilne pravice in bo tako upravičen tudi do shem, ki so vezane na aktivacijo plačilnih pravic (shema osnovnega plačila, zelena komponenta, PONO in mladi kmet).

V primeru, da pride do spremembe nosilca KMG v RKG v roku od 24. februarja 2022 do 31. maja 2022 in če prenosnik in prevzemnik nista uredila prenosa plačilnih pravic do 28. februarja 2022, novi nosilec ni upravičen do shem neposrednih plačil, ki so vezane na aktivacijo plačilnih pravic!

Pri tem tudi v letu 2022 velja, da mora imeti nosilec KMG pristojnost odločanja, uživati ugodnosti in nositi finančna tveganja v zvezi s kmetijsko dejavnostjo na kmetijskem zemljišču, za katero uveljavlja izplačilo plačilnih pravic ali pa dodelitev in izplačilo plačilnih pravic iz nacionalne rezerve.

Prenosi plačilnih pravic so možni le znotraj Slovenije (z ali brez prenosa kmetijskih površin), plačilne pravice se lahko prenesejo le na »aktivne kmete«, ki imajo naslov oziroma sedež v Sloveniji. Izjema so prenosi zaradi dedovanja ali pričakovanega darovanja. Gibanje vrednosti plačilnih pravic se zaradi prenosa plačilnih pravic ne bo spremenilo.

Vzpostavljen je bil Register plačilnih pravic, ki omogoča vpogled v imetnike plačilnih pravic, vrednost plačilnih pravic ipd. (<http://pregled.arsktrp.gov.si/rpp.php>).

Opozarjamo, da morajo fizične ali pravne osebe, ki so identificirane za namene DDV, ob prodaji ali ob dajanju zakup plačilnih pravic v določenih primerih obračunati DDV po splošni, 22 % stopnji.

Ukinitiv samodejnega prenosa nosilca na že vloženi zbirni vlogi

Sprememba pravilnika RKG (Uradni list RS, št. 16/21) določa, da sprememba nosilca tekom subvencijske kampanje, torej do 31. maja 2022, v primerih, ko je nosilec že vložil zbirno vlogo za leto 2022 ni možna, dokler se vložena zbirna vloga ne umakne. To pomeni, da mora nosilec, ki je zbirno vlogo že vložil, naprej izvesti umik zbirne vloge, šele potem lahko izvede menjavo nosilca v RKG. Novi nosilec pa bo vložil svojo zbirno vlogo in si tako zagotovil možnost uveljavljanja proizvodno vezanih podpor, ki niso vezane na aktivacijo plačilnih pravic (sprememba nosilca se v tem primeru namreč zgodi po 28. februarju 2022 in se plačilne pravice za leto 2022 ne morejo več prenesti, kar pomeni, da novi nosilec ni upravičen do shem vezanih na aktivacijo plačilnih pravic (shema osnovnega plačila, zelena komponenta, PONO in mladi kmet) in tudi vseh ostalih ukrepov, za katere se zahtevka vlaga v okviru zbirne vloge: ukrepi OMD, KOPOP, EK in DŽ. Če novi nosilec ne bo vložil zbirne vloge, ne bo upravičen do nobenih plačil ukrepov kmetijske politike, za katere se vlagajo zahtevki v okviru zbirne vloge.

Po končnem roku za vlaganje ZV, torej po 31. maju 2022, pa je sprememba nosilca za KMG, ki je vložil ZV, možna le izjemoma, in sicer v primeru prenosa celotnega KMG na podlagi prodaje, zakupa, itd. in preden so izpolnjeni vsi pogoji. Ob prenosu, najpozneje pa do 2. novembra 2022 mora nov nosilec KMG ARSKTRP posredovati izjavo: »Izjava o prenosu kmetijskega gospodarstva in zahteva za plačilo v primeru prenosa celotnega kmetijskega gospodarstva po roku za pozno predložitev zbirne vloge za leto 2022«, ki je del zbirne vloge.

4.5 KMETIJSKE PRAKSE IZ NASLOVA ZELENE KOMPONENTE

4.5.1 Namen ukrepa

Eden od pomembnih ciljev nove SKP je izboljšanje okoljske učinkovitosti z obvezno »zeleno komponento« neposrednih plačil, ki podpira uporabo kmetijskih praks, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje. V ta namen morajo države članice uporabiti 30 % nacionalne zgornje meje za neposredna plačila.

Ukrepi zelene komponente so:

- Diverzifikacija kmetijskih rastlin, ki je predvsem namenjena preprečevanju monokultur in izboljšanju kakovosti tal.
- Površine z ekološkim pomenom, ki se uvajajo z namenom ohranitev in izboljšanja biotske raznovrstnosti. Nosilci KMG morajo zagotoviti 5 % delež površin z ekološkim pomenom na ornih zemljiščih, ki jih imajo v uporabi. V Sloveniji smo iz nabora ukrepov, ki jih določa predpis, izbrali izvajanje prahe, površine s kmetijskimi rastlinami, ki vežejo dušik in površine pod naknadnimi posevki ali pod travno rušo. Od leta 2018 je kot PEP na voljo tudi praha za medonosne rastline.
- Ohranjanje okoljsko občutljivega trajnega travinja v območju Natura 2000 je pomembno z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti, ohranjanja habitatov in sekvestracije ogljika.

4.5.2 Zavezanci za izvajanje kmetijskih praks »zelene komponente«

Nosilec KMG, ki je upravičen do plačila na podlagi sheme osnovnega plačila, mora na vseh svojih upravičenih kmetijskih površinah izvajati kmetijske prakse iz naslova zelene komponente. Katere prakse mora izvajati, je odvisno od obsega in vrste kmetijskih površin KMG.

Iz izvajanja obveznosti kmetijskih praks iz naslova zelene komponente so izvzeti nosilci KMG, katerih kmetijsko gospodarstvo je v celoti vključeno v kontrolo ekološkega kmetovanja ali pa je v preusmeritvi v ekološko kmetovanje. V tem primeru se ekološko kmetovanje šteje kot izvajanje vseh obveznosti zelene komponente. Če je v ekološkem kmetovanju le del površin, je nosilec KMG izvzet le za ta del površin. Iz izvajanja obveznosti kmetijskih praks iz naslova zelene komponente so izvzeti tudi nosilci KMG, ki so vključeni v shemo za male kmete.

Kmetijsko prakso »Diverzifikacija kmetijskih rastlin« morajo izvajati nosilci KMG, ki imajo 10 ha in več njivskih zemljišč. Nosilec KMG, ki imajo manj kot 10 ha njivskih zemljišč, diverzifikacije ni treba izvajati, a so do plačila zelene komponente vseeno upravičeni.

Kmetijsko prakso »Ohranjanje okoljsko občutljivega trajnega travinja« morajo izvajati nosilci KMG, ki imajo površine s statusom okoljsko občutljivega trajnega travinja (OOTT). Nosilec KMG, ki ima kršitve statusa OOTT, kar pomeni, da mu je bila z upravnim pregledom ali s pregledom na kraju samem ugotovljena sprememba rabe GERK s statusom OOTT v drugo vrsto rabe ali preoravanje, mora vrsto rabe spremeniti nazaj v trajno travinje tako v naravi kot tudi v RKG, in sicer do vložitve zbirne vloge za leto 2022. Ob spremembi vrste rabe nazaj v trajno travinje (poseje trave, TDM ali DTM) za odpravo kršitve, se v RKG takoj pripiše vrsta rabe 1300.

- Kmetijsko prakso »Površine z ekološkim pomenom« morajo izvajati nosilci KMG, ki imajo več kot 15 ha ornih zemljišč. Nosilci KMG, ki imajo 15 ha ali manj ornih zemljišč, ni treba zagotoviti površin z ekološkim pomenom, a so do plačila zelene komponente vseeno upravičeni.

4.5.3 Višina podpore

Plačilo za kmetijske prakse iz naslova zelene komponente se nosilcu KMG za tekoče leto izračuna tako, da se skupna vrednost plačilnih pravic, ki jih je za tekoče leto aktiviral, množi z določenim odstotkom. Ta odstotek velja za vse nosilce KMG v posameznem letu, določi pa se vsako leto kot količnik med letno ovojnico za zeleno komponento in skupno vrednostjo vseh plačilnih pravic, ki se aktivirajo v tekočem letu. Ta delež znaša okoli 56 %.

Vlogo za plačilo za zeleno komponento vloži nosilec KMG na predpisanem obrazcu, ki je sestavni del zbirne vloge. To vlogo oddajo vsi nosilci KMG, ki so vložili vlogo za osnovno plačilo, ne glede ali morajo izpolnjevati določene prakse (ali dosegajo velikostne površinske prage).

4.5.4 Diverzifikacija kmetijskih rastlin

Kmetijsko prakso »Diverzifikacija kmetijskih rastlin« morajo izvajati nosilci KMG, ki imajo 10 ha in več njivskih zemljišč.

Nosilci KMG, ki imajo manj kot 10 ha njiv niso dolžni izvajati diverzifikacije, a so do plačila zelene komponente vseeno upravičeni.

Najmanjša orna površina, ki se upošteva pri izračunu/zagotavljanju deležev kmetijskih rastlin za namen diverzifikacije znaša 0,01 ha.

V okviru kmetijske prakse »diverzifikacija kmetijskih rastlin« mora nosilec KMG:

- kadar njegovo orno zemljišče predstavlja od 10 ha do vključno 30 ha ornih zemljišč na teh zemljiščih, zagotoviti vsaj dve različni kmetijski rastlini, pri tem pa glavna kmetijska rastlina ne sme zajemati več kot 75 % ornega zemljišča;

- kadar njegovo orno zemljišče predstavlja več kot 30 ha ornih zemljišč, mora na teh zemljiščih zagotoviti vsaj tri kmetijske rastline, pri tem pa glavna kmetijska rastlina ne sme zajemati več kot 75 % ornega zemljišča, dve glavni kmetijski rastlini skupaj pa ne več kot 95 % ornega zemljišča;
- kadar pa je več kot 75 % ornega zemljišča preraščeno s travo ali drugimi zelenimi krmnimi rastlinami ali je v prahi ali namenjeno pridelavi stročnic/metuljnic, v tem primeru glavna kmetijska rastlina na preostali orni površini ne sme zajemati več kot 75 % preostalega ornega zemljišča, razen kadar je le-to preraščeno s travo ali drugimi zelenimi krmnimi rastlinami ali je v prahi ali je namenjeno pridelavi stročnic/metuljnic.

Nosilci KMG morajo zagotavljati »diverzifikacijo kmetijskih rastlin« v obdobju od 7. maja do 31. julija tekočega leta. V tem obdobju morajo na njivskih površinah zagotoviti ustrezno število glavnih kmetijskih rastlin, glede na obseg njiv, ki jih obdelujejo. Kot glavna kmetijska rastlina se šteje rastlina, ki bo na njivi pretežni del diverzifikacijskega obdobja.

Kot kmetijske rastline, ki se upoštevajo za izračun deležev posameznih rastlin za zagotavljanje »diverzifikacije kmetijskih rastlin« se štejejo:

- rastline, ki se kot samostojne upoštevajo na osnovi rodu opredeljenega v botanični razvrstitvi kmetijskih rastlin, npr.: ječmen, pšenica, tritikala, proso, sončnice, rž, koruza, mak, grah, lupina, lan, leča, konoplja, fižol, bob, grašica, ajda, sladkorna pesa, oves (seznam je na strani ARSKTR – Oddaja zbirne vloge za leto 2022: <https://www.gov.si/zbirke/storitev/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>;
- pira (*Triticum spelta*) se šteje za različno kmetijsko rastlino od kmetijskih rastlin, ki pripadajo istemu rodu;
- rastline, ki se kot samostojne upoštevajo na osnovi vrste v primeru družin Brassicaceae, Solanaceae in Cucurbitaceae, npr: zelje, cvetača in brokoli, štejejo kot ena rastlina, ker sodijo v isto vrsto družine Brassicaceae (seznam je na strani ARSKTRP – Oddaja zbirne vloge za leto 2022: <https://www.gov.si/zbirke/storitev/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>;
- zemljišče v prahi, kar pomeni, da na tej površini ni kmetijske proizvodnje vsaj v času od 1. januarja do 31. julija tekočega leta;
- trave in druge zelene krmne rastline, to so trave, travno deteljne mešanice in deteljno travne mešanice.

Pri tem se zimska in jara kmetijska rastlina štejeta kot različni kmetijski rastlini (to velja za: pšenico, trdo pšenico, piro, horasan pšenica, tritikalo, rž, ječmen, oves, oljno ogrščico, krmna ogrščico, krmno repico, vrtni mak, krmni grah, soržico in mešanico žit).

Primer uporabe jare in ozimne pšenice:

Kmetija ima 12 ha njiv in mora zagotoviti vsaj dve kmetijski rastlini, pri čemer glavna ne sme presegati 75 % površin njiv. Glede na to, da se v primeru ukrepa diverzifikacije jara in ozimna kmetijska rastlina štejeta kot različni, je pogoju mogoče zadostiti s setvijo jare in ozimne pšenice, in sicer:

Poseje se 8 ha ozimne pšenice, kar znaša 66,6 % (manj kot 75 % - pogoj za glavno je izpolnjen). Na preostalih 4 ha pa se lahko poseje 4 ha jare pšenice. Posejani imamo torej dve različni kmetijski rastlini, pri čemer glavna rastlina ne presega 75 % deleža njiv.

Na površinah z mešanimi kmetijskimi rastlinami, na katerih se dve ali več vrst kmetijskih rastlin goji v ločenih vrstah, se vsaka vrsta kmetijske rastline šteje kot posamezna vrsta kmetijske rastline, če pokriva vsaj 25 % te površine.

4.5.5 Izjeme glede izvajanja ukrepa diverzifikacije

Od leta 2018 dalje pri izjemah za diverzifikacijo ni več dodatnega pogoja, da preostali del ornih zemljišč, ki ni namenjen rabam, ki predstavljajo izjemo, ne presega 30 ha.

Nosilec KMG, ki ima 10 ha in več njivskih zemljišč, je lahko izvzet iz izvajanja ukrepa diverzifikacije v naslednjih primerih:

Prva izjema – če je več kot 75 % njegovih ornih površin:

- zemljišče v prahi ali
- začasno travinje (travinje na njivi) ali
- namenjeno pridelavi stročnic/metuljnic ali
- kombinacija obeh navedenih rab ornega zemljišča.

Druga izjema – če je več kot 75 % njegovih upravičenih kmetijskih zemljišč (tu se upoštevajo vse upravičene površine – njive, trajno travinje in trajni nasadi):

- trajno travinje ali
- začasno travinje (travinje na njivi) ali

- v uporabi za pridelavo rastlin, ki rastejo v vodi (npr, vodna kreša) ali
- kombinacija vseh treh navedenih rab.

Tretja izjema - če ima nosilec KMG nova orna zemljišča (v primerjavi z letom poprej) in:

- več kot 50 % prijavljenih ornih površin v letu 2021 ni prijavil na zbirni vlogi v letu 2022 in
- so vsa orna kmetijska zemljišča, ki so prijavljena na zbirni vlogi v letu 2022, uporabljena za pridelavo različnih kmetijskih rastlin kot v letu 2021.

4.5.6 Površine z ekološkim pomenom (PEP)

Kmetijsko prakso »Površine z ekološkim pomenom« morajo izvajati nosilci KMG, ki imajo več kot 15 ha ornih zemljišč. Nosilci KMG, ki imajo manj kot 15 ha ornih zemljišč, niso dolžni izvajati te prakse, a so do plačila zelene komponente vseeno upravičeni.

Kadar površina ornega zemljišča KMG presega 15 ha, nosilci KMG zagotovijo, da so površine, ki ustrezajo vsaj 5 % ornih zemljišč KMG, ki jih prijavijo na zbirni vlogi, površine z ekološkim pomenom.

Najmanjša orna površina, ki se upošteva pri izračunu/zagotavljanju deležev kmetijskih rastlin za namen zagotavljanja deleža površin z ekološkim pomenom znaša 0,01 ha.

Za vse vrste površin z ekološkim pomenom (PEP), ki so obvezna za KMG z več kot 15 ha ornih zemljišč, od leta 2018 dalje velja prepoved uporabe FFS, kar med drugim zajema tudi prepoved uporabe tretiranih semen.

Konkretno to pomeni:

- da se na površinah v prahi ne sme uporabljati FFS od 1. januarja 2022 do 31. julija 2022;
- da se pri prahi za medonosne rastline ne sme uporabljati FFS od setve do 15. oktobra 2022 oziroma 31. oktobra 2022;
- da bo nadalje prepoved rabe FFS veljala za površine z rastlinami, ki vežejo dušik, ne le od 7. maja 2022 do 30. septembra 2022 oziroma tehnološke zrelosti, temveč se prepoved FFS prične z datumom setve oziroma od 1. januarja 2022, če je bila setev opravljena v letu 2021 ali prej, ter zaključi z datumom spravila v letu 2022 oziroma 31. decembra 2022, če bo spravilo izvedeno leta 2023;
- da so za naknadne posevke FFS prepovedana od 15. avgusta 2022 do 16. oktobra 2022 vendar priporočamo, da se prepoved FFS upošteva od setve dalje.

Prepoved uporabe FFS se s pregledi na kraju samem preverja tako, da se preverja:

- dejansko stanje ornih površin, ki jih je nosilec prijavil kot površine z ekološkim pomenom na zbirni vlogi za tekoče leto;
- podatke o uporabi FFS, ki jih vodi nosilec KMG v skladu s predpisom o integriranem varstvu rastlin pred škodljivimi organizmi(!);
- račune, s katerih mora biti razviden nakup semena oziroma sadik;
- deklaracije uporabljenega semena oziroma sadik;
- kopije deklaracij za seme oziroma sadike, ki so pridobljene od drugega KMG.

Kot **površina z ekološkim pomenom** se šteje:

- **zemljišče v prahi**, kar pomeni, da na tej površini ni kmetijske proizvodnje vsaj v času od 1. januarja do 31. julija tekočega leta, pri čemer se mora izvesti katerikoli agrotehnični ukrep, ki preprečuje semenitev plevelov;
- v letu 2018 se je dodala nova vrsta PEP »**površina v prahi za medonosne rastline**«, za katero je utežni faktor 1,5. Kot medonosne rastline štejejo sončnice, lan in, od leta 2019, tudi bela gorjušica in oljna redkev, ki morajo biti prisotne vsaj od 15. aprila do 15. oktobra tekočega leta, ter facelija in ajda, ki morata biti prisotni od 1. maja do 31. oktobra tekočega leta. Prisotna je lahko mešanica medonosnih rastlin ali mešanica medonosne rastline ali medonosnih rastlin in drugih kmetijskih rastlin, če je medonosne rastline ali medonosnih rastlin več kot 50 % vzniklih rastlin in če se upošteva obdobje za tisto medonosno rastlino, ki je v mešanici v največjem deležu. Kot prisotnost NE pridejo v poštev le ostanki kmetijskih rastlin, npr. da se požanje glave sončnic in je prisoten ter nato podoran ali zmulčan le zeleni del; prisotna in podorana/zmulčana mora biti cela kmetijska rastlina. Od setve in v navedenem obveznem obdobju prisotnosti **ni dovoljena**:
 - uporaba FFS kot agrotehnični ukrep,
 - prav tako ni dovoljena paša (izjema je čebelja paša) ali
 - pa spravilo medonosnih rastlin zaradi uporabe za krmo ali hrano. Mulčenje ali košnja brez spravila je dovoljena le, če se nato zagotovi ponovna prisotnost medonosne rastline ali medonosnih rastlin;
- **površine s kmetijskim rastlinami, ki vežejo dušik**. Te kmetijske rastline so: lucerna, detelje, krmni bob, bob, soja, grašica, volčji bob, grahor ali krmni grah.

Rastline, ki vežejo dušik morajo biti prisotne od 7. maja do tehnološke zrelosti oziroma do 30. septembra tekočega leta. Za rastline, ki vežejo dušik, je od leta 2018 dalje utežni faktor 1 in ne več 0,7. Dovoljene so tudi nekatere mešanice kmetijskih rastlin, ki vežejo dušik, in drugih rastlin, pod pogojem, da prevladujejo rastline, ki vežejo dušik. Gre za mešanico ovsa in jarega krmnega grahu in jarega ječmena za zrnje ter deteljno travne mešanice ali mešanice detelj, lucerne in trav, pri katerih je kmetijskih rastlin, ki vežejo dušik, več kot 50 % vzniklih rastlin;

- **površine pod naknadnimi posevki ali podsevkami trave**; kot naknadni posevek se upošteva le mešanica vsaj dveh kmetijskih rastlin in sicer: bela gorjušica, facelija, aleksandrijska detelja, perzijska detelja, mnogocvetna ljuljka, inkarnatka, krmna repica, krmna ogrščica, oljna redkev, oves, krmni radič, proso, ajda, rjava gorjušica, lan in grašica. Kot podsevek med glavno kmetijsko rastlino za namen PEP je od leta 2018 dalje dovoljen tudi podsevek naslednjih stročnic: detelje, navadna nokota, inkarnatka, krmni grah in deteljno travna mešanica. Za naknadne posevke oziroma podsevke je predpisano minimalno obdobje prisotnosti teh posevkov, in sicer od 15. avgusta do 16. oktobra tekočega leta. Kar pomeni, da mora biti setev opravljena do vključno 15. avgusta tekočega leta. Naknadnih posevkov ali podsevkov se ne sme obdržati v naslednjem letu kot glavno kmetijsko rastlino, v nasprotnem primeru se šteje kot da v preteklem letu ni bil zagotovljen PEP. Prav tako v prej omenjenem obdobju obvezne prisotnosti ni dovoljena raba teh posevkov za krmo ali pašo. Iz namena naknadnih posevkov ali podsevkov izhaja, da je zaželen njihov podor.

4.5.7 Izjeme glede zagotavljanja površin z ekološkim pomenom

Od leta 2018 dalje pri izjemah za PEP ni več dodatnega pogoja, da preostali del ornih zemljišč, ki ni namenjen rabam, ki predstavljajo izjemo, ne presega 30 ha.

Nosilec KMG, ki ima več kot 15 ha ornih zemljišč, je izvzet iz izvajanja prakse »površine z ekološkim pomenom« v naslednjih primerih:

Prva izjema – če je več kot 75 % njegovih ornih zemljišč:

- zemljišče v prahi ali
- začasno travinje (travinje na njivi) ali
- namenjeno pridelavi stročnic/metuljnic ali
- kombinacija zgoraj navedenih rab ornega zemljišča.

Druga izjema – če je več kot 75 % njegovih upravičenih površin

(tu se upoštevajo vse upravičene površine – orno zemljišče, trajno travinje in trajni nasadi)

- trajno travinje ali
- začasno travinje (travinje na njivi) ali
- v uporabi za pridelavo rastlin, ki rastejo v vodi (npr. vodna kreša) ali
- kombinacija zgoraj navedenih rab ornega zemljišča.

Primeri:

Primer 1: zagotavljanje 5 % »površine z ekološkim pomenom« s praho

Kmetija ima 17 ha njiv in mora zagotoviti najmanj 0,85 ha »površine z ekološkim pomenom«

Pogoju lahko zadosti tako, da na 0,85 ha, kar znaša 5 % od 17 ha v obdobju od 1. januarja do 31. julija tekočega leta ne izvaja kmetijske proizvodnje.

Primer 2: zagotavljanje 5 % »površine z ekološkim pomenom« s praho za medonosne rastline

Kmetija ima 17 ha njiv in mora zagotoviti najmanj 0,85 ha »površine z ekološkim pomenom«

Pogoju lahko zadosti tako, da ima praho za medonosne rastline, in sicer izbere ajdo ali facelijo, ki sta prisotni v obdobju od 1. maja tekočega leta do 31. oktobra tekočega leta na 0,57 ha, saj pretvorni faktor za medonosno praho znaša 1,5.

0,85 ha, kar predstavlja 5 % orne površine od 17 ha, je potrebno deliti z utežnim faktorjem 1,5, kar zneso 0,57 ha.

Primer 3: zagotavljanje 5 % »površine z ekološkim pomenom« z rastlino, ki veže dušik

Kmetija ima 17 ha njiv in mora zagotoviti najmanj 0,85 ha površine z ekološkim pomenom.

Če to zagotovi s setvijo lucerne, mora posejati 0,85 ha lucerne, saj pretvorni faktor (od leta 2018 dalje) znaša 1.

Primer 4: zagotavljanje 5 % Površine z ekološkim pomenom z naknadnim posevkom:

Kmetija ima 17 ha njiv in mora zagotoviti najmanj 0,85 ha površine z ekološkim pomenom.

Če to zagotovi s setvijo mešanice vsaj dveh rastlin, mora posejati najmanj 2,84 ha mešanice, saj je pretvorni faktor 0,3.

0,85ha – kar zneso 5% površine od 17ha je potrebno deliti za 0,3, kar zneso 2,84 ha.

VEDNO JE POTREBNO UPOŠTEVATI FAKTOR PRETVORBE 0,3.

Primer 4: Primer izračuna izpolnjevanja diverzifikacije in 5 % »površine z ekološkim pomenom«

Kmet ima skupaj 100 ha njivskih zemljišč. 70 ha ima pšenice, 20 ha koruze in 10 ha rži. Posejal pa je tudi 20 ha naknadnega posevka za izpolnjevanje po 5 % površin z ekološkim pomenom (PEP), ki mora biti mešanica najmanj dveh rastlin: naš kmet je posejal mešanico facelije in oljne repice.

Glavna rastlina pšenica obsega 70 % - izpolnjuje prvi pogoj – manj kot 75 % ene glavne rastline.

Dve glavni rastlini pšenica in koruza obsegata 90 % - izpolnjuje drugi pogoj - manj kot 95 % dve glavni rastlini.

Potrebno je izračunati še, ali izpolnjuje pogoj 5 % površin za PEP.

Ker se naknadni posevek v izračunu deleža upošteva tako, da 1 ha površine naknadnega posevka šteje kot 0,3 ha, se površina preračuna tako: $20 \text{ ha} \times 0,3 = 6 \text{ ha}$.

20 ha naknadnega posevka se v izračunu deleža PEP upošteva kot 6 ha.

6 ha predstavlja delež 6 %, zato kmetija izpolnjuje tudi zagotavljanje 5 % deleža »površin z ekološkim pomenom«.

Še dodatni primeri za PEP »površina s kmetijskimi rastlinami, ki vežejo dušik«, tudi v povezavi s prepovedjo FFS:

Vprašanje 1: V katerem primeru ne sme biti posevek za PEP glavni posevek v naslednjem letu? Ali lahko na kmetiji preorjejo lucerno in jo naslednje leto zopet vsejejo? Ali se npr. lucerna lahko, kot več letna kultura, vsako leto šteje za PEP?

Odgovor 1: Kot glavni posevek v letu n+1 se ne sme prijaviti nobena površina, ki jo je kmet prijavil kot PEP naknadni posevek ali podposevek iz leta n. Če je kmet v letu 2022 (leto n) prijavil PEP podposevek detelje, potem ne sme ta detelja postati glavna kmetijska površina v letu 2023 (leto n+1). V tem primeru se mu podposevek detelje ne bo upošteval kot PEP za leto 2022. Iz namena naknadnih posevkov ali podsevkov izhajajo, da je zaželen njihov podor. Prav tako ne sme ista površina, npr. z DTM, ki jo kmet prijavi v letu 2022 kot PEP površino s kmetijskimi rastlinami, ki vežejo dušik, prijaviti tudi kot PEP naknadni posevek oz. morebitni podposevek za leto 2022.

Kar se tiče drugega dela vprašanja »Ali lahko na kmetiji preorjejo lucerno in jo naslednje leto zopet vsejejo? Ali se npr. lucerna lahko, kot več letna kultura, vsako leto šteje za PEP?« pa je odgovor da, ker gre za površino s kmetijskimi rastlinami, ki vežejo dušik in za večletno KMRS, seveda ob predpostavki, da kmet ni uporabil FFS. Za izpolnitev obveznosti PEP je namreč treba upoštevati tudi prepoved FFS, ki za večletne rastline, ki vežejo dušik, velja v primeru subvencijskega leta 2022 takole: prične se z datumom setve teh rastlin oz. od 1. januarja 2022, če je bila setev opravljena v letu 2021 ali prej, ter zaključí z datumom spravila v letu 2022 oz. 31. decembra 2022, če bo spravilo izvedeno leta 2023.

Še nekaj dodatnih primerov PEP z večletnimi kmetijskimi rastlinami, ki vežejo dušik:

Primer 1: Kmet poseje lucerno 30. septembra 2021. Oktobra 2021 uporabi FFS. Nadaljnja uporaba FFS se ne izvaja. Kmet želi prijaviti lucerno kot PEP površino s kmetijskimi rastlinami, ki veže dušik za leto 2022. Ali je to mogoče?

Odgovor: Da, če v koledarskem letu 2022, kar pomeni od 1. januarja 2022 do datuma spravila v letu 2022 oz. 31. decembra 2022, če bo spravilo izvedeno leta 2023, ne uporablja FFS.

Primer 2: Leta 2021 je kmet posejal deteljo in ni uporabil FFS ter jo je prijavil za PEP površino s kmetijskimi rastlinami, ki vežejo dušik. Leta 2022 je na isti površini z deteljo uporabil FFS. Ali je za leto 2021 upravičen do PEP? Ali je upravičen za PEP v letu 2022?

Odgovor: Da, ker v letu 2021 ni uporabil FFS, ni pa upravičen za leto 2022, ker je uporabil FFS.

Primer 3: Leta 2021 je kmet posejal deteljo in ni uporabil FFS, površino je prijavil kot PEP površino s kmetijsko rastlino, ki veže dušik. Prav tako isto površino prijavi kot PEP tudi v letu 2022 v katerem tudi ne uporabi FFS. Leta 2023 se detelja pobere. Ali je upravičen za PEP v letu 2021 in 2022?

Odgovor: Da, ker v letu 2021 in 2022 niso bila uporabljena FFS.

Primer 4: Kdaj velja prepoved FFS v primeru PEP kmetijskih rastlin, ki vežejo dušik, ki se med rastno dobo pobirajo večkrat?

Odgovor: Prične se z datumom setve teh rastlin oz. od 1. januarja leta n, če je bila setev opravljena v letu n-1 in se uporablja do zadnje letine v letu n (do oranja in setve nove KMRS) oziroma do 31. decembra leta n, če bo spravilo izvedeno leta n+1.

4.5.8 Ohranjanje okoljsko občutljivega trajnega travinja

Kmetijsko prakso »Ohranjanje okoljsko občutljivega trajnega travinja« morajo izvajati nosilci KMG, katerih površine se nahajajo na območju okoljsko občutljivega trajnega travinja in imajo status OOTT. Nosilci tega trajnega travinja ne smejo niti spreminjati v drugo kmetijsko ali nekmetijsko rabo (kamor sodi tudi zaraščanje!) niti preorati. Dopusčeno je le rahljanje tal.

Območja OOTT so območja (»obodi«) v Prilogi II Uredbe o shemah neposrednih plačil, ki za leto 2022 ostajajo enaki kot v preteklih letih.

Površine s statusom OOTT (v območjih OOTT) so:

- površine, ki so pridobile status OOTT z letom 2015 (površine, ki so bile 18. januarja 2015 trajno travinje in so bile kot katerakoli kmetijska površina prijavljene na zbirni vlogi 2015; površine, ki 18. januarja 2015 niso bile prijavljene v RKG, a so bile prijavljene na zbirni vlogi 2015 in ugotovljene kot trajno travinje);
- vsakoletna posodobitev sloja status OOTT zaradi novih površin trajnega travinja (raba 1300, 1320 ali 1222 – visokodebelni z dvonamensko rabo) v območjih OOTT:
 - ker so prvič vpisane v RKG in prijavljene na zbirni vlogi kot trajno travinje (raba 1300, 1320 ali 1222 – visokodebelni z dvonamensko rabo) ali
 - ker so prvič prijavljene na zbirni vlogi kot trajno travinje (raba 1300, 1320 ali 1222 – visokodebelni z dvonamensko rabo) ali
 - ker so v tekočem letu nastale iz njivskih površin zaradi šestletne zaporedne pridelave trav in drugih zelenih krmnih rastlin in so prijavljene na zbirni vlogi.

Za površine, za katere so bile pred 31. majem 2015 izdana dovoljenja za obnovo vinogradov, velja izjema in niso OOTT.

Če nosilci KMG površine s statusom OOTT spremenijo ali preorjejo, bodo deležni znižanj izplačil v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike (IAKS uredba). Prav tako bo moral nosilec KMG najpozneje do vložitve zbirne vloge za naslednje leto zadevne površine ponovno spremeniti v rabo 1300, 1320 ali 1222 – visokodebelni in zatravljeni (razen če gre za okoliščine, na katere nosilec ne more vplivati). Izjemoma

se taka površina, ko se zaseje s travo, takoj uvrsti v rabo 1300 (ne šele šesto leto pod travami ali drugimi zelenimi krmnimi rastlinami).

O tem, da ima nosilec KMG površine s statusom OOTT, površine s kršitvijo statusa OOTT za leto 2021 in/ali da ima kmetijske površine na območju OOTT, ki bi v določenih primerih lahko postale OOTT, so bili nosilci obveščeni tudi na vnaprej pripravljenem obrazcu (»predtisku«) za leto 2022; ki je dostopen na spletni strani ARSKTRP (<https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>).

4.5.9 Znižanja ali izključitve iz naslova zelene komponente

V primeru kršitev obveznih praks zelene komponente (ZK) veljajo upravni ukrepi, ki pa se nanašajo le na plačilo za zeleno komponento. Plačilo ZK je odvisno od obsega neupravičenih površin glede na površino, ki se uporabi za izračun plačila za ZK. Upravni ukrep se določi v skladu s 23. do 28. členom (dopolnjene) Uredbe (EU) 640/2014. Poenostavljeno se za leto 2022 upravni ukrep deli s 4 in omeji na 25 % plačila za ZK, do katerega je kmet upravičen za 2022.

4.5.10 Izračun upravnega ukrepa

Primer izračuna upravnega ukrepa za leto 2022, kjer dobljeni % razlike, ki izhaja iz prvega odstavka 28. člena, znaša med 20% in 50 % ($7,59/22,91 \times 100 = 33,1\%$):

Prijava	Ugotovljena površina
Ornih površin = 29,5 ha	Ornih površin = 30,5 ha
PEP = 1,5 ha	PEP = 1 ha
Trajno travinje s statusom OOTT = 1 ha	Glavna rastlina za diverzifikacijo predstavlja 76 %
	Druga rastlina za diverzifikacijo 20 %
	Ugotovljena je tudi kršitev OOTT = 0,5 ha

Prvi korak: ugotovljena površina ZK po uporabi 24. do 27. člena:

Izračun nepravilnost iz naslova diverzifikacije:

- glavna KMRS (presega 1 %, namesto 75 % predstavlja 76 %) = $(76 / 100 \times 30,5) - (75 / 100 \times 30,5) = 0,31$ ha
- druga KMRS (presega 1 %, namesto 95 % predstavlja glavna KMRS + druga KMRS 96 %) = $(1 / 100)((76 + 20) - 95) \times 30,5 \times 5 = 1,53$ ha

Izračun nepravilnosti iz naslova OOTT: Ugotovljena je kršitev preoravanje OOTT na 0,5 ha.

Izračun nepravilnosti iz naslova PEP: $((30,5 \times 0,05) - 1) \times 10 = 5,25$ ha

Skupna nepravilnost = $0,31 + 1,53 + 0,5 + 5,25 = 7,59$ ha

Ugotovljena površina za ZK po nepravilnosti = $22,91$ ha (prijava $30,5$ ha - nepravilnost $7,59$ ha) *(pri tem se 1 ha ornih površin, ki je ugotovljen s pregledom na kraju samem, kmet pa ga ni prijavil, ne upošteva).

Drugi korak: izračun iz naslova neprijave vseh ornih površin

Še dodatna upravni ukrep iz naslova neprijave vseh ornih površin, ker je kmetija imela $30,5$ ha ornih površin in ne $29,5$ ha = ugotovljena površina ZK po nepravilnosti se zniža še za dodatnih 10 % = $22,91 \times 0,1 = 2,291$ ha.

Tretji korak: Skupaj znesek upravnega ukrepa: $22,91$ ha + $2,291$ ha = $25,201/4 = 6,30$ ha (kar je manj kot 25 % plačila ZK = $30,5 \times 0,25 = 6,30$ ha)

Četrti korak: Končno izplačilo ZK = prijavljena površina – nepravilnost – skupni upravni ukrep = $30,5 - 7,59 - 6,3 = 16,6$ ha.

4.6 PLAČILO ZA MLADE KMETE

4.6.1 Namen ukrepa

Plačilo za mlade kmete v prvem stebru SKP je dohodkovna podpora za mlade kmete, ki začenjajo s kmetijsko dejavnostjo. Podpora jim bo olajšala zagon dejavnosti in strukturno prilagoditev njihovih kmetijskih gospodarstev, s čimer bo spodbujena generacijska pomladitev.

4.6.2 Upravičenci

Leta 2022 so prvič do plačila za mlade kmete upravičeni nosilci KMG, ki:

- se štejejo za »mladega kmeta« za namen te sheme in
- v letu 2022 uveljavljajo osnovno plačilo oziroma plačilne pravice.

KMG, ki je organizirano kot kmetija ali kot s.p., in je njen nosilec fizična oseba, se šteje za »mladega kmeta« za namen te sheme, če izpolnjuje naslednje predpisane pogoje:

- v letu 2022 je fizična oseba prvič postala nosilec KMG ali je prvič postala nosilec KMG v obdobju petih let pred prvo predložitvijo vloge za osnovno plačilo leta 2022 (kar pomeni, da je prvič postala nosilec 1. januarja 2018 ali pozneje), pri čemer v tem obdobju ni bilo prekinitve nosilca (kot dokazilo šteje vpis nosilca v RKG);
- nosilec KMG ni starejši od 40 let (ne sme doseči 41. rojstnega dne) v letu 2022, ko prvič predloži vlogo za osnovno plačilo, oziroma ni bil starejši od 40 let v letu prve predložitve vloge za osnovno plačilo.

Dodatni pogoji, kadar gre za KMG-kmetija:

Kljub prvemu vpisu fizične osebe kot nosilca kmetije v RKG, le-ta ni upravičen do plačila za mlade kmete, če je eden izmed prejšnjih nosilcev kmetije že prejel plačilo za mlade kmete.

Od leta 2019 dalje se dodatno preverja ali nosilec kmetije mladi kmet izvaja učinkovit in dolgoročen nadzor nad kmetijo v smislu učinkovitega in dolgotrajnega nadzora povezanih z upravljanjem, ugodnostmi in finančnimi tveganji. Šteje se, da nosilec kmetije izvaja učinkovit in dolgotrajni nadzor nad kmetijo iz prejšnjega odstavka, če:

- je odgovoren za izvajanje kmetijske dejavnosti na kmetiji in sprejema odločitve, povezane z upravljanjem oziroma vodenjem kmetije in
- je nosilec kmetije do najmanj 30. maja leta $n+1$ in
- ima v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, za kmetijske površine kmetijskega gospodarstva, ki so vpisane v RKG, pravico do uporabe kot lastnik ali zakupnik ali ima za uporabo kmetijskih zemljišč soglasje lastnika zemljišč, če je nosilec pravic, obveznosti in sankcij, ki se nanašajo na sheme neposrednih plačil, in če se sredstva iz naslova neposrednih plačil nakazujejo le na njegov transakcijski račun.

Da je odgovoren za izvajanje kmetijske dejavnosti na kmetiji in sprejema odločitve, povezane z upravljanjem oziroma vodenjem kmetije se kot dokazilo šteje:

- »Izjava o odgovornosti in upravljanju kmetije« ali
- če je upravičen do sredstev v skladu s predpisom, ki ureja izvajanje podukrepa pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete ali
- če za tekoče leto za primarno kmetijsko proizvodnjo vodi na svoje ime knjigovodstvo za davčne namene.

Tudi za leto 2022 velja da mladi kmet poda »Izjavo o odgovornosti in upravljanju kmetije« le v primeru, če:

- izjava o odgovornosti in upravljanju kmetije za leto 2019 ali 2020 ali 2021 ni bila poslana;
- je kmetijsko gospodarstvo prvič vzpostavljeno in za leto 2022 prvič vloži zbirno vlogo;
- je prišlo do spremembe članov kmetije od dne vložitve zbirne vloge za leto 2019 oz. 2020 oz. 2021 do dne vložitve zbirne vloge za leto 2022 (priselitev, polnoletnost, ...).

Izjavo se priloži zbirni vlogi ob vložitvi zbirne vloge, ali se posreduje ARSKTRP najpozneje do 31. maja 2022. Na izjavo je treba vpisati podatke o nosilcu kmetije – mlad kmet (ime priimek, naslov, KMG-MID), datum, kdaj je v RKG postal nosilec, prav tako pa morajo izjavo podpisati in vpisati davčno številko vsi polnoletni člani, vključno z nosilcem, ki so na dan oddaje zbirne vloge vpisani kot člani zadevne kmetije v RKG.

Pri tem je treba upoštevati pravilo, da datumi podpisov nosilca in članov kmetije na izjavi ne sme biti po datumu vložitve zbirne vloge.

Vsi vneseni podatki morajo biti resnični, točni, popolni in podpisniki za svoje izjave prevzemajo kazensko in materialno odgovornost.

Torej pred oziroma najpozneje na dan vložitve zbirne vloge, mora biti mlad kmet prvič vpisan kot nosilec kmetije in razpolagati z naštetimi dokazili (izpolnjevati pogoje), saj mora biti mlad kmet kot je opredeljeno za namen sheme najpozneje na dan vložitve zbirne vloge!

Primeri:

Primer 1: fizična oseba je leta 2022 postala prvič nosilec kmetije in zato mora vložiti zbirne vloge za leto 2022 priložiti »Izjavo o odgovornosti in upravljanju kmetije«, ki je v prilogi uredbe, ki ureja sheme neposrednih plačil in jo morajo podpisati vsi polnoletni člani kmetije. Izjave ni potrebno prilagati vlagateljem, ki so prejeli odločbo o pravici do sredstev za mladega prevzemnika v okviru programa razvoja podeželja ali vodijo knjigovodstvo za davčne namene. Prav tako mora biti izpolnjen starostni pogoj ob prvi vložiti zbirne vloge, in sicer v letu 2022 ne sme doseči 41. rojstnega dne, in vlagatelj mora neprekinjeno biti nosilec kmetije vsaj do vključno 30. maja 2023 in imeti v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, za kmetijske površine KMG, ki so vpisane v RKG, pravico do uporabe kot lastnik ali zakupnik ali ima za uporabo kmetijskih zemljišč soglasje lastnika zemljišč, če je nosilec pravic, obveznosti in sankcij, ki se nanašajo na sheme neposrednih plačil, in sredstva iz naslova neposrednih plačil se morajo nakazovati le na njegov transakcijski račun.

Primer 2: Fizična oseba je leta 2019 postala prvič nosilec kmetije in oddala vlogo za mladega kmeta. Leta 2020 je nosilec kmetije oddal »Izjavo o odgovornosti in upravljanju kmetije« zato je v letu 2022 ne rabi oddati, mora pa biti neprekinjeno nosilec kmetije vsaj do vključno 30. maja 2023 in imeti v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, za kmetijske površine KMG, ki so vpisane v RKG, pravico do uporabe kot lastnik ali zakupnik ali ima za uporabo kmetijskih zemljišč soglasje lastnika zemljišč, če je nosilec pravic, obveznosti in sankcij, ki se nanašajo na sheme neposrednih plačil, in sredstva iz naslova neposrednih plačil se morajo nakazovati le na njegov transakcijski račun.

Primer 3: Fizična oseba je leta 2019 postala prvič nosilec kmetije in oddala vlogo za mladega kmeta. Leta 2020 je nosilec kmetije oddal »Izjavo o odgovornosti in upravljanju kmetije«, vendar se je povečalo število polnoletnih članov na kmetiji na dan oddaje ZV za leto 2022 v primerjavi z dnem oddaje ZV za leto 2020. V tem primeru mora nosilec tudi v letu 2022 ponovno oddati »Izjavo o odgovornosti in upravljanju kmetije« s podpisi vseh polnoletnih članov na kmetiji in biti neprekinjeno nosilec kmetije vsaj do vključno 30. maja 2023 in imeti v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, za kmetijske površine KMG, ki so vpisane v RKG, pravico do uporabe kot lastnik ali zakupnik ali ima za uporabo kmetijskih zemljišč soglasje lastnika zemljišč, če je nosilec pravic, obveznosti in sankcij, ki se nanašajo na sheme neposrednih plačil, in sredstva iz naslova neposrednih plačil se morajo nakazovati le na njegov transakcijski račun.

KMG – Pravna oseba:

KMG, ki je organiziran kot pravna oseba in je torej nosilec KMG pravna oseba, se šteje za »mladega kmeta« za namen te sheme, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- fizična oseba, ki izpolnjuje spodnji starostni pogoj, je postala leta 2022 prvič »nosilec KMG za namen sheme«, torej je prvič postala član posloводства in hkrati pridobila vsaj 50 % glasovalnih pravic v tej pravni osebi, ali pa je to postala v obdobju petih let pred prvo predložitvijo vloge za osnovno plačilo s strani te pravne osebe v letu 2022, pri čemer v tem obdobju ni bilo prekinitve tega položaja;
- fizična oseba ni starejša od 40 let (ne sme doseči 41. rojstnega dne) v letu 2022, ko se prvič predloži vlogo za osnovno plačilo s strani pravne osebe, v kateri ta fizična oseba zaseda zgoraj opisani položaj.

Kot dokazilo o zgoraj omenjenem položaju v pravni osebi štejejo statut ali družbena pogodba oziroma drugi ustanovitveni akti. Zadevna pravna oseba lahko uveljavlja plačilo za mlade le eno (največ) petletno obdobje. Vendar je pravna oseba neupravičena, če je ta fizična oseba bila nosilec kmetije ali pa nosilec KMG kot s.p. preden je postala član posloводства in pridobila vsaj 50 % glasovalnih pravic v zadevni pravni osebi.

4.6.3 Višina podpore

Za plačilo za mlade kmete je za 2022 namenjen 1,2 % sredstev nacionalne ovojnice za neposredna plačila. Na posamezno plačilno pravico pridobi mladi kmet dodatek v vrednosti 74,66 EUR, ki se zniža, če ne zadostuje 2 % nacionalne ovojnice za neposredna plačila (gre za poseben mehanizem predviden v EU zakonodaji, da država zagotovi do 2 % nacionalne ovojnice za neposredna plačila, če notificiran odstotek ovojnice, v našem primeru 1,2 %, ne zadosti potrebam prijavljenih površin za dohodkovno plačilo za mlade kmete). Pri izračunu zneska na nosilca KMG oz. na »mladega kmeta« se upošteva največ 90 plačilnih pravic, ki jih aktivira za leto 2022 (npr. če je aktiviral 100 plačilnih pravic, se jih upošteva le 90).

Država mora pri izvajanju te sheme dodeliti plačilo vsem vlagateljem, ki izpolnjujejo pogoje, tudi v obsegu več kot planiranih 1,2 %, a nikoli ne več kot 2 %. Če obseg potrebnih sredstev preseže 2 %, se sorazmerno zniža vrednost dodatka, prav tako pa se dodatna sredstva (razlika do 2 %) pridobi ali iz neizkoriščenih sredstev v nacionalni rezervi osnovnega plačila za 2022 ali pa z znižanjem izplačil za plačilne pravice za leto 2022. Gre za poseben mehanizem financiranja iz EU uredbe, ki državam zagotavlja boljšo izkoriščenost sredstev glede na to, da je težko oceniti število potencialnih upravičencev.

4.6.4 Trajanje podpore

Plačilo za mlade kmete se odobri posameznemu nosilcu KMG (fizična ali pravna oseba) za največ pet let.

Nosilec kmetije, ki se je vzpostavil kot mladi kmet med leti 2015 in 2022 v skladu z Uredbo o shemah neposrednih plačil, lahko plačilo za mlade kmete uveljavlja do vključno petega leta po prvi vzpostavitvi v skladu z Uredbo o shemah neposrednih plačil, če je izpolnjen pogoj o učinkovitem in dolgoročnem nadzoru iz spremenjenega 24. člena uredbe o shemah neposrednih plačil (izjava ali odločba za mladega prevzemnika ali vodenje knjigovodstva za davčne namene) in je nosilec do vsaj 30. maja 2023.

Primer:

Nosilec kmetije je prvič postal nosilec kmetije 1. januarja 2019 (vpis v RKG) in leta 2020 prvič vloži vlogo za osnovno plačilo in tudi prvič plačilo za mlade kmete, priloži izjavo o odgovornosti in upravljanju kmetije, ki je pravilno izpolnjena (datum njegovega prvega vpisa kot nosilec kmetije v RKG je pravilen, podpisani člani kmetije so člani kmetije na dan vložitve zbirne vloge, datumi podpisov nosilca in članov kmetije niso po datumu vložitve zbirne vloge). Pri tem je od 1. januarja 2019 bil neprekinjeno nosilec KMG in v letu 2020 ni starejši od 40 let. Prav tako prejšnji nosilec KMG, še ni prejel plačila za mlade kmete. Tudi v letu 2022 uveljavlja plačilo za mlade kmete in tudi osnovno plačilo z uveljavljanjem (aktiviranjem) 100 plačilnih pravic (PP) na podlagi 100 ha upravičenih površin njegove kmetije. Ker je priložil popolno Izjavo o odgovornosti in upravljanju kmetije za leto 2020 in v letu 2021 ter 2022 ni sprememb pri družinskih članih, ni treba ponovno pošiljati izjave. Nosilec lahko uveljavlja plačilo za mlade kmete leta 2022 pod pogojem, da je nepretrgoma nosilec kmetije.

Znesek na kmetijo mladega kmeta za leto 2022:

število aktiviranih PP do vključno 90 v tekočem letu x 74,66 EUR* = 6.719 EUR.

Če bo vsako leto aktiviral enako število plačilnih pravic in če ne bo znižanja vrednosti dodatka zaradi velikega skupnega števila upravičenih vlog za plačilo za mlade kmete, bo vsako leto upravičen do istega zneska.

** bo znižan, če bo na podlagi upravičenih vlog za plačilo za mlade kmete obseg potrebnih sredstev za 2022 nad 2 % nacionalne ovojnice za neposredna plačila.*

4.7 SHEME PROIZVODNO VEZANIH PODPOR

4.7.1 Podpora za strna žita

4.7.1.1 Namen ukrepa

Z ukrepom se sledi cilju Resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 – »Zagotovimo si hrano za jutri«.

4.7.1.2 Upravičenci, pogoji in zahteve

Upravičenci do plačila so nosilci KMG, ki:

- pridelujejo vsaj eno strno žito: pšenico, trdo pšenico, rž, piro, tritikalo, oves, ječmen, soržico ali mešanico strnih žit;
- skupna ugotovljena površina, za katero uveljavljajo podporo za pridelavo, znaša vsaj 0,3 ha;
- najmanjša ugotovljena upravičena površina kmetijskega gospodarstva, za katero uveljavlja neposredna plačila, znaša najmanj 1 ha;
- najmanjša ugotovljena upravičena površina kmetijske parcele, za katero uveljavlja podporo za strna žita, znaša vsaj 0,1 ha;
- imajo strna žita na njivi do dopolnjene tehnološke zrelosti.

4.7.1.3 Višina podpore

Za namen tega ukrepa bo namenjeno 4,65 % nacionalne zgornje meje za neposredna plačila za posamezno leto. Višina podpore v posameznem letu se bo izračunala tako, da se bo letni znesek delil s skupnim številom upravičenih hektarjev za podporo za strna žita na podlagi vlog za podporo za strna žita v tekočem letu.

Primer

Nosilec KMG je v letu 2022 v zbirni vlogi prijavil 3 ha upravičenih površin, na katerih prideluje strna žita in za te površine uveljavlja podporo za strna žita.

Za leto 2022 je okvirna višina podpore na hektar površin pod strnimi žiti cca 113 EUR, vendar je le ta lahko višja ali nižja, odvisno od števila upravičenih hektarjev za podporo za strna žita v zadevnem letu!

Izračun skupnega zneska podpor na nosilca KMG: 3 ha upravičenih površin x 113 EUR/ha = 339,00 EUR.

4.7.2 Podpora za mleko v gorskih območjih

4.7.2.1 Namen ukrepa

Podpora za mleko v gorskih območjih (v nadaljevanju: GO) je namenjena ohranitvi proizvodnje mleka na področjih s slabšimi pogoji za proizvodnjo mleka.

4.7.2.2 Upravičenci, pogoji in zahteve

Upravičenci do plačila so nosilci KMG:

- ki izvajajo kmetijsko dejavnost;
- katerih ugotovljena upravičena površina KMG znaša najmanj 1 ha ali manj kot 1 ha in znaša skupni znesek plačil, ki naj mu bi bil odobren, najmanj 100 evrov;
- katerih KMG je razvrščeno v gorsko območje v skladu s predpisom, ki ureja razvrstitev KMG v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost;
- katerih oddaja in neposredna prodaja mleka v letu 2021 je znašala več kot 5.167* kg oziroma 4.359 kg za nosilce KMG, ki so vključeni v ekološko rejo mleka** in
- v tekočem letu redijo eno ali več ženskih govedi, ki izpolnjujejo sledeče pogoje:
 - je označeno, registrirano ter vodeno v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo govedi;
 - so prisotne na zadevnem KMG v obdobju obvezne reje, ki traja od 24. februarja 2022 do 30. septembra 2022;
 - so v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo živali, vpisane v CRG kot rjave, lisaste, črnobeke, red holstein, montbeliard, džersi, ayrshire, blaarkop rood, cika, kraška siva, pincgau ali siva tirolska pasme oziroma kot križanka izključno med temi pasmami;
 - so v zadnjih dveh letih telile vsaj enkrat do 24. februarja 2022, pri čemer se za telitev šteje tudi rojstvo mrtvorojenega teleta, ki se rodi mrtvo po najmanj šestih mesecih brejosti in katerega truplo je odstranjeno v skladu s predpisi, ki urejajo odstranjevanje živalskih stranskih proizvodov, ki niso namenjeni prehrani ljudi;
 - so na dan 1. januarja 2022 mlajše kot 15 let.

* Podatki o oddaji in neposredni prodaji mleka nosilca kmetijskega gospodarstva se prevzamejo iz evidence mleka, ki se vodi v skladu s pravilnikom, ki ureja evidenco za sektor mleka in tržno informacijski sistem za trg mleka in mlečnih izdelkov. Pri tem se podatki o oddanem mleku v evidenco polnijo iz tržno informacijskega sistema za mleko, podatek o neposredni prodaji mleka pa se še vedno zbira v okviru zbirne vloge in se od tam polni v evidenco mleka.

** Nosilci, ki so vključeni v ekološko rejo mleka za leto 2022, so nosilci, ki imajo certificirano ekološko pridelavo mleka za leto 2021 in 2022.

4.7.2.3 Višina podpore

Za namen tega ukrepa je namenjenih 3,15 % letne ovojnice. Višina podpore na upravičeno žival se bo izračunala tako, da se bo letna ovojnica namenjena tej shemi delila z vsemi upravičenimi živalmi.

Primer:

KMG je v letu 2021 oddalo in neposredno prodalo 174.615 kg mleka, obenem pa je KMG razvrščeno v gorsko območje. KMG ima v letu 2022 40 krav, ki izpolnjujejo z uredbo predpisane pogoje (pasma, registracija, označitev, obvezna reja, ...). Okvirna višina podpore na žival je cca 123 evrov, vendar je le-ta lahko višja ali nižja, odvisno od števila upravičenih živali za leto 2021 na ZV v Sloveniji!

Izračun števila živali na KMG, ki so upravičene do podpore:

174.615 kg : 5.167 kg = 33,79, kar se zaokroži navzdol na 33 krav, ki so upravičene na tem KMG.

Izračun skupnega zneska podpor na KMG: 33 krav x 123 evrov/žival = 4.059,00 EUR.

V primeru, da je kmet vključen v ekološko rejo mleka se pri izračunu števila živali na KMG upošteva povprečna nacionalna mlečnost 4.359 kg, kar pomeni:

174.615 kg: 4.359 kg = 40,06 kar se zaokroži navzdol na 40 krav, ki so upravičene na tem KMG.

Izračun skupnega zneska podpor na KMG: 40 krav x 123 evrov/žival = 4.920,00 EUR.

4.7.3 Podpora za rejo govedi

4.7.3.1 Namen podpore

Podpora za rejo govedi je namenjena za reševanje težav sektorja in ohraniti te proizvodnje v Sloveniji.

4.7.3.2 Upravičenci, pogoji in zahteve

Upravičenci do plačila so nosilci KMG, ki:

- izvajajo kmetijsko dejavnost;
- znaša ugotovljena upravičena površina kmetijskega gospodarstva najmanj 1 ha ali manj kot 1 ha in znaša skupni znesek plačil, ki naj mu bi bil odobren, najmanj 100 EUR;
- imajo bika ali vola starega več kot 9 mesecev in izpolnjujejo tudi sledeče pogoje:
 - bik ali vol mora biti prisoten na kmetiji več kot 6 mesecev in to obdobje obvezne reje mora biti izpolnjeno najpozneje do vključno 31. oktobra tekočega leta;
 - bik ali vol do 1. januarja v letu oddaje zahtevka ni presegel starosti treh let;
 - ta bik ali vol mora biti v celotnem svojem življenju pravilno in pravočasno označen, registriran ter voden v Centralnem registru govedi (CRG).

Kadar isti bik ali vol v posameznem letu izpolnjuje zgoraj navedene pogoje na dveh KMG, ki sta oddali vlogo za podporo za rejo govedi, je do podpore upravičeno KMG, ki ga je redilo, ko je bil mlajši.

4.7.3.3 Višina podpore

Za podporo za rejo govedi je namenjenih 2,65 % sredstev nacionalne ovojnice za neposredna plačila. Višina podpore na žival se izračuna tako, da se ta letna sredstva deli s številom upravičenih živali v posameznem letu. Posamezno govedo je upravičeno do podpore samo enkrat v življenju. To podporo v primeru izpolnjevanja pogojev na dveh kmetijah pridobi kmetija, ki je redila bika ali vola, ko je bil mlajši.

4.7.3.4 Obdobje obvezne reje

Bik ali vol, upravičen do podpore, mora biti prisoten na kmetiji do 31. oktobra tekočega leta več kot 6 mesecev, kar se šteje za obdobje obvezne reje. V primeru paše na planini, na skupnem pašniku ali odhoda na sejem ali razstavo in je premik pravočasno sporočen v CRG, se to šteje kot izpolnjevanje obdobja obvezne reje.

Primer:

Nosilec KMG redi deset bikov različne starost:

- vsi biki so na kmetiji prisotni več kot šest mesecev;
- najmlajši bik je 31. oktobra dosegel starost 8 mesecev in 30 dni – ni upravičen;
- najstarejši bik je 1. januarja dosegel 3 leta – ni upravičen.

Za leto 2022 je okvirna višina podpore na žival cca 50 EUR, vendar je le ta lahko višja ali nižja, odvisno od števila upravičenih živali v zadevnem letu!

Izračun števila živali na nosilca KMG, ki so upravičene do podpore: Od desetih živali jih je upravičeno osem.

Izračun skupnega zneska podpor na nosilca KMG: 8 živali x 50 EUR/žival = 400 EUR.

Nosilce KMG oziroma imetnike živali opozarjamo, da naj upoštevajo pravila I&R govedi (neoznačene in nepopolno označene živali, prepozne označitve živali, neevidentirane živali v RGG, prepozno priglašene označitve oziroma premiki v CRG, ...). Neizpolnjevanje omenjenih pravil predstavlja tudi kršitve navzkrižne skladnosti.

Primer za Podporo za rejo govedi za leto 2022:

Obdobje obvezne reje za bika pri imetniku B je od 1. februarja 2022 do 1. avgusta 2022. Prejšnji imetnik A za isto živali ni pravočasno javil odhoda iz kmetije, ki se je zgodil 12. decembra 2021.

Odhod je javil 9. januarja 2022. Imetnik B je za žival upravičen do premije, ker je neskladje z I&R odpravljeno do prvega dne obdobja obvezne reje (1. februar 2022).

4.7.4 Podpora za zelenjadnice

4.7.4.1 Namen ukrepa

Z ukrepom se sledi cilju Resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 – »Zagotovimo si hrano za jutri«. Sektor pridelave zelenjave se sooča s težavami zaradi nizke konkurenčnosti pridelave.

4.7.4.2 Upravičenci, pogoji in zahteve

Upravičenci do plačila so nosilci KMG, ki:

- pridelujejo zelenjadnico ali zelenjadnice: brokoli, cvetača, čebula, česen, črni koren, drobnjak, endivija, feferoni, fižol, hren, jajčevci, vrtna buča oziroma bučke (jedilne) (in tudi navadna buča (jedilna)), kitajsko zelje, kolerabica, korenček in korenje, kumare in kumarice, motovilec, ohrovt (brstični, glavni, listni), sladka paprika, paradižnik, pastinak, peteršilj, por, radič, rdeča pesa, redkica, rukola, sladki krompir, solata, šalotka, špinača, topinambur, vrtna kreša, zelena (belušna, gomoljna), zelje (rdeče, belo), zimski luk, bob, čičerika, leča, blitva, redkev (razen oljna in meliorativna redkev), šparglji, artičoka, kardij, rabarbara, grah, lubenice, melone, sladki komarček, regrat.;
- zelenjadnico/e pridelujejo na prostem (rabe: 1100, 1161, 1180) ali v zavarovanem prostoru (raba 1190);
- skupna ugotovljena površina, za katero uveljavlja podporo za zelenjadnice (v nadaljevanju: PVP-ZL), znaša vsaj 0,3 ha;
- najmanjša ugotovljena upravičena površina kmetijskega gospodarstva, za katero se uveljavlja neposredna plačila, znaša najmanj 1 ha;
- najmanjša ugotovljena upravičena površina kmetijske parcele, za katero uveljavlja PVP-ZL znaša vsaj 0,1 ha;
- upoštevajo povprečno gostoto setve/sajenja zelenjadic;
- **Od leta 2019 dalje je spremenjen pogoj glede zagotovitve minimalnega obdobja prisotnosti zelenjadic in posledično način prijave v zbirni vlogi.** Ena ali več vrst zelenjadic, za katere se uveljavlja podpora za PVP-ZL, morajo biti na površini prisotne **najmanj 60 dni nepretrgoma ali v največ dveh delih** (v tem primeru mora biti skupni seštevek dni obeh delov najmanj 60 dni), in sicer **znotraj obdobja, ki se prične z dnem, ko vlagatelj odda ZV za leto 2022, in se zaključi 15. oktobra 2022.**

Obdobje prisotnosti zelenjadnice na površini pomeni posejano ali posajeno zelenjadnico, zato se prvi dan štetja prisotnosti prične s setvijo ali sajenjem zelenjadic. Če je bila zelenjadnica posajena oz. posejana pred oddajo zbirne vloge, se za prvi dan prisotnosti šteje datum oddaje zbirne vloge. Zato je pomembno, da vlagatelji, ki so setev oziroma sajenje zelenjadic opravili pred pričetkom subvencijske kampanje, ne odlašajo z vložitvijo zbirne vloge za leto 2022. Če se minimalno 60-dnevno obdobje prisotnosti zagotavlja v dveh delih, je skrajni rok setve ali sajenja druge zelenjadnice za drugi del obdobja 30. september 2022. Prisotnost zelenjadnice se zaključi z datumom začetka spravila zelenjadnice (npr. solata, zelje,...) oziroma z datumom zaključka spravila, če gre za pobiranje plodov (paradižnik, paprika, ...) ali le delov zelenjadnice, pri čemer mora biti zelenjadnica še vedno v fazi tehnološke zrelosti.

Pri vnosu zbirne vloge se datum prisotnosti zelenjadnice obvezno navede na obrazcu »Prijava zelenjadic in obdobja prisotnosti«, in sicer se v ta obrazec vpiše: podatke o bloku in GERK-u, vrsta zelenjadnice, površina zelenjadnice, podatek o datumu setve ali saditve, ali gre za setev ali saditev in predviden datum spravila. **Obdobje prisotnosti za posamezno zelenjadnico, ki ga na ta obrazec navede vlagatelj, se šteje kot obdobje obvezne prisotnosti zelenjadnice, ki traja najmanj 60 dni. Torej, če bo vlagatelj v tem novem obrazcu navedel, da ima na površini prisotno posamezno zelenjadnico 80 dni, to pomeni, da je obdobje obvezne prisotnosti navedene zelenjadnice 80 dni. Pregledi na kraju samem se bodo izvajali znotraj navedenega obdobja prisotnosti zelenjadnice (od datuma setve/sajenja do predvidenega datuma spravila, ki ga vlagatelj vpiše v obrazec).** Če kontrolor pri pregledu na kraju samem ugotovi, da zelenjadnica, prijavljena za PVP-ZL ni prisotna na površini v obdobju, ki ga je navedel vlagatelj, se to šteje za neizpolnjevanje pogojev oz. gre za t.i. »čezmerno prijavo«, ki se sankcionira. Če vlagatelj po oddaji zbirne vloge spremeni ali načrtuje spremeniti vrsto zelenjadnice oziroma datume setve ali sajenja ali predvidenega spravila, ki jih je prvotno navedel v obrazec, mora spremembe sporočiti agenciji vsaj tri dni pred iztekom datumov, ki jih je prvotno navedel. Na ta način želimo zagotoviti, da napovedana pridelava odraža stanje na terenu. Opozarjamo, da se spremembe, ki jih vlagatelj sporoči agenciji po najavi pregleda na kraju samem, ne upoštevajo.

POZOR: Zelenjadnice, za katere uveljavljate PVP-ZL, se na geoprostorski obrazec prijavijo kot glavni posevek, ne glede na to, v katerem obdobju je zelenjadnica prisotna na površini, torej tudi v primeru, če zelenjadnica ne šteje za glavni posevek. To velja predvsem za tiste zelenjadnice, katerih tehnologija pridelave ne omogoča vsaj pretežni del prisotnosti v obdobju glavnega posevka 7. 5. – 31. 7. 2022 oziroma vsaj do tehnološke zrelosti v tem obdobju (npr. za česen).

Zato mora vlagatelj, ki uveljavlja podporo PVP-ZL za zelenjadnice, ki ne šteje kot glavni posevek, v zbirni vlogi, pod obrazec »prijava zelenjadnic in obdobji prisotnosti« pod stolpec »glavna KMRS« navesti tudi kmetijsko rastlino, ki šteje kot glavni posevek.

Glavni posevek je večletna kmetijska rastlina ali kmetijska rastlina, ki se poseje ali posadi jeseni 2021 ali spomladi 2022 in je na kmetijski površini pretežni del obdobja od 7. maja do 31. julija 2022 oziroma do tehnološke zrelosti. Če sta na isti kmetijski površini zaporedoma dve kmetijski rastlini in za eno od teh dveh kmetijskih rastlin upravičenec vlaga vlogo za proizvodno vezano plačilo za zelenjadnice ter ena od teh rastlin izpolni tehnološko zrelost, druga pa je na površini pretežni del obdobja od 7. maja do 31. julija 2022, se za glavni posevek šteje tista kmetijska rastlina, ki je na površini prisotna pretežni del obdobja od 7. maja do 31. julija 2022.

Kmetijska rastlina, ki šteje kot glavni posevek se upošteva tudi pri izpolnitvi obveznosti za diverzifikacijo kmetijskih rastlin v okviru zelene komponente ter za izpolnjevanje obveznosti za zahtevi POZ_KOL in POZ_NIZI v okviru operacije Poljedelstvo in zelenjadarstvo ukrepa KOPOP in za plačilo za ukrep EK. Se pa ta zelenjadnica, ki se ne šteje za glavni posevek, upošteva za plačilo pri podpori za zelenjadnice in pri plačilu za zahtevo GEN_SOR v okviru operacije Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija ukrepa KOPOP.

Primer: Upravičenec kot glavni posevek na geoprostorski obrazec prijavi česen, ki se na površini z zahtevkom PVP-ZL nahajala izven obdobja glavnega posevka (oddaja ZV 1. marca 2022, spravilo 1. junija 2022), zato mora na zbirno vlogo v stolpec »KMRS glavni posevek« pri obrazcu »Prijava zelenjadnic in obdobji prisotnosti«, navesti tudi kmetijsko rastlino, ki se šteje kot glavni posevek, npr. TDM (šifra 203). Ker TDM izpolnjuje zahteve za glavni posevek (prisoten v obdobju od 7. maja do 31. julija) se upošteva za izpolnitev diverzifikacije in za obveznosti ukrepa KOPOP za zahtevi POZ_KOL in POZ_NIZI ter ukrep EK (izplačilo za ukrep EK za njive-poljščine je za TDM).

Še vedno velja da :

- Nosilec KMG ni upravičen do PVP-ZL za površine mešanih posevkov zelenjadnic in drugih kmetijskih rastlin;
- Za isto kmetijsko površino za tekoče leto ni možno uveljavljati podpore za zelenjadnice in hkrati podporo za strna žita.

Primer prijave zelenjadnic na zbirni vlogi:

1.korak:

Vlagatelj na »Geoprostorskem obrazcu« prijavi glavni posevek. V primeru prijave enoletnih zelenjadnic navede šifro kmetijske rastline 402, v primeru trajnic pa 703 (šparglji), 733 (artičoka) oziroma 734 (rabarbara). Posamezne šifre v šifrantu kmetijskih rastlin, kot so bob (045), grah (044), motovilec (046), radič (047), rukola (048), so rezervirane samo za naknadne posevke za izpolnjevanje obveznosti površin z ekološkim pomenom (PEP) v okviru zelene komponente oziroma za izpolnjevanje obveznosti ukrepa KOPOP. V kolikor želite omenjene zelenjadnice prijaviti za PVP-ZL, to storite tako, da uporabite skupno šifro 402 (ali šifre za prej omenjene trajnice t.j. 703, 733, 734). Treba je označiti tudi uveljavljanje podpore za zelenjadnice (ZL) - zahtevek. Ta obrazec se napolni samodejno, tako kot prejšnja leta. Gre za grafično prijavo rastline pod šifro 402-zelenjadnice. V kolikor prijavljate zelenjadnice na celotnem gerku, gre za površino gerka (ar), sicer je treba gerk grafično razdeliti na poljine, tako, da je površina, kjer se nahaja kmetijska rastlina, ki ni zelenjadnica (npr. poljščina), ločena od površine, kjer se nahajajo zelenjadnice.

Geoprostorski obrazec:

BLOK_ID	Površina bloka (v ar)	GERK-PID	Domače ime GERK-a	Država	Vrsta rabe	Površina GERK-a (v m ²)	KMRS	Prijavljen a površina KMRS (v ar)	Sorta	Vloge in zahtevki (ZL, SŽ, PEP, AKT, DOD_NR, KOPOP, EK, OMD, PONO35, PONO 50)	OOTT
123456	47	654321	Dol		1100	470	402	47		ZL	/

Skica v naravi:

GERK: Dol Zelenjadnice 402 Površina: 47 ar
--

2. korak:

Po izpolnjenem glavnem posevku na »Geoprostorskem obrazcu« morate za vse površine s KMRS 402 izpolniti obrazec »Zelenjadnice«, kamor navedete vrsto in površino posamezne zelenjadnice. Obrazec je treba izpolniti vedno, kadar se prijavi šifra KMRS 402, ne glede na to, ali se za to površino uveljavlja PVP-ZL ali ne. Način izpolnjevanja tega obrazca je enak kot v preteklih letih. Gre za numerično prijavo površine, na kateri je prisotna posamezna vrsta zelenjadnice.

Obrazec »zelenjadnice« na ZV

BLOK_ID	GERK-PID	Domače ime GERK-a	KMRS	Prijavljena površina KMRS [ar]	Zelenjadnica	Površina zelenjadnice [ar]
123456	654321	Dol	402	47	korenje	27
123654	654123	Dol	402	47	solata	20

Skica v naravi:

Poljina 1: Korenje Površina: 27 ar	Poljina 2: Solata Površina: 20ar
--	--

3. korak:

Za vse površine s šifro KMRS 402, za katere uveljavljate PVP-ZL, je treba izpolniti nov obrazec »Prijava zelenjadnic in obdobj prisotnosti«, iz katerega bo razvidno izpolnjevanje obveznosti vsaj 60-dnevne prisotnosti zelenjadnic. Gre za obrazec, na katerem je treba za zelenjadnice, ki ste jih prijavi v 2. koraku in za katere uveljavljate PVP-ZL, napisati datume setve ali sajenja in datume predvidenega spravila (to je datum začetka spravila zelenjadnice, če se ta pobira kot celotna rastlina (npr. solata, zelje), oziroma datum zaključka spravila, če se pobira le del zelenjadnice ali plodov (npr. paradižnik, paprika) in je zelenjadnica še vedno v fazi tehnološke zrelosti. Gre za nekakšen »načrt pridelave«. Obdobje, ki ga v obrazcu navede vlagatelj, se šteje kot obdobje obvezne prisotnosti zelenjadnice, ki traja najmanj 60 dni. Torej, če bo v ZV v tem novem obrazcu vlagatelj navedel, da prideluje zelenjavo 80 dni, potem se to obdobje šteje za obdobje obvezne prisotnosti navedene zelenjadnice, za katero uveljavlja PVP-ZL.

Da bi prijavljen »načrt pridelave« odražal stanje na terenu, morate v primeru naknadne spremembe dopolniti zbirno vlogo in ustrezno popraviti datume oziroma vrste zelenjadnic, vendar je spremembe dovoljeno sporočiti le do tri dni pred potekom posameznega datuma, vsekakor pa pred najavo pregleda na kraju samem. Spremembe se torej sporočajo tudi po 31. maju 2022.

Če boste najmanj 60-dnevno prisotnost zelenjadnice na isti površini zagotavljali v dveh delih, morate na obrazcu »Prijava zelenjadnic in obdobji prisotnosti« najprej navesti podatke za prvo obdobje in nato še za drugo (dodatno) obdobje.

Obrazec »prijava zelenjadnic in obdobji prisotnosti« na ZV (kot se natisne):

					OBDOBJE PRISOTNOSTI ZELENJADNIC - GLAVNI POSEVEK					DODATNO OBDOBJE				
BLOK_ID	GERK-PID	Dom ače ime	Površina 402 ZL [ar]	KMRS glavni posevek	Zelenjadnica	Površina zelenjadnice [ar]	Datum setve/sajenja	Setev/sajenje	Predviden datum spravila	Zelenjadnica	Površina zelenjadnice [ar]	Datum setve/sajenja	Setev/sajenje	Predviden datum spravila
123456	654321	Dol	47		korenje	27	20.5.2022	setev	1.7.2022	radič	17	1.9.2022	sajenje	20.4.2023
										endivija	10	15.8.2022	setev	15.9.2022
123456	654321	Dol	47		solata	20	27.4.2022	setev	27.5.2022	zelje	20	1.6.2022	sajenje	30.9.2022

Skica v naravi:

- Prvo obdobje

Poljina 1: Korenje Površina: 27 ar Setev: 20.5. 2022 Spravilo: 1.7. 2022 Prisotnost: 42 dni	Poljina 2: Solata Površina: 20 ar Setev: 27.4. 2022 Spravilo: 27.5.2022 Prisotnost: 30 dni
---	--

- Drugo obdobje

Poljina 1: radič Površina: 17 ar Setev: 1. 9. 2022 Spravilo: 20. 4. 2023 Prisotnost: 45 dni*	Poljina 2: radič Površina: 10 ar Setev: 15. 8. 2022 Spravilo: 15. 9. 2022 Prisotnost: 30 dni	Poljina 3: zelje Površina: 20 ar Saditev: 1. 6. 2022 Spravilo: 30. 9. 2022 Prisotnost: 122 dni
--	--	--

*dnevi prisotnosti se štejejo od setve do 15. oktobra tekočega leta

Primer 2:

					OBDOBJE PRISOTNOSTI ZELENJADNIC - GLAVNI POSEVEK					DODATNO OBDOBJE				
BLOK_ID	GERK-PID	Dom ače ime	Površina 402 ZL [ar]	KMRS glavni posevek	Zelenjadnica	Površina zelenjadnice [ar]	Datum setve/sajenja	Setev/sajenje	Predviden datum spravila	Zelenjadnica	Površina zelenjadnice [ar]	Datum setve/sajenja	Setev/sajenje	Predviden datum spravila
123456	654321	Dol	47	809	zelje	47	15.7.2022	setev	15. 11 2022					

Iz tabele je razvidno, da je nosilec KMG prijavil na geoprostorski obrazec zelje, ki pa je kmetijska rastlina s takšno prisotnostjo, da ne šteje za glavni posevek, saj ni prisotna na kmetijski površini pretežni del obdobja od 7. 5 do 31. 7. 2022. V tem obdobju je prisotna le petnajst dni, kar tudi pomeni, da ni prisotna do tehnološke zrelosti. Zato mora upravičenec na obrazec napisati tudi kmetijsko rastlino, ki pa šteje za glavni posevek, in v tem primeru je glavni posevek ozimni ječmen (šifra 809). Ozimni ječmen se upošteva pri izpolnjevanju diverzifikacije, pri izpolnjevanju obveznosti ukrepa KOPOP za zahtevi POZ_KOL in POZ_NIZI ter pri izplačilu za ukrep EK. Hkrati pa upravičenec dobi izplačilo PVP-ZL za zelje, če seveda izpolnjuje vse pogoje za podporo za zelenjadnice iz uredbe, ki ureja sheme neposrednih plačil. Zelje se upošteva tudi pri plačilu za zahtevo GEN_SOR v okviru operacije Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija ukrepa KOPOP, če izpolnjuje pogoje opredeljene v uredbi, ki ureja ukrepe KOPOP, EK in OMD, in gre za setev kranjske okrogle.

1. primer:

Upravičenec je vključen v ukrep KOPOP. V letu 2021 je uveljavljal zahtevo POZ_ZEL: Ozelenitev njivskih površin (POZ_ZEL) za ozimno pšenico (šifra KMRS 801), v letu 2022 pa bo na geoprostorskem obrazcu kot glavni posevek navedel zelenjadnico (šifra KMRS 402), ki jo bo posejal/posadil po spravilu ozimne pšenice

(npr. 31. 7. 2022), in zanjo uveljavljaj PVP-ZL. Zaradi izpolnjevanja obveznosti za zahtevo POZ_KOL, mora upravičenec v zbirni vlogi, navesti tudi kmetijsko rastlino, ki šteje kot glavni posevek – v navedenem primeru je to ozimna pšenica in ji pripisati zahtevek POZ_KOL. Na ta način upravičenec z ozimno pšenico izpolni obveznost iz naslova zahteve POZ_KOL za leto 2022, do plačila za to zahtevo za ozimno pšenico za leto 2022 pa ni upravičen, ker je zanjo plačilo prejel že za zahtevo POZ_ZEL za leto 2021. Prav tako v okviru zahteve POZ_KOL za leto 2022 ni upravičen do plačila za zelenjadnico, ki jo poseje/posadi po pravilu ozimne pšenice, ker s to zelenjadnico ne izpolni obveznosti zahteve POZ_KOL, je pa za to zelenjadnico za leto 2022 upravičen do podpore PVP-ZL.

Upravičenec, ki je vključen v ukrep EK, za ozimno pšenico pridobi plačilo za njive-poljščine, ker je to KMRS, ki šteje kot glavni posevek, ni pa upravičen do plačila za ukrep EK za zelenjadnico, ki jo bo posejal/posadil po pravilu ozimne pšenice.

2. primer:

Upravičenec je vključen v ukrep KOPOP. V letu 2021 je uveljavljaj zahtevo POZ_ZEL za prezimni posevek za motovilec (šifra KMRS 046). V letu 2022 bo na geoprostorskem obrazcu kot glavni posevek navedel zelenjadnico – motovilec (šifra KMRS 402) in uveljavljaj podporo PVP-ZL. Gre za isti posevek motovilca. Upravičenec do plačila za ta motovilec (šifra KMRS 402) za zahtevo POZ_KOL za leto 2022 ni upravičen, ker je zanj (šifra KMRS 046) plačilo prejel že za zahtevo POZ_ZEL za leto 2021, prav tako s tem motovilcem (šifra KMRS 402) ne izpolni obveznosti zahteve POZ_KOL, je pa za ta motovilec (šifra KMRS 402) lahko upravičen do podpore PVP-ZL za leto 2022.

Za leto 2022 upravičenec zbirno vlogo odda 1. 3. 2022, motovilec (šifra KMRS 402) pa bo pospravil 10. 4. 2022. To pomeni, da je obdobje prisotnosti motovilca (šifra KMRS 402) 41 dni (od 1. 3. do 10. 4. 2022), zato bo zaradi zagotovitve najmanj 60-dnevnega obdobja prisotnosti za namen podpore PVP-ZL upravičenec moral posejati/posaditi še drugo zelenjadnico. Upravičenec po pravilu motovilca 11. 4. 2022 poseje riček (šifra KMRS 036). Zaradi izpolnjevanja obveznosti za zahtevo POZ_KOL, pa mora na zbirno vlogo navesti KMRS, ki šteje za glavni posevek – v navedenem primeru je to riček in mu pripisati zahtevek POZ_KOL. Na ta način upravičenec z ričkom izpolni obveznost iz naslova zahteve POZ_KOL za leto 2022 in je zanj tudi upravičen do plačila za to zahtevo. Upravičenec, ki je vključen v ukrep EK, za riček pridobi plačilo za njive-poljščine, ker je to KMRS, ki šteje za glavni posevek, saj je na kmetijski površini prisotna pretežni del v obdobju od 7. 5. do 31. 7. 2022. Prav tako je upravičenec za riček upravičen do plačila za zahtevo POZ_NIZI.

Upravičenec po pravilu rička, 5. 8. 2022, poseje zelje, ki jo pospravi 15. 10. 2022, s čimer izpolni najmanj 60-dnevno obdobje prisotnosti za namen podpore PVP-ZL. Torej, upravičenec najmanj 60-dnevno obdobje prisotnosti za namen podpore PVP-ZL izpolni s posevkoma motovilca (šifra KMRS 402) in zelja (šifra KMRS 402) in je zato upravičen do podpore PVP-ZL za leto 2022, ne pa tudi do plačila za zahtevo POZ_KOL in za ukrep EK. Če je upravičenec oddal zahtevo za GEN_SOR na zelju in zelje izpolnjuje pogoje za zahtevo GEN_SOR, torej je izvedena setev avtohtone sorte zelja npr. ljubljansko (belo zelje), potem je upravičenec v tem primeru za zelje upravičen tudi do plačila za zahtevo GEN_SOR.

3. primer:

Upravičenec je vključen v ukrep KOPOP, EK in ima več kot 10 ha ornih površin, kar pomeni, da mora izpolnjevati tudi zahteve diverzifikacije v okviru zelene komponente. V letu 2022 je uveljavljaj zahtevo POZ_ZEL za radič (šifra KMRS 047). V letu 2022 bo na geoprostorskem obrazcu kot glavni posevek navedel zelenjadnico – radič (šifra KMRS 402) in uveljavljaj podporo PVP-ZL. Gre za isti posevek radiča. Upravičenec do plačila za ta radič (šifra KMRS 402) za zahtevo POZ_KOL za leto 2022 ni upravičen, ker je zanj (šifra KMRS 047) plačilo prejel že za zahtevo POZ_ZEL za leto 2021, prav tako s tem radičem (šifra KMRS 402) ne izpolni obveznosti zahteve POZ_KOL, je pa upravičen do podpore za PVP-ZL za leto 2022.

Za leto 2022 upravičenec zbirno vlogo odda 1. 3. 2022, radič (šifra KMRS 402) pa bo pospravil 6. 5. 2022. To pomeni, da je upravičen do podpore PVP-ZL, saj je najmanj 60-dnevno obdobje prisotnosti radiča (šifra KMRS 402) zagotovljeno. Hkrati pa radič ne šteje za glavni posevek, saj ni prisoten pretežni del v obdobju od 7. 5 do 31. 7. 2022 ali do tehnološke zrelosti.

Po pravilu radiča (šifra KMRS 402) bo upravičenec posadil koruzo za zrnje (šifra KMRS 005). Zaradi izpolnjevanja obveznosti za zahtevo POZ_KOL in za izpolnjevanje zahteve diverzifikacije ter za izplačilo pri ukrepu EK, mora pod stolpec »KMRS glavni posevek« pri obrazcu »Prijava zelenjadic in obdobja prisotnosti« vpisati podatek o glavnem posevku, kar je v tem primeru koruza za zrnje in ji pripisati zahtevek POZ_KOL, diverzifikacijo ter EK. Na ta način upravičenec s koruzo za zrnje izpolni obveznost iz naslova diverzifikacije in zahteve POZ_KOL za leto 2022 ter je zanjo tudi upravičen do plačila za to zahtevo. Upravičenec, ki je vključen v ukrep EK, za koruzo za zrnje pridobi plačilo za njive-poljščine, ker je to KMRS, ki šteje kot glavni posevek.

4. primer:

Upravičenec je vključen v ukrep KOPOP, EK in ima več kot 10 ha ornih površin. V letu 2021 je uveljavljal zahtevo POZ_ZEL za radič (šifra KMRS 047). V letu 2022 bo na geoprostorskem obrazcu kot glavni posevek navedel zelenjadnico – paradižnik (šifra KMRS 402) in uveljavljal podporo PVP-ZL.

Upravičenec je za ta paradižnik za leto 2022 upravičen do plačila za zahtevo POZ_KOL, ukrep EK za vrtnine na prostem in podporo PVP-ZL, ker je to KMRS, ki šteje za glavno kmetijsko rastlino. Paradižnik se tudi šteje za izpolnitev obdobja diverzifikacije.

V navedenem primeru pod stolpec »KMRS glavni posevek« pri obrazcu »Prijava zelenjadnic in obdobj prisotnosti« tudi vpise podatek 402.

5. primer:

Upravičenec je vključen v ukrep KOPOP. V letu 2022 je posadil zelenjadnico – česen (šifra KMRS 402), ki ga bo v letu 2022 na geoprostorskem obrazcu navedel kot glavni posevek in zanj uveljavljal plačilo za zahtevo POZ_KOL in podporo PVP-ZL.

Za leto 2022 upravičenec zbirno vlogo vloži 6. maja 2022, česen (šifra KMRS 402) pa bo pospravil 31. maja 2022. To pomeni, da je obdobje prisotnosti česna (šifra KMRS 402) 26 dni (od 6. maja do 31. maja 2022), zato bo zaradi zagotovitve najmanj 60-dnevnega obdobja prisotnosti za namen podpore PVP-ZL upravičenec moral posejati/posaditi še drugo zelenjadnico. Po spravi česna 1. junija 2022 upravičenec posadi radič (šifra KMRS 402), s čimer izpolni najmanj 60-dnevno obdobje prisotnosti za namen podpore PVP-ZL. Torej, upravičenec najmanj 60-dnevno obdobje prisotnosti za namen podpore PVP-ZL izpolni s posevkoma česna (šifra KMRS 402) in radiča (šifra KMRS 402) in je zato upravičen do podpore PVP-ZL za leto 2022.

Upravičenec je upravičen do plačila za česen (šifra KMRS 402) tudi za zahtevo POZ_KOL za leto 2022, saj se česen šteje kot glavni posevek, ker je do tehnološke zrelosti (31. maja 2022) prisoten v obdobju od 7. maja do 31. julija 2022. Za radič (šifra KMRS 402) pa upravičenec do plačila za zahtevo POZ_KOL za leto 2022 ni upravičen.

Upravičenec, ki je vključen v ukrep EK, za leto 2022 pridobi plačilo za česen za vrtnine na prostem (česen je kot glavni posevek prisoten v diverzifikacijskem obdobju – od 6. maja 2022 do tehnološke zrelosti, to je do 31. maja 2022).

V navedenem primeru upravičenec pod stolpec »KMRS glavni posevek« pri obrazcu »Prijava zelenjadnic in obdobj prisotnosti« tudi vpiše podatek 402.

6. primer:

Upravičenec je vključen v ukrep KOPOP, EK in ima več kot 10 ha ornih površin. V letu 2022 je posadil zelenjadnico – radič (šifra KMRS 402), ki ga bo v letu 2022 na geoprostorskem obrazcu navedel kot glavni posevek in zanj uveljavljal plačilo za zahtevo POZ_KOL, EK in podporo PVP-ZL.

Za leto 2022 upravičenec zbirno vlogo odda 1. marca 2022, radič (šifra KMRS 402) pa bo pospravil 30. aprila 2022. To pomeni, da je obdobje prisotnosti radiča (šifra KMRS 402) 70 dni, zato izpolnjuje najmanj 60-dnevno obdobje prisotnosti za namen podpore PVP-ZL. Po spravi radiča 30. aprila 2022 upravičenec pusti njivo prazno vse do setve zelja 1. avgusta 2022.

V tem primeru je upravičenec upravičen le do plačila PVP-ZL. Medtem ko do plačila za POZ_KOL in EK ni upravičen, saj se šteje, da ni glavnega posevka, ker je njiva v obdobju 7. maja do 31. julija 2022 prazna oz. nima na njej vsaj pretežni del oz. do tehnološke zrelosti prisotne kmetijske rastline. Pod rubriko KMRS glavni posevek se vpiše praha (šifra KMRS 026), ki se lahko šteje za izpolnjevanje diverzifikacije in zahteve POZ_KOL.

NOVOST OD LETA 2020 dalje, ki velja tudi za leto 2022:

Od leta 2020 dalje velja obveznost za nosilce KMG, ki za ukrep Podpora za zelenjadnice, prijavijo skupaj več kot 5 ha zelenjadnic, da morajo določen obseg zelenjadnic dokazati z računi o prodaji izdanimi v skladu s predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost in biti za tekoče leto prijavljen v register obratov.

Obseg zelenjadnic se lahko izkaže z računi, ki morajo biti izdani v skladu s predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost in iz katerih morajo biti razvidni podatki o pridelovalcu, kupcu in o količini prodanih zelenjadnic. Kot dokazilo se lahko štejejo računi:

- o prodaji zelenjadnic, ki jih mora upravičenec na ARSKTRP poslati ali dostaviti najkasneje do 1. decembra tekočega leta, razen če prideluje hren, takrat lahko račune za prodajo hrena odda do 15. februarja naslednje leto in/ali

- o najemu skladiščnega prostora za skladiščenje svojih pridelkov zelenjadnic, iz katerih je razvidna skladiščena količina zelenjadnic, ki jih mora upravičenec na ARSKTRP poslati ali dostaviti najkasneje do 1. decembra tekočega leta in/ali
- o prodaji zelenjadnic, ki jih skladišči v lastnih skladiščih. V primeru, dokazovanja obsega zelenjadnic, ki jih nosilec KMG skladišči v lastnih skladiščnih kapacitetah v zbirni vlogi na zadnji strani pod opombe navede predvidene količine zelenjadnic, ki jih skladišči, in lahko račune zanje odda do 15. februarja naslednje leto.

Pri tem se upoštevajo računi:

1. DDV zavezancev,
2. pavšalistov za zelenjadnice in
3. upravičencev, ki so sicer obdavčeni po KD in prodajajo „ne končnemu“ potrošniku, kamor se štejejo tudi vsi javni zavodi ter t.i. mali davčni zavezanci s prometom pod 50.000 EUR. Na zahtevo ARSKTRP lahko takšen račun preveri pri kupcu Inšpektorat za varno hrano.

POZOR: V primeru poznejšega oddajanja računov pri nosilcih KMG, ki zelenjavo skladiščijo v lastnih skladiščnih kapacitetah in pri pridelovalcih hrena bo tudi plačilo za sheme neposrednih plačil šele po datumu oddaje računov.

POZOR: Nosilec kmetije, na kateri se izvaja dopolnilna dejavnost za predelavo zelenjadnic, lahko izkaže obseg pridelave zelenjadnic tudi z računi in evidencami o lastnih količinah pridelanih in predelanih surovin in drugimi dokazili, ki jih je dolžan voditi v okviru dopolnilne dejavnosti za predelavo zelenjadnic. V tem primeru bo za vse takšne upravičence pregled na kraju samem izvedel IRSKGLR, saj bo nadzor potekal na vseh kmetijskih gospodarstvih, kjer ima nosilec ali eden izmed članov kmetije dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti za predelavo zelenjadnic in hkrati uveljavlja podporo za zelenjadnice za skupno prijavljeno površino več kot 5 ha zelenjadnic. Zapisnik inšpektorja, iz katerega bo razvidna količina lastne surovine zelenjadnic, ki se predeluje v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji, se bo štel kot dokazilo o določenem obsegu zelenjadnic, **tako da zanje nosilec kmetije ne rabi pošiljati računov!** Zapisnik o nadzoru bo inšpektor posredoval na ARSKTRP najkasneje do 15. decembra tekočega leta.

4.7.4.3 Obseg povprečnega hektarskega pridelka zelenjadnic

Z računi mora upravičenec izkazati določen obseg povprečnega hektarskega pridelka zelenjadnic skupaj ali za posamezne zelenjadnice, ki je izračunan na podlagi podatkov SURS in je je objavljen v prilogi uredbe, ki ureja sheme neposredna plačila:

Povprečni hektarski pridelek ene vrste zelenjadnic in povprečni hektarski pridelek zelenjadnic skupaj v t/ha **za leto 2022**

	t/ha
Zelje	25
Ohrovt	22
cvetača in brokoli	15
kitajsko zelje	21
Solata	15
Endivija	15
Radič	13
Špinača	10
Korenček	22
rdeča pesa	24
Paradižnik	42
Paprika	20
kumare	19
Čebula	15
Česen	6
Por	19
Fižol	1
Grah	4
Motovilec	6
Šparglji	4
Bučke	26
Bob	1,5

	t/ha
Povprečni hektarski pridelek zelenjadnic skupaj	16

- Če je na površini le ena vrsta zelenjadnice mora upravičenec dokazati z računi 50 % povprečnega hektarskega pridelka za to vrsto zelenjadnice. Primer: če upravičenec prijavi 7 ha paradižnika, mora z računi do 1. decembra 2022 izkazati prodajo vsaj 21 t paradižnika na hektar, skupaj torej 147 t paradižnika za 7 ha.
- Pri pridelavi dveh ali več vrst zelenjadnic ali v primeru pridelave ene vrste zelenjadnic za katero SURS ne objavlja podatka o povprečnem letnem hektarskem pridelku, mora z računi dokazljiv obseg predstavljati vsaj 50 % povprečnega hektarskega pridelka zelenjadnic skupaj. Povprečni hektarski pridelek je za zelenjadnice ocenjen na 16 t, kar pomeni, da mora kmetovalec z računi dokazati prodajo vsaj 8 t zelenjadnic za 1 ha. Primer: Upravičenec prijavi 8,2 ha zelenjadnic, od tega 0,4 ha blitve, 0,8 ha čebule, 1 ha endivije, 1 ha pora, 5 ha zelja. Ker ima več različnih zelenjadnic, mora upravičenec izkazati z računi o prodaji zelenjadnic do 1. decembra 2022 vsaj 50 % povprečnega hektarskega pridelka zelenjadnic skupaj, kar pomeni $(8 \text{ ha} \times 16 \text{ t/ha}) \times 0,5 = 64 \text{ t}$ za 8 ha. V primeru, da zelje skladišči in da z računi za preostale zelenjadnice ne more izkazati prodajo 64 ton zelenjadnic skupaj do 1. decembra 2022, mora že ob oddaji ZV za leto 2022 pod opombe na ZV napisati predvideno količino skladiščenih zelenjadnic. To je za ARSKTRP znak, da bo račune o prodaji poslal do 15. februarja 2023. Bo pa v tem primeru šele po 15. februarja 2023 lahko prejel izplačilo neposrednih plačil za leto 2022 (vseh, ne le podpore PVP ZL).
- V primeru pridelave dveh ali več vrst zelenjadnic, kjer so na več kot 50 % skupne površine zelenjadnic špinača, motovilec, česen, fižol, radič, špargelj, bob ali grah pa mora z računi dokazljiv obseg predstavljati vsaj 25 % povprečnega hektarskega pridelka zelenjadnic skupaj, kar pomeni, da mora z računi dokazati prodajo vsaj 4 t zelenjadnic na 1 ha. Primer: upravičenec prijavi 6 ha zelenjadnic, od tega 1 ha boba, 1,5 ha špargljev, 0,5 ha endivije, 1 ha fižola, 2 ha zelja. Več kot 50 % prijavljenih površin (3,5 ha) predstavljajo zelenjadnice z nižjim pridelkom na ha (bob, šparglji, fižol), zato mora upravičenec z računi izkazati vsaj 4 t zelenjadnic na 1 ha do 1. decembra 2022, torej skupaj $(6 \text{ ha} \times 16 \text{ t/ha}) \times 0,25 = 24 \text{ t}$ za 6 ha.
- V primeru pridelave dveh ali več vrst zelenjadnic, kjer so na več kot 80 % skupne površine zelenjadnic fižol, bob, špargelj ali grah pa mora z računi dokazljiv obseg predstavljati 50 % povprečnega hektarskega pridelka fižola, boba, špargljev ali graha. Primer: upravičenec prijavi 10 ha zelenjadnic, od tega 8 ha fižola in 2 ha zelja. Več kot 80 % prijavljenih površin (8,5 ha) predstavljajo zelenjadnice z nižjim pridelkom na ha (fižol, ki ima 1t/ha donosa), zato mora upravičenec z računi izkazati vsaj 5 t zelenjadnic $(10 \text{ ha} \times 1 \text{ t/ha}) \times 0,5 = 5 \text{ t}$.
- V primeru pridelave samo hrena, ali pa če je hren na več kot 50 % skupne površine zelenjadnic, mora upravičenec z računi izkazati vsaj 10 % povprečnega hektarskega pridelka zelenjadnic skupaj, kar pomeni 1,6 t/ha. Sicer je pridelek na hektar za hren višji, vendar se tukaj upošteva, da je glavna sezona za prodajo marca, aprila. Primer: upravičenec prideluje 5,5 ha hrena. Z računi mora do 15. februarja 2023 izkazati vsaj 8,8 t prodaje hrena. Bo pa v tem primeru šele po 15. februarja 2023 lahko prejel izplačilo neposrednih plačil za leto 2022 (vseh, ne le podpore PVP ZL).
- Dodatna izjema pa je še pri pridelavi leče in čičerike, ki imajo zelo nizek pridelek na hektar in ker zanje SURS ne objavlja podatka o povprečnem hektarskem pridelku, mora upravičenec, kadar prideluje le čičeriko ali lečo ali predstavljata ti dve zelenjadnici več kot 50% vse površine zelenjadnic, z računi do 1. decembra 2022 izkazati vsaj 4 % povprečnega hektarskega pridelka zelenjadnic skupaj, kar pomeni, da mora z računi dokazati prodajo vsaj 0,64 t omenjenih zelenjadnic na ha.

POZOR: V primeru, da upravičenec z računi ne izkaže omenjenega obsega se podpora za zelenjadnice ne dodeli.

Primeri:

Primer 1:

Upravičenec prijavi 14 ha zelenjadnic. Od tega 3 ha paradižnika, 2 ha pora, 2 ha fižola, 7 ha zelja. Prijavljeno ima tudi dopolnilno dejavnost za predelavo zelja. V tem primeru mora izkazati z računi prodajo vsaj 8 t zelenjadnic na hektar, skupaj torej 112 t.

Ker upravičenec opravlja dopolnilno dejavnost za predelavo zelenjadnic, bo v letu 2022 imel kontrolo dopolnilne dejavnosti s strani IRSKGLR in iz njihovega zapisnika bo razvidna količina lastne surovine zelenjadnic, ki se predeluje v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji in zapisnik se bo štel kot dokazilo o določenem obsegu zelenjadnic. Torej, če iz zapisnika izhaja, da se v okviru dopolnilne dejavnosti predeluje 154 t lastnih zelenjadnic (zelje), potem je to zadostno dokazilo in ne rabi pošiljati nobenih dodatnih računov na agencijo. IRSKGLR bo sam ARSKTRP posredoval zapisnik.

Primer 2:

Isti primer le, da je iz zapisnika IRSKGLR razvidna količina 80 t lastne surovine zelenjadnic. V tem primeru mora upravičenec do 1. decembra 2022 na ARSKTRP poslati še račune o prodaji preostalih zelenjadnic, s katerimi mora izkazati vsaj še 32 t prodaje zelenjadnic.

4.7.4.4 Višina podpore

Za ukrep se nameni do 1,15 % letne nacionalne zgornje meje za neposredna plačila. Višina podpore za zelenjadnice v tekočem letu se izračuna tako, da se skupni znesek za podporo za zelenjadnice v tekočem letu deli s številom ugotovljenih upravičenih hektarjev zelenjadnic v tekočem letu. Višina podpore je torej odvisna od števila ugotovljenih upravičenih hektarjev zelenjadnic v tekočem letu.

Primer

Nosilec KMG je v letu 2022 v zbirni vlogi prijavil 2 ha in 56 ar upravičenih površin, na katerih prideluje zelenjadnice in za te površine uveljavlja podporo za zelenjadnice.

Za leto 2022 je okvirna višina podpore na hektar površin pod zelenjadicami cca 523 EUR, vendar je le ta lahko višja ali nižja, odvisno od števila upravičenih hektarjev za podporo za zelenjadnice v zadevnem letu!

Izračun skupnega zneska podpor na nosilca KMG: $2,56 \text{ ha upravičenih površin} \times 523 \text{ EUR/ha} = 1.338,88 \text{ EUR}$.

4.7.5 Podpora za rejo drobnice

4.7.5.1 Namen ukrepa

Podpora za rejo drobnice je namenjena za reševanje težav sektorja in ohranitvi te proizvodnje v Sloveniji.

4.7.5.2 Upravičenci, pogoji in zahteve

Upravičenci do plačila so nosilci KMG:

- ki na dan 1. februar tekočega leta redijo 14 ali več ovc in/ali koz, starejših od enega leta in /ali ovce ali/in koze, ki so že jagnjile ali jarile, in/ali ovne ali kozle, starejše od enega leta (v nadaljnjem besedilu: drobnica);
- označena ter vpisana in sproti vodena v registru drobnice na gospodarstvu v skladu s pravilnikom, ki ureja označevanje in registracijo drobnice;
- je v registru drobnice na gospodarstvu znan podatek o mesecu in letu rojstva za vse živali prijavljene na zahtevku.

Na zahtevek mora nosilec prijaviti najmanj 14 živali drobnice in ne več kot je število živali drobnice v centralnem registru drobnice (CRD) na dan 1. februar tekočega leta. Število živali drobnice prijavljeno na zahtevku mora biti prisotno na kmetijskem gospodarstvu od 5. maja do 31. oktobra tekočega leta, kar pa pomeni, da mora biti zbirna vloga za pridobitev sredstev iz naslova ukrepa PVP za rejo drobnice vložena najkasneje do vključno 5. maja tekočega leta. Pri tem se premik drobnice na planino ali skupni pašnik, na sejem ali razstavo šteje kot prisotnost živali drobnice na kmetijskem gospodarstvu.

Za živali, ki so prišle na KMG iz drugega kmetijskega gospodarstva, mora biti podatek o mesecu in letu njihovega rojstva zapisan v registru drobnice na gospodarstvu na KMG ali drugem dokumentu, ki spremlja žival pri premiku.

Pogin drobnice iz zahtevka iz prejšnjega odstavka zaradi napada divjih zveri ali kužnih bolezni se šteje za višjo silo, če nosilec kmetijskega gospodarstva predloži ustrezno dokazilo na način, določen v predpisu, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za tekoče leto.

Nosilec KMG mora za drobnico iz vloženega zahtevka, ki pogine, ali se proda, ali odda v zakol pred iztekom časa obvezne reje, izvesti umik zahtevka ali del zahtevka v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za tekoče leto. Konkretno to pomeni, da v primeru, da živali, ki je prijavljena na zahtevo, zaradi določenega razloga (zakol, prodaja ali pogina, ki ni posledica omenjene višje sile) ni več na KMG, obdobje obvezne reje pa se še ni izteklo, je treba:

- umakniti zahtevek, če zaradi tega ni več izpolnjen vstopni prag, ki znaša 14 živali (vlagatelj v tem primeru namreč ne izpolnjuje več pogojev do ukrepa) ali
- umakniti del zahtevka (sprememba števila živali) v primeru, da je vstopni prag 14 živali še vedno izpolnjen, vendar se je število prijavljenih živali zmanjšalo).

4.7.5.3 Višina podpore

Za namen tega ukrepa bo namenjeno 1,4 % letne ovojnice. Višina podpore na upravičeno žival se bo izračunala tako, da se bo letna ovojnica namenjena tej shemi delila z vsemi upravičenimi živalmi.

Primer:

Nosilec KMG redi drobnico v skupnem številu 21 živali:

- 10 ovc, ki so na dan 1. februar stare tri leta;
- 4 ovce, ki so mlajše od enega leta in na dan 1. februar še niso jagnjile – niso upravičene;
- 1 ovna, ki je na dan 1. februar starejši od enega leta;
- 1 kozla ki je na dan 1. februar mlajši od enega leta – ni upravičen;
- 4 koze, ki so na dan 1. februar stare dve leti;
- 1 kozo, ki je mlajša od enega leta in na dan 1. februar še ni jarila – ni upravičena.

Za leto 2022 je okvirna višina podpore na žival cca 26 EUR, vendar je le ta lahko višja ali nižja, odvisno od števila upravičenih živali v zadevnem letu! A ne višja od 40 EUR na žival.

Izračun števila živali na nosilca KMG, ki so upravičene do podpore: Od 21 živali jih je upravičenih 15.

Izračun skupnega zneska podpor na nosilca KMG: 15 živali x 26 EUR/žival = 390 EUR.

4.8 PLAČILO ZA OBMOČJA Z NARAVNIMI OMEJITVAMI

4.8.1 Namen ukrepa

S shemo se kmetijskim gospodarstvom nadomestil dodatne stroške in izpad dohodka zaradi težjih pogojev kmetovanja ter posledično pomagal k večji konkurenčnosti teh kmetij.

4.8.2 Upravičenci, pogoji in zahteve

Nosilec KMG je lahko upravičen do plačila za upravičene kmetijske površine, ki:

- imajo na ravni GERK po podatkih, ki se vodijo v RKG, določen povprečen nagib najmanj 35 % do 50 % oziroma povprečen nagib najmanj 50 %,
- so v gorskem območju, v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo in
- so za tekoče leto podlaga za aktiviranje (izplačilo) njegovih plačilnih pravic.

4.8.3 Višina podpore

Plačilo se dodeli za kmetijske površine na gorskem območju z nagibom od najmanj 35 % do 50 % in z nagibom najmanj 50 %, kar pomeni, da obstajata za namen te sheme dve regiji in za vsako regijo finančna ovojnica. Za shemo je za leto 2022 namenjenih 1,58 % nacionalne zgornje meje za neposredna plačila (2,08 mio EUR). Za regijo I »nagib od najmanj 35 do 50 %« je na voljo 1,1376 % letne nacionalne ovojnice za neposredna plačila oziroma 72 % letne ovojnice za plačilo za območja z naravnimi omejitvami ter za regijo II »najmanj 50 % nagib« 0,442399 % nacionalne ovojnice za neposredna plačila oziroma 28 % letne ovojnice za plačilo za območja z naravnimi omejitvami.

Tako je za kmetijske površine z nagibom od najmanj 35 % do 50 % predvidena okvirna višina podpore na hektar 50 EUR in za kmetijske površine z nagibom najmanj 50 % 100 EUR na hektar, vendar sta omenjena zneska podpore višja ali nižja, odvisno od števila upravičenih hektarjev za posamezno regijo.

4.8.4 Vpliv plačila PONO na plačilo OMD

Plačilo za območja z naravnimi omejitvami (PONO) vpliva na plačilo OMD le v primeru, ko seštevek PONO plačila (preračunanega na vse površine kmetijskih zemljišč zadevnega KMG) in OMD plačila preseže maksimalno plačilo za ukrep OMD oziroma preseže največje možno OMD plačilo v gorskem območju, ki znaša 450 EUR/ha. V tem primeru je plačilo OMD enako vrednosti razlike med zgornjim pragom in plačilom PONO.

Primer

Nosilec KMG je v letu 2022 v zbirni vlogi skupaj prijavil 7 ha upravičenih površin, od tega 5 ha z nagibom 37 % in 2 ha upravičenih površin z nagibom 51 %. Vse kmetijske površine ležijo na gorskem območju in jih nosilec KMG hkrati uveljavlja za aktiviranje plačilnih pravic.

Izračun skupnega zneska PONO na nosilca KMG: 5 ha upravičenih površin x 50 EUR/ha in 2 ha upravičenih površin x 100 EUR/ha = 450 EUR.

Preverba vpliva PONO na OMD:

Kmetija prejme 400 EUR/ha OMD plačila.

In preračunano na hektar kmetijskih zemljišč: 450 EUR/7ha = 64 EUR/ha PONO plačila.

Skupaj je znesek plačila na ha iz naslova OMD in PONO = 400 EUR/ha + 64 EUR/ha = 464 EUR/ha.

V tem primeru je prekoračeno največje možno OMD plačilo v gorskem območju, ki znaša 450 EUR/ha.

Tako je OMD plačilo enako: 450 EUR/ha - 64 EUR/ha = 386 EUR/ha.

Kmetija prejme 450 EUR plačila iz naslova PONO in 2.702 EUR plačila iz naslova OMD.

4.9 SHEMA ZA MALE KMETE

4.9.1 Namen sheme

Shema za male kmete prispeva k poenostavitvi tako za male kmete kot tudi za pristojne organe. Kljub temu mora nosilec KMG, ki je vključen v shemo za male kmete, vsako leto oddati »zbirno vlogo«.

4.9.2 Upravičenci, pogoji in zahteve

Po letu 2015 ni možen vstop v shemo. Lahko pa nosilci KMG, ki so vključeni, izstopijo z letom 2022, v tem primeru morajo vlogo za izstop oddati do vključno 6. maja 2022.

V času sodelovanja v shemi za male kmete mora nosilec ohraniti vsaj tolikšno število hektarjev upravičenih kmetijskih površin, kolikor je število plačilnih pravic, ki so mu bile dodeljene na podlagi zbirne vloge za leto 2015. Lahko gre za druge hektarje, bistveno je, da so kmetijske površine upravičene (vsaj vzdrževane). V nasprotnem primeru nosilec KMG izgubi celotno podporo za tekoče leto. Prav tako ne sme prenašati plačilnih pravic, kar velja tudi za spremembo nosilca KMG. Izjema so le primeri dedovanja ali pričakovanega dedovanja, pod pogojem da se pri tem prenesejo vse plačilne pravice. Za izjeme se bo zahtevalo dokazila o dedovanju ali pričakovanem dedovanju (sklep o dedovanju, pogodba o izročitvi in razdelitvi premoženja, pogodba o dosmrtnem preživljanju, pogodba o preužitku, darilna pogodba v skladu s predpisom, ki ureja obligacijska razmerja) in o številu tako prenesenih plačilnih pravic.

Kot prenos kmetijskega gospodarstva, ki sproži tudi prenos plačilnih pravic, se šteje tudi sprememba nosilca na KMG, pri čemer ostane KMG-MID številka nespremenjena. V tem primeru se kot vloga za prenos plačilnih pravic šteje vloga za spremembo nosilca, članov kmetije in zaposlenih na kmetiji.

Prednosti sheme:

- nosilec KMG ni zavezan za izvajanje zelene komponente in
- nosilec KMG se ne preverja v okviru navzkrižne skladnosti (razen če uveljavlja ukrepe PRP na površino).

4.9.3 Višina podpore

Nosilec KMG v času vključitve v shemo prejema podporo, ki:

- je seštevek dejanskih plačil, ki jih nosilec KMG prejme v okviru »standardnih« shem (plačilne pravice, plačilo za zeleno komponento, plačilo za mlade kmete in/ali plačilo za sheme proizvodno vezanih plačil) na podlagi ugotovljenih upravičenih površin in števila živali za leto 2015 in če je ta seštevek presegel 1.050,00 EUR, je podpora omejena na 1.050 EUR;
- ta seštevek je »zamrznjen« in se spreminja le toliko, da se prilagodi nižanju nacionalne ovojnice za neposredna plačila.

4.9.4 Trajanje podpore

Shema bo obstajala do konca sedanjega programskega obdobja. Če nosilec KMG, ki se je leta 2015 odločil za vključitev v to shemo, želi izstopiti iz nje, mora oddati vlogo za umik iz sheme. Če želi za tekoče leto izstopiti, mora vlogo za umik oddati do rednega roka za oddajo zbirne vloge za tekoče leto.

Primer

Nosilec KMG je za leto 2015 oddal vloge za sledeče sheme: shemo osnovnega plačila (plačilne pravice), plačilo za zeleno komponento, podpora za zelenjadnice, podporo za rejo govedi in plačilo za mlade kmete. Za leto 2015 je bil na podlagi upravičenih ugotovljenih hektarjev in živali upravičen do skupno 2.200,00 EUR. Ker se odloči za vstop v shemo za male kmete, znaša letna podpora za nosilca KMG 1.050,00 EUR, upoštevajoč znižanje za nadaljnja leta.

Če se nosilec KMG odloči, da leta 2022 ne bo več sodeloval v tej shemi in do 6. maja 2022 o izstopu obvesti ARSKTRP, se skupni znesek neposrednih plačil za leto 2022 določi na podlagi prijavljenih in ugotovljenih površin in/ali živali v njegovi zbirni vlogi za leto 2022. Prav tako se plačilne pravice leta 2022 aktivirajo in izplačajo upoštevajoč vrednost, ki jo imajo za leto 2022.

5 DRUGI STEBER – PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

PRP 2014–2020 je skupni programski dokument države članice EU in Evropske komisije, ki predstavlja programsko osnovo za črpanje finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (v nadaljevanju: EKSRRP). EKSRRP je skupaj s preostalimi strukturnimi in kohezijskim skladom ter Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo vključen v t. i. »skupni strateški okvir EU skladov« in s tem neposredno vpet v doseganje ciljev Strategije Evropa 2020. Odraža nacionalne prednostne naloge, ki jih država članica opredeli na podlagi analize danosti in stanja kmetijstva, živilstva in gozdarstva, pa tudi vpetosti teh gospodarskih panog v dogajanje na podeželju in v celotnem prostoru.

Trajnostni koncept razvoja kmetijstva z opredeljenimi strateškimi cilji bo izveden z uresničitvijo naslednjih šestih prednostnih nalog EU, opredeljenih v Uredbi 1305/2013/EU, ki so vključene tudi v cilje PRP 2014–2020, in sicer:

- spodbujanje prenosa znanja in inovacij v kmetijstvu, gozdarstvu in podeželskih območjih;
- krepitev konkurenčnosti vseh tipov kmetijstva ter vitalnosti kmetij;
- spodbujanje organiziranosti živilske verige in upravljanje s tveganjem v kmetijstvu;
- obnavljanje, ohranjanje in krepitev ekosistemov odvisnih od kmetijstva in gozdarstva;
- spodbujanje učinkovitosti virov ter podpora premika k nizkoogljičnemu in klimatsko prožnemu gospodarjenju v kmetijem, živilskem in gozdarskem sektorju;
- spodbujanje socialne vključenosti, zmanjšanje revščine in ekonomski razvoj podeželskih območij. Inovacije, okolje in klimatske spremembe so vključene kot horizontalne teme.

V okviru PRP 2014–2020 je na voljo dobrih 1,1 milijarde EUR. Za krepitev konkurenčnosti bo namenjenih dobrih 20 % sredstev, za tržno povezovanje dobrih 9 %, za naravne vire skoraj 52 %, za diverzifikacijo pa več kot 15 %. Na podlagi PRP 2014–2020 je MKGP pripravilo izvedbene nacionalne uredbe, ki določajo izvajanje posameznih ukrepov.

Uredba o ukrepih kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ekološko kmetovanje in plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 16/16, 51/16, 84/16, 15/17, 63/17, 68/17, 5/18, 65/18, 81/18, 10/19, 76/19, 7/20, 61/20, 78/20, 26/21, 197/21 in 20/22); v nadaljevanju: Uredba KOPOP, EK in OMD) in Uredba o ukrepu dobrobit živali iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 v letu 2022 (Uradni list RS, št. 203/21) urejata izvajanje ukrepov PRP 2014–2020, v katere vstop je mogoč v okviru zbirne vloge.

5.1 KMETIJSKO-OKOLJSKA-PODNEBNA PLAČILA

5.1.1 Namen ukrepa

Ukrep KOPOP podpira kmetijstvo v njegovi okoljski funkciji in je namenjen ohranjanju in spodbujanju nadstandardnih kmetijskih praks, ki predstavljajo višje zahteve od običajne kmetijske prakse.

Podpora je namenjena tistim KMG, ki pri gospodarjenju s kmetijskimi zemljišči prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti in krajine, varovanju vodnih virov ter s prilagoditvijo kmetovanja prispevajo tudi k blaženju in prilagajanju podnebnim spremembam. To niso dohodkovna plačila, ampak plačila za kritje dodatnih stroškov in izgube prihodka zaradi izvajanja nadstandardnih zahtev ukrepa KOPOP. S temi plačili se upravičencu plačata delo in trud, ki ga opravlja kot skrbnik okolja, ko s kmetovanjem ohranja in varuje naravo, vode in tla ter vzdržuje krajino, zagotavlja pa tudi izvajanje družbeno pomembnih storitev in neblagovnih javnih dobrin. Aktivnosti, ki se izvajajo in prispevajo k ohranjanju oziroma izboljšanju stanja okolja, so v ukrepu KOPOP opredeljene kot zahteve v okviru operacij.

5.1.2 Upravičenci

Upravičenci do plačil za ukrep KOPOP so KMG, ki se v izvajanje tega ukrepa vključijo prostovoljno in ves čas trajanja obveznosti izpolnjujejo predpisane pogoje in zahteve. Za KMG vloga zahtevke za plačilo nosilec KMG, na katerega se glasi tudi odločba.

POZOR! Ob spremembi nosilca KMG v roku za vložitev zbirne vloge, določenem v Uredbi o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2022 (Uradni list RS, št. 20/22), ali v roku za pozno predložitev vloge, mora zahtevke za plačilo in obvezne sestavine zbirne vloge oddati novi nosilec KMG, da je lahko upravičen do plačil za ukrep KOPOP. Če je zbirno vlogo prejšnji nosilec KMG že oddal, mora izvesti umik zbirne vloge, novi nosilec KMG pa oddati na novo. Če novi nosilec ne vloži zahtevke in obveznih sestavin zbirne vloge za ukrep KOPOP, se vsa plačila prejeta v preteklih letih obravnavajo kot neupravičeno izplačani zneski in jih je treba vrniti (velja za trajajoče redne obveznosti in ne za podaljšane).

5.1.3 Pogoji upravičenosti

Ob vstopu v ukrep mora KMG izpolnjevati naslednje pogoje upravičenosti:

- obsegati mora najmanj 1 ha kmetijskih površin;
- vpisano mora biti v RKG;
- nosilec KMG mora imeti opravljen 6-urni program predhodnega usposabljanja s področja kmetijsko-okoljskih in kmetijsko-podnebnih vsebin;
- izdelan mora imeti program aktivnosti KMG.

Za upravičence, ki nameravajo v ukrep KOPOP vstopiti v letu 2022 in so predhodno usposabljanje opravili v letu 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 ali 2021, vendar v teh letih niso vstopili v ukrep KOPOP, se šteje, da imajo obveznost predhodnega usposabljanja opravljeno, zato jim v tem letu 2022 usposabljanja ni treba opravljati ponovno.

Če KMG pogojev upravičenosti ne izpolni, ne more vstopiti v ukrep KOPOP.

5.1.4 Splošni pogoji

Upravičenci morajo pri izvajanju ukrepa KOPOP izpolnjevati naslednje splošne pogoje:

- imeti opravljen 4-urni program rednega usposabljanja najpozneje do 20. decembra 2022;
- najpozneje do 31. decembra 2022 uporabiti storitev svetovanja, če so v ukrep KOPOP vstopili v letu 2020;
- ves čas trajanja obveznosti morajo biti pri ukrepu KOPOP vodene predpisane evidence;
- uporaba blata iz komunalnih čistilnih naprav ni dovoljena.

Upravičenci, ki uveljavljajo plačila za ukrep KOPOP, morajo poleg zahtev, opredeljenih pri posameznih operacijah, upoštevati tudi minimalne zahteve za uporabo gnojil in FFS. Minimalne zahteve za uporabo gnojil se nanašajo na vodenje evidence uporabe organskih in mineralnih gnojil, ki jih mora voditi KMG za vsa kmetijska zemljišča na KMG in iz katerih morajo biti razvidni najmanj količina in vrsta organskih in mineralnih gnojil, čas gnojenja ter podatki o površini, kjer se ta gnojila uporabljajo. Minimalne zahteve za uporabo FFS pa se nanašajo na pravilno uporabo FFS iz predpisa, ki ureja navzkrižno skladnost. To so predvsem pravilna uporaba, skladiščenje, vodenje evidenc uporabe, ki jih mora voditi prav tako za vsa zemljišča na KMG, itd. Iz evidenc morajo biti razvidni najmanj podatki o količini, koncentraciji in vrsti FFS, čas nanosa ter podatki o površini, kjer se je določeno FFS uporabljalo.

KMG mora v primeru uporabe gnojil in FFS voditi podatke o nabavi, porabi, oddaji, prejemu in zalogi posameznih vrst gnojil in FFS za vse površine KMG (računanje masne bilance). KMG, ki je vključeno le v operacije Posebni traviščni habitati, Traviščni habitati metuljev, Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov, Stelniki, Reja domačih živali na območju pojavljanja velikih zveri, Planinska paša in Ohranjanje mejic, ni treba voditi podatkov o nabavi, porabi, oddaji, prejemu in zalogi posameznih vrst gnojil in FFS. Še vedno pa je treba za površine, vključene v ukrep KOPOP, voditi evidenco uporabe organskih in mineralnih gnojil.

Obrazci predpisanih evidenc so dostopni na spletni strani ARSKTRP na povezavi:

<https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>.

5.1.5 Podaljšanje zaključenih petletnih obveznosti KOPOP

Z letom 2021 so se zaključile petletne obveznosti za upravičence, ki so v ukrep KOPOP vstopili v letu 2017, in v času trajanja obveznosti ni bila prevzeta nova petletna obveznost. Te zaključene petletne obveznosti se v letu 2022 lahko podaljšajo za eno leto. Prav tako v letu 2022 obveznosti lahko podaljšajo še za eno leto tisti upravičenci, ki so te obveznosti podaljšali že v letih 2020 in 2021.

Pogoji in način podaljšanja zaključenih petletnih obveznosti ukrepa KOPOP določa Uredba KOPOP, EK in OMD, ki je dostopna na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7211>.

Po zaključku petletne obveznosti izvajanja posamezne operacije je možno letno podaljšanje te obveznosti, pri čemer se lahko podaljša le celotna obveznost.

Primer:

Upravičenec se je v letu 2015 vključil v operacije Poljedelstvo in zelenjadarstvo, Trajno travinje I in Posebni traviščni habitati, zato so se petletne obveznosti izvajanja teh operacij z letom 2019 zaključile. Podaljša lahko posamezno operacijo, vendar v celoti, to je z obveznimi in izbirnimi zahtevami. Tako je upravičenec v letih 2020 in 2021 podaljšal le operacijo Posebni traviščni habitati. Ker operacij Poljedelstvo in zelenjadarstvo ter Trajno travinje I v letu 2020 ni podaljšal, jih ni mogel podaljšati niti v letu 2021. V letu 2022 zato lahko še za eno leto podaljša le operacijo Posebni traviščni habitati.

Pri podaljšanju zaključene petletne obveznosti izvajanja posamezne operacije se lahko vstopna površina te obveznosti poveča za več kot 10 %, vendar za največ 20 % oziroma 2 ha, pri čemer se upošteva dovoljeni obseg povečanja površin, ki je ugodnejši za upravičenca, njegova obveznost pa se nadaljuje. Pri operacijah, ki so odprte za nove vstopne, se vstopna površina lahko poveča za več kot 20 % oziroma 2 ha, pri čemer se upošteva dovoljeni obseg povečanja površin, ki je ugodnejši za upravičenca, obstoječa obveznost pa se nadomesti z novo enoletno obveznostjo za celotni obseg površin, ki vključuje obstoječe in povečane površine.

Pri podaljšanju zaključene petletne obveznosti izvajanja posamezne operacije se vstopna površina te obveznosti lahko zmanjša za največ 10 %. Če se vstopna površina zaključene petletne obveznosti operacij, ki so **odprte za nove vstopne**, zmanjša za več kot 10 %, zaključene petletne obveznosti posamezne operacije ni mogoče podaljšati, lahko pa upravičenec znova vstopi v isto operacijo in prevzame novo enoletno obveznost izvajanja te operacije.

Zaključene petletne obveznosti pa je mogoče podaljšati, če v primerih, določenih na obrazcu »Zmanjšanje ali prenos površin, vključenih v ukrep KOPOP oziroma EK v predhodnem letu, za leto 2022« iz Uredbe o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2022, ARSKTRP več kot 10 % zmanjšanje površin odobri (prenos površin in obveznosti na drugo KMG, komasacije, obnova trajnega nasada, sporočena višja sila, drugo – pojasnilo okoliščin dogodka oz. priložena ustrezna dokazila).

Upravičenci zaključeno petletno obveznost za izvajanje posamezne operacije podaljšajo tako, da v okviru oddaje zbirne vloge podajo izjavo glede podaljšanja zaključene petletne obveznosti za ukrep KOPOP oziroma EK na obrazcu iz Uredbe o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2022. Upravičenec ob oddaji zbirne vloge podaljša izvajanje zaključenih petletnih obveznosti operacij ukrepa KOPOP oziroma ukrepa EK, če ARSKTRP z upravnim pregledom ugotovi, da zmanjšanje obsega vstopne površine ni večje od 10 %, sicer se podaljšanje ne odobri.

5.1.6 Operacije in možnost novih vstopov

Poleg podaljšanja zaključenih petletnih obveznosti ukrepov KOPOP je mogoč tudi nov vstop v ta ukrep.

Ukrep KOPOP vključuje naslednje operacije, vstop pa je mogoč le še v nekatere, in sicer:

Poljedelstvo in zelenjadarstvo	Vstop v operacijo ni mogoč.
Hmeljarstvo	Vstop v operacijo ni mogoč.
Sadjarstvo	Vstop v operacijo ni mogoč.
Vinogradništvo	Vstop v operacijo ni mogoč.
Trajno travinje I	Vstop v operacijo ni mogoč.
Trajno travinje II	Vstop v operacijo ni mogoč.
Posebni traviščni habitati	Vstop v operacijo je mogoč.
Traviščni habitati metuljev	Vstop v operacijo je mogoč.
Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov	Vstop v operacijo je mogoč.
Steljniki	Vstop v operacijo je mogoč.
Vodni viri	Vstop v operacijo je mogoč.
Ohranjanje habitatov strmih travnikov	Vstop v operacijo je mogoč.
Grbinasti travniki	Vstop v operacijo je mogoč.
Reja domačih živali na območju pojavljanja velikih zveri	Vstop v operacijo je mogoč.
Planinska paša	Vstop v operacijo je mogoč.
Visokodebelni travniški sadovnjaki	Vstop v operacijo je mogoč.
Ohranjanje mejic	Vstop v operacijo je mogoč.
Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje	Vstop v operacijo je mogoč.
Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija	Vstop v operacijo je mogoč.

KMETIJSKO-OKOLJSKA-PODNEBNA PLAČILA (UKREP KOPOP) 2015–2022	
POGOJI UPRAVIČENOSTI - KMG mora: - imeti v uporabi najmanj 1 ha kmetijskih površin; - biti vpisano v register kmetijskih gospodarstev, v skladu s predpisom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev; - opraviti 6-urni program usposabljanja s področja kmetijske okoljskih in kmetijsko podnebnih vsebin; - imeti izdejan program aktivnosti kmetijskega gospodarstva, ki je elektronski dokument, ki je rezultat svetovalne storitve.	SPLOŠNI POGOJI - opraviti program usposabljanja v obsegu najmanj 4 ure letno; - v obdobju trajanja obveznosti najmanj enkrat uporabiti storitev svetovanja; - ves čas trajanja obveznosti voditi evidenco o vseh delovnih opravilih, ki se izvajajo pri ukrepu KOPOP; - upoštevati prepoved uporabe blata iz komunalnih čistilnih naprav.
1 POLJEDELSTVO IN ZELENJADARSTVO OBVEZNI ZAHTEVI: - Petletni kolobar - Nimn analiza IZBIRNE ZAHTEVE: - Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak - Setev rastlin za podor - Uporaba protinsektnih mež - Uporaba samo FFS dovoljenih na VVO_I - Uporaba zastrik ali mehansko zatiranje plevelov - Konzervirajoča obdelava tal - Ozelenitev njivskih površin - Neprezimni posevki	7 POSEBNI TRAVIŠČNI HABITATI OBVEZNI ZAHTEVI: - Košnja/paša ni dovoljena do 30.6. - Gnojenje samo z organskimi gnojili v omejeni količini IZBIRNI ZAHTEVI: - Spravilo mve s travinja - Za GERK-e, ki so večji od 0,3 ha v tekočem letu na travniku - Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak - Spravilo mve s travinja - Opustitev slaže
3 SADJARSTVO OBVEZNA ZAHTEVA: - Uporaba feromonskih in lepljivih vab za potrebe spremljanja škodljivih organizmov IZBIRNE ZAHTEVE: - Gnojenje samo z gnojili, ki so dovoljena v ekološki pridelavi - Uporaba metode konfuzije in dezorientacije - Mehansko zatiranje plevelov (pod trami) - Pokritost tal v medvrstnem prostoru z negovano leđno	5 TRAJNO TRAVINJE I OBVEZNA ZAHTEVA: - Za GERK-e, ki so večji od 1 ha v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10% površine travnika IZBIRNE ZAHTEVE: - Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak - Spravilo mve s travinja - Opustitev slaže
4 VINOGRADNIŠTVO OBVEZNA ZAHTEVA: - Uporaba feromonskih in lepljivih vab za potrebe spremljanja škodljivih organizmov IZBIRNE ZAHTEVE: - Gnojenje samo z gnojili, ki so dovoljena v ekološki pridelavi - Mehansko zatiranje plevelov (pod trami) - Opustitev uporabe insekticidov - Pokritost tal v medvrstnem prostoru z negovano leđno - Pokritost tal čez zimo v vinogradih, kjer medvrstni prostor ni pokrit z negovano leđno	6 TRAJNO TRAVINJE II OBVEZNA ZAHTEVA: - Opustitev slaže IZBIRNE ZAHTEVE: - Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak - Za GERK-e, ki so večji od 1 ha v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10% površine travnika
2 HMELJARSTVO OBVEZNI ZAHTEVI: - Pokritost tal v medvrstnem prostoru - Nimn analiza IZBIRNE ZAHTEVE: - Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak - Kompostiranje rastlinskih odpadkov po obrabo hmelja - Uporaba hitro razgradljivih vodil	8 TRAVIŠČNI HABITATI METULJEV OBVEZNI ZAHTEVI: - Košnja/paša ni dovoljena med 15.6. in 15.9. - Za GERK-e, ki so večji od 0,3 ha v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10% površine travnika IZBIRNA ZAHTEVA: - Spravilo mve s travinja
9 HABITATI PTIC VLAŽNIH EKSTENZIVNIH TRAVNIKOV UPRAVLJAVSKI DEL OBVEZNA ZAHTEVA: - Košnja ni dovoljena do 1.8. IZBIRNA ZAHTEVA: - Za GERK-e, ki so večji od 0,3 ha v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10% površine travnika REZULTATSKI DEL	12 OHRANJANJE HABITATOV STRMIH TRAVNIKOV
10 STELJINIKI	13 GRBINASTI TRAVNIKI
11 VODNI VIRI OBVEZNI ZAHTEVI: - Ozelenitev njivskih površin - Uporaba samo FFS dovoljenih na VVO_I IZBIRNI ZAHTEVI: - Neprezimni posevki - Setev rastlin za podor	14 REJA DOMAČIH ŽIVALI NA OBMOČJU POJAVLJANJA VELIKIH ZVERI
16 VISOKODEBELNI TRAVNIŠKI SADOVNJAK	15 PLANINSKA PAŠA
17 OHRANJANJE MEJIC	18 REJA LOKALNIH PASEM, KI JIM GROZI PRENEHANJE REJE
19 OHRANJANJE RASTLINSKIH GENSKIH VIROV, KI JIM GROZI GENSKA EROZIJA	

5.1.7 Program aktivnosti

Program aktivnosti (v nadaljevanju: PA) morajo imeti upravičenci izdelan najpozneje na dan oddaje zahtevka za ukrep KOPOP.

PA vsebuje glede na izbrane operacije oziroma zahteve najmanj podatke o:

- KMG;
- upravičencu;
- zemljiščih in živalih;
- izbranih operacijah oziroma zahtevah;
- zasnovi kolobarja;
- vodenju evidenc uporabe živinskih in mineralnih gnojil na KMG;
- izjava o načrtu ureditve pašnika in paše ter analizi tal in gnojilnem načrtu za tiste GERK, na katerih se uporabljajo mineralna gnojila.

Nosilci KMG morajo ob izdelavi PA analize tal in gnojilne načrte svetovalcu predložiti na vpogled in jih kot kopijo v fizični obliki ali kot skenogram ob oddaji zbirne vloge poslati na ARSKTRP.

V zvezi z analizo tal in gnojilnim načrtom morajo upravičenci upoštevati naslednje:

- Gnojilni načrt mora biti petleten in izdelan na podlagi analize tal, ki ni izdelana pred 1. januarjem 2018. Na gnojilnem načrtu mora biti naveden datum izdelave gnojilnega načrta in ne le datum, ko je bil natisnjen.
- Upravičenci, ki v letu 2022 prvič vstopajo v ukrep KOPOP oziroma so v letu 2022 pridobili nove GERK morajo izdelati analize tal in gnojilne načrte ter kopije le-teh (v fizični obliki ali kot skenogram) poslati na ARSKTRP ob oddaji zbirne vloge za leto 2022.
- Analiza tal mora biti izdelana vsaj za naslednje parametre: P, K in organska snov. Za travinje analiza tal na organsko snov ni potrebna.
- Na analizi tal morajo biti navedeni vsi GERK, za katere je izdelana. Iz analize tal mora biti razvidno, kdo je le to izdelal in datum analize tal. Obstoječe analize tal, ki so še veljavne, morajo vsebovati vse zgoraj navedene zahtevane podatke. V nasprotnem primeru jih je treba dopolniti z manjkajočimi podatki. Manjkajoče GERK na analizah tal lahko dopiše kmetijsko svetovalna služba, medtem ko manjkajoče parametre lahko dopolni le laboratorij, ki je izdelal prvotno analizo tal.
- Analize tal in gnojilnega načrta ni treba izdelati upravičencem, ki so vključeni le v izvajanje operacij Posebni traviščni habitati, Traviščni habitati metuljev, Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov, Steljniki in Ohranjanje mejic.
- Kot pripomoček pri jemanju vzorcev tal se uporabijo Navodila za odvzem vzorcev tal, namenjenih za kemijsko analizo, ki so dostopna prek spletnih strani MKGP, ARSKTRP in KGZS.

Če izdelana analiza tal in gnojilni načrt nista več veljavna, je treba v letu 2022 za GERK, na katerih se bodo uporabljala mineralna gnojila, novo analizo tal in gnojilni načrt izdelati upravičencem, ki v letu 2022 prvič vstopijo v ukrep KOPOP. Če prevzeta petletna obveznost za izvajanje ukrepa KOPOP še traja ali pa se bo v letu 2022 zaključena petletna obveznost za izvajanje ukrepa KOPOP podaljšala, je treba novo analizo tal in petletni gnojilni načrt izdelati le za novo pridobljene GERK, na katerih se bodo uporabljala mineralna gnojila.

(https://skp.si/download/navodila-odvzem-vzorcev-tal-analiza_2014-2020-pdf?ind=60c31c7ee7873&filename=Navodila-odvzem-vzorcev-tal-analiza_2014-2020.pdf&wpdmdl=6234&refresh=61dd3f816b4461641889665)

PA vsebuje tudi opise posameznih operacij in zahtev ukrepa KOPOP, ki vključujejo namen posamezne zahteve, opis izvajanja, predvidene preglede in kontrole, višine plačil ter sistemu upravnih ukrepov. Besedila PA se nahajajo na spletni strani ARSKTRP <https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>.

5.1.8 Območje izvajanja

Določene operacije se lahko izvajajo na območju celotne Slovenije in prispevajo k varovanju okolja nasploh, nekatere operacije pa se lahko izvajajo na omejenih območjih, ki so problematična z vidika onesnaževanja kmetijskega izvora, to so prispevna območja vodnih teles površinskih voda in vodnih teles podzemne vode iz Načrta upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja (NUV) ter območjih, ki so pomembna za ohranjanje biotske raznovrstnosti (ekološko pomembna območja posebnih traviščnih habitatov – HAB,

traviščnih habitatov metuljev – MET in steljnikov – STE, območja pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov – VTR, habitatov strmih travnikov – S50, grbinastih travnikov – GRB, območje pojavljanja medveda in volka – MV1 in MV2, območje ohranjanja mejic – MEJ). Za ta območja so izdelani grafični sloji. Če upravičenci informacije, ali njihove površine ležijo v zgoraj omenjenih območjih, še nimajo, lahko to za svoj KMG-MID preverijo na spletni strani ARSKTRP, kjer so objavljeni vnaprej pripravljeni obrazci (t.i. predtisk) ali v grafičnih slojih teh območij, ki so prikazani na spletnem pregledovalniku (<http://rkg.gov.si/GERK/WebViewer/>), ali pa bodo to izvedeli pri vnosu PA. Območja so opredeljena tudi v Uredbi KOPOP, EK in OMD.

Določene operacije so glede na to, na katerih območjih ležijo posamezna zemljišča, med seboj povezane. V tem primeru se upravičenci lahko v take operacije vključijo le, če izvajajo vse obvezne zahteve povezanih operacij.

Upravičenci, katerih površine ležijo na ekološko pomembnih območjih HAB, MET, STE in VTR, se lahko vključijo v operacijo Trajno travinje I ali Trajno travinje II le, če se hkrati vključijo tudi v izvajanje operacij Posebni traviščni habitat, Traviščni habitat metuljev, Habitat ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov ali Steljniki z najmanj 20 % površin trajnega travinja, ki ležijo znotraj teh območij.

Če se upravičenci vključijo le v izvajanje operacije Vodni viri, morajo to operacijo na območju Dravske kotline izvajati na najmanj 30 % njivskih površin, na drugih območjih iz NUV pa na najmanj 20 % njivskih površin. Če 30 % ali 20 % površin znaša manj kot 0,3 ha, morajo upravičenci obveznost izvajati na vsaj 0,3 ha površin znotraj navedenih območij.

Primer

Upravičenec ima na enem od območij 1 ha površin – 20 % bi predstavljalo 0,2 ha površin. To pa ne zadošča za vključitev v ukrep KOPOP, zato mora upravičenec operacijo oz. zahtevo izvajati na 0,3 ha površin.

5.1.9 Odstopanja od obveznosti

Odstopanja od petletne obveznosti so dovoljena le v naslednjih primerih, pri katerih se vračilo že prejetih sredstev ne zahteva:

- če se v obdobju trajanja obveznosti celotno zemljišče oziroma del zemljišča, na katero se nanaša obveznost, ali KMG prenese na drugo KMG, lahko omenjeno KMG prevzame to obveznost;
- če se v obdobju trajanja obveznosti operacije Ohranjanje mejic, na katero se nanaša obveznost ali KMG, prenese na drugo KMG, lahko omenjeno KMG prevzame to obveznost;
- če se v obdobju trajanja obveznosti za operacijo Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, na katero se nanaša obveznost ali KMG, prenese na drugo KMG, lahko drugo KMG prevzame to obveznost;
- če ob sklenitvi obveznosti spremembe, ki vplivajo na kasnejše izvajanje ukrepa, še niso bile znane, oziroma v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin.

5.1.10 Kontrolni sistem

Integrirani administrativni in kontrolni sistem (IAKS) vključno s kontrolo navzkrižne skladnosti in kontrolo izvajanja obveznosti za ukrep KOPOP izvaja ARSKTRP v skladu z relevantnimi predpisi EU in nacionalnimi predpisi. Ugotovljene kršitve ARSKTRP obravnava v skladu s Katalogom kršitev, zavrnitev in ukinitiv plačil, ki je priloga 16 Uredbe KOPOP, EK in OMD in je dostopen na spletnih straneh <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7211>.

5.1.11 Spremembe nacionalne zakonodaje in zakonodaje EU

V primeru sprememb nacionalne zakonodaje in zakonodaje EU se obstoječe obveznosti za ukrep KOPOP uskladijo s temi spremembami.

5.1.12 Hramba dokumentacije

Upravičenci morajo še pet let po zadnji pridobitvi plačila za ukrep KOPOP na KMG hraniti vse evidence, račune o nakupu (npr. gnojil, sredstev za varstvo rastlin, feromonskih vab, sadilnega materiala ipd.), razne deklaracije (npr. za gnojila, sredstva za varstvo rastlin, feromonske vabe ipd.), izjave izvajalcev raznih storitev (npr. za mehansko zatiranje plevelov, konzervirajočo obdelavo ipd.) in drugo dokumentacijo (npr. dokazilo, da so pastirski psi cepljeni, analize tal, gnojilne načrte, uradne etikete oziroma potrdila dobavitelja, s katerimi so opremljena semena oziroma sadike avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin ob nakupu ipd.).

5.1.13 Zamenjave v okviru ukrepa KOPOP

Med trajanjem obveznosti zamenjava ene operacije oziroma zahteve z drugo operacijo oziroma zahtevo ni mogoča.

Med trajanjem obveznosti se v okviru operacije Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje lokalne pasme znotraj posamezne vrste domačih živali lahko zamenjajo.

Med trajanjem obveznosti se v okviru operacije Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija vrste in sorte avtohtonih in tradicionalnih kmetijskih rastlin v tekočem letu in med leti lahko zamenjajo.

5.1.14 Višina podpore

Višina plačil za posamezne operacije oziroma zahteve je navedena pri opisu posamezne zahteve znotraj operacij.

S kombinacijo posameznih obveznih in izbirnih zahtev znotraj operacije in med operacijami lahko upravičenec na isti površini prejme največ 600 EUR/ha letno za njivske površine, 900 EUR/ha letno za trajne nasade oziroma 450 EUR/ha letno za ostale površine (trajno travnjenje, mejice) oziroma 200 EUR/GVŽ letno.

Ker so zahteve POZ_KOL, POZ_POD, POZ_FFSM, POZ_FFSV, POZ_MEHZ, POZ_ZEL, POZ_NEP in VOD_ZEL, VOD_FFSV, VOD_NEP in VOD_POD enake praksam zelene komponente v okviru površin z ekološkim pomenom iz prvega stebra (neposredna plačila), se plačila za te zahteve dodelijo le za površine, ki presegajo zahtevan minimalni skupni obseg površin z ekološkim pomenom.

5.1.15 Opis operacij

Podrobnejši opis operacij in zahtev je v dopolnjeni izdaji brošure »Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila 2015–2020«, ki je dostopna na spletni strani MKGP.

<https://skp.si/portal-znanja/>.

5.1.16 Kombinacije operacij oziroma zahtev v okviru ukrepa KOPOP in kombinacije ukrepa KOPOP z drugimi ukrepi

Na isti površini se lahko izvaja več operacij oziroma zahtev ukrepa KOPOP. Možne kombinacije operacij oziroma zahtev znotraj ukrepa KOPOP in kombinacije ukrepa KOPOP z ukrepom EK so dostopne na spletnih straneh MKGP in ARSKTRP ter v prilogah 2 in 15 Uredbe KOPOP, EK in OMD (<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7211>). Upravičenci, ki so vključeni v ukrep KOPOP, lahko pridobijo tudi plačila za ukrepe EK, OMD in DŽ.

5.1.17 Operacija Poljedelstvo in zelenjadarstvo

Operacija Poljedelstvo in zelenjadarstvo (v nadaljevanju: operacija POZ) je od leta 2017 naprej zaprta za nove vstopne.

KMG na območju VVO I – državni nivo (VVO_I_DR) lahko uveljavlja le nekatere zahteve iz operacije POZ.

POZ_KOL: Petletni kolobar (obvezna zahteva)

Za potrebe obvezne zahteve POZ_KOL se je v tem programskem obdobju izvajanje kolobarja začelo spremljati znova. V to zahtevo je treba vključiti vse njivske površine KMG, večje ali enake 0,1 ha. Na površinah, manjših od 0,1 ha obvezne zahteve POZ_KOL ni treba izvajati. Kot glavni posevek morajo biti v petletni kolobar vključene najmanj tri različne kmetijske rastline. Večletne rastline (jagode, TDM, DTM, trave, lucerna ipd.) so lahko del kolobarja največ tri leta zapored. Metuljnice v zahtevo POZ_KOL ni treba vključiti. Zelenjadnice in njivska zelišča so v petletni kolobar lahko vključene vsako leto, pri čemer morajo biti v ta kolobar vključene najmanj tri različne zelenjadnice ali njivska zelišča kot glavni posevek. Praha na rabi »1100« in kmetijske rastline, ki so upravičene do plačil iz sheme neposrednih plačil, so enakovreden kolobarni člen, vendar do plačila iz naslova obvezne zahteve POZ_KOL niso upravičene.

Za upravičence, ki v letu 2022 podaljšujejo obveznost izvajanja obvezne zahteve POZ_KOL, se bo ustreznost kolobarja preverjala za obdobje zadnjih petih let (2018–2022).

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve POZ_KOL znaša 114,78 EUR na ha letno.

POZOR! Upravičenec, ki ima obveznost izvajanja obvezne zahteve POZ_KOL in uveljavlja vlogo za izplačilo podpore za zelenjadnice iz Uredbe o shemah neposrednih plačil za zelenjadnico (Uradni list RS, št. 2/15, 13/15, 30/15, 103/15, 36/16, 84/16, 23/17, 5/18, 10/19, 7/20, 78/20, 3/21, 67/21 in 197/21), ki ne šteje kot glavni posevek, določen z Uredbo o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2022, mora v zbirni vlogi navesti

tudi kmetijsko rastlino, ki šteje kot glavni posevek. Ta kmetijska rastlina se upošteva za izpolnitev obveznosti za obvezno zahtevo POZ_KOL.

POZ_NMIN: Nmin analiza (obvezna zahteva)

Do 30. junija 2022 se izdelajo hitri talni testi in/ali hitri rastlinski testi na vsebnost mineraliziranega dušika za kmetijske rastline glavnega posevka. Če je na površini prijavljena praha, se ta površina upošteva pri izračunu števila potrebnih analiz, vendar ni upravičena do izplačila za obvezno zahtevo POZ_NMIN.

Minimalno število analiz, ki jih je potrebno izdelati: do vključno 3 ha površin 1 analiza, nad 3 do vključno 10 ha površin 2 analizi, nad 10 do vključno 20 ha površin 4 analize, nad 20 do vključno 100 ha površin se za vsakih nadaljnjih 10 ha površin doda ena analiza, nad 100 do vključno 150 ha površin se za vsakih nadaljnjih 25 ha površin doda ena analiza ter nad 150 ha površin za vsakih nadaljnjih 50 ha ena dodatna analiza. Smiselno se uporabijo »Navodila za odvzem vzorcev tal, namenjenih za kemijsko analizo«, ki so dostopna na spletnih straneh MKGP in ARSKTRP:

https://skp.si/download/navodila-odvzem-vzorcev-tal-analiza_2014-2020-pdf?ind=60c31c7ee7873&filename=Navodila-odvzem-vzorcev-tal-analiza_2014-2020.pdf&wpdmdl=6234&refresh=61dd3f816b4461641889665.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve POZ_NMIN znaša 22,62 EUR na ha letno, razen na najožjih vodovarstvenih območjih – državni nivo, kjer znaša 15,77 EUR na ha letno.

POZ_NIZI: Gnojenje z nizkimi izpusti (izbirna zahteva)

Tekoča organska gnojila se nanašajo na površino z napravo za direkten vnos ali z napravo za nanos neposredno na površino tal, pri čemer uporaba opreme z razpršilno ploščo ni dovoljena. V primeru gnojenja pred setvijo, je potrebna takojšnja zadelava v tla. Plačilo se lahko uveljavlja za največ 25 m³ porabljenih tekočih organskih gnojil na ha. Ta zahteva se mora na opisan način izvajati ves čas trajanja obveznosti.

Ob oddaji zbirne vloge je treba na obrazcu »Opredelitev načina reje za potrebe izvajanja zahtev z obveznostjo gnojenja z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak v okviru ukrepa KOPOP« opredeliti pretežen način reje živali (sistem z gnojevko oziroma gnojem in gnojnico) na KMG.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_NIZI znaša 3,81 EUR na m³ letno.

POZOR! Upravičenec, ki ima obveznost za izvajanje izbirne zahteve POZ_NIZI in uveljavlja vlogo za izplačilo podpore za zelenjadnice iz Uredbe o shemah neposrednih plačil za zelenjadicno (Uradni list RS, št. 2/15, 13/15, 30/15, 103/15, 36/16, 84/16, 23/17, 5/18, 10/19, 7/20, 78/20, 3/21, 67/21 in 197/21), ki ne šteje kot glavni posevek, določen z Uredbo o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2022, mora v zbirni vlogi navesti tudi kmetijsko rastlino, ki šteje kot glavni posevek. Ta kmetijska rastlina se upošteva za izpolnitev obveznosti za izbirno zahtevo POZ_NIZI in zanjo je upravičenec upravičen do plačila za to zahtevo.

POZ_POD: Setev rastlin za podor(zeleno gnojenje) (izbirna zahteva)

Po pravilu glavnega posevka se sejejo rastline z namenom, da se jih, najpozneje do 15. novembra 2022, podorje. Pred podoravanjem je dovoljeno spravilo semena pri vseh posevkih, pri katerih tehnologija pridelave omogoča, da ostane večji del rastlinskih ostankov za podor na njivi.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_POD znaša 126,00 EUR na ha letno.

POZ_FFSM: Uporaba protiinsektne mreže (izbirna zahteva)

Glavne posevke se za namen zmanjševanja rabe FFS prekriva s protiinsektnimi mrežami ali agrokopreno. Uporaba insekticidov ni dovoljena. Površina mrež ali agrokopren mora zadostovati za pokritje vsaj ene tretjine površine z zahtevkom.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_FFSM znaša 215,34 EUR na ha letno.

POZ_FFSV: Uporaba samo fitofarmacevtskih sredstev, ki so dovoljena na najožjih vodovarstvenih območjih (izbirna zahteva)

Na površinah z zahtevkom je prepovedano uporabljati FFS, ki vsebujejo naslednje aktivne snovi (<https://www.gov.si/novice/2021-12-01-objavljen-seznam-aktivnih-snovi-ki-se-ne-uporabljajo-na-vodovarstvenih-obmocjih/>):

- bentazon, dikamba, dikloprop-p, dimetaklor, dimetenamid-p, flufenacet, fluorkloridon, klopuralid, klorantraniliprol, mcpa, mekoprop-p (mcpp-p), metalaksil/metalaksil-m, metamitron, metazaklor, metribuzin, nikosulfuron, petoksamid, rimsulfuron, S-metolaklor, terbutilazin, tritosulfuron.

Kot izpolnjevanje zahteve se šteje tudi, če KMG FFS ne uporablja. Upravičenec pridobi plačilo tudi za površine, ki so vključene v izbirno zahtevo POZ_FFSV, vendar na njih FFS ne uporablja.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_FFSV znaša 26,52 EUR na ha letno.

POZ_MEHZ: Uporaba zastirk ali mehansko zatiranje plevelov (izbirna zahteva)

Tla se pri glavnih posevkih prekriva z zastirkami oziroma se plevel mehansko zatira. Uporaba herbicidov je prepovedana. Mehansko zatiranje plevelov se izvede najpozneje do 25. oktobra 2022.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_MEHZ znaša 89,46 EUR na ha letno.

POZ_KONZ: Konzervirajoča obdelava tal (izbirna zahteva)

Tla se pred setvijo posevka minimalno obdelata z vlečnimi pasivnimi ali gnanimi (aktivnimi) stroji za konzervirajočo obdelavo, pri čemer oranje ni dovoljeno. Tak način obdelave je potrebno izvesti na posevku, za katerega se uveljavlja plačilo, vendar najpozneje do 25. oktobra 2022. Plačilo za konzervirajočo obdelavo KMG lahko pridobi le enkrat, in sicer za glavni, neprezimni ali prezimni posevek.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_KONZ znaša 40,68 EUR na ha letno.

POZ_ZEL: Ozelenitev njivskih površin (izbirna zahteva)

Setev prezimnih posevkov je treba opraviti najpozneje do 25. oktobra 2022, tla pa morajo biti pokrita s prezimno zeleno odejo od 15. novembra 2022 do najmanj 15. februarja 2023. Zelen pokrov mora biti viden na najmanj 70 % ozelenjene površine. Pri obdelavi ozelenjenih njivskih površin, ki se lahko izvede po 15. februarju 2023 uporaba herbicidov ni dovoljena. To pomeni, da se tega posevka po 15. februarju 2023 ne sme uničiti s totalnim herbicidom. Večletna kmetijska rastlina, ki je v letu 2022 prijavljena kot glavni posevek, se v tem letu lahko vključi tudi v izbirno zahtevo POZ_ZEL, vendar do plačila za to zahtevo ni upravičena.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_ZEL znaša 113,88 EUR na ha letno.

POZ_NEP: Neprezimni medonosni posevki (izbirna zahteva)

Neprezimne medonosne posevke je treba posejati najpozneje do 1. avgusta 2022. Tla morajo biti s temi posevki pokrita med 15. avgustom in 16. oktobrom 2022 pri čemer mora biti zelen pokrov viden na najmanj 70 % ozelenjene površine. Uporaba mineralnih dušikovih gnojil in herbicidov v tem obdobju ni dovoljena.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_NEP znaša 93,60 EUR na ha letno.

Kombinacije zahtev POZ_KOL in POZ_ZEL, VOD_ZEL in POZ_KOL

Prezimni posevek, za katerega se je uveljavljalo plačilo za izbirno zahtevo POZ_ZEL ali plačilo za obvezno zahtevo VOD_ZEL za leto 2021, se v letu 2022 lahko vključi v obvezno zahtevo POZ_KOL, vendar do plačila za to zahtevo v tem letu ni upravičen.

Večletna kmetijska rastlina, ki je v letu 2022 prijavljena kot glavni posevek se v tem letu lahko vključi tudi v obvezno zahtevo VOD_ZEL, vendar do plačila za to zahtevo ni upravičena.

Kombinacije zahtev POZ_POD, POZ_ZEL in POZ_NEP, VOD_POD, VOD_ZEL in VOD_NEP

Zahteve POZ_POD in POZ_ZEL oziroma POZ_NEP in POZ_ZEL (VOD_POD in VOD_ZEL oziroma VOD_NEP in VOD_ZEL) se lahko izvajajo na istem GERK, vendar ne z istimi kmetijskimi rastlinami.

POZ_ZEL (lucerna) je lahko naslednje leto kot rastlina za površine z ekološkim pomenom (rastlina, ki veže dušik), diverzifikacijo, proizvodno vezano plačilo in POZ_KOL (brez plačila).

Primer plačil za izvajanje zahtev v okviru operacije POZ:

Kmetija ima 12 ha njivskih površin in je vključena v operacijo POZ.

Zato mora izvajati obvezni zahtevi POZ_KOL in POZ_NMIN na 12 ha.

Kot izbirne zahteve izvaja:

- *POZ_NIZI na 2 ha, kjer porabi 25m³ gnojevke/ha;*
- *POZ_FFSV na 3 ha (izvajati jo mora na vseh njivskih površinah → da se izplača 12 ha, je zahtevke treba vložiti za 12 ha, sicer se izplača le za 3 ha);*
- *POZ_ZEL na 2,4 ha (= 12 ha x 20 %).*

Plačilo znaša 2.192,17 EUR:

- *POZ_KOL = 1.377,36 EUR (= 114,78 EUR/ha x 12 ha)*

- $POZ_NMIN = 271,44 \text{ EUR} (= 22,62 \text{ EUR/ha} \times 12 \text{ ha})$
- $POZ_NIZI = 190,50 \text{ EUR} (= 3,81 \text{ EUR/m}^3 \times 25\text{m}^3/\text{ha} \times 2 \text{ ha})$
- $POZ_FFSV = 79,56 \text{ EUR} (= 26,52 \text{ EUR/ha} \times 3 \text{ ha})$
- $POZ_ZEL = 273,31 \text{ EUR} (= 113,88 \text{ EUR/ha} \times 2,4 \text{ ha})$

Primer plačil za kombinacijo operacij POZ in VOD

- Kmetija ima 10 ha njivskih površin, od tega 3 ha na območju NUV-D. Ker je vključena v operacijo POZ, mora 30 % njivskih površin, ki ležijo na območju NUV-D, vključiti v operacijo VOD.
- Zato je vključena v obvezne zahteve:
 - $VOD_ZEL = 0,9 \text{ ha} (= 3 \text{ ha} \times 30 \%)$;
 - $VOD_FFSV = 0,9 \text{ ha} (= 3 \text{ ha} \times 30 \%, \text{ izvajati jo mora na vseh njivskih površinah na območju NUV-D} \rightarrow \text{da se izplačajo } 3 \text{ ha, je zahtevek treba vložiti za } 3 \text{ ha, sicer se izplača le } 0,9 \text{ ha})$;
 - $POZ_KOL = 10 \text{ ha}$ (vključiti mora vse njivske površine $\geq 0,1 \text{ ha}$);
 - $POZ_NMIN = 10 \text{ ha}$ (vključiti mora vse njivske površine $\geq 0,1 \text{ ha}$).
- Kot izbirni zahtevi izvaja:
 - VOD_NEP na $0,6 \text{ ha} (= 3 \text{ ha} \times 20 \%)$,
 - POZ_ZEL na $1,4 \text{ ha} (= 7 \text{ ha} \times 20 \%)$.
- Plačilo znaša 1.769,13 EUR:
 - $VOD_ZEL = 170,82 \text{ EUR} (= 189,80 \text{ EUR/ha} \times 0,9 \text{ ha})$
 - $VOD_FFSV = 39,78 \text{ EUR} (= 44,20 \text{ EUR/ha} \times 0,9 \text{ ha})$
 - $POZ_KOL = 1.147,80 \text{ EUR} (= 114,78 \text{ EUR/ha} \times 10 \text{ ha})$
 - $POZ_NMIN = 157,70 \text{ EUR} (= 15,77 \text{ EUR/ha} \times 10 \text{ ha})$
 - $VOD_NEP = 93,60 \text{ EUR} (= 156 \text{ EUR/ha} \times 0,6 \text{ ha})$
 - $POZ_ZEL = 159,43 \text{ EUR} (= 113,88 \text{ EUR/ha} \times 1,4 \text{ ha})$

Kombinacija zahteve POZ_KOL in ukrepa EK

Ekološki kmeti lahko vstopijo v operacijo POZ, v okviru katere morajo izvajati obvezni zahtevi POZ_KOL in POZ_NMIN. Do plačila za obvezno zahtevo POZ_NMIN so upravičeni, do plačila za obvezno zahtevo POZ_KOL pa ne, vendar se šteje, da so pogoje glede kolobarja izpolnili.

5.1.18 Operacija Hmeljarstvo

Operacija Hmeljarstvo je od leta 2017 naprej zaprta za nove vstopne.

HML_POKT: Pokritost tal v medvrstnem prostoru (obvezna zahteva)

Tla v medvrstnem prostoru hmeljišča morajo biti pokrita s primernimi kmetijskimi rastlinami od 25. julija do najmanj 25. oktobra 2022.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve HML_POKT znaša 100,80 EUR na ha letno.

HML_NMIN: Nmin analiza (obvezna zahteva)

Do 30. junija 2022 leta se izdelajo hitri talni testi na vsebnost mineraliziranega dušika v tleh.

Minimalno število analiz, ki jih je potrebno izdelati: do vključno 3 ha površin 1 analiza, nad 3 do vključno 10 ha površin 2 analizi, nad 10 do vključno 20 ha površin 4 analize, nad 20 do vključno 100 ha površin se za vsakih nadaljnjih 10 ha površin doda ena analiza, nad 100 do vključno 150 ha površin se za vsakih nadaljnjih 25 ha površin doda ena analiza ter nad 150 ha površin za vsakih nadaljnjih 50 ha ena dodatna analiza. Smiselno se uporabijo »Navodila za odvzem vzorcev tal, namenjenih za kemijsko analizo«, ki so dostopna na spletnih straneh MKGP in ARSKTRP:

https://skp.si/download/navodila-odvzem-vzorcev-tal-analiza_2014-2020-pdf?ind=60c31c7ee7873&filename=Navodila-odvzem-vzorcev-tal-analiza_2014-2020.pdf&wpdmdl=6234&refresh=61dd3f816b4461641889665.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve HML_NMIN znaša 22,86 EUR na ha letno.

HML_NIZI: Gnojenje z nizkimi izpusti (izbirna zahteva)

Živinska gnojila je potrebno zadelati v tla najkasneje v roku 24 ur po aplikaciji v hmeljišče, pri čemer je treba tekoča organska gnojila nanašati na površino z napravo za direkten vnos ali z napravo za nanos neposredno na površino tal, pri čemer uporaba opreme z razpršilno ploščo ni dovoljena. Zadelava gnojil v tla pa poteka s kultiviranjem oziroma zaoravanjem ali obsipavanjem hmelja. Ta zahteva se mora na opisan način izvajati ves čas trajanja obveznosti. Plačilo se dodeli glede na količino porabljenih tekočih gnojil v m³, vendar ne več kot 25 m³ na ha.

Ob oddaji zbirne vloge je treba na obrazcu »Opredelitev načina reje za potrebe izvajanja zahtev z obveznostjo gnojenja z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak v okviru ukrepa KOPOP« opredeliti pretežen način reje živali (sistem z gnojevko oziroma gnojem in gnojnico) na KMG.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve HML_NIZI znaša 3,81 EUR na m³ letno.

HML_KOMP: Kompostiranje rastlinskih odpadkov po obiranju hmelja (izbirna zahteva)

Po obiranju hmelja se iz hmeljevine naredi kompostni kup, katerega se kompostira najmanj do 1. marca 2023.

OPOZORILO: Če je kompostni kup večji od 100 m² se ne sme nahajati znotraj prijavljenih GERK. Vsekakor se ne sme nahajati v hmeljišču.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve HML_KOMP znaša 27,60 EUR na ha letno.

HML_BIOV: Hitro razgradljive vrvice (izbirna zahteva)

Namesto propilenskih vrvic se v hmeljišču uporabljajo hitro razgradljiva vodila – biorazgradljive vrvice.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve HML_BIOV znaša 158,10 EUR na ha letno.

Primer plačila:

Kmetija ima 3 ha hmeljišč in je vključena v operacijo HML.

Zato mora izvajati obvezni zahtevi HML_POKT in HML_NMIN. Ti dve zahtevi izvaja na 2 ha hmeljišč.

Kot izbirni zahtevi izvaja:

- *HML_KOMP na 2 ha hmeljišč;*
- *HML_BIOV na 1 ha hmeljišč.*

Plačilo znaša 460,62 EUR:

- *HML_POKT = 201,60 EUR (= 100,80 EUR/ha x 2 ha)*
- *HML_NMIN = 45,72 EUR (= 22,86 EUR/ha x 2 ha)*
- *HML_KOMP = 55,20 EUR (= 27,60 EUR/ha x 2 ha)*
- *HML_BIOV = 158,10 EUR (= 158,10 EUR/ha x 1 ha)*

5.1.19 Operacija Sadjarstvo

Operacija Sadjarstvo je od leta 2017 naprej zaprta za nove vstopne.

SAD_VABE: uporaba feromonskih in lepljivih vab (obvezna zahteva)

Poleg uporabe feromonskih vab in lepljivih plošč, se zahteva razširi še na uporabo prehranskih vab, s katerimi se lahko spremlja čas ter številčnost pojavljanja škodljivcev. Doma pripravljene vabe ne štejejo kot izpolnjevanje te zahteve. Omenjene vabe ali plošče morajo biti v sadovnjaku ali oljčniku razobešene v času med 15. marcem in 15. avgustom 2022. Glede na to, da KMG uporablja preparate za sprotno spremljanje pojavljanje škodljivcev, se posledično zmanjša število škropljenj z insekticidi.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve SAD_VABE znaša 144,96 EUR na ha letno.

SAD_EKGN: Gnojenje samo z ekološkimi gnojili (izbirna zahteva)

Pri izvajanju zahteve SAD_EKGN se poleg ekoloških gnojil lahko uporabljajo tudi organska gnojila (komercialna organska gnojila, hlevski gnoj iz lastnega KMG oziroma neekološki hlevski gnoj z drugega KMG itd.). Če KMG ne uporablja gnojil, je to KMG prav tako upravičeno za plačila iz naslova zahteve SAD_EKGN.

Če se obnova intenzivnega sadovnjaka oziroma oljčnika ne zaključi v letu 2022, upravičenec za to površino za izbirno zahtevo SAD_EKGN ne vloži zahtevka, površina pa se v tem letu izvzame iz obveznosti.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve SAD_EKGN znaša 69,24 EUR na ha letno in se izplača le za tiste površine, na katerih se izvaja obvezna zahteva SAD_VABE.

SAD_KONF: Uporaba metode konfuzije in dezorientacije (izbirna zahteva)

V sadovnjakih ali oljčnikih se pred začetkom oziroma na samem začetku pojavljanja škodljivcev uporabljajo feromonski dispenzorji. Glede na to, da KMG uporablja preparate za sprotno spremljanje pojavljanja škodljivcev, se posledično zmanjša število škropljenj z insekticidi.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve SAD_KONF znaša 180,30 EUR na ha letno.

SAD_MEHZ: Mehansko zatiranje plevelov (izbirna zahteva)

Plevele v obdelovalnem pasu pod drevesi je treba mehansko zatirati. To pomeni, da se plevela zatira brez uporabe herbicidov. Omenjena zahteva se lahko izvaja na delu GERK.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve SAD_MEHZ znaša 155,10 EUR na ha letno.

SAD_POKT: Pokritost tal v medvrstnem prostoru (izbirna zahteva)

Zahteva se izvaja v vsakem medvrstnem prostoru, ki je pokrit z negovano ledino. Po obiranju, vendar najpozneje do 30. maja 2022, se izvede vzdrževanje ledine za ohranjanje ozelenitve tal v medvrstnem prostoru. Po potrebi, oziroma v primeru poškodbe ozelenjene površine, se te površine doseje s predpisanimi kmetijskimi rastlinami v čisti setvi ali kot mešanice. Pod drevesi je dopusten neozelenjen pas. Ruša v medvrstnih prostorih mora biti vedno v dobrem stanju. Najpozneje do 15. oktobra 2022 se rastline zmulčijo oziroma pokosijo. Če je nasad na terasah, je košnja oziroma mulčenje ozelenjenih brežin teras obvezno.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve SAD_POKT znaša 229,92 EUR na ha letno.

Primer plačila 1:

Kmetija ima 5 ha intenzivnih sadovnjakov jablan in 3 ha oljčnikov, vključena pa je v operacijo SAD.

Izvajanje zahteve SAD_VABE je obvezno, zahteva SAD_EKGN pa je izbirna. V ti dve zahtevi je vključena z 2 ha sadovnjakov in 2 ha oljčnikov. Ne glede na to, pa mora zahtevo SAD_EKGN izvajati na 8 ha.

Kot izbirne zahteve izbere:

- SAD_KONF na 2 ha sadovnjakov;
- SAD_MEHZ na 2 ha sadovnjakov in 1 ha oljčnikov.

Plačilo znaša 1.682,70 EUR:

- SAD_VABE = 579,84 EUR (= 144,96 EUR/ha x 4 ha)
- SAD_EKGN = 276,96 EUR (= 69,24 EUR/ha x 4 ha)
- SAD_KONF = 360,60 EUR (= 180,30 EUR/ha x 2 ha)
- SAD_MEHZ = 465,30 EUR (= 155,10 EUR/ha x 3 ha)

5.1.20 Operacija Vinogradništvo

Operacija Vinogradništvo je od leta 2017 naprej zaprta za nove vstopne.

VIN_VABE: uporaba feromonskih in lepljivih vab (obvezna zahteva)

Z uporabo feromonskih vab in lepljivih plošč se v obdobju od 1. maja do 15. avgusta 2022 spremlja čas in številčnost pojavljanja škodljivcev. Gre za zahtevo, pri kateri se za namen zmanjševanja rabe FFS, uporablja preparate, s katerimi se spremlja pojavljanje in spremljanje različnih vrst škodljivcev v vinogradu.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve VIN_VABE znaša za vinograde z nagibom:

- do vključno 35 %: 143,04 EUR na ha;
- nad 35 %: 188,10 EUR na ha.

VIN_EKGN: Gnojenje samo z ekološkimi gnojili (izbirna zahteva)

Pri izvajanju zahteve VIN_EKGN se poleg gnojil, dovoljenih v ekološki pridelavi, lahko uporabljajo tudi organska gnojila (komercialna organska gnojila, hlevski gnoj iz lastnega KMG oziroma neekološki hlevski gnoj z drugega KMG itd.). Če KMG ne uporablja gnojil, je to KMG prav tako upravičeno za plačila iz naslova zahteve VIN_EKGN.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VIN_EKGN znaša za vinograde z nagibom:

- do vključno 35 %: 76,80 EUR na ha letno;
- nad 35 %: 96,96 EUR na ha letno.

VIN_MEHZ: Mehansko zatiranje plevelov (izbirna zahteva)

Pleveli v obdelovalnem pasu pod trtami je potrebno mehansko zatirati. To pomeni, da se jih zatira brez uporabe herbicidov. Omenjena zahteva se lahko izvaja na delu GERK.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VIN_MEHZ znaša za vinograde z nagibom:

- do vključno 35 %: 163,44 EUR na ha letno;
- nad 35 %: 227,10 EUR na ha letno.

VIN_INSK: Uporaba insekticidov (izbirna zahteva)

Uporaba insekticidov je prepovedana. Izjemoma je dovoljena uporaba insekticidov za obvladovanje karantenskih škodljivih organizmov. Seznam dovoljenih snovi in sam postopek zatiranja karantenskih škodljivih organizmov je objavljen na spletni strani MKGP in ARSKTRP:

<https://skp.si/portal-znanja/>

<https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-letno-2022/>.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VIN_INSK znaša za vinograde z nagibom:

- do vključno 35 %: 191,54 EUR na ha letno;
- nad 35 %: 270,74 EUR na ha letno.

VIN_POKT: Pokritost tal v medvrstnem prostoru (izbirna zahteva)

Tla v vsakem medvrstnem prostoru vinograda, ki je pokrit z negovano ledino, morajo biti ozelenjena. To pomeni, da mora biti ruša vzdrževana in v dobrem stanju. V primeru poškodb ozelenjenega dela je potrebno tla dodatno zasejati s predpisanimi kmetijskimi rastlinami v čisti setvi ali kot mešanice. V pasu pod trtami je dopusten nezelenjen pas. Ozelenjene površine je treba najmanj dvakrat letno pokositi oziroma mulčiti, tudi na ozelenjenih brežinah teras. To opravilo se izvede najpozneje do 15. oktobra 2022. Prva košnja oziroma mulčenje mora biti izvedeno do 30. junija 2022.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VIN_POKT znaša za vinograde z nagibom:

- do vključno 35 %: vertikala 217,45 EUR na ha letno, terasa 278,68 EUR na ha letno;
- nad 35 %: vertikala 392,02 EUR na ha letno, terasa 516,66 EUR na ha letno.

VIN_MEDV: Pokritost tal čez zimo v vinogradih, kjer medvrstni prostor ni pokrit z negovano ledino (izbirna zahteva)

Po trgatvi se tla v vsakem medvrstnem prostoru ali na terasni ploskvi, ki ni pokrita z negovano ledino, zaseje s predpisanimi kmetijskimi rastlinami v čisti setvi ali kot mešanice. S temi rastlinami morajo biti tla pokrita v obdobju med 1. novembrom 2022 in 15. februarjem 2023. Košnja oziroma mulčenje ozelenjene brežine teras je obvezno. Rastline se pokosijo oziroma zmulčijo najpozneje do 30. maja 2023.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VIN_MEDV znaša za vinograde z nagibom:

- do vključno 35 %: vertikala 217,45 EUR na ha letno, terasa 278,68 EUR na ha letno;
- nad 35 %: vertikala 392,02 EUR na ha letno, terasa 516,66 EUR na ha letno.

Primer plačila:

Kmetija ima 3 ha vinogradov z nagibom 30 % in 1 ha vinogradov z nagibom 40 %, vključena pa je v operacijo VIN. Vinograd je zasajen v vertikali.

Zahteva VIN_VABE je obvezna, zahteva VIN_EKGN pa izbirna. V ti dve zahtevi je vključena z 2 ha vinogradov z nagibom 30 % in 1 ha vinogradov z nagibom 40 %.

Kot izbirne zahteve izvaja:

- VIN_MEDV na 2 ha vinogradov z nagibom 30 % in 0,5 ha vinogradov z nagibom 40 %.

Plačilo znaša 1.355,65 EUR:

- VIN_VABE = 474,18 EUR (= 143,04 EUR/ha x 2 ha + 188,10 EUR/ha x 1 ha)
- VIN_EKGN = 250,56 EUR (= 76,80 EUR/ha x 2 ha + 96,96 EUR/ha x 1 ha)
- VIN_MEDV = 630,91 EUR (= 217,45 EUR/ha x 2 ha + 392,02 EUR x 0,5 ha)

5.1.21 Operacija Trajno travinje I

Operacija Trajno travinje I je od leta 2017 naprej zaprta za nove vstopne.

TRZ_I_NPAS: Nepokošen pas (obvezna zahteva)

Na GERK, katerega površina je večja ali enaka enemu ha, se v tekočem letu pušča nepokošeni pas, ki ne sme biti na istem mestu dve leti zaporedoma. V naslednjem letu, od meseca marca dalje, je treba ta pas pokositi, prav tako se na tem pasu ne sme izvajati paša. Nosilci KMG, ki uveljavljajo ti zahtevi, morajo na KMG imeti skico GERK oziroma površine z vrisanim nepokošenim pasom.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve TRZ_I_NPAS znaša 50,04 EUR na ha letno.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve TRZ_I_NPAS na območjih iz:

- evidenc HAB1 HAB1_30_05, HAB2_30_05, HAB1_10_06, HAB2_10_06, HAB1_20_06, HAB2_20_06, HAB2_20_05, HAB2_30_06 in HABM_30_06: 42,50 EUR na ha letno;
- evidence MET1 in evidence MET2: 28,70 EUR na ha letno;
- evidence VTR: 20,10 EUR na ha letno;
- evidence STE1 in evidence STE2: 20,10 EUR na ha letno.

TRZ_I_NIZI: Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak (izbirna zahteva)

Tekoča organska gnojila se na površino nanašajo s pomočjo vlečenih cevi ali vlečenih sani ali z vnosom gnojil neposredno v tla. Uporaba opreme z razpršilno ploščo ni dovoljena. Plačilo se lahko uveljavlja za največ 30 m³ porabljenih tekočih organskih gnojil na ha.

Ob oddaji zbirne vloge je treba na obrazcu »Opredelitev načina reje za potrebe izvajanja zahtev z obveznostjo gnojenja z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak v okviru ukrepa KOPOP« opredeliti pretežen način reje živali (sistem z gnojevko oziroma gnojem in gnojnico) na KMG.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve TRZ_I_NIZI znaša 1,28 EUR na m³ letno.

TRZ_I_MRVA: Spravilo mrve s travinja (izbirna zahteva)

Pokošeno travo je treba posušiti in pospraviti s površine v obliki mrve. To pomeni, da je ni dovoljeno silirati ali kakorkoli povijati s folijo. Paša na površinah z zahtevkom ni omejena, vendar je treba površine obvezno pokositi.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve TRZ_I_MRVA znaša 25,26 EUR na ha letno.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve TRZ_I_MRVA na območjih iz:

- evidenc HAB1_30_05, HAB2_30_05, HAB1_10_06, HAB2_10_06, HAB1_20_06, HAB2_20_06, HAB2_20_05, HAB2_30_06 in HABM_30_06: 7,10 EUR na ha letno;
- evidence MET1 in evidence MET2: 8,10 EUR na ha letno.

TRZ_I_OSIL: Opustitev silaže (izbirna zahteva)

Na KMG se opusti siliranje krme. Siliranje krme je tako na njivskih površinah kot tudi na travniških površinah prepovedano. Paša pri izpolnjevanju te zahteve ni omejena, vendar je potrebno površine obvezno pokositi.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve TRZ_I_OSIL znaša 45,84 EUR na ha letno.

5.1.22 Operacija Trajno travinje II

Operacija Trajno travinje II je od leta 2017 naprej zaprta za nove vstopne.

TRZ_II_OSIL: Opustitev silaže (obvezna zahteva)

Na KMG se opusti siliranje krme. Siliranje krme je tako na njivskih površinah kot tudi na travniških površinah prepovedano. Paša pri izpolnjevanju te zahteve ni omejena, vendar je potrebno površine obvezno pokositi.

Obvezna zahteva TRZ_II_OSIL se lahko izvaja na delu GERK, če je preostali del GERK vključen v zahteve oziroma operacije ukrepa KOPOP, katerih kombinacija s to zahtevo ni mogoča.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve TRZ_II_OSIL znaša 45,84 EUR na ha letno.

TRZ_II_NPAS: Nepokošen pas (izbirna zahteva)

Na GERK, katerega površina je večja ali enaka enemu ha, se v tekočem letu pušča nepokošeni pas, ki ne sme biti na istem mestu dve leti zaporedoma. V naslednjem letu, od meseca marca dalje, je treba ta pas pokositi, prav tako se na tem pasu ne sme izvajati paša. Nosilci KMG, ki uveljavljajo ti zahtevi, morajo na KMG imeti skico GERK oziroma površine z vrisanim nepokošenim pasom.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve TRZ_II_NPAS znaša 50,04 EUR na ha letno.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve TRZ_II_NPAS na območjih iz:

- evidenc HAB1 HAB1_30_05, HAB2_30_05, HAB1_10_06, HAB2_10_06, HAB1_20_06, HAB2_20_06, HAB2_20_05, HAB2_30_06 in HABM_30_06: 42,50 EUR na ha letno;
- evidence MET1 in evidence MET2: 28,70 EUR na ha letno;
- evidence VTR: 20,10 EUR na ha letno;
- evidence STE1 in evidence STE2: 20,10 EUR na ha letno.

TRZ_II_NIZI: Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak (izbirna zahteva)

Tekoča organska gnojila se na površino nanašajo s pomočjo vlečenih cevi ali vlečenih sani ali z vnosom gnojil neposredno v tla. Uporaba opreme z razpršilno ploščo ni dovoljena. Plačilo se lahko uveljavlja za največ 30 m³ porabljenih tekočih organskih gnojil na ha.

Ob oddaji zbirne vloge je treba na obrazcu »Opredelitev načina reje za potrebe izvajanja zahtev z obveznostjo gnojenja z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak v okviru ukrepa KOPOP« opredeliti pretežen način reje živali (sistem z gnojevko oziroma gnojem in gnojnico) na KMG.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve TRZ_II_NIZI znaša 1,39 EUR na m³ letno.

5.1.23 Operacije Posebni traviščni habitati (HAB), Traviščni habitati metuljev (MET), Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov (VTR) in Steljniki (STE_KOS)

Če KMG vstopa izključno samo v operacije HAB, MET, VTR in STE_KOS, KMG ni treba izdelati analiz tal in gnojilnih načrtov, v posamezno operacijo pa ni treba vključiti najmanj 20 % površin.

Pri teh operacijah mora biti povprečna letna obtežba z živino od 0 do 1,5 GVŽ travojedih živali na ha kmetijskih površin.

5.1.24 Operacija Posebni traviščni habitati (HAB)

HAB_KOS: Košnja/paša ni dovoljena do 30. junija (obvezna zahteva)

V okviru obvezne zahteve HAB_KOS je raba (košnja in paša) v odvisnosti od območja dovoljena na 5 datumov v razponu od 20. maja do 30. junija 2022. Če se izvaja košnja, je obvezno tudi spravilo travinja. Mulčenje ni dovoljeno čez vse leto.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve HAB_KOS znaša na območjih iz evidenc:

- HAB1_30_05, HAB1_10_06 in HAB1_20_06: 238,20 eura na ha letno;
- HAB2_30_05, HAB2_10_06, HAB2_20_06, HAB2_20_05 in HAB2_30_06: 157,50 eura na ha letno;
- HABM_30_06: 255,90 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve HAB_KOS z operacijo KRA_S50 višina plačila za obvezno zahtevo HAB_KOS na območjih iz evidenc HAB1_30_05, HAB2_30_05, HAB1_10_06, HAB2_10_06, HAB1_20_06, HAB2_20_06, HAB2_20_05 in HAB2_30_06 znaša 53,10 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve HAB_KOS z operacijo KRA_GRB znaša višina plačila za obvezno zahtevo HAB_KOS na območjih iz evidenc:

- HAB1_30_05, HAB2_30_05, HAB1_10_06, HAB2_10_06, HAB1_20_06, HAB2_20_06, HAB2_20_05, in HAB2_30_06: 81,60 eura na ha letno;
- HABM_30_06: 103,10 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve HAB_KOS z ukrepom EK v preusmeritvi znaša višina plačila za obvezno zahtevo HAB_KOS na območjih iz evidenc:

- HAB1_30_05, HAB2_30_05, HAB1_10_06, HAB2_10_06, HAB1_20_06, HAB2_20_06, HAB2_20_05, in HAB2_30_06: 25 eurov na ha letno;
- HABM_30_06: 51,20 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve HAB_KOS z ukrepom EK znaša višina plačila za obvezno zahtevo HAB_KOS na območjih iz evidenc:

- HAB1_20_05, HAB1_30_05, HAB1_10_06 in HAB1_20_06: 102,10 eura na ha letno;
- HAB2_30_05, HAB2_10_06, HAB2_20_06, HAB2_20_05 in HAB2_30_06: 25 eurov na ha letno;
- HABM_30_06: 128,10 eura na ha letno.

HAB_ORGG: Gnojenje samo z organskimi gnojili v omejeni količini (obvezna zahteva)

Uporaba mineralnih gnojil ni dovoljena, letni vnos dušika iz organskih gnojil pa ne sme preseči 40 kg na ha. Na območjih mokrotnih travnikov iz evidence HABM_30_06 se ta zahteva lahko izvaja tudi z opustitvijo gnojenja z dušikom iz organskih gnojil. Kot izpolnjevanje obvezne zahteve se šteje tudi, če se na GERK gnojila ne uporabljajo.

Plačilo se dodeli v dveh višinah, in sicer za:

- omejitev gnojenja z dušikom iz organskih gnojil (HAB_ORGG1): 25,60 EUR na ha letno;
- opustitev gnojenja z dušikom iz organskih gnojil (HAB_ORGG2): 50,80 EUR na ha letno.

Na območjih mokrotnih travnikov se plačilo dodeli za omejitev ali za opustitev gnojenja z dušikom iz organskih gnojil, na ostalih območjih posebnih travniških habitatov pa le za omejitev gnojenja z dušikom iz organskih gnojil.

HAB_MRVA: Spravilo mrve s travinja (izbirna zahteva)

Travinje je treba pokositi, posušiti in pospraviti s površine v obliki mrve. Kakršnokoli siliranje ali povijanje krme s folijo (baliranje) ni dovoljeno.

Na območjih iz evidenc HAB1_30_05, HAB2_30_05, HAB1_10_06, HAB2_10_06, HAB1_20_06, HAB2_20_06, HAB2_20_05, HAB2_30_06 in HABM_30_06 višina plačila za izvajanje izbirne zahteve HAB_MRVA in pri kombinaciji te zahteve z ukrepom EK znaša 7,10 EUR na ha letno.

HAB_NPAS: Za GERK-e, velikosti najmanj 0,3 ha, v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10 % površine travnika (izbirna zahteva)

V tekočem letu se na GERK, katerega površina je večja ali enaka 0,3 ha, pusti nepokošen pas travnika v obsegu od 5 do 10 % površine. Na nepokošenem pasu paša ni dovoljena. Ta nepokošeni pas se mora v naslednjem letu pokositi od 20. maja na območju iz evidence HAB2_20_05, od 30. maja na območjih iz evidenc HAB1_30_05 in HAB2_30_05, od 10. junija na območjih iz evidenc HAB1_10_06 in HAB2_10_06, od 20. junija na območjih iz evidenc HAB1_20_06 in HAB2_20_06 ter od 30. junija na območjih iz evidenc HAB2_30_06 in HABM_30_06, pri čemer je obvezno spravilo travinja s površine tega pasu. Če je površina, vključena v zahtevek v obsegu 10 ha ali več, je strjen nepokošeni pas lahko v dveh ali več delih, pri čemer ta nepokošeni pas ne sme biti manjši od 0,05 ha in večji od 1 ha. Nepokošeni pas ne sme biti na istem delu GERK dve leti zaporedoma. Izdelati je treba skice travnika z vrisanimi nepokošenimi pasovi.

Na območjih iz evidenc HAB1_30_05, HAB2_30_05, HAB1_10_06, HAB2_10_06, HAB1_20_06, HAB2_20_06, HAB2_20_05, HAB2_30_06 in HABM_30_06 višina plačila za izvajanje izbirne zahteve HAB_NPAS in pri kombinaciji te zahteve z ukrepom EK znaša 67,90 EUR na ha letno.

Seznam območij, na katerih se izvaja operacija HAB, je priloga 3 uredbe KOPOP, EK in OMD, ki je dostopna na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7211>, informacije o teh območjih pa so dostopne tudi na spletnem pregledovalniku: <http://rkg.gov.si/GERK/WebViewer/>.

Plačilo za kombinacijo operacij TRZ_I in HAB

Primer plačila 1:

Kmetija ima 3 ha trajnih travnikov, od tega 1 ha na območju HAB2. Vključena je v operacijo TRZ_I, zato mora 20 % površin trajnih travnikov, ki ležijo na območju HAB vključiti v operacijo HAB. Zato izvaja:

- obvezno zahtevo TRZ_I_NPAS z 2 ha;
- obvezni zahtevi HAB_KOS z 0,3 ha in HAB_ORGG z 0,3 ha (= 1 ha x 20 % = 0,2 ha, zato 0,3 ha).

Kot izbirno zahtevo izvaja TRZ_I_MRVA na 2 ha trajnih travnikov izven območja HAB in na 0,3 ha trajnih travnikov na območju HAB2.

Plačilo znaša 208,26 EUR:

- $TRZ_I_NPAS = 100,08 \text{ EUR} (= 50,04 \text{ EUR/ha} \times 2 \text{ ha})$
- $HAB_KOS = 47,25 \text{ EUR} (= 157,50 \text{ EUR/ha} \times 0,3 \text{ ha})$
- $HAB_ORGG = 7,68 \text{ EUR} (= 25,60 \text{ EUR/ha} \times 0,3 \text{ ha})$
- $TRZ_I_MRVA = 53,25 \text{ EUR} (= 25,56 \text{ EUR/ha} \times 2 \text{ ha}) + HAB_MRVA 7,10 \text{ EUR/ha} \times 0,3 \text{ ha})$

Ker se TRZ_I_MRVA na 0,3 ha izvaja na območju HAB, plačilo za te površine znaša 7,10 EUR/ha.

Pri HAB_KOS sta opredeljeni dve višini plačila. Višje plačilo vključuje tudi oportunitetne stroške in se izplača na območjih HAB1_30_05, HAB1_10_06, HAB1_20_06 in HABM_30_06, nižje plačilo pa se izplača na

območjih HAB2_30_05, HAB2_10_06, HAB2_20_06, HAB2_20_05 in HAB2_30_06, ki so tudi upoštevana v navedenem primeru.

Primer plačila 2:

Kmetija ima 10 ha trajnih travnikov na območju HAB2. Vključena je v operaciji TRZ_I in HAB. GERK, ki so večji od 1 ha predstavljajo 5 ha površin, GERK, ki so manjši od 1 ha pa predstavljajo 5 ha površin. Ker so trajni travniki na območju HAB, mora kmetija v operacijo HAB vključiti vsaj 2 ha ($\leq 20\%$) od 10 ha trajnih travnikov.

Ker se TRZ_I izvaja na območju HAB2, plačilo znaša 42,50 EUR/ha za TRZ_I_NPAS in 7,10 EUR/ha za TRZ_I_MRVA. Pri HAB_KOS sta opredeljeni dve višini plačila. Višje plačilo vključuje tudi oportunitetne stroške in se izplača na območjih HAB1_30_05, HAB1_10_06, HAB1_20_06 in HABM_30_06, nižje plačilo pa se izplača na območjih HAB2_30_05, HAB2_10_06, HAB2_20_06, HAB2_20_05 in HAB2_30_06, ki so tudi upoštevana v navedenem primeru.

Možni sta dve varianti plačila:

Variant 1:

- Kmetija je vključena v:
 - obvezni zahtevi HAB_KOS z 2 ha in HAB_ORGG z 2 ha;
 - izbirno zahtevo HAB_MRVA z 2 ha;
 - obvezno zahtevo TRZ_I_NPAS s 5 ha;
 - izbirno zahtevo TRZ_I_MRVA s 5 ha.
- Plačilo znaša 628,40 EUR:
 - HAB_KOS = 315 EUR (= 157,50 EUR/ha x 2 ha)
 - HAB_ORGG = 51,20 EUR (= 25,60 EUR/ha x 2 ha)
 - HAB_MRVA = 14,20 EUR (= 7,10 EUR/ha x 2 ha)
 - TRZ_I_NPAS = 212,50 EUR (= 42,50 EUR/ha x 5 ha)
 - TRZ_I_MRVA = 35,50 EUR (= 7,10 EUR/ha x 5 ha)

Opomba: Na površinah trajnega travinja, ki so manjši od 1 ha in niso vključeni v HAB, se zahtev ukrepa ne izvaja.

Variant 2:

- Kmetija je vključena v:
 - obvezni zahtevi HAB_KOS s 5 ha in HAB_ORGG s 5 ha;
 - izbirno zahtevo HAB_MRVA s 5 ha;
 - obvezno zahtevo TRZ_I_NPAS s 5 ha;
 - izbirno zahtevo TRZ_I_MRVA s 5 ha.
- Plačilo znaša 1.199 EUR:
 - HAB_KOS = 787,50 EUR (= 157,50 EUR/ha x 5 ha)
 - HAB_ORGG = 128 EUR (= 25,60 EUR/ha x 5 ha)
 - HAB_MRVA = 35,50 EUR (= 7,10 EUR/ha x 5 ha)
 - TRZ_I_NPAS = 212,50 EUR (= 42,50 EUR/ha x 5 ha)
 - TRZ_I_MRVA = 35,50 EUR (= 7,10 EUR/ha x 5 ha)

5.1.25 Operacija Traviščni habitati metuljev (MET)

MET_KOS: Košnja/paša ni dovoljena med 15. junijem in 15. septembrom (obvezna zahteva)

Raba (košnja in paša) ni dovoljena od 15. junija do 15. septembra 2022. Če se izvaja košnja, je obvezno spravilo travinja. Gnojenje in mulčenje sta prepovedana čez vse leto.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve MET_KOS znaša na območjih iz evidence:

- MET1: 329,79 EUR na ha letno;
- MET2: 160,24 EUR na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve MET_KOS z operacijo KRA_S50 višina plačila za obvezno zahtevo MET_KOS na območjih iz evidence MET1 in evidence MET2 znaša 88,13 EUR na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve MET_KOS z operacijo KRA_GRB višina plačila za obvezno zahtevo MET_KOS na območjih iz evidence MET1 in evidence MET2 znaša 120,18 EUR na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve MET_KOS z ukrepom EK v preusmeritvi znaša višina plačila za obvezno zahtevo MET_KOS na območjih iz evidence:

- MET1: 70,00 EUR na ha letno;
- MET2: 65,00 EUR na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve MET_KOS z ukrepom EK znaša višina plačila za obvezno zahtevo MET_KOS na območjih iz evidence:

- MET1: 200 EUR na ha letno;
- MET2: 65 EUR na ha letno.

MET_NPAS: Za GERK-e, velikosti najmanj 0,3 ha, v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10 % površine travnika (obvezna zahteva)

V tekočem letu se na GERK, katerega površina je večja ali enaka 0,3 ha, pusti nepokošen pas travnika v obsegu od 5 do 10 % površine. Na nepokošenem pasu paša ni dovoljena. Ta nepokošeni pas se mora v naslednjem letu pokositi po 15. septembru, pri čemer je obvezno spravilo travinja s površine tega pasu. Če je površina, vključena v zahtevek v obsegu 10 ha ali več, je strnjen nepokošeni pas lahko v dveh ali več delih, pri čemer ta nepokošeni pas ne sme biti manjši od 0,05 ha in večji od 1 ha. Nepokošeni pas ne sme biti na istem delu GERK dve leti zaporedoma. Izdelati je treba skice travnika z vrisanimi nepokošenimi pasovi.

Na območjih iz evidence MET1 in evidence MET2 višina plačila za izvajanje obvezne zahteve MET_NPAS in pri kombinaciji te zahteve z ukrepom EK znaša 54,10 eura na ha letno.

Seznam območij, na katerih se izvaja operacija MET, je priloga 3 uredbe KOPOP, EK in OMD, ki je dostopna na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7211>, informacije o teh območjih pa so dostopne tudi na spletnem pregledovalniku <http://rkq.gov.si/GERK/WebViewer/>.

5.1.26 Operacija Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov (VTR)

NOVO! Z letom 2022 se operacija Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov spreminja tako, da vključuje upravljavski del z obvezno in izbirno zahtevo ter rezultatski del. V okviru upravljalvskega dela operacije mora upravičenec izvajati obvezno zahtevo, lahko pa izbere tudi izbirno zahtevo.

V okviru rezultatskega dela operacije se za doseganje rezultata uspešnosti upravljanja travnikov šteje prisotnost kosca.

VTR_KOS: Košnja ni dovoljena pred 1. avgustom (obvezna zahteva)

Košnja je dovoljena od 10. julija 2022 za travnike, na katerih kosec v letu 2022 ne bo prisoten ali od 1. avgusta 2022 za travnike, na katerih se bo prisotnost kosca v letu 2022 potrdila z monitoringom ptic, košnjo pa je treba izvajati od:

- sredine travnika navzven, ali
- enega roba travnika do drugega, ali
- zunanje strani travnika navznoter s puščanjem nepokošenega rešilnega otoka, ki na najožjem delu meri najmanj 10 metrov, na najširšem delu pa največ 20 metrov, in se mora pokositi najpozneje do 15. oktobra 2022, a ne prej kot tri dni po košnji glavnine travnika.

Pri košnji od zunanje strani travnika navznoter se nepokošen rešilni otok pusti samo ob prvi košnji v tekočem letu. Datum košnje za vsako površino iz zahtevka VTR se določi na podlagi vsakoletnega monitoringa kosca, ki poteka v okviru »Monitoringa populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000«. Izvajalec navedenega monitoringa posreduje podatke o lokacijah kosca na AKTRP, ki izvede obveščanje upravičencev o dovoljenem datumu košnje za posamezno površino, vključeno v operacijo VTR. Na podlagi istih podatkov AKTRP izvede tudi izračune za plačilo rezultatskega dela ukrepa. Plačilo rezultatskega dela za posamezno

površino je odvisno od tega, ali je na površini prisoten prehranjevalni oziroma gnezditveni habitat kosca ter od morebitne zagotovitve populacije kosca na površini z zahtevkom VTR_KOS.

Obvezno je spravilo travinja, gnojenje, mulčenje in paša so prepovedani čez vse leto. Izdelati je treba skice travnika z vrisanim načinom (smerjo) košnje in tudi nepokošenim rešilnim otokom, če se košnja izvaja od zunanje strani travnika navznoter s puščanjem nepokošenega rešilnega otoka.

Za prisotnost kosca na delu GERK ali GERK se šteje, če GERK ali del GERK sega v poligon 150-metrskega radija od točke odkritega kosca s površino:

- večjo od 2.500 m²;
- manjšo od 2.500 m² in hkrati seže več kot 50 metrov v notranjost 150-metrskega poligona.

Plačilo se dodeli v dveh višinah, in sicer za košnjo po 10. juliju tekočega leta ali po 1. avgustu tekočega leta, ki se izvede od:

- sredine travnika navzven ali od enega roba travnika proti drugemu (VTR_KOS_1): 349,99 EUR/ha letno;
- zunanje strani travnika navznoter s puščanjem nepokošenega rešilnega otoka (VTR_KOS_2): 386,59 EUR/ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve VTR_KOS z operacijo KRA_S50 višina plačila za obvezno zahtevo VTR_KOS na območjih iz evidence VTR znaša za VTR_KOS_1 in VTR_KOS_2 131,80 EUR na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve VTR_KOS z operacijo KRA_GRB višina plačila za obvezno zahtevo VTR_KOS na območjih iz evidence VTR znaša za VTR_KOS_1 in VTR_KOS_2 172,38 EUR na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve VTR_KOS z ukrepom EK v preusmeritvi znaša višina plačila za obvezno zahtevo VTR_KOS na območjih iz evidence VTR za:

- VTR_KOS_1: 90,20 EUR na ha letno;
- VTR_KOS_2: 100,00 EUR na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve VTR_KOS z ukrepom EK znaša višina plačila za obvezno zahtevo VTR_KOS na območjih iz evidence VTR za:

- VTR_KOS_1: 220,20 EUR na ha letno;
- VTR_KOS_2: 245,00 EUR na ha letno.

VTR_NPAS: Za GERK-e, velikosti najmanj 0,3 ha, v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10 % površine travnika (izbirna zahteva)

V tekočem letu se na GERK, katerega površina je večja ali enaka 0,3 ha, pusti nepokošen pas travnika v obsegu od 5 do 10 % površine. Na nepokošenem pasu paša ni dovoljena. Ta nepokošeni pas se mora v naslednjem letu pokositi od 10. julija oziroma od 1. avgusta, pri čemer je obvezno spravilo travinja s površine tega pasu. Če je površina, vključena v zahtevek v obsegu 10 ha ali več, je strnjen nepokošeni pas lahko v dveh ali več delih, pri čemer ta nepokošeni pas ne sme biti manjši od 0,05 ha in večji od 1 ha. nepokošeni pas ne sme biti na istem delu GERK dve leti zaporedoma. Izdelati je treba skice travnika z vrisanimi nepokošenimi pasovi.

Če se nepokošen pas stika z rešilnim otokom iz obvezne zahteve VTR_KOS, mora biti nepokošena površina dovolj velika, da po košnji rešilnega otoka, ki se izvede najpozneje do 15. oktobra 2022, ostane nepokošen pas v obsegu od 5 do 10 % površine travnika.

Na območjih iz evidence VTR višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VTR_NPAS in pri kombinaciji te zahteve z ukrepom EK znaša 45,50 eura na ha letno.

Seznam območij, na katerih se izvaja operacija VTR, je priloga 3 uredbe KOPOP, EK in OMD, ki je dostopna na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7211>, informacije o teh območjih pa so dostopne tudi na spletnem pregledovalniku <http://rkq.gov.si/GERK/WebViewer/>.

Operacija Steljniki (STE_KOS)

Pri STE se košnja izvaja mozaično, in sicer se vsako leto lahko pokosi del (od 40 do 60 %) površine GERK, pri čemer se GERK ne sme razdeliti na robni in osrednji del (krožna košnja travnika ni dovoljena). Košnja je dovoljena od 1. avgusta 2022, obvezno je tudi spravilo travinja. Isti del GERK ne sme biti nepokošen dve leti zaporedoma. Gnojenje, mulčenje in paša so prepovedani celo leto. Nasipavanje, zatavljanje oziroma dosejevanje travnikov s komercialnimi travnimi in drugimi mešanici ni dovoljeno. Izdelati je treba skice travnika z vrisanimi deli, na katerih se izvaja košnja.

Seznam območij, na katerih se izvaja operacija STE_KOS, je priloga 3 uredbe KOPOP, EK in OMD, ki je dostopna na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7211>, informacije o teh območjih pa so dostopne tudi na spletnem pregledovalniku <http://rkg.gov.si/GERK/WebViewer/>.

Višina plačila za izvajanje operacije STE_KOS znaša na območjih iz evidence:

- STE1: 329,79 EUR na ha letno;
- STE2: 202,90 EUR na ha letno.

Pri kombinaciji operacije STE_KOS z operacijo KRA_S50 višina plačila za operacijo STE_KOS na območjih iz evidence STE1 in evidence STE2 znaša 111,60 EUR na ha letno.

Pri kombinaciji operacije STE_KOS z operacijo KRA_GRB višina plačila za operacijo STE_KOS na območjih iz evidence STE1 in evidence STE2 znaša 152,18 EUR na ha letno.

Pri kombinaciji operacije STE_KOS z ukrepom EK v preusmeritvi znaša višina plačila za operacijo STE_KOS na območjih iz evidence:

- STE1: 70,00 EUR na ha letno;
- STE2: 65,00 EUR na ha letno.

Pri kombinaciji operacije STE_KOS z ukrepom EK znaša višina plačila za operacijo STE_KOS na območjih iz evidence:

- STE1: 200,00 EUR na ha letno;
- STE2: 65,00 EUR na ha letno.

5.1.27 Operacija Vodni viri

KMG na območju VVO I – državni nivo ne more uveljavljati zahtev iz operacije VOD.

VOD_ZEL: Ozelenitve njivskih površin (obvezna zahteva)

Setev prezimnih posevkov je treba opraviti najpozneje do 25. oktobra 2022, tla pa morajo biti pokrita s prezimno zeleno odejo od 15. novembra 2022 do najmanj 15. februarja 2023. Zelen pokrov mora biti viden na najmanj 70 % ozelenjene površine. Pri obdelavi ozelenjenih njivskih površin, ki se lahko izvede po 15. februarju 2023, uporaba herbicidov ni dovoljena. To pomeni, da se tega posevka po 15. februarju 2023 ne sme uničiti s totalnim herbicidom. Večletna kmetijska rastlina, ki je v letu 2022 prijavljena kot glavni posevek se v tem letu lahko vključi tudi v obvezno zahtevo VOD_ZEL, vendar do plačila za to zahtevo ni upravičena.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve VOD_ZEL znaša 189,80 EUR na ha letno.

VOD_FFSV: Uporaba samo fitofarmacevtskih sredstev, ki so dovoljena na najožjih vodovarstvenih območjih (obvezna zahteva)

Zahtevo VOD_FFSV je treba izvajati na vseh njivskih površinah na območjih NUV. Ne glede na to, da se zahteva VOD_ZEL izvaja v manjšem obsegu, se plačilo za zahtevo VOD_FFSV izplača za vse njivske površine na območjih NUV, če je za vse površine vložen tudi zahtevek za plačilo.

Na površinah z zahtevkom je prepovedano uporabljati FFS, ki vsebujejo naslednje aktivne snovi (<https://www.gov.si/novice/2021-12-01-objavljen-seznam-aktivnih-snovi-ki-se-ne-uporabljajo-na-vodovarstvenih-obmocjih/>):

- bentazon, dikamba, dikloprop-p, dimetaklor, dimetenamid-p, flufenacet, flurokloridon, klopuralid, klorantraniliprol, mcpa, mekoprop-p (mcpp-p), metalaksil/metalaksil-m, metamitron, metazaklor, metribuzin, nikosulfuron, petoksamid, rimsulfuron, S-metolaklor, terbutilazin, tritosulfuron.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve VOD_FFSV znaša 44,20 EUR na ha letno.

VOD_NEP: Neprezimni medonosni posevki (izbirna zahteva)

Tako kot pri zahtevi POZ_NEP je potrebno posejati na površine medonosne posevke najkasneje do 1. avgusta 2022. Tla morajo biti s temi posejanimi posevki ozelenjena med 15. avgustom in 16. oktobrom 2022, pri čemer mora pokrivnost s temi rastlinami dosegati vsaj 70 % ozelenjene površine. Uporaba dušikovih mineralnih gnojil in herbicidov v tem obdobju ni dovoljena.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VOD_NEP znaša 156,00 EUR na ha letno.

VOD_POD: Setev rastlin za podor (zeleno gnojenje) (izbirna zahteva)

Po spravi glavnega posevka se sejejo rastline z namenom, da se jih najpozneje do 15. novembra 2022 podorje. Pred podoravanjem je dovoljeno spravilo semena pri vseh posevkih, pri katerih tehnologija pridelave omogoča, da ostane večji del rastlinskih ostankov za podor na njivi.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VOD_POD znaša 210,00 EUR na ha letno.

Zahteve VOD_ZEL, VOD_NEP in VOD_POD se lahko izvajajo na delu GERK.

Primer plačila:

Kmetija ima 4 ha njivskih površin na območju NUV-O, zato mora v operacijo VOD vključiti vsaj 20 % njivskih površin.

Kmetija se vključi v obvezni zahtevi VOD_ZEL z 0,8 ha in VOD_FFSV z 0,8 ha. Ne glede na to, mora zahtevo VOD_FFSV izvajati na vseh njivskih površinah na območjih NUV-O → da se izplačajo 4 ha, je zahtevke treba vložiti za 4 ha, sicer se izplača le za 0,8 ha.

Plačilo znaša 328,64 EUR (če kmetija za zahtevo VOD_FFSV vloži zahtevke za 4 ha):

- VOD_ZEL = 151,84 EUR (189,80 EUR/ha x 0,8 ha)
- VOD_FFSV = 176,80 EUR (44,20 EUR/ha x 4 ha)

5.1.28 Operacija Ohranjanje habitatov strmih travnikov

Operacija KRA_S50 se lahko izvaja na delu GERK. Uporaba mineralnih gnojil in FFS ni dovoljena na celem GERK. Jeseni, po 15. avgustu 2022, je dovoljena paša živali, pri čemer je treba zagotoviti, da ne pride do pregaženosti in prepašenosti pretežnega dela površine. Povprečna letna obtežba s travojedimi živali mora znašati do 1,2 GVŽ na ha kmetijskih površin.

Višina plačila za izvajanje operacije KRA_S50 znaša 217,50 EUR na ha letno.

5.1.29 Operacija Grbinasti travniki

Operacija KRA_GRB se izvaja na celem GERK, ki leži na območju grbinastih travnikov. Obvezna je najmanj ena ročna košnja in spravilo letno, pri čemer uporaba mineralnih gnojil in FFS ni dovoljena. Prav tako ni dovoljena paša živali.

Višina plačila za izvajanje operacije KRA_GRB znaša 144,20 EUR na ha letno.

5.1.30 Operacija Reja domačih živali na območju pojavljanja velikih zveri

Povprečna letna obtežba s travojedimi živali mora znašati od 0,2 do 1,8 GVŽ na ha kmetijskih površin.

Zahteva KRA_OGRM se izključuje z zahtevama KRA_VARPA in KRA_VARPP, zahtevi KRA_VARPA in KRA_VARPP pa se lahko dopolnjujeta.

KRA_OGRM: Varovanje črede z visokimi premičnimi varovalnimi elektromrežami

Za namen varovanja črede pred napadi velikih zveri, se čredo varuje z uporabo elektromrež, katere so neprestano pod električno napetostjo minimalno 5 kV. Namesto elektromrež je dovoljeno uporabljati tudi staje oziroma stalne ograde iz betonskega železa, ki fizično onemogočajo dostop velikih zveri do živali. Višina elektromrež, staj oziroma stalnih ograd iz betonskega železa mora biti vsaj 160 centimetrov. Zagotoviti je potrebno, da so vse površine z zahtevkom popasene ter hkrati ne pregažene.

Višina plačila za izvajanje zahteve KRA_OGRM znaša 119,90 EUR na ha letno.

KRA_VARPA: Varovanje črede ob prisotnosti pastirja

Čreda živali se pred napadi velikih zveri varuje s prisotnostjo pastirja. Površine z zahtevkom morajo biti pasene, živali pa se morajo preko noči zapirati v hlev.

Višina plačila za izvajanje zahteve KRA_VARPA znaša 112,60 eura na ha letno.

KRA_VARPP: Varovanje črede s pastirskimi psi

Živali na paši se varuje s prisotnostjo najmanj treh pastirskih psov. Le ti morajo biti stalno prisotni v bližini črede, omogočeno jim mora biti prosto gibanje, brez priveza.

Višina plačila za izvajanje zahteve KRA_VARPP znaša 107,60 EUR na ha letno.

Primer 1:

Kmetija v zahtevo vključi GERK na katerih izvaja pašo. Iz načrta ureditve pašnika in paše mora izhajati, na kateri površini je kmetija že izvajala pašo in na katerih je še predvidena. Košnja na kmetiji, ki ima površine vključene v zahtevo KRA_OGRM in KRA_VARPP je dovoljena in se evidentirana v načrtu ureditve pašnika in paše.

Primer 2:

Kmetija ima že ograjen celoten pašnik z elektromrežo višine 160 cm pod stalnim električnim tokom, mreža pa se ne more prestavljati, saj je fiksna. Ta kmetija ne bo mogla izpolniti pogoja, ki velja za to zahtevo KRA_OGRM, in sicer: ogrado je treba premestiti vsakokrat, ko sta travna ruša in zemljišče pogažena.

Priročnik »Reja domačih živali in sobivanje z zvermi – Varovanje drobnice pred velikimi zvermi« je dostopen na spletni strani MKGP (<https://skp.si/download/varovanje-drobnice-pred-velikimi-zvermi-koncna-spletna-pdf>).

5.1.31 Operacija Planinska paša

V okviru operacije planinska paša se lahko uveljavlja plačilo za zahtevo KRA_CRED ali zahtevo KRA_PAST, ne pa za obe zahtevi hkrati.

Planina manjša od 5 ha ne more uveljavljati plačil za zahtevi KRA_CRED in KRA_PAST. Na planini morajo živali pasti minimalno 80 dni na vsaj 5 ha veliki travnati površini v rabi.

KRA_CRED: Planinska paša po čredinkah

Paša na planini poteka na najmanj dveh čredinkah. Čredinke so med seboj ločene z ogrado ali z naravnimi omejitvami kot npr. brezno, melišče, ipd. Uporaba FFS je omejena na tista FFS, ki so dovoljena pri ekološki pridelavi.

Višina plačila za izvajanje zahteve KRA_CRED znaša 64,30 EUR na ha letno.

KRA_PAST: Planinska paša s pastirjem

Živali na paši na planini se varuje ob prisotnosti pastirjev, pri čemer en pastir skrbi za največ 50 GVŽ. Uporaba FFS je omejena na tista FFS, ki so dovoljena pri ekološki pridelavi.

Višina plačila za izvajanje zahteve KRA_PAST znaša 112,60 EUR na ha letno.

Primer plačila:

Planina se vključi v zahtevo KRA_PAST (1 pastir skrbi za največ 50 GVŽ). Velikost planine je 255,26 ha, število GVŽ pa 248,6.

Primer 1:

Če ima planina 5 ali več pastirjev, je s tem zagotovljeno, da 1 pastir skrbi za največ 50 GVŽ.

Plačilo znaša 28.742,28 EUR (= 112,60 EUR/ha x 255,26 ha).

Primer 2:

Če ima planina 2 pastirja, se plačilo določi po naslednji formuli:

$$(nGVŽ \times \text{skupna površina planine}) / \text{skupno št. GVŽ}$$

Če sta na planini 2 pastirja, je s tem zagotovljena ustrezna paša za 100 GVŽ (2 x 50 GVŽ).

Izračun plačila: (100 GVŽ x 255,26 ha) / 248,6 GVŽ = 102,68 ha

Plačilo znaša 11.561,77 EUR (= 112,60 EUR/ha x 102,68 ha).

5.1.32 Operacija Visokodebelni travniški sadovnjaki

Tla v travniškem sadovnjaku morajo biti zatravljena. Travnna ruša v sadovnjaku mora biti v paši in/ali kosni rabi, ki mora segati do debel dreves. Gostota dreves v takem sadovnjaku je predpisana in sicer mora znašati od najmanj 50 do največ 200 dreves na hektar. Nasad mora biti negovan in po potrebi obnovljen. Oživitvena rez ni potrebna, če so drevesa redno vzdrževana in negovana. Ob dopolnjevanju praznih mest je prepovedano uporabiti šibko rastoče podlage. Seznam ustreznih podlag je objavljen na spletni strani MKGP:

<https://skp.si/portal-znanja/>.

Če je sadovnjak redno vzdrževan in negovan, potem v tem primeru v sadovnjaku ni potrebno izvajati oživitvene rezi. V nasprotnem primeru je oživitvena rez zahtevana v prvem ali drugem letu uveljavljanja zahtevka.

Višina plačila za izvajanje operacije KRA_VTSA znaša 204,20 EUR na ha letno.

5.1.33 Operacija Ohranjanje mejic

Upravičenci, katerih površine KMG ležijo na določenih območjih (dolina Reke, dolina Vipave, porečje Drave ali Mure, Krakovski gozd – Šentjernejsko polje, Ljubljansko barje in Planinsko polje), se lahko vključijo v operacijo Ohranjanje mejic (v nadaljevanju: KRA_MEJ). Plačilo se lahko uveljavlja za mejico, ki je pripisana bloku KMG (posameznega upravičenca), ki ima pravico do uporabe (lastništvo ali zakupna pravica) te mejice. Upravičenec se zaveže, da bo mejico vzdrževal z ene ali iz obeh strani. V primeru, ko ima upravičenec pravico do uporabe mejice na obeh straneh, se tudi pri plačilu upošteva dvakratnik plačila za tekoči meter mejice.

Mejice so vrisane v grafični evidenci mejic (sloju mejic), ki je informativne narave. Informacijo o tem, katere mejice je mogoče uveljavljati v okviru te operacije, so dostopne na spletnem pregledovalniku (<http://rkg.gov.si/GERK/WebViewer/>) ali območnem Kmetijsko gozdarskem zavodu. Pri vlaganju zahtevkov za operacijo KRA_MEJ pa mora upravičenec upoštevati, da zahtevek lahko vloži le za mejico, ki dejansko obstaja v naravi in ustreza pogojem definicije mejice, ki je opredeljena v Uredbi KOPOP, EK in OMD. Za zagotovitev pravilne prijave naj upravičenec pred vložitvijo zbirne vloge izmeri svojo mejico v naravi. **Odgovornost za prijavo neustrezne mejice, četudi je vrisana v sloju mejic, upravičenec nosi sam.** Potencialni upravičenci se morajo zato prepričati, da je mejica, ki jo želijo prijaviti v zahtevku, tudi dejansko upravičena do plačila.

Definicija mejice: Mejica je vsaj 10 m dolga in pri krošnji največ 20 m široka strnjena in samostojna linija lesne vegetacije vrst drevja oziroma grmičevja, pri čemer je znotraj vsakih 10 m mejice dopustna ena vrzel, ki ne sme biti večja od 3 m.

Mejica ne sme biti del zaraščajočih površin ali roba gozda, ki se »širi« na blok.

Mejice tudi niso drevoredi in ostale umetno zasajene linijske strukture ali monokulturne linijske strukture smrek, topola, akacij, bora, cipres ali velikega pajesna. Med mejico in blokom ne sme biti vodotoka, ceste, poljske poti ali pozidanega zemljišča. Takšnim primerom je treba pri prijavi nameniti posebno pozornost, saj se takšne mejice vseeno nahajajo v sloju v primerih, ko na drugi strani iste mejice leži blok, med katerim ni ceste, poljske poti ali vodotoka.

Primer mejice, ki ustreza definiciji, vendar je primerna za prijavo (pripis) le jugozahodno ležečim blokom, medtem ko za severno ležeče bloke prijava ni primerna, saj med mejico in blokom leži cesta oziroma utrjena poljska pot:

Primer ustrezne mejice za vključitev v operacijo KRA_MEJ:

Mejica leži izven bloka v razdalji največ 10 m od meje bloka in je strnjena linija lesne vegetacije.

Primer neustrezne mejice za vključitev v operacijo KRA_MEJ:

Mejica je premalo strnjena, ima preveč vrzeli in ne opravlja svojega namena:

Dolžine mejice ni dovoljeno zmanjševati. Vsaki dve leti je treba mejico vzdrževati, to je obrezovati, redčiti in preverjati stanje (pregled podrasti, praznih mest, odstranitev odmrlih in suhih vej, ...). Pri tem je treba paziti, da se ne prekine zveznost njene krošnje, in da ostane čimbolj gosta in strnjena. Zato je ni priporočljivo redčiti preveč in prepogosto. Priporočljivo je tudi, da so mejice različnih oblik in velikosti, saj takšne mejice najboljše opravljajo svojo funkcijo tudi s kmetijskega vidika. Pri obrezovanju in redčenju mejice je treba biti pozoren, da se ta opravila ne izvajajo v obdobju prepovedi, to je v obdobju med 1. marcem in 30. septembrom 2022. Obrezovanje mejice je treba izvesti tako, da se mejica ne poškoduje. Rez mora biti ob/po obrezovanju raven/čist (torej brez poškodb lubja in daljših delov vej) – po obrezovanju veje ne smejo biti scefrane.

Primer neustreznega vzdrževanja mejice:

Primer ustreznega vzdrževanja mejice:

Mejica je upravičena do plačila, če meji na blok vsaj v dolžini 2 m.

Višina plačila za izvajanje operacije KRA_MEJ znaša 1,60 EUR na tekoči meter letno.

Več o izvajanju operacije Ohranjanje mejic najdete v posodobljenih Navodilih za izvajanje operacije Ohranjanje mejic na povezavi: https://skp.si/download/navodila_kra_mej_2019_koncna-pdf.

5.1.34 Operacija Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje

Operacija Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, je od leta 2019 naprej spet odprta za nove vstopne.

Živali, za katere se vlaga zahtevke, morajo biti glede na vrsto domačih živali vpisane v izvirno rodovniško knjigo, rodovniško knjigo oziroma registre ali evidence porekel za zadevno pasmo. Podatki o vpisu za govedo in konje se preverjajo glede na stanje na dan 1. februar 2022, za prašiče, ovce, koze in kokoši pa glede na stanje en dan pred oddajo zbirne vloge za leto 2022. Izločitev in nadomestitev živali je treba v ustreznem roku sporočiti z dopolnitvijo zbirne vloge ali pisno na ARSKTRP.. Zadnji rok za sporočanje izločitve živali je 10 delovnih dni od datuma izločitve, zadnji rok za sporočanje nadomestitve živali je 10 delovnih dni od datuma nadomestitve. V tekočem letu se pasme znotraj posamezne vrste domačih živali ne morejo zamenjati, razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin. To pomeni, če KMG tekočem letu vloži zahtevek za plačilo za pasmo »lipicanski konj«, te pasme v tem letu ne more zamenjati s pasmo »posavski konj«. Ob pregledu na kraju samem mora biti na KMG prisoten »lipicanski konj«.

Plačila se lahko uveljavljajo za naslednje pasme domačih živali:

a) avtohtone pasme domačih živali:

- govedo: cikasto govedo;
- konji: lipicanski konj, posavski konj, slovenski hladnokrvni konj;
- prašiči: krškopoljski prašič;
- ovce: belokranjska pramenka, bovška ovca, istrska pramenka, jezersko-solčavska ovca, oplemenjena jezersko-solčavska ovca;
- koze: drežniška koza;

- kokoši: štajerska kokoš;

b) tradicionalne pasme domačih živali:

- konji: ljutomerski kasač;
- prašiči: slovenski landras, mesnati landras, slovenski veliki beli prašič;
- koze: slovenska sanska koza, slovenska srnasta koza;
- kokoši: slovenska grahasta kokoš, slovenska srebrna kokoš, slovenska rjava kokoš, slovenska pozno operjena kokoš.

Višina plačila za izvajanje operacije GEN_PAS znaša za:

- avtohtone pasme domačih živali iz točke a): 193,62 EUR na GVŽ letno;
- tradicionalne pasme domačih živali iz točke b) 116,17 EUR na GVŽ letno.

Opisi pasem so dostopni na spletni strani MKGP:

https://skp.si/download/slovenske_avtohtone_in_tradic_pasme_domacih_zivali-pdf.

5.1.35 Operacija Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija

GEN_SOR: Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin

Zahteva se lahko izvaja na delu GERK.

Med trajanjem obveznosti se vrste in sorte avtohtonih in tradicionalnih kmetijskih rastlin, za katere se uveljavlja zahtevke, v tekočem letu in med leti lahko zamenjajo.

POZOR:

Na KMG je, razen za trajne nasade, ki so bili vzpostavljeni pred letom vlaganja zahtevka, treba hraniti, če se v letu vlaganja zahtevka uporabljajo:

- **kupljeno seme oziroma sadike:** račune, s katerih mora biti razviden nakup semena oziroma sadik avtohtonih oziroma tradicionalnih sort kmetijskih rastlin iz priloge 12 Uredbe KOPOP, EK in OMD in uradne etikete ali etikete oziroma potrdila dobavitelja, s katerimi so opremljeni ta semena oziroma sadike ob nakupu;
- **lastno pridelano seme oziroma sadike:** dokazila iz prejšnje alineje o prvem nakupu semena oziroma sadik in kopije zbirnih vlog, iz katerih mora biti razvidno, da se je v letih od prvega nakupa semena ta sorta pridelovala na KMG.

Plačila za GEN_SOR se lahko uveljavljajo za naslednje vrste kmetijskih rastlin:

- žita: navadna pšenica, proso;
- ajda;
- koruza za zrnje, koruza za silažo;
- krompir;
- oljnice: oljna buča, riček;
- detelja (črna detelja);
- trave: navadna pasja trava, travniška bilnica, travniški mačji rep, trpežna ljuljka;
- mnogocvetna ljuljka;
- rastline za krmo na njivah: inkarnatka, krmna ogrščica, lucerna, podzemna koleraba;
- repa: strniščna repa;
- zelenjadnice, kot samostojne kmetijske rastline: motovilec, radič;
- zelenjadnice, kot ena kmetijska rastlina: čebula, česen, fižol (nizek fižol, turški fižol, visok fižol), korenje, kumara, paprika, paradižnik, motovilec, radič, solata, strniščna repa, zelje (belo zelje);
- hmelj;
- sadne rastline breskev, češnja, hruška, jabolana, leska, marelica, oljka, oreh, sliva/češplja, smokva (figa), višnja;
- vinska trta.

Seznam sort, za katere se lahko uveljavlja plačilo je priloga 12 uredbe KOPOP, EK in OMD, ki je dostopna na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7211>.

Višina plačila za izvajanje zahteve GEN_SOR znaša 136,38 EUR na ha letno.

POZOR! Upravičenec, ki ima obveznost za izvajanje zahteve GEN_SOR in uveljavlja vlogo za izplačilo podpore za zelenjadnice iz Uredbe o shemah neposrednih plačil za zelenjadnico (Uradni list RS, št. 2/15, 13/15, 30/15, 103/15, 36/16, 84/16, 23/17, 5/18, 10/19, 7/20, 78/20, 3/21, 67/21, in 197/21), ki ne šteje kot

glavni posevek, določen z Uredbo o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2022, je za to zelenjadnico upravičen do plačila za zahtevo GEN_SOR.

GEN_SEME: Pridelava semenskega materiala avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin

Operacija se lahko izvaja na delu GERK, pri čemer lahko najmanjša strnjena površina znaša 0,01 ha. Pridelovalec mora biti vpisan v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin v skladu s predpisom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin (SEME-register).

Kot dokazilo o sortni pristnosti, iz katerega sta razvidni vrsta in sorta kmetijske rastline, se upošteva:

- zapisnik o uradnem pregledu semenskega posevka ali nasada, ki ga izda organ, ki ima javno pooblastilo za vodenje potrditve semenskega materiala;
- odločba o vpisu avtohtone ali tradicionalne sorte v sortno listo, ki jo izda UVHVVR;
- uradna etiketa oziroma potrdilo dobavitelja;
- interna odpremnica vzdrževalca sorte;
- račun o nakupu;
- kopija prej naštetih dokazil, če se seme ali sadika pridobi od drugega KMG.

Plačila za GEN_SEME se lahko uveljavljajo za naslednje vrste kmetijskih rastlin:

- žita: navadna pšenica, proso;
- ajda;
- koruza za zrnje, koruza za silažo;
- krompir;
- oljnice: oljna buča, riček;
- detelja (črna detelja);
- trave: navadna pasja trava, travniška bilnica, travniški mačji rep, trpežna ljuljka;
- mnogocvetna ljuljka;
- rastline za krmo na njivah: inkarnatka, krmna ogrščica, lucerna, podzemna koleraba;
- repa: strniščna repa;
- zelenjadnice, kot ena kmetijska rastlina: čebula, česen, fižol (nizek fižol, turški fižol, visok fižol), korenje, kumara, paprika, paradižnik, motovilec, radič, solata, strniščna repa, zelje (belo zelje).

Seznam sort, za katere se lahko uveljavlja plačilo, je priloga 12 uredbe KOPOP, EK in OMD, ki je dostopna na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7211>.

Višina plačila za izvajanje zahteve GEN_SEME znaša 279,59 EUR na ha letno.

Možne kombinacije ukrepa KOPOP so prikazane v prilogi 2 Uredbe KOPOP, EK in OMD, ki je dostopna na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7211>.

5.2 EKOLOŠKO KMETOVANJE

5.2.1 Namen ukrepa

Namen ukrepa EK je spodbujati KMG za izvajanje naravi prijaznega načina kmetovanja. V okviru ukrepa EK se podpira:

- ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja;
- preusmeritev v prakse in metode ekološkega kmetovanja.

5.2.2 Splošni pogoji

Za ukrep EK veljajo naslednji splošni pogoji:

- Pred vstopom v ukrep EK mora KMG izdelati PA. Če se upravičenec vključi tudi v izvajanje ukrepa KOPOP se pripravi en PA za oba ukrepa.
- KMG, ki uveljavlja plačilo za pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin mora biti vpisan v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin.
- Poleg rednega letnega usposabljanja mora upravičenec najmanj enkrat v času trajanja obveznosti uporabiti storitev individualnega svetovanja. Obvezna uporaba svetovalne storitve upravičencu omogoča bolj zahtevno specializirano znanje in usmeritve na KMG.
- KMG, ki uveljavlja plačilo za pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin ali plačilo za čebelarjenje, mora v okviru obveznih 6 ur osnovnega letnega usposabljanja opraviti najmanj 1 uro usposabljanj s področja semenarjenja ali čebelarjenja.
- Če upravičenec prvič vstopa v kontrolo ekološkega kmetovanja mora imeti v prvem letu trajanja obveznosti izdelan individualni načrt preusmeritve (do 20. decembra tekočega leta).

- KMG, ki namerava uveljavljati plačilo za trajno travinje, mora rediti travojede živali (govedo, drobnica, konji, jelenjad), ki so vključene v kontrolo ekološke pridelave, pri čemer mora biti povprečna letna obtežba najmanj 0,2 GVŽ na ha trajnega travinja. Če je na KMG, ki v okviru ukrepa EK uveljavlja plačilo za trajno travinje, obtežba travojedih živali na hektar površin trajnega travinja manjša od predpisane 0,2 GVŽ, do vključno 0,1 GVŽ na ha trajnega travinja, se plačilo za trajno travinje v okviru ukrepa EK v tekočem letu zavrne po 5 % stopnji (ob prvi ponovitvi 20 %, ob drugi ponovitvi 40 %, ob tretji in vsaki nadaljnji ponovitvi kršitve se za tekoče leto plačilo za trajno travinje v okviru ukrepa EK v celoti zavrne). Če je na KMG, ki v okviru ukrepa EK uveljavlja plačilo za trajno travinje, obtežba travojedih živali na hektar površin trajnega travinja manjša od predpisane za več kot 0,1 GVŽ na ha trajnega travinja, se plačilo za trajno travinje v okviru ukrepa EK v tekočem letu zavrne.

5.2.3 Upravičenci

Upravičenci do plačil za ukrep EK so KMG, ki se v izvajanje ukrepa vključijo prostovoljno in ves čas obveznosti izpolnjujejo predpisane pogoje in zahteve. Za KMG vlaga zahtevke za plačilo nosilec KMG, ki mora biti aktiven kmet.

5.2.4 Trajanje, podaljšanje in spremembe obveznosti

Po zaključku petletne obveznosti izvajanja ukrepa EK je možno letno podaljšanje te obveznosti, pri čemer se lahko podaljša le celotna obveznost, sicer se podaljšanje obveznosti zavrne. Upravičenec lahko vstopno površino poveča za več kot 10 %, vendar za največ 20 % oz. 2 ha; v kolikor je povečanje večje od 20 % oz. 2 ha, se za leto 2022 sklene nova enoletna obveznost, ki obsega celotni obseg površin, ki vključuje obstoječe in povečane površine.

Upravičenec lahko vstopno površino zmanjša za največ 10 %, v kolikor zmanjša za več kot 10 %, te obveznosti ne more podaljšati, lahko pa znova vstopi v ukrep EK in za leto 2022 prevzame novo enoletno obveznost. Če v primerih kot so določeni na obrazcu zmanjšanja ali prenosa površin, vključenih v ukrep EK v predhodnem letu, za tekoče leto iz predpisa, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za tekoče leto, agencija več kot 10 % zmanjšanje površin odobri, je ne glede na določbo prejšnjega stavka zaključene petletne obveznosti mogoče podaljšati.

Obveznosti se bodo lahko za eno leto podaljšale tudi v letu 2022, vendar le v primeru, da so bile podaljšane že v letu 2020 ali 2021.

Pogoje in način podaljšanja zaključenih petletnih obveznosti ukrepa EK natančno določa uredba, ki ureja plačila za ta ukrep.

V letu 2022 so poleg podaljšanja zaključenih petletnih obveznosti mogoči tudi novi vstopi v ukrep EK s prevzemom enoletne obveznosti.

Upravičenec, ki uveljavlja plačilo za ekološko pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin, mora to zahtevo izvajati najmanj pet let, vendar mu te zahteve ni treba izvajati na isti površini ves čas trajanja obveznosti.

Obseg površine, vključene v obveznost, se lahko med leti spreminja za največ 10 % glede na vstopno površino.

Obseg površine, vključene v obveznost, se v času trajanja obveznosti lahko spremeni, vendar največ za 20 % oziroma 2 ha glede na vstopno površino. Zaradi povečanja površin se obstoječa obveznost razširi.

Obseg površin, vključenih v obveznost, se v času trajanja obveznosti lahko spremeni za več kot 20 % oziroma 2 ha glede na vstopno površino, pri čemer se obstoječa obveznost nadomesti z novo enoletno obveznostjo.

5.2.5 Povezava ukrepa EK in ukrepa KOPOP

Če upravičenci v času trajanja obveznosti izvajanja ukrepa KOPOP, pri katerih kombinacija med ukrepoma KOPOP in EK ni dovoljena, vstopijo v ukrep EK, preneha obveznost izvajanja operacij ukrepa KOPOP brez dolžnosti vračila že prejetih sredstev za izvajanje KOPOP operacij.

Če pa upravičenci v času trajanja obveznosti izvajanja ukrepa KOPOP, pri katerih je kombinacija med ukrepoma KOPOP in EK dovoljena, vstopijo v ukrep EK, se obveznost izvajanja operacij ukrepa KOPOP nadaljuje v okviru možnih kombinacij med posameznima ukrepoma.

5.2.6 Pogoji in zahteve

Za ukrep EK veljajo naslednji pogoji upravičenosti:

- Upravičenec se mora vsako leto pri pooblašteni organizaciji za kontrolo in certificiranje ekološke pridelave oziroma predelave prijaviti oziroma obnoviti prijavo v kontrolo najpozneje do 31. decembra preteklega leta za tekoče leto.
- Ob vstopu v ukrep mora imeti KMG vsaj 1 ha kmetijskih površin oziroma 1 čebeljo družino v primeru čebelarjenja.
- KMG mora biti vpisano v RKG.
- Pred vstopom v ukrep EK mora biti izdelan PA.
- Upravičenec, ki uveljavlja plačilo za pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin, mora biti vpisan v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin, skladno s predpisom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin, najpozneje do 23. februarja tekočega leta. Plačilo se lahko uveljavlja za sorte, ki so vpisane v Sortno listo Republike Slovenije (<http://spletni2.furs.gov.si/sorte/Index.htm>) ali v skupni EU katalog sort poljščin in zelenjadnic (preveritev na spletni strani UVHVVR <https://www.gov.si/teme/sortna-lista-in-skupni-katalogi-sort/>) oziroma za sorte, ki izpolnjujejo zahteve za trženje v skladu s predpisi, ki urejajo semenski material kmetijskih rastlin (preveritev na UVHVVR).

5.2.7 Zahteve

Upravičenec, ki uveljavlja ukrep EK, mora poleg zgoraj opisanih pogojev izpolnjevati tudi naslednje zahteve:

- opraviti mora program usposabljanja v obsegu najmanj 6 ur letno najpozneje do 20. decembra za tekoče leto;
- najmanj enkrat mora uporabiti storitev individualnega svetovanja v času trajanja obveznosti;
- vsako leto mora pridobiti certifikat za ekološko pridelavo oziroma predelavo, ki ga izda organizacija za kontrolo in certificiranje v skladu z Uredbo 834/2007/ES;
- če prvič vstopa v kontrolo ekološkega kmetovanja mora imeti izdelan individualni načrt preusmeritve KMG v ekološko pridelavo v prvem letu trajanja obveznosti najpozneje do 20. decembra tekočega leta;
- KMG, ki uveljavlja plačilo za trajno travinje, mora rediti travojede živali v skladu s predpisi za ekološko kmetovanje.

5.2.8 Velikost površine

Velikost skupne površine, ne glede na vrsto dejanske rabe, za katero se lahko uveljavlja plačilo za ukrep EK, mora biti najmanj 0,3 ha. Najmanjša velikost površine kmetijskega zemljišča iste vrste dejanske rabe ne sme biti manjša od 0,1 ha, razen pri pridelavi semenskega materiala kmetijskih rastlin, kjer je najmanjša velikost strnjene površine lahko 0,01 ha.

Če upravičenec v tekočem letu uveljavlja plačilo za ekološko pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin, na isti površini hkrati ne more uveljavljati plačila za ekološko pridelavo poljščin, krmnih rastlin in vrtnin.

5.2.9 Višina podpore

Višine podpor za ukrep EK

Višine podpor na ha oziroma na čebeljo družino		2015–2022	
		Ohranitev (EK)	Preusmeritev (PEK)
		EUR/ha	EUR/ha
njive-poljščine (raba: 1100, 1161)		326,18	377,82
vodovarstveno območje za vodno telo vodonosnikov Rižane		206,18	257,82
vrtnine na prostem	(raba: 1100, 1161, 1180, 1170)	600,00	600,00
☐ vrtnine v zavarovanih prostorih	(raba: 1190, 1192)	600,00	600,00
oljčniki z gostoto najmanj 150 dreves/ha, nasadi sadovnjakov z gostoto najmanj 100 dreves/ha pri orehu in kostanju ter najmanj 200 dreves/ha pri nasadih z ostalimi sadnimi vrstami in nasadih z mešanimi sadnimi vrstami	(raba: 1221)	676,60	900,00
travniški visokodebelni sadovnjaki z gostoto 50-200 dreves/ha	(raba: 1222)	189,33	291,33
vinogradi	(raba: 1211, 1221, 1222, 1240)	692,74	900,00
hmeljišča	(raba: 1160)	900,00	900,00
drevesnice	(raba: 1180, 1212, 1161)	900,00	900,00
trajno travinje – plačilo pri povprečni obtežbi 0,2 GVŽ/ha (raba: 1300, 1320)		155,57	311,86
pridelava semenskega materiala kmetijskih rastlin:			
poljščine	(raba: 1100)	600,00	800,00
krmne rastline	(raba: 1100)	600,00	800,00
vrtnine	(raba: 1100, 1190)	600,00	800,00
čebelarjenje	podpora na čebeljo družino	22,31	

5.2.10 Kombinacije z drugimi ukrepi

Ekološki kmetje bodo v okviru PRP 2014–2020 lahko kombinirali tudi z ukrepi:

- KOPOP;
- OMD;
- dobrobit živali;
- sheme kakovosti – na novo vključeni v kontrolo;
- skupine in organizacije proizvajalcev – na novo priznani kot skupine proizvajalcev;
- usposabljanje in svetovanje;
- naložbe v osnovna sredstva;
- razvoj kmetij in podjetij;
- sodelovanje.

POZOR! Upravičenec, ki uveljavlja ukrep EK in uveljavlja vlogo za izplačilo podpore za zelenjadnice iz Uredbe o shemah neposrednih plačil (Uradni list RS, št. 2/15, 13/15, 30/15, 103/15, 36/16, 84/16, 23/17, 5/18, 10/19,

7/20, 3/21, 67/21 in 197/21) za zelenjadnico, ki ne šteje kot glavni posevek, določen z Uredbo o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2022, mora v zbirni vlogi navesti tudi kmetijsko rastlino, ki šteje kot glavni posevek. Ta kmetijska rastlina se upošteva za izplačilo za ukrep EK.

Možne kombinacije ukrepa EK z ukrepom KOPOP so prikazane v prilogi 15 uredbe KOPOP, EK in OMD, ki je dostopna na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7211>.

Primer 1: Plačilo za preusmeritev v prakse in metode ekološkega kmetovanja

Kmetija ima 22,2 ha skupnih kmetijskih površin in 11 živali oz. 8,11 GVŽ

Površine:

- trajno travinje: 20,6 ha; plačilo za trajno travinje pri obtežbi 0,5 GVŽ/ha trajnega travinja
- TDM: 0,1 ha
- trava na njivi: 0,7 ha
- krompir: 0,1 ha
- lucerna: 0,5 ha
- zelenjava: 0,2 ha

Površine skupaj: 22,2 ha

Živali:

- teleta do 6 mesecev: $1 \times 0,15 = 0,15$ GVŽ
- mlado govedo od enega do dveh let: $1 \times 0,6 = 0,6$ GVŽ
- govedo nad dve leti: $7 \times 1 = 7$ GVŽ
- mladi prašiči od 30 do 150 kg: $2 \times 0,18 = 0,36$ GVŽ

Travojede živali skupaj: 7,75 GVŽ

Plačilo znaša 7.073,24 EUR:

- njive - poljščine skupaj: 1,4 ha $\times$ 377,828 EUR/ha = 528,94 EUR
- vrtnine na prostem: 0,2 ha $\times$ 600 EUR/ha = 120 EUR
- trajno travinje: 20,6 ha in 7,75 GVŽ (travojede živali) = 0,38 GVŽ/ha trajnega travinja
 $20,6 \text{ ha} \times 311,86 \text{ EUR/ha} = 6.424,3 \text{ EUR}$

Primer 2: Plačilo za ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja

Kmetija ima 22,2 ha skupnih kmetijskih površin in 11 živali oz. 8,11 GVŽ

Površine:

- trajno travinje: 20,6 ha; plačilo za trajno travinje pri obtežbi 0,2 GVŽ/ha trajnega travinja
- TDM: 0,1 ha; trava na njivi: 0,7 ha
- krompir: 0,1 ha
- lucerna: 0,5 ha
- zelenjava: 0,2 ha

Površine skupaj: 22,2 ha

Živali:

- teleta do 6 mesecev: $1 \times 0,15 = 0,15$ GVŽ
- mlado govedo od enega do dveh let: $1 \times 0,6 = 0,6$ GVŽ
- govedo nad dve leti: $7 \times 1 = 7$ GVŽ
- mladi prašiči od 30 do 150 kg: $2 \times 0,18 = 0,36$ GVŽ

Travojede živali skupaj: 7,75 GVŽ

Plačilo znaša 3.781,39 EUR:

- njive - poljščine skupaj: 1,4 ha $\times$ 326,18 EUR/ha = 456,65 EUR
- vrtnine na prostem: 0,2 ha $\times$ 600 EUR/ha = 120 EUR
- trajno travinje: 20,6 ha in 7,75 GVŽ (travojede živali) = 0,38 GVŽ/ha trajnega travinja
 $20,6 \text{ ha} \times 155,57 \text{ EUR} = 3.204,74 \text{ EUR}$

Primer 3: Plačilo za kombinacijo ukrepa EK z operacijo Traviščni habitati (HAB) v okviru ukrepa KOPOP

Kmetija je ekološka; ima 48 ha trajnega travinja in od tega 18 ha v območju HAB. Na teh 18 hektarjih kombinira naslednje zahteve: EK + HAB (20 % v HAB).

Kmetija se vključi v:

- EK trajno travinje z 48 ha
- obvezni zahtevi HAB_KOS z 3,6 ha (najmanj 20 %) in HAB_ORGG z 3,6 ha (najmanj 20 %)

Plačilo znaša 7.649,52 EUR:

- EK trajno travinje (plačilo za ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja) = 7.467,36 EUR (= 155,57 EUR/ha x 48 ha)
 - HAB_KOS = 90,00 EUR (= 25 EUR/ha x 3,6 ha)
 - HAB_ORGG = 92,16 EUR (= 25,60 EUR/ha x 3,6 ha)

Če je kmetija na posebej določenih območjih pa plačilo znaša 7.927,08 EUR:

- EK trajno travinje (plačilo za ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja) = 7.467,36 EUR (= 155,57 EUR/ha x 48 ha)
 - HAB_KOS = 367,56 EUR (= 102,10 EUR/ha x 3,6 ha)
 - HAB_ORGG = 92,16 EUR (= 25,60 EUR/ha x 3,6 ha)

Če pa se ista kmetija vključi le v:

- obvezni zahtevi HAB_KOS z 3,6 ha in HAB_ORGG z 3,6 ha

plačilo znaša 659,16 EUR:

- HAB_KOS = 567 EUR (= 157,50 EUR/ha x 3,6ha)
- HAB_ORGG = 92,16 EUR (= 25,60 EUR/ha x 3,6 ha)

oziroma če je kmetija na posebej določenih območjih plačilo znaša 949,68 EUR:

- HAB_KOS = 857,52 EUR (= 238,20 EUR/ha x 3,6 ha)
- HAB_ORGG = 92,16 EUR (= 25,60 EUR/ha x 3,6 ha)

5.3 PLAČILA OBMOČJEM Z NARAVNIMI ALI DRUGIMI POSEBNIMI OMEJITVAMI

5.3.1 Namen ukrepa

Namen ukrepa OMD je **izravnava stroškov pridelave zaradi težjih pridelovalnih razmer in zagotavljanje primerne obdelanosti kmetijskih površin na območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami.**

Ukrep OMD se v letu 2022 izvaja v nespremenjeni obliki glede na predhodno leto.

5.3.2 Upravičenci

Upravičenci so KMG, ki se obvežejo, da bodo na OMD opravljali svojo kmetijsko dejavnost v času trajanja obveznosti. Ukrep OMD je enoleten.

Posamezen upravičenec lahko vloži zbirno vlogo le za eno KMG.

5.3.3 Pogoji in zahteve

Za vstop v ukrep OMD mora KMG imeti najmanj 1 ha kmetijskih površin v OMD. Najmanjša velikost površine kmetijskega zemljišča je lahko 0,01 ha.

Za ukrep OMD veljajo naslednji pogoji:

- KMG mora biti vpisano v RKG,
- upravičenec mora biti »aktiven kmet«,
- plačilo za ukrep OMD je mogoče pridobiti, če skupna kmetijska površina na KMG, ki je vključena v ukrep OMD, ni manjša od 1 ha.

5.3.4 Višina podpore

Do plačil za ukrep OMD so upravičene vse kmetijske površine na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD).

Višina plačila za ukrep OMD se določi tako, da se sešteje fiksni in variabilni del plačila za ukrep OMD.

Fiksni del plačila za ukrep OMD se določi glede na podatke elaborata »Območja z omejenimi naravnimi dejavniki za kmetijstvo v Republiki Sloveniji« po stanju na dan 15. februar 2003, tako da vrednost fiksnega dela plačila za ukrep OMD na ha kmetijskih površin znaša za:

- gorsko višinska KMG: 107,50 EUR/ha letno,
- gričevnato hribovita KMG: 66,20 EUR/ha letno,
- kraška KMG: 93,20 EUR/ha letno,
- strma KMG: 80,50 EUR/ha letno,
- različne neugodne pogoje (druga KMG): 32,30 EUR/ha letno,
- osnovna KMG (KMG, ki v elaborat niso vključena, njihova zemljišča pa so na seznamu območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost): 12,80 EUR/ha letno.

KMG, ki imajo prijavljene tudi planine, se za površino zemljišč, ki so prijavljena na planini, upošteva fiksni del plačila, ki je določeno za gorsko višinska KMG.

Variabilni del plačila za ukrep OMD se izračuna kot 0,45 odstotni delež zmnožka števila točk, ki so pripisane posameznemu KMG na podlagi registra kmetijskih gospodarstev v OMD in vrednosti točke.

Vrednost točke v skladu s PRP 2014–2022 znaša 0,40 EUR.

Plačilo za ukrep OMD se ob upoštevanju plačila PONO določi po naslednji formuli:

OMD plačilo v EUR/ha na leto = fiksni del + (število točk KMG x vrednost točke x 0,45) + plačilo PONO iz I. stebra.

$$(50 \text{ EUR} \times \text{povr. nagib1}) + (100 \text{ EUR} \times \text{povr. nagib2})^1$$

Plačilo OMD iz I. stebra = -----

površina KMG v OMD

povr. nagib1 = površina kmetijskih zemljišč (GERK) s povprečnim nagibom med 35 % in 50 % v ha

povr. nagib2 = površina kmetijskih zemljišč (GERK) s povprečnim nagibom najmanj 50 % v ha

¹ 50 in 100 EUR so ocenjene vrednosti, točne vrednosti bodo znane po izračunu v I. stebri glede na prijavljene površine in razpoložljiva sredstva

Pri tem se zagotovi, da skupni znesek plačila za OMD (vsota plačila PONO iz I. in plačila OMD iz II. stebra), ne presega zneska OMD plačila na KMG/ha (največje možno OMD plačilo), ki je za vsako KMG določeno po naslednji formuli:

$$\text{OMD} / \text{ha} = \text{fiksni del} + (\text{št. točk KMG} \times \text{vrednost točke}^2 \times 0,45)$$

² vrednost točke = 1 EUR.

Vrednost ene točke = 1 EUR izhaja iz osnovnega metodološkega izhodišča, ki je postavljeno v točkovanju KMG v OMD in predstavlja razliko v stroških kmetovanja v OMD v primerjavi z območji izven OMD.

Ne glede na izračunano plačilo lahko znaša plačilo za ukrep OMD za gorska območja največ 450 EUR/ha, za ostala OMD pa največ 250 EUR/ha.

Minimalno plačilo za ukrep OMD ne more biti manjše od 25 EUR/ha. Če je izračunano plačilo < 25 EUR, se plačilo ne dodeli.

Izračun fiksnega dela plačila za ukrep OMD se za KMG, pri katerih so prijavljena tudi zemljišča na planinah, določi sorazmerno glede na površino kmetijskih zemljišč na planinah in vsote vseh kmetijskih površin na KMG po naslednji formuli:

((fiksno plačilo za planine x površina kmetijskih zemljišč na planinah) + (fiksno plačilo za KMG x površina kmetijskih zemljišč, ki niso planine na KMG)) / (skupna površina vseh kmetijskih zemljišč na KMG).

Če na KMG obseg kmetijskih površin, vključenih v ukrep OMD, presega 70 ha, se znesek OMD plačil zniža (degresija), in sicer za površine:

- do 70,00 ha je plačilo 100-odstotno;
- od 70,01 do 80,00 ha je plačilo 85-odstotno;

- od 80,01 do 90,00 ha je plačilo 70-odstotno;
- od 90,01 do 100,00 ha je plačilo 55-odstotno;
- nad 100,00 ha je plačilo 40-odstotno.

Pomembno: Degresija se bo uveljavila tudi v primeru tistih KMG, ki bodo imele 70 ali več ha kmetijskih površin zaradi priključitve površin iz KMG planine ali KMG skupnega pašnika.

Primer izračuna plačila za ukrep OMD ob upoštevanju degresije. Predpostavke:

Površina KMG: 248,6 ha;

KMG spada v gorsko višinsko (OND);

KMG ima 175 točk;

Izračun plačila: Fiksni + variabilni del = 107,50 EUR + (175 × 0,45 × 0,40 EUR) = 107,50 + 31,5 = 139 EUR/ha

Ker površina, ki je upravičena za OMD plačilo presega 70 ha, se izvede degresija, na sledeč način:

do 70 ha	(100 % plačilo)	70,0 ha x 139 EUR × 1,00 = 9.730,0 EUR
70,01 – 80 ha	(85 % plačilo)	10,0 ha x 139 EUR × 0,85 = 1.181,5 EUR
80,01 – 90 ha	(70 % plačilo)	10,0 ha x 139 EUR × 0,70 = 973,0 EUR
90,01 – 100 ha	(55 % plačilo)	10,0 ha x 139 EUR × 0,55 = 764,5 EUR
100,01 in več	(40 % plačilo)	148,6 ha x 139 EUR × 0,40 = 8.262,1 EUR

Skupaj plačilo znaša: 20.911,1 EUR

5.3.5 Kombinacije z drugimi ukrepi

Plačila za ukrep OMD je mogoče kombinirati z vsemi drugimi plačili iz PRP in I. stebra.

5.4 DOBROBIT ŽIVALI

Ukrep dobrobit živali (DŽ) se v letu 2022 izvaja v treh operacijah, in sicer za:

- ❖ prašiče (operacija DŽ – prašiči),
- ❖ govedo (operacija DŽ – govedo) in
- ❖ drobnico (operacija DŽ – drobnica).

5.4.1 Namen ukrepa

Namen ukrepa DŽ je spodbujanje KMG k izvajanju zahtev za dobrobiti živali, ki presegajo zahteve ravnanja, navedene v predpisu, ki ureja navzkrižno skladnost, ter običajno rejsko prakso, opredeljeno za te zahteve v PRP 2014–2020.

5.4.2 Upravičenci

Upravičenci do plačil iz ukrepa DŽ so nosilci KMG, ki so aktivni kmetje, ki se prostovoljno vključijo v eno ali več operacij ukrepa DŽ in izpolnjujejo predpisane pogoje.

5.4.3 Vlaganje zahtevkov

Zahtevki za ukrep DŽ se vložijo ločeno za posamezno operacijo.

Vložijo se v okviru zbirne vloge, in sicer:

- za prašiče na obrazcu Zahtevke za operacijo dobrobit živali – prašiči,
- za govedo na obrazcu Zahtevke za operacijo dobrobit živali – govedo,
- za drobnico na obrazcu Zahtevke za operacijo dobrobit živali – drobnica.

5.4.4 Usposabljanje

Nosilec KMG, njegov namestnik ali član kmetije ali oseba, ki je na zadevnem KMG zaposlena, mora najpozneje do **15. decembra 2022** opraviti štiri urno usposabljanje iz vsebin s področja dobrobiti živali.

5.4.5 Operacija DŽ – prašiči

5.4.5.1 Vstopni pogoji

Upravičenec mora imeti za gospodarstvo, na katerem uveljavlja operacijo DŽ – prašiči, izdelan program dobrobiti živali (v nadaljevanju: program DŽ) in podatke iz tega programa vnesene v Centralni register prašičev (CRPš) **najpozneje do 31. decembra 2021** (en dan pred začetkom trajanja obveznosti).

Poleg programa DŽ mora upravičenec na dan izdelave programa DŽ na KMG oziroma na posameznem gospodarstvu, če je znotraj KMG več gospodarstev, za katere bo uveljavljal operacijo DŽ – prašiči, rediti:

- **10 ali več plemenskih svinj oziroma plemenskih mladice**, če bo uveljavljal zahteve, ki se nanašajo na plemenske svinje, plemenske mladice ali tekače oziroma
- **50 ali več tekačev**, če bo uveljavljal zahteve, ki se nanašajo na tekače, in vstopni pogoj iz prejšnje alineje ni izpolnjen oziroma
- **50 ali več pitancev**, če bo uveljavljal zahteve, ki se nanašajo na pitance.

Program DŽ je dokument, ki ga izdelata zootehnik in veterinar (izvajalci svetovanj) skupaj z nosilcem KMG in obsega popis stanja na gospodarstvu:

- popis osnovnih podatkov o objektih;
- popis osnovnih podatkov o čredi;
- pregled zdravstvenega stanja črede in reprodukcijskih lastnosti plemenske črede;
- pregled tehnologije reje oziroma načina upravljanja s posameznimi kategorijami prašičev.

Če v okviru KMG obstaja več gospodarstev (več lokacij, kjer se redijo prašiči), ki imajo lastno G-MID številko, mora biti program DŽ izdelan za vsako posamezno gospodarstvo (G-MID), za katero nosilec KMG uveljavlja operacijo DŽ – prašiči.

Upravičencem, ki imajo že izdelan program DŽ ali opravljen pregled gospodarstva ali posodobljen program DŽ za 2021, ni treba v celoti izdelati novega programa DŽ za leto 2022. V tem primeru morajo imeti izveden pregled gospodarstva ali izdelano posodobitev programa DŽ, in sicer:

- če v letu 2022 v primerjavi s programom DŽ iz leta 2021 na gospodarstvu ni sprememb, je vstopni pogoj glede programa DŽ izpolnjen, če je izveden pregled gospodarstva in so v CRPš za leto 2022 vneseni enaki podatki kot za leto 2021;
- če so v letu 2022 v primerjavi s programom DŽ iz leta 2021 na gospodarstvu narejene spremembe, je vstopni pogoj glede programa DŽ izpolnjen, če je izdelana posodobitev programa DŽ in so podatki iz posodobljenega programa DŽ vneseni v CRPš.

Pregled gospodarstva obsega pregled vseh parametrov, ki se nanašajo na živali (stanje živali na dan pregleda, krmljenje, zdravstveno stanje živali), pregled izpolnjevanja zahtev, ki jih je zadevno gospodarstvo uveljavljalo že v letu 2021 in jih bo uveljavljalo tudi v letu 2022 ter vnos podatkov v CRPš.

Posodobitev programov DŽ pa obsega pregled vseh parametrov, ki se nanašajo na živali (stanje živali na dan pregleda, krmljenje, zdravstveno stanje živali), pregled izpolnjevanja zahtev, ki jih je zadevno gospodarstvo že uveljavljalo v letu 2021 in jih bo uveljavljalo tudi v letu 2022 ter pregled izpolnjevanja dodatnih zahtev, za katere bo uveljavljalo podporo iz ukrepa dobrobit živali v letu 2022, ter vnos podatkov v CRPš.

Za gospodarstva, na katerih je bil program DŽ izdelan že v 2021, morata biti pregled gospodarstva in vnos podatkov v CRPš oziroma posodobitev programa DŽ in vnos podatkov v CRPš izdelana najpozneje do **23. februarja 2022**. Upravičenec lahko vloži zahtevek za operacijo DŽ – prašiči vsaj en dan po izvedenem pregledu gospodarstva in vnosu podatkov v CRPš.

5.4.5.2 Nabor zahtev

Poleg vstopnih pogojev in usposabljanja mora upravičenec za pridobitev plačil za operacijo DŽ – prašiči izbrati in izpolnjevati vsaj še eno zahtevo iz spodnjega nabora zahtev:

1. za plemenske svinje in mladice:
 - zahtevo za skupinsko rejo z izpustom,
 - zahtevo za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih od predpisane,
 - zahtevo za dodatno ponudbo strukturne voluminozne krme;
2. za plemenske svinje:
 - zahtevo za toplotno ugodje plemenskih svinj in pujskov,
 - zahtevo za kirurško kastracijo sesnih pujskov moškega spola z uporabo anestezije oziroma analgezije;
3. za tekače:
 - zahtevo za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih od predpisane;

4. za pitance:
 - zahtevo za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih od predpisane,
 - zahtevo za skupinsko rejo z izpustom.

Upravičenec mora na celotnem gospodarstvu izvajati izbrano zahtevo pri vseh prašičih posamezne kategorije, na katero se izbrana zahteva nanaša.

5.4.5.3 Trajanje obveznosti za izvajanje operacije DŽ - prašiči

Upravičenci morajo izpolnjevati obveznosti iz operacije DŽ – prašiči **od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2022.**

5.4.5.4 Višina podpore

Višina plačila za izvajanje posamezne zahteve operacije DŽ – prašiči znaša:

1. za plemenske svinje in mladice:
 - zahteva za skupinsko rejo z izpustom: 61,77 eura/GVŽ,
 - zahteva za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih glede na površino, določeno s pravilnikom, ki ureja zaščito rejnih živali: 129,62 eura/GVŽ,
 - zahteva za dodatno ponudbo strukturne voluminozne krme: 48,30 eura/GVŽ;
2. za plemenske svinje:
 - zahteva za toplotno ugodje plemenskih svinj in sesnih pujskov: 25,64 eura/GVŽ,
 - zahteva za kirurško kastracijo sesnih pujskov moškega spola z uporabo anestezije oziroma analgezije: 17,10 eura/GVŽ;
3. za tekače: zahteva za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih glede na površino, določeno s pravilnikom, ki ureja zaščito rejnih živali: 36,70 eura/GVŽ;
4. za pitance:
 - zahteva za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih glede na površino, določeno s pravilnikom, ki ureja zaščito rejnih živali: 36,70 eura/GVŽ,
 - zahteva za skupinsko rejo z izpustom: 33,83 eura/GVŽ.

5.4.5.5 Sporočanje staleža

Podatke o staležu prašičev na prvi dan v mesecu mora upravičenec sporočiti najpozneje do sedmega dne v mesecu za tekoči mesec. Če je sedmi dan sobota, nedelja ali praznik, se zadnji dan za poročanje prenese na prvi naslednji delovni dan.

Če je v okviru KMG več gospodarstev, potem morajo biti podatki o številu prašičev sporočeni za vsako gospodarstvo (za vsak G-MID), ne glede na to ali upravičenec za to gospodarstvo uveljavlja DŽ – prašiči ali ne.

Stalež je treba sporočati za naslednje kategorije prašičev:

- sesne pujske;
- tekače;
- pitance;
- plemenske svinje;
- plemenske mladice.

Sporočanje staleža prašičev mora biti redno, saj so sporočeni podatki o številu prašičev kasneje podlaga za izračun izplačila za operacijo DŽ – prašiči. Tudi v primeru, ko se zgodi, da na prvi dan v mesecu na gospodarstvu ni prašičev (na primer pri sistemu reje vse noter vse ven), je treba v CRPš sporočiti stanje nič (0).

Če upravičenec staleža prašičev v CRPš ne sporoči, se mu plačilo za operacijo DŽ – prašiči ustrezno zniža. Če staleža ne sporoči enkrat, se mu plačilo za celotno operacijo DŽ – prašiči zniža za 15 %, če se to ponovi, se plačilo zniža za 30 %, če pa staleža ne sporoči trikrat ali večkrat, se plačilo za celotno operacijo DŽ – prašiči zavrne.

Opozarjamo, da se morajo podatki o staležu prašičev na dan 1. februar, sporočeni v CRPš v skladu s predpisom, ki ureja ukrep DŽ, ujemati s podatki o staležu prašičev na dan 1. februar, ki so sporočeni v CRPš na podlagi predpisa, ki ureja Evidenco imetnikov rejnih živali in Evidenco rejnih živali, ob oddaji zbirne vloge.

Podatke o staležu prašičev morajo upravičenci v CRPš vnesti neposredno v elektronski obliki. To lahko v njihovem imenu naredi tudi druga pooblaščen oseba. Ker je rok za sporočanje razmeroma kratek, priporočamo da si upravičenci uredijo elektronski dostop do CRPš. Dostop do CRPš preko portala Volos je za rejce brezplačen, pridobijo pa ga lahko z izpolnitvijo vloge, ki je objavljena na spletni strani UVHVVR: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/dostop-do-spletnega-portala-volos/>

5.4.6 Operacija DŽ – govedo

5.4.6.1 Vstopni pogoji

Upravičenec mora na dan vnosa zahtevka za operacijo DŽ – govedo **rediti najmanj tolikšno število goveda, za katero bo izvajal pašo, kot ustreza 2 GVŽ goveda.**

5.4.6.2 Zahteva – paša

Paša goveda se lahko izvaja na kmetijskih površinah kmetijskega gospodarstva upravičenca in na planini oziroma skupnem pašniku drugega nosilca KMG.

Pri izvajanju paše morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- govedo se mora pasti neprekinjeno najmanj 120 dni v času od 1. aprila 2022 do 15. novembra 2022;
- govedo lahko prenočuje v hlevu;
- krave molznice se morajo dnevno pasti vsaj v času med obema molžama;
- zatiranje notranjih zajedavcev mora biti izvedeno na podlagi predhodne koprološke analize;
- voditi je treba dnevnik paše.

Začetka obdobja paše ni mogoče uveljavljati pred datumom vnosa zahtevka za operacijo DŽ – govedo in hkrati ne pred 1. aprilom 2022.

Obdobje paše za govedo se lahko prekine tudi zaradi nevarnosti napada velikih zveri. Če ta prekinitev ne traja skupno več kot deset dni, prekinitev ni treba sporočiti agenciji, temveč se trajanje in razlog za prekinitev navedeta le v dnevniku paše. Če nevarnost napada velikih zveri traja več kot deset dni, mora upravičenec sporočiti višjo silo agenciji v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za leto 2022, v 15 delovnih dneh od dneva, ko to lahko stori, na obrazcu iz navedene uredbe ter priloži ustrezna dokazila.

Za živali za katere se uveljavlja zahtevka za operacijo DŽ – govedo morajo biti **izpolnjene vse zahteve identifikacije in registracije govedi.** Živali, pri katerih bodo v tekočem letu ugotovljena neskladja glede pravočasnosti priglasi, niso upravičene do plačila za operacijo DŽ – govedo, hkrati pa bodo upoštevane tudi v izračunu znižanj plačil (sankcijske živali).

Na podlagi uredbe o ukrepu DŽ za leto 2022 bodo veterinarske organizacije, ki opravljajo koprološke analize, rezultate koproloških analiz vnašale v seznam koproloških analiz v spletnem portalu Volos. Podatki iz seznama koproloških analiz (datum koprološke analize, število vzorcev blata in potrebnost tretiranja živali) se bodo uporabljali za upravni pregled že ob oddaji zahtevka, kljub temu pa morajo upravičenci hraniti dokazila o opravljenih koproloških analizah.

Koprolška analiza in vnos podatkov v seznam koproloških analiz bosta morala biti izvedena pred oddajo zahtevka za operacijo DŽ - govedo in hkrati pred začetkom paše v letu 2022. Če podatki koproloških analiz ne bodo vneseni v seznam koproloških analiz, nosilec ne bo mogel oddati zahtevka za operacijo DŽ – govedo.

Nosilce kmetijskih gospodarstev, ki bodo oddali zahtevka za operacijo DŽ – govedo opozarjamo, da morajo oddati vzorce blata za koprolško analizo **najmanj osem dni pred oddajo zahtevka.**

Za koprolško analizo se vzame najmanj **en skupni vzorec blata za vsakih 20 govedi ne glede na kategorijo goveda.** Tretiranje živali proti notranjim zajedavcem se izvede na podlagi pozitivnih rezultatov koprološke analize in strokovne presoje veterinarja, kar mora biti razvidno iz dnevnika veterinarskih posegov. Krave, katerih mleko se uporablja za prehrano ljudi, se lahko tretira v času presušitve. Upravičenec mora hraniti dokazila o opravljenih koproloških analizah do konca leta 2022.

Pri izvajanju paše je treba tudi upoštevati, da je paša na določenih ekološko pomembnih območjih, ki so navedena v prilogi uredbe o ukrepu DŽ, datumsko omejena ali prepovedana. Na GERK-u ali delu GERK-a, ki

leži znotraj določenega območja je treba izvajati pašo v skladu z naravovarstvenim režimom glede izvajanja paše na tem območju.

5.4.6.3 Višina podpore

Višina plačila za izvajanje operacije DŽ – govedo letno znaša 53,40 EUR/GVŽ.

Plačilo se dodeli za naslednje kategorije goveda:

- govedo mlajše od šestih mesecev – 0,4 GVŽ;
- govedo od šestega meseca do dveh let – 0,6 GVŽ;
- govedo starejše od dveh let – 1 GVŽ.

5.4.7 Operacija DŽ – drobnica

5.4.7.1 Vstopni pogoji

Upravičenec mora na dan vnosa zahtevka za operacijo DŽ – drobnica **rediti najmanj tolikšno število drobnice, za katero bo izvajal pašo, kot ustreza 2 GVŽ drobnice.**

5.4.7.2 Zahteva – paša

Paša drobnice se lahko izvaja na kmetijskih površinah KMG upravičenca in na planini oziroma skupnem pašniku drugega nosilca KMG.

Pri izvajanju paše morajo biti za drobnico, za katero upravičenec uveljavlja operacijo DŽ – drobnica, izpolnjeni naslednji pogoji:

- drobnica se mora pasti neprekinjeno najmanj 210 dni ali najmanj 180 dni na kmetijskih gospodarstvih razvrščenih v območje s krajšo vegetacijsko dobo v času od 15. marca 2022 do 30. novembra 2022;
- zatiranje notranjih zajedavcev mora biti izvedeno na podlagi predhodne koprološke analize;
- voditi je treba dnevnik paše;
- ažurno je treba voditi register drobnice na gospodarstvu v skladu s predpisom, ki ureja identifikacijo in registracijo drobnice.

KMG je razvrščeno v območje s krajšo vegetacijsko dobo, če ima na **18. februar 2022** v RKG več kot 50 % grafične površine GERK-ov z vrsto rabe 1300, 1320 in 1222 znotraj območja s krajšo vegetacijsko dobo iz priloge 5 uredbe, ki ureja ukrep DŽ. Pri GERK-ih z vrsto rabe 1222 se upoštevajo le GERK-i, ki so trajno zatavljeni na celotni površini nasada in imajo dvonamensko rabo. Podatki o razvrščenosti KMG so razvidni v javnem pregledovalniku grafičnih podatkov ministrstva, dostopnem na spletni strani ministrstva.

Začetka obdobja paše za drobnico ni mogoče uveljavljati pred datumom vnosa zahtevka za operacijo DŽ – drobnica in hkrati ne pred 15. marcem 2022.

Obdobje paše za drobnico se lahko prekine tudi zaradi nevarnosti napada velikih zveri. Če ta prekinitev ne traja skupno več kot deset dni, prekinitev ni treba sporočiti agenciji, temveč se trajanje in razlog za prekinitev navedeta le v dnevniku paše. Če nevarnost napada velikih zveri traja več kot deset dni, mora upravičenec sporočiti višjo silo agenciji v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za leto 2022, v 15 delovnih dneh od dneva, ko to lahko stori, na obrazcu iz navedene uredbe ter priloži ustrezna dokazila.

Na podlagi uredbe o ukrepu DŽ za leto 2022 bodo veterinarske organizacije, ki opravljajo koprološke analize, rezultate koproloških analiz vnašale v seznam koproloških analiz v spletnem portalu Volos. Podatki iz seznama koproloških analiz (datum koprološke analize, število vzorcev blata in potrebnost tretiranja živali) se bodo uporabljali za upravni pregled že ob oddaji zahtevka, kljub temu pa morajo upravičenci hraniti dokazila o opravljenih koproloških analizah.

Koprološka analiza in vnos podatkov v seznam koproloških analiz bosta morala biti izvedena pred oddajo zahtevka za operacijo DŽ – drobnica in hkrati pred začetkom paše v letu 2022. Če podatki koproloških analiz ne bodo vneseni v seznam koproloških analiz, nosilec ne bo mogel oddati zahtevka za operacijo DŽ – drobnica.

Nosilce kmetijskih gospodarstev, ki bodo oddali zahtevek za operacijo DŽ – drobnica opozarjamo, da morajo oddati vzorce blata za koprološko analizo **najmanj osem dni pred oddajo zahtevka.** Ker morajo nosilci KMG, ki bodo oddali zahtevek za operacijo DŽ – drobnica, zbirno vlogo in ta zahtevek vložiti najpozneje do **5. maja 2022**, je zelo pomembno, da so na ta rok pozorni in pravočasno oddajo vzorce blata za koprološko analizo!

Za koprološko analizo se vzame najmanj en skupen vzorec blata za vsakih 100 živali. Tretiranje živali proti notranjim zajedavcem se izvede na podlagi pozitivnih rezultatov koprološke analize in strokovne presoje veterinarja, kar mora biti razvidno iz dnevnika veterinarskih posegov. Upravičenec mora hraniti dokazila o opravljenih koproloških analizah do konca leta 2022.

Pri izvajanju paše je treba tudi upoštevati, da je paša na določenih ekološko pomembnih območjih, ki so navedena v prilogi uredbe o ukrepu DŽ, datumsko omejena ali prepovedana. Na GERK ali delu GERK, ki leži znotraj določenega območja je treba izvajati pašo v skladu z naravovarstvenim režimom glede izvajanja paše na tem območju.

Opozarjamo, da **skupno število drobnice na zahtevku za operacijo DŽ – drobnica ne sme presegati staleža drobnice prijavljenega v CRD na 1. februar 2022**. Če je skupno število drobnice na zahtevku večje od števila živali, prijavljenega v CRD, mora biti na zahtevku navedeno tudi število drobnice, ki je na KMG prišlo od vključno 2. februarja 2022 do datuma vnosa zahtevka, ter številke spremnih listov za to drobnico.

UMIK ZAHTEVKA:

Če upravičenec za vse živali ali določeno število živali, za katere uveljavlja zahtevek za operacijo DŽ – drobnica, ne zagotovi celotnega obdobja paše, mora v primeru pogina živali ali če določeno število živali zapusti KMG zaradi prodaje ali oddaje v zakol pred izpolnitvijo obdobja paše za drobnico, umakniti zahtevek v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za leto 2022. V primeru prekinitve paše (razen zaradi nevarnosti napada velikih zveri), ki je daljša od 10 dni, je treba zahtevek umakniti v sedmih dneh po preteku deset dnevnega obdobja.

5.4.7.3 Višina podpore

Višina plačila za izvajanje DŽ – drobnica letno znaša 27,60 EUR/GVŽ.

Plačilo se dodeli za:

- ovne starejše od enega leta in ovce, ki so starejše od enega leta oziroma so že jagnjile – 0,15 GVŽ;
- kozle starejše od enega leta in koze, ki so starejše od enega leta oziroma so že jarile – 0,15 GVŽ;

6 OZNAČEVANJE VIRA FINANCIRANJA

Upravičenci do sredstev PRP 2014–2020 imajo obveznost označiti vir sofinanciranja. V primeru, da so upravičenci vključeni v ukrep KOPOP oziroma ukrep EK, se obveznost označevanja vira sofinanciranja začne z vložitvijo prvega zahtevka za izplačilo sredstev v okviru zbirne vloge in traja do zadnjega izplačila sredstev. V primeru vključitve v ukrep OMD oziroma ukrep DŽ, se obveznost označevanja vira sofinanciranja začne z vložitvijo zbirne vloge in traja do izplačila sredstev.

Ne glede na višino dodeljene podpore, upravičenci označijo vir sofinanciranja na svoji poslovni spletni strani, če obstaja. Označitev je lahko na podstrani poslovne spletne strani, v tem primeru mora biti na naslovni poslovni spletni strani objavljena hiperpovezava (preko skupne označbe simbolov PRP, EU, Republike Slovenije in navedbe »Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje« na podstran poslovne spletne strani, kjer je označen vir sofinanciranja. Uporabi se lahko tudi druga jasna povezava na podstran poslovne spletne strani.

Označitev se izvede v skladu s Pravilnikom o označevanju vira sofinanciranja iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 67/18 in 191/20). Na spletni strani PRP 2014–2020 (<https://www.program-podezelja.si/sl/oznacevanje-aktivnosti>) so na voljo predlogi besedil ukrepov za poslovne spletne strani (tipska besedila), s katerimi si lahko upravičenci pomagajo pri označevanju vira sofinanciranja aktivnosti iz naslova ukrepov.

7 NAVZKRIŽNA SKLADNOST

POMEMBNO!

Sistem navzkrižne skladnosti ostaja v letu 2022 enak kot do sedaj. Pri zahtevah navzkrižne skladnosti pa je v letu 2022 sprememba na področju identifikacije in registracije prašičev. Prašiči, rojeni na KMG, morajo biti označeni najpozneje v devetih mesecih oziroma v vsakem primeru preden zapustijo kmetijsko gospodarstvo. Izjemnih okoliščin v zvezi z epidemijo Covid-19 in označitvijo živali v letu 2022 ni več predpisanih. ZDUPŠOP določa, v primeru neizpolnjevanja zahtev glede veljavnosti izkaznic o opravljenem usposabljanju za ravnanje s FFS in veljavnosti potrdil o opravljenem pregledu naprav za nanašanje FFS, podaljšanje veljavnosti izkaznic o opravljenem izobraževanju ter podaljšanje potrdil o opravljenem pregledu naprav za nanašanje FFS do 30.6.2022. Podaljšanje veljavnosti potrdil o opravljenem pregledu naprav za nanašanje FFS se podaljša avtomatično. Kot nezmožnost udeležbe na usposabljanju pa se šteje zdravstveno stanje v povezavi s COVID-19, glede česar mora imetnik izkaznice predložiti ustrezna zdravstvena dokazila (zdravniško potrdilo) oziroma izjavo. Imetnik izkaznice lahko podaljšanje veljavnosti izkaznice z dokazili (zdravniško potrdilo) oziroma izjavo izvede preko izvajalcev usposabljanj za FFS.

7.1.1 Sistem navzkrižne skladnosti

Navzkrižno skladnost predstavljajo pravila o navzkrižni skladnosti, ki so sestavljena iz predpisanih zahtev ravnanja na podlagi prava Unije in standardov za ohranjanje dobrega kmetijskega in okoljskega stanja zemljišč, določenih na nacionalni ravni, kot je navedeno v Prilogi II (93. člen Uredbe 1306/2013/EU), in sicer na naslednjih področjih:

- okolje, podnebne spremembe in dobro kmetijsko stanje zemljišč;
- javno zdravje, zdravje živali in rastlin;
- dobrobit živali.

Pravila o navzkrižni skladnosti so na nacionalni ravni opredeljena z Uredbo o navzkrižni skladnosti, ki povzema že sprejete pravne akte v slovenski zakonodaji, ki jih morajo zavezanci iz te uredbe spoštovati in izpolnjevati. Za namene uredbe se šteje izpolnjevanje zahtev, določenih v Prilogi 1, ki je sestavni del uredbe o navzkrižni skladnosti.

Zavezanci za izpolnjevanje zahtev navzkrižne skladnosti so tisti, ki uveljavljajo:

- neposredna plačila:
- shemo osnovnega plačila (zahtevke za izplačilo plačilnih pravic),
- shemo zelene komponente,
- plačilo za mlade kmete,
- proizvodno vezano podporo (SŽ, ZL, podpora za mleko v GO, podpora za rejo goved, podpora za rejo drobnice),
- plačilo za območja z naravnimi omejitvami (PONO);
- uveljavljajo plačila za ukrepe OMD, KOPOP, EK in DŽ;
- so prejemniki podpor za prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov v obdobju treh let po prejemu podpore.

Grafični prikaz novega območja je kot običajno na razpolago v RKG pregledovalniku.

Razvrstitev PZR in DKOS po področjih:

Področja	Okolje, podnebne spremembe, dobro kmetijsko in okoljsko stanje zemljišč			
Glavna zadeva	Voda	Prst in zaloga ogljika	Biotska raznovrstnost	Krajina, minimalna raven vzdrževanja zemljišč
PZR/DKOS	PZR 1: VARSTVO VODA PRED ONESNAŽEVANJEM Z NITRATI IZ KMETIJSKIH VIROV DKOS 1: VAROVALNI PASOVI OB VODOTOKIH DKOS 2: VODNO DOVOLJENJE ZA NAMAKANJE DKOS 3: ZAŠČITA PODTALNICE PRED ONESNAŽEVANJEM	DKOS 4: MINIMALNA TALNA ODEJA DKOS 5: MINIMALNO UPRAVLJANJE ZEMLJIŠČ (EROZIJA) DKOS 6: VZDRŽEVANJE RAVNI VSEBNOSTI ORGANSKE SNOVI V TLEH	PZR 2: OHRANJANJE PROSTOŽIVEČIH PTIC PZR 3: OHRANJANJE NARAVNIH HABITATOV TER PROSTOŽIVEČIH ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST	DKOS 7: OHRANJANJE KRAJINSKIH ZNAČILNOSTI

Področja	Javno zdravje, zdravje živali in rastlin				Dobrobit živali
Glavna zadeva	Varnost hrane	I&R živali	Bolezni živali	FFS	Dobrobit živali
PZR/DKOS	PZR 4: VARNOST ŽIVIL IN KRME PZR 5: ZDRAVSTVENO VARSTVO LJUDI IN ŽIVALI	PZR 6: IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA PRAŠIČEV PZR 7: IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA GOVEDI PZR 8: IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA OVC IN KOZ	PZR 9: PREPREČEVANJE ŠIRJENJA TSE	PZR 10: PRAVILNA UPORABA FFS	PZR 11: DOBROBIT TELET PZR 12: DOBROBIT PRAŠIČEV PZR 13: DOBROBIT REJNIH ŽIVALI

7.1.2 Vrednotenje kršitev in izračun znižanj

KončniKončniKončni upravni ukrep v primeru kršitve zahtev navzkrižne skladnosti pomeni znižanje izplačil vseh ukrepov kmetijske politike, za katere je zavezanec vložil zahteve za izplačilo, za določen odstotek. Za kršitev se šteje, da je ugotovljena, če je ugotovljena pri kakršnikoli kontroli, izvedeni v skladu z Uredbama Komisije (ES) št. 640/2014 in 809/2014, ali potem, ko je bila ARSKTRP nanjo opozorjena na kakršenkoli način, bodisi na podlagi kontrol upravičenosti bodisi s strani pristojnih inšpekcijskih služb.

V prvem koraku določitve končnegakončnega upravnega ukrepa se vzame največji odstotek znižanj znotraj PZR/DKOS, nato se vzame največji odstotek znižanj znotraj posameznih področij (izmed vseh PZR/DKOS, pri katerih so ugotovljene kršitve), ki jih nato med področji seštejemo in pri tem upoštevamo, ali gre morda za nenamerno kršitev ali ponavljajoče kršitve.

V primeru ponavljajočih kršitev se te obravnavajo individualno, in sicer ločeno za enkrat, dvakrat ali trikrat ponavljajoče kršitve ter ločeno za namerne kršitve.

Za enkrat ponavljajočo kršitev se določi upravni ukrep na podlagi % znižanja plačil, pri čemer se odstotek pomnoži s faktorjem 3. Torej, če je kršitev:

- 1 % – je sankcija 3 %;
- 3 % – je sankcija 9 %;
- 5 % – je sankcija 15 %.
- Za dva in večkrat ponavljajočo kršitev se upravni ukrep določi na podlagi izračunanega % znižanja predhodno ugotovljene ponavljajoče kršitve pomnoženega s faktorjem 3.

7.1.3 Vrste kršitev (neskladnosti) glede na oceno pomembnosti neskladnosti

Sistem zgodnjega opozarjanja – male kršitve

Preko sistema zgodnjega opozarjanja se obravnavajo prvič ugotovljene kršitve, ki bistveno ne vplivajo na okolje in zdravje ljudi, živali ali rastlin in zaradi njih niso oziroma ne bodo nastale škodljive posledice ter se lahko odpravijo v času pregleda na kraju samem ali v razumnem roku. V prilogi uredbe o navzkrižni skladnosti so kršitve, ki so lahko predmet sistema zgodnjega opozarjanja, označene s kratico (MK) pred besedilom zahteve. Kršitve iz sistema zgodnjega opozarjanja so lahko ugotovljene ob pregledu na kraju samem ali pri upravnem pregledu ARSKTRP.

Upravno ugotovljena kršitev iz sistema zgodnjega opozarjanja se lahko pojavi pri zahtevi:

- pravočasnost označitve in priglavitve označitve ter premikov govedi (zamujen rok do vključno 7 dni);
- pravočasnost sporočanja premikov prašičev (zamujen rok do vključno 7 dni);
- pravočasnost sporočanja premikov drobnice (zamujen rok do vključno 7 dni).

Odprava teh kršitev iz sistema zgodnjega opozarjanja se ugotavlja z upravnimi pregledi podatkov v CRG, CRD in CRPŠ.

Neskladnosti iz sistema zgodnjega opozarjanja (male kršitve), ki so ugotovljene pri pregledu na kraju samem, se navedejo v poročilo o kontroli na kraju samem. Če mala kršitev ni odpravljena na kraju samem, mora zavezanec malo kršitev odpraviti in pisno na ARSKTRP poslati dokazila (izjave upravičenca, kopije listin, fotografije, ...) o odpravi male kršitve v roku 15 dni od datuma, ko je bil s poročilom o kontroli obveščen o neskladnosti oziroma 30 dni, v primeru nepopolne označitve goveda oziroma ovc ali koz. Če v tem roku mala kršitev ni bila ustrezno odpravljena oziroma zavezanec ni poslal dokazov o odpravi male kršitve, se šteje da mala kršitev ni odpravljena in se taka kršitev šteje kot navadna kršitev, za katero se uporabijo ustrezna znižanja plačil.

POZOR! Neskladnost iz sistema zgodnjega opozarjanja zaradi nepopolne označitve goveda oziroma ovc ali koz je odpravljena, ko se živali pravilno označijo. Kot dokazila o odpravi male kršitve zaradi nepopolne označitve živali se štejejo kopije listin, izjave upravičenca, fotografije pravilno označenih živali in druga dokazila, iz katerih je razvidno, da je mala kršitev odpravljena. Če upravičenec nepopolno označene ovce oziroma koze preštevilči, mora poleg fotografije pravilno označene živali priložiti tudi fotokopijo registra drobnice na gospodarstvu, iz katere je razvidno, s katerimi ušesnimi številkami so bile zadevne živali preštevilčene.

V primeru, da gre za ponavljajočo kršitev, ne gre več za MK in se ta kršitev obravnava po običajnem postopku po predpisu, ki ureja navzkrižno skladnost.

Kršitve iz malomarnosti (so t. i. »navadne kršitve«)

Kadar je na kmetijskem gospodarstvu v času kontrolnega pregleda na kraju samem ugotovljena neskladnost pravil o navzkrižni skladnosti, se pri zahtevah, kjer je ugotovljena kršitev, opredeli stopnja kršitve (LAŽJA, SREDNJA in TEŽJA) glede na obseg, resnost in stalnost ugotovljene neskladnosti.

Namerne kršitve

Na splošno se šteje, da gre za namerno kršitev, ko zavezanec zavestno krši predpisano zahtevo, z razumevanjem in zavedajoč se posledic. Poznamo pa tudi namerno kršitev zaradi ponovljivosti, ko zavezanec posamezno zahtevo, pri kateri doseže ali preseže znižanje 15%, ponovno krši. V tem primeru se znižanje ne omeji več na 15% ampak se znižanje določi na podlagi izračunanega odstotka znižanja predhodno ugotovljene ponavljajoče kršitve pomnoženega s faktorjem 3.

Primer:

Leto ugotovljene kršitve zahteve	Stopnja kršitve	Izračunano znižanje po navzkrižni skladnosti
2015	S (3%)	3%

2017	L (1%)	1x3 = 3% (gre za 1x ponavljajočo kršitev)
2019	L (1%)	3x3 = 9% (gre za 2x ponavljajočo kršitev)
2021	L (1%)	9x3 = 27% (gre za 3x ponavljajočo kršitev; V zadevnem letu se upošteva 15% znižanje. Zavezanec hkrati dobi obvestilo, da v kolikor bo isto zahtevo kršil v naslednjih dveh letih, da se bo kršitev smatrala kot namerna kršitev)
2022	L (1%)	27x3 = 81% (gre za namerno kršitev)

7.1.4 Razno

Podrobnejše informacije o posameznih predpisanih zahtevah ravnanja in standardih ter o navzkrižni skladnosti nasploh lahko zavezanci dobijo pri JSKS in v Priročniku za izvajanje zahtev navzkrižne skladnosti, ki je dostopen na povezavi:

https://www.kgzs.si/uploads/dokumenti/strokovna_gradiva/prirocnik_za_izvajanje_navzkrizne_skladnosti_2017.pdf

Z reformo SKP se je na področju neposrednih plačil uvedla shema malega kmeta. Upravičenci do neposrednih plačil, ki se odločijo za udeležbo v tej shemi, so izvzeti iz preverjanja in sankcioniranja zaradi morebitnih kršitev iz naslova navzkrižne skladnosti. Vendar je ob tem potrebno vedeti, da če ta isti kmet sodeluje pri operacijah KOPOP, EK, DŽ ali v ukrepu OMD, bo deležen tudi kontrol iz naslova navzkrižne skladnosti in morebitne kršitve se bodo upoštevale pri izplačilih KOPOP, EK, DŽ in OMD, pri izplačilih neposrednih plačil (zaradi sodelovanja v shemi malega kmeta) pa ne.

Z letom 2015 se je spremenil način izračuna letnega vnosa dušika iz živinskih gnojil. Do leta 2015 je izračun temeljil na številu GVŽ posamezne vrste rejnih živali in letni količini dušika na GVŽ za posamezno vrsto rejnih živali. Sedaj pa izračun temelji neposredno na letni količini dušika v živinskih gnojilih, ki ga prispevajo posamezne vrste in kategorije rejnih živali.

Za posamezno KMG se letni vnos dušika na hektar kmetijskih površin izračuna tako, da se za vsako vrsto rejnih živali, število živali posamezne kategorije, pomnoži z letno količino dušika v živinskih gnojilih, zmnožke se sešteje in deli z ugotovljeno kmetijsko površino iz zbirne vloge.

Podatki o letnih količinah dušika v živinskih gnojilih, ki ga prispevajo posamezne vrste in kategorije rejnih živali so prikazani v preglednici Podatki o letnih količinah dušika v živinskih gnojilih, ki ga prispevajo posamezne vrste in kategorije rejnih živali, ki je objavljena na spletni strani ARSKTRP <https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-letno-2022/>.

Podatki so pripravljeni na podlagi Pravilnika o Evidenci imetnikov rejnih živali in Evidenci rejnih živali (Uradni list RS, št. 87/14, 15/16 in 78/18) in Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15 in 12/17).

Pri KMG, ki v tekočem letu oddajajo ali nabavljajo živilska gnojila, se pri izračunu letnega vnosa dušika upoštevajo tudi podatki o količini oddanih in prejetih živinskih gnojilih iz »Obrazca za oddajo in prejem živinskih gnojil, digestata ali komposta« in vsebnost dušika v teh gnojilih iz preglednice 4.

Pri izračunu letnega vnosa dušika iz živinskih gnojil se za govedo upošteva povprečno število živali posameznih kategorij. Upošteva se podatke o številu goveda iz CRG po stanju na dan 1. februar tekočega leta in na štiri naključno izbrane datume, ki jih ARSKTRP določi in objavi na svoji spletni strani ne prej kakor dva tedna po njihovi določitvi. Za druge rejne živali ARSKTRP prevzame podatke o številu živali na dan 1. februar tekočega leta iz evidence rejnih živali.

Preglednica 4 : Vsebnost dušika v živinskih gnojilih pri posameznih vrstah rejnih živali

Vrsta rejne živali	Hlevski gnoj (v kg N/t, v oklepajih pa v kg N/m ³)	Gnojnica (v kg N/m ³)	Gnojevka (v kg N/m ³)
Govedo	4,0 (3,3)	2,0	4,0
Prašiči	4,5 (4,1)	2,5	5,0
Perutnina	18,0 (9,0) ¹	/	2,6 ²
Drobnica	5,0 (3,5)	/	/

Vrsta rejne živali	Hlevski gnoj (v kg N/t, v oklepajih pa v kg N/m ³)	Gnojnica (v kg N/m ³)	Gnojevka (v kg N/m ³)
Konji	4,3 (2,2)	/	/

¹ Vrednosti se nanašajo na perutninski gnoj s 50 % sušine.

² Vrednosti se nanašajo na nerazredčeno svežo gnojevko z 10 % sušine.

Za prašiče pitance in perutnino, ki se redijo v turnusih, se pri izračunu letnega vnosa dušika upoštevajo podatki o povprečnem številu živali v turnusu in skupno število dni vseh turnusov iz evidence rejnih živali. Pri reji v turnusih se za izračun letnega količine dušika torej upošteva število dni, ko so živali dejansko prisotne na KMG.

Na primer pri pitanju prašičev (prašiči pitanci od 30 kg do 110 kg) in tehnologiji reje »all in – all out«, trajanju turnusa 100 dni ter treh turnusih letno, je izračun letne količine dušika v živinskih gnojilih naslednji:

Letna količina dušika (kg) =	300 dni x 11,2 kg	x povprečno število prašičev v turnusu
	365 dni	

Letni vnos dušika (kg/ha) =	letna količina dušika v kg
	površina kmetijskih zemljišč v uporabi v ha

8 UREDITEV PODATKOV V REGISTRIH

V MINULEM LETU JE BIL UKINJEN SAMODEJNI PRENOS NOSILCA NA ŽE VLOŽENI ZBIRNI VLOGI

Sprememba nosilca tekom subvencijske kampanje, torej do 31. maja 2022, v primerih, ko je nosilec že vložil zbirno vlogo za leto 2022, ni možna, dokler se vložena zbirna vloga ne umakne. To pomeni, da mora nosilec, ki je zbirno vlogo že vložil, naprej izvesti umik zbirne vloge, šele potem lahko izvede menjavo nosilca v RKG. Novi nosilec pa bo vložil svojo zbirno vlogo in si tako zagotovil možnost uveljavljanja proizvodno vezanih podpor, ki niso vezane na aktivacijo plačilnih pravic (*sprememba nosilca se v tem primeru namreč zgodi po 28. februarju 2022 in se plačilne pravice za leto 2022 ne morejo več prenesti, kar pomeni, da novi nosilec ni upravičen do shem vezanih na aktivacijo plačilnih pravic- shema osnovnega plačila, zelena komponenta, PONO in mladi kmet*) in tudi vseh ostalih ukrepov, za katere se zahtevke vlaga v okviru zbirne vloge: ukrep OMD, KOPOP, DŽ in EK. Če novi nosilec ne bo vložil zbirne vloge, ne bo upravičen do nobenih plačil ukrepov kmetijske politike, za katere se vlagajo zahtevki v okviru zbirne vloge.

8.1 REGISTER KMETIJSKIH GOSPODARSTEV

V RKG se vodijo podatki o nosilcu KMG, namestniku nosilca, članih kmetije, zaposlenih na kmetiji in o zemljiščih v uporabi KMG in trajnih nasadih.

Nosilec je odgovoren za pravilnost prijavljenih podatkov. Spremembe podatkov v RKG (npr. sprememba nosilca, prenehanje uporabe zemljišč, sprememba vrste rabe GERK, ipd.) je potrebno javiti najpozneje v 30-ih dneh od nastanka spremembe.

Vse podatke v RKG, vključno s podatki o zemljiščih, mora nosilec urediti na upravni enoti najpozneje en dan pred vnosom zbirne vloge. Neusklajeni podatki v RKG onemogočijo vnos zbirne vloge. Zaradi predvidenega povečanega obsega dela na upravnih enotah v obdobju pred in med vlaganjem zbirnih vlog nosilcem priporočamo, da se za uskladitev podatkov čim prej naročijo na upravnih enotah.

8.1.1 Podatki o nosilcu, namestniku nosilca, članih kmetije in zaposlenih na kmetiji

Nosilec mora imeti pravico do uporabe zemljišč KMG in je odgovoren za obveznosti, ki izhajajo iz Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVV, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21). Šteje se, da ima nosilec pravico do uporabe zemljišč, če je lastnik ali zakupnik zemljišč oziroma ima za uporabo zemljišč pridobljeno soglasje lastnika zemljišč ali drugo pravno podlago, iz katere izhaja pravica do uporabe zemljišč.

Kot člani kmetije se v RKG vpišejo vse osebe, starejše od 15 let, ki živijo na istem stalnem prebivališču kot nosilec kmetije. Vpišejo se lahko tudi sorodniki nosilca, ki na kmetiji delajo. Člani kmetije, ki živijo na istem stalnem prebivališču kot nosilec, se v RKG vpišejo po uradni dolžnosti na podlagi podatkov centralnega registra prebivalstva. Vpis članov kmetije, ki ne živijo na istem stalnem prebivališču kot nosilec, so pa njegovi sorodniki in na kmetiji delajo, mora nosilec kmetije urediti na upravni enoti. Za vpis člana kmetije mora nosilec pridobiti soglasje tega člana kmetije. Kot člani kmetije - sorodniki se lahko poleg nosilčevega zakonca ali osebe, s katero živi nosilec v zunajzakonski skupnosti ali partnerja v registrirani istospolni skupnosti vpišejo tudi:

- nosilčevi otroci, posvojenci in vnuki;
- nosilčevi starši, posvojitelji in stari starši;
- bratje in sestre nosilca kmetije;
- nosilčeva tast, tašča, zet in snaha;
- otroci nosilčevega partnerja (pastorki) ter
- zakonec nosilčeve matere ali očeta.

Vpis namestnika nosilca je obvezen za kmetije, ki uveljavljajo ukrepe kmetijske politike. Namestnika nosilec izbere izmed poslovno popolnoma sposobnih članov kmetije. Če je nosilec edini polnoletni član kmetije, namestnika nosilca ni.

Kot zaposleni na kmetiji se lahko vpišejo osebe, ki delo na kmetiji opravljajo na podlagi veljavne pogodbe o zaposlitvi, sklenjene v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih. Pogodba o zaposlitvi je lahko sklenjena z nosilcem kmetije ali s poslovno popolnoma sposobnim članom kmetije.

8.1.2 Podatki o zemljiščih v uporabi

Osnovna enota identifikacijskega sistema za prijavo zemljišč v RKG je blok. Blok je strnjena površina kmetijskih zemljišč, ki so v kmetijski rabi enega KMG, ne glede na vrsto dejanske rabe.

Grafična enote rabe kmetijskega gospodarstva (GERK) je strnjena površina kmetijskega zemljišča z enako vrsto rabe znotraj posameznega bloka. Nosilci KMG prijavljajo svoja zemljišča v obliki GERK. Po končanem vrisu GERK se vsi sosežni GERK istega KMG združijo v blok. Blok postane tudi GERK, ki nima sosežnih GERK istega KMG.

GERK z naslednjimi vrstami rabe predstavlja samostojen blok: 1181 – trajne rastline na njivskih površinah, kjer pridelava ni v tleh, 1191 – rastlinjaki, kjer pridelava ni v tleh, 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi, 1411 – površina za ukrep odprava zaraščanja in 1420 – plantaža gozdnega drevja.

Največja upravičena površina (NUP) GERK je celotna grafična površina GERK, razen:

- a) pri GERK z naslednjimi vrstami rabe, kjer je NUP enaka nič, so samostojni tudi kot bloki in niso upravičeni za ukrepe:
 - 1181 – trajne rastline na njivskih površinah, kjer pridelava ni v tleh,
 - 1191 – rastlinjaki, kjer pridelava ni v tleh,
 - 1411 – površina za ukrep odprave zaraščanja in
 - 1420 – plantaža gozdnega drevja;
- b) pri GERK z vrsto rabe 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi, se NUP določi z upoštevanjem upravičenosti in deležev posameznih vrst dejanske rabe, ki so določene pod GERK. Natančneje je opis te vrste rabe GERK opisan v nadaljevanju. NUP bloka je vsota vseh NUP GERK, ki tvorijo blok.

8.1.3 Pravila vrisa GERK v RKG

V upravičeno površino GERK se lahko vštejejo vetrozaščitni pasovi, drevesa v vrsti, žive meje, omejki, mejice, jarki, kamnite ograje, suhozidi, razna sušila (kozolci, ostrvi, ipd.) in kolovozi, če so sestavni del tradicionalne kulturne krajine in dobre kmetijske prakse ter če njihova širina ne presega 2 m.

Strnjene površine, ki po evidenci dejanske rabe spadajo med druge kmetijske površine, gozd in druga nekmetijska zemljišča, se izločijo iz GERK, če so večje ali enake 100 m². Iz GERK ni potrebno izločiti površin, manjših od 100 m², tudi če ustrezajo drugim vrstam rabe GERK. Površine večje ali enake 100 m² se vrišejo kot samostojni GERK. Njive ni treba vpisati kot ločeni GERK, če je manjša od 1.000 m² in leži v medvrstnem prostoru trajnega nasada, razen hmeljišča.

Iz GERK se izločijo vode in površine, namenjene skladiščenju hlevskega gnoja za obdobje, daljše od dveh mesecev, ki merijo več kot 25 m², ter vsa pozidana zemljišča.

V GERK se ne uvršča naslednjih površin:

- zelenic okoli stavb;
- nezatravljenih ograd, v katerih se nahajajo živali;
- izpustov za živali;
- rekreacijskih površin (golf igrišč, parkov, zelenic, travnatih igrišč, ipd.), razen smučišč in površin znotraj hipodromov, če se na njih izvaja kmetijska dejavnost;
- površin letališč, letališke infrastrukture, označenih vzletnih oziroma pristajalnih stez letališč in vzletišč, čeprav so zatravljene;
- površin, kjer kmetijska pridelava ni dovoljena (sanirana odlagališča nevarnih odpadkov ipd.);
- površin, na katerih so postavljene konstrukcije (letna sankališča ipd.).

Ne glede na zgoraj zapisano, se vpis GERK na letališčih dovoli, če se na teh površinah izvaja kmetijska dejavnost in imajo uporabniki zemljišč za vris GERK dovoljenje lastnikov zemljišč in upravljavca letališča, obvezno pa se tudi v tem primeru izloči vsa letališka infrastruktura in označene vzletne oziroma pristajalne steze.

8.1.4 Pravila glede vrisa GERK z vrsto rabe 1300 – trajni travnik

GERK z vrsto rabe 1300 – trajni travnik se določi na zemljišču, ki:

- je že več kot pet zaporednih let poraslo s travami in drugimi zelenimi krmnimi rastlinami, ki so naravno samozasejane ali sejane,
- se redno kosi oz. pase in
- ni v kolobarju.

Trajni travnik se lahko vriše tudi na zemljišča, ki so v evidenci dejanske rabe opredeljena kot 1800 – kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem (površina te dejanske rabe ne sme presegati polovice GERK in ne sme biti večja od 0,3 ha) in 1222 – ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak (površina te dejanske rabe ne sme biti večja od 0,3 ha).

Pri KMG, za katera v preteklih petih letih ni bila oddana zbirna vloga, se vpis GERK z vrsto rabe 1300 – trajni travnik dovoli le, če nosilec izjavi, da je površina zatravljena že več kot pet zaporednih let. Pri KMG, ki so vsaj enkrat v preteklih petih letih oddala zbirno vlogo, se vpis GERK z vrsto rabe 1300 – trajni travnik dovoli le, če je iz razpoložljivih virov (arhivski ortofoto posnetki, podatki zbirnih vlog in kontrol) razvidno, da je na zemljišču travinje že več kot pet zaporednih let, sicer se določi GERK z vrsto rabe 1131 – začasno travinje.

GERK z vrsto rabe 1300 – trajni travnik se določi tudi v primerih, če:

- se pri upravnih pregledih ali pregledih na kraju samem določi vrsta rabe GERK 1300 – trajni travnik;
- nosilec s prijavo odpravi kršitev, ugotovljeno z upravnim pregledom ARSKTRP;
- gre za izkrčitev zatravljenega visokodebelnega ekstenzivnega sadovnjaka ali
- se vrsta rabe spremeni iz GERK 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi.

8.1.5 VRSTA RABE 1320 - travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi

Vrsta rabe 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi se lahko vriše na celotnem območju Slovenije, kjer se s travinjem prepletajo skupine grmovja, drevja, kamenja, ... in onemogočajo intenzivno izrabo travinja. Takšna površina je primerna predvsem za pašo. Zunanji obod GERK zariše nosilec na celotnem območju uporabe zemljišča, z upoštevanjem naravnih meja (gozd, prepadi, jarki, ...). Površina neupravičenih značilnosti znotraj GERK ne sme presegati 50 % grafične površine GERK.

Pri vrisu GERK je potrebno v celoti izločiti površine, ki po evidenci dejanske rabe spadajo v vrsto dejanske rabe 3000 – pozidano in sorodno zemljišče (ceste, hiše, vode, ...) in 2000 – gozd. Samo na planini je ruševje lahko sestavni del GERK. Na planini je za travnate površine obvezen vris GERK z vrsto rabe 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi.

Po vrisu GERK z vrsto rabe 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi se, glede na podatke iz evidence dejanske rabe, za to površino aplikativno izračuna NUP GERK. Za določitev se uporabi sorazmerni sistem upravičenosti z uporabo koeficientov znižanja upravičene površine. V celoti upravičene površine so zemljišča, ki so po evidenci dejanske rabe: 1300 – trajni travnik, 1321 – barjanski travnik, 1222 – ekstenzivni sadovnjak in vse druge kmetijske rabe iz evidence dejanske rabe, če strnjena površina teh rab ne presega 100 m². Vrsta dejanske rabe 1800 – kmetijsko zemljišče poraslo z gozdnim drevjem je upravičena 80 %. Površine kot so zaraščanje, skalovje, skupine dreves in grmovja, ipd. so v celoti neupravičene. Na podlagi preseka površine GERK s podatki evidence dejanske rabe se izračuna še razmerje med površino neupravičenih vrst dejanske rabe in grafično površino GERK, ki ne sme preseči 50 %.

Kot GERK z vrsto rabe 1320 se štejejo tudi površine, za katere je pri pregledu na kraju samem ugotovljena vrsta dejanske rabe 1800.

8.1.6 Kontrola z evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč /Pravilnik o dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč/

Z namenom preprečitve vključevanja neupravičenih površin v GERK se pri vpisu GERK na upravni enoti izvaja kontrola z evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (v nadaljevanju: evidenca dejanske rabe), ki se vodi na MKGP. Podatki v evidenci dejanske rabe se zajemajo iz ortofoto posnetkov (narejenih iz letalskih posnetkov), ki so istočasno tudi podlaga za vpis GERK. Poleg tega se v evidenci dejanske rabe upoštevajo tudi drugi podatki, kot npr. ugotovitve iz terenskih ogledov MKGP oziroma kontrolnih organov. Evidenca dejanske rabe je javno dostopna na spletu na javnem pregledovalniku grafičnih podatkov MKGP–RKG.

Pri vpisu novega GERK ali pri spremembi že vpisanega GERK se izvede presek GERK z evidenco dejanske rabe. Če se pri tem ugotovi, upošteva se predpisano toleranco, da GERK ali del GERK leži na površinah, ki po evidenci dejanske rabe niso kmetijska zemljišča v uporabi, vpis GERK ni mogoč. V praksi to pomeni, da nosilec KMG lahko vriše GERK, npr. travnik na površinah, ki so v evidenci dejanske rabe zajete kot njiva, travnik, vinograd, sadovnjak, ipd., ne more pa vrisati travnika na zaraščenih površinah, gozdu, cesti, ipd.

Kadar vpis GERK zaradi odstopanja od evidence dejanske rabe ni mogoč, je postopek naslednji:

- upravna enota najprej preveri ali je glede na ortofoto morda prišlo do napake v evidenci dejanske rabe;
- v primeru ugotovljene napake MKGP takoj odpravi napako in s tem omogoči vpis GERK;
- če je evidenca dejanske rabe glede na ortofoto pravilno zajeta in stanje v naravi od zadnjega snemanja ortofotov ni bilo spremenjeno, je treba uskladiti mejo GERK tako, da bo ustrezala stanju v naravi;
- če je evidenca dejanske rabe glede na ortofoto pravilno zajeta, vendar je prišlo do spremembe stanja v naravi v obdobju po zadnjem snemanju ortofotov (npr. zarast, ki je še vidna na ortofotu, je bila izkrčena in je površina zdaj travnik), mora nosilec, ki bo želel vpisati GERK na takšni površini, podati in podpisati izjavo o dejanskem stanju v naravi.

POZOR! Hkrati z izjavo o dejanskem stanju v naravi nosilec podpiše, da je seznanjen s pogoji za vpis GERK in s posledicami neresnične prijave. Na podlagi izjave nosilca o dejanskem stanju v naravi bo vris GERK na teh površinah mogoč takoj, takšni GERK pa bodo bolj pogosto izbrani za pregled na kraju samem;

POZOR! Zemljišča, ki se v rastni sezoni več kot 30 dni uporabljajo za druge namene poleg kmetijske proizvodnje, se v RKG vpišejo, vendar na njih ni dovoljeno uveljavljati ukrepov na zbirni vlogi.

Poudariti velja, da je kljub kontroli z evidenco dejanske rabe, za pravilen vpis GERK odgovoren nosilec. Tako mora nosilec tudi v primerih, ko je iz ortofoto posnetka še razvidno kmetijsko zemljišče, pa to zemljišče v naravi ni več v uporabi (npr. začasno neobdelano – nasutje materiala, skladišče bal, drv, silosi, gnojišča na kmetijskih površinah), stanje ustrezno prijaviti v RKG. Nosilec mora upravni enoti javiti tudi vse ostale spremembe, ko npr. travnik preorje in spremeni v njivo, spremeni trajni nasad, proda zemljišče, kupi novo zemljišče, ipd.

POMEMBNO!

V RKG morajo biti podatki urejeni pred vložitvijo zbirne vloge. Za pravilno prijavo podatkov je odgovoren nosilec KMG. Nosilec mora neusklajene podatke v RKG uskladiti na upravni enoti vsaj en dan pred elektronskim izpolnjevanjem zbirne vloge, sicer vnos le te ne bo mogoč. Vse kmetije, ki oddajajo zbirno vlogo, morajo imeti obvezno vpisan podatek o namestniku nosilca, če je na kmetiji poleg nosilca vpisan vsaj še en polnoleten član kmetije.

Nosilec lahko svoje GERK pregleda na spletu na javnem pregledovalniku grafičnih podatkov MKGP–RKG (<http://rkg.gov.si/GERK/>), kjer so poleg grafičnih podatkov o GERK pod seznamom GERK na voljo tudi informacije o neusklajenih podatkih v RKG. Nosilec priporočamo, da na spletnem pregledovalniku dobro pregledajo podatke o svojih zemljiščih in jih po potrebi uskladijo (izločiti je treba novogradnje in zaraščene površine, javiti spremembe rabe zemljišč, odjaviti zemljišča, ki jih ne uporabljajo več ipd.) V RKG je potrebno prijaviti vsa zemljišča v uporabi KMG, ta pa morajo biti obdelana skladno z zahtevami posamezne vrste rabe (njiva, travnik, sadovnjak, ...).

Pregled podatkov o zemljiščih še posebej svetujemo nosilcem KMG, ki imajo zemljišča na območju osrednje Slovenije, Kamnika ali JV Slovenije. Na teh območjih so bili v letu 2021 posneti novi ortofoto posnetki, zato so še posebej vidne spremembe glede rabe zemljišč v zadnjih letih.

8.2 IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA REJNIH ŽIVALI

Za področje identifikacije in registracije rejnih živali je pristojna Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Sektor za identifikacijo in registracijo ter informacijske sisteme (SIRIS). V zvezi z identifikacijo in registracijo živali ter gospodarstvu se uporabljajo nacionalni predpisi (pravilniki), objavljeni na spletni strani Uprave, in naslednje Uredbe EU:

- UREDBA (EU) 2016/429 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“);
- DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/2035 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil za obrate, ki gojijo kopenske živali, in valilnice ter za sledljivost nekaterih gojenih kopenskih živali in valilnih jajc, zadnjič spremenjena z DELEGIRANO UREDBO KOMISIJE (EU) 2021/2168 o spremembi Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/2035 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil za obrate, ki gojijo kopenske živali, in valilnice ter za sledljivost nekaterih gojenih kopenskih živali in valilnih jajc;
- IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/520 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s sledljivostjo nekaterih gojenih kopenskih živali;
- IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/963 o določitvi pravil za uporabo uredb (EU) 2016/429, (EU) 2016/1012 in (EU) 2019/6 Evropskega parlamenta in Sveta glede identifikacije in registracije enoprstih kopitarjev ter določitvi vzorcev identifikacijskih dokumentov za navedene živali.

8.2.1 Govedo

8.2.1.1 Označitev in registracija goveda

Govedo mora biti označeno čim prej po rojstvu oziroma najpozneje do starosti 20 dni, če pa se pred to starostjo premika na drugo lokacijo, mora biti označeno pred premikom. Govedo se označuje z dvema, po vsebini enakima, ušesnima znamkama v vsako uho. Če se ušesna znamka izgubi, močno poškoduje ali postane nečitljiva, mora imetnik čimprej, najpozneje pa v sedmih dneh, naročiti dvojnik ušesne znamke. Identifikacijska številka na dvojniku mora biti enaka tisti na originalu.

Ob označitvi goveda, ki je rojeno v Republiki Sloveniji, mora imetnik podatke o označitvi prijaviti v CRG. To mora storiti najkasneje v sedmih dneh po označitvi.

Govedo, ki prihaja na območje Republike Slovenije iz držav članic EU, mora biti označeno. Tem živalim ni dovoljeno odstranjevati znamk in jih zamenjati z drugimi. Na osnovi podatkov iz originalnega potnega lista in spremljajoče dokumentacije se žival registrira v CRG. Uvoženo govedo, ki prihaja iz tretjih držav (niso članice EU), je treba preoznačiti in registrirati v CRG. Žival se registrira pod novo (slovensko) identifikacijsko številko, sporočiti pa je treba tudi staro identifikacijsko številko živali.

8.2.2 Priglasitev podatkov v CRG

Imetnik mora najkasneje v sedmih dneh po dogodku (odhod, prihod, označitev) podatke prijaviti v CRG. To stori tako, da izpolnjen obrazec dostavi pooblaščen organizaciji, ki podatke vnese v CRG ali pa podatke v CRG vnese sam (velja za imetnike, ki so si pridobili dostop do spletnega portala Volos). Izjema pri priglasitvi premikov je priglasitev premikov na planine/skupne pašnike. Imetnik živali na planini/skupnem pašniku mora obvezno prijaviti premike goveda na planino/skupni pašnik s pomočjo zapisnika o prigonu pooblaščen veterinarski organizaciji vsaj štiri dni pred posredovanjem tega zapisnika ARSKTRP oziroma najkasneje 15 dni po prigonu. Premiki na planino/skupni pašnik se prijavijo za vsak posamezen G-MID.

8.2.2.1 Potni list za govedo

SIRIS izda potni list na podlagi registracije goveda v CRG. Imetnik goveda hrani potni list na gospodarstvu, kjer se govedo nahaja. Potni list mora spremljati govedo ob vsakem premiku. Če imetnik goveda potni list izgubi, mora najpozneje v sedmih dneh od dne, ko je izgubo opazil, zaprositi za dvojnik potnega lista.

Ne glede na to, da SIRIS od leta 2020 izdaja prenovljene potne liste za govedo, so obstoječi potni listi, izdani pred letom 2020, še vedno veljavni. Na spletni strani Uprave so objavljene predloge obrazcev.

8.2.2.2 Register goveda na gospodarstvu

Vsak imetnik goveda, z izjemo prevoznika, je dolžan voditi ažuren register goveda na gospodarstvu (v nadaljevanju: RGG), v katerega mora podatke vpisati najkasneje sedem dni po dogodku. RGG mora imetnik hraniti na lokaciji, kjer se govedo nahaja, oziroma na način, da je RGG s te lokacije praktično dostopen. Imetnik je dolžan hraniti RGG na gospodarstvu vsaj tri leta po zadnjem vpisu. Tisti imetnik, ki si je pridobil dostop do spletnega portala Volos, lahko vodi RGG v elektronski obliki (e-RGG).

8.2.2.3 Izpisi iz CRG

Imetnik goveda prejme izpis iz CRG v tiskani obliki po pošti dvakrat letno. Tisti imetnik, ki si je pridobil dostop do spletnega portala Volos, izpisa v tiskani obliki po pošti ne prejme. Izpis si lahko ogleda in izpiše (natisne) sam v okviru pridobljenega dostopa (e-izpis iz CRG). Izpis vključuje seznam živali, ki so na določen datum registrirane v CRG, seznam premikov za določeno obdobje in seznam morebitnih nepravilnosti/neskladij za določeno obdobje. Če ugotovi, da podatki niso pravilni, mora to sporočiti v skladu z navodili.

8.2.3 Prašiči

8.2.3.1 Označevanje prašičev

Nova IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/520 z dne 24. marca 2021 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s sledljivostjo nekaterih gojenih kopenskih živali, ki je stopila v veljavo 21. 4. 2021, določa, da morajo biti prašiči označeni najpozneje do starosti 9 mesecev.

Prašiči, rojeni po 21. 4. 2021, morajo biti označeni najpozneje 9 mesecev po rojstvu oziroma pred premikom z rojstnega gospodarstva. Za prašiče, rojene pred tem datumom, še vedno velja, da morajo biti označeni najpozneje pred premikom z rojstnega gospodarstva.

Neoznačenih prašičev imetnik ne sme premikati z gospodarstva, niti jih sprejeti na gospodarstvo. Skupinska identifikacijska številka (v nadaljevanju: SIŠ) je označba na ušesni znamki, ki je sestavljena je iz dvočrkovne kode za Slovenijo »SI« in zadnjih šestih števk G-MID-a gospodarstva. Vsako gospodarstvo ima torej svojo SIŠ in z njo označuje vse prašiče, ki se rodijo na gospodarstvu. Če se ušesna znamka prašiča izgubi ali postane nečitljiva, jo mora imetnik nemudoma nadomestiti z novo. Imetnik prašičev, ki želi živali tetovirati, lahko SIRIS zaprosi za posebno krajšo SIŠ za namen tetoviranja.

8.2.3.2 Register prašičev na gospodarstvu

Vsak imetnik prašičev mora redno voditi register prašičev na gospodarstvu (v nadaljevanju: RPG). Iz RPG mora biti jasno razviden trenutni stalež živali na gospodarstvu in datumsko urejeni zapisi o prihodih živali na gospodarstvo (nakupi in rojstva), odhodih živali z gospodarstva (zakoli, pogini in drugo). V primeru ponovne označitve mora imetnik prašičev vpisati tudi podatke o ponovni označitvi. Enkrat letno (na dan 1. februar) mora imetnik prašičev v RPG vpisati tudi podatke o staležu prašičev na gospodarstvu. Vse spremembe morajo biti vpisane takoj, najpozneje pa v sedmih dneh.

RPG se lahko vodi na naslednje načine:

- v pisni obliki;
- v elektronski obliki; v tem primeru mora imetnik prašičev na zahtevo pooblaščen osebe pripraviti izpis v ustrezni obliki;
- gospodarstvo, ki letno ne redi več kot 5 prašičev za lastno domačo porabo, lahko vodi RPG na spremnem listu, ki ga je prejel ob nakupu živali (imetnik dodatno izpolni hrbtno stran izvirnika spremnega lista).

8.2.3.3 Premiki prašičev

Imetnik mora najkasneje v sedmih dneh po premiku prigrasiti premik prašičev v CRPš. Oddajatelj prigrasi odhod živali, prejemnik pa prihod živali. Imetnik prigrasi premik tako, da odda izpolnjen obrazec »ODHOD« ali »PRIHOD« spremnega lista za prašiče pooblaščen veterinarski organizaciji oziroma premik sam prigrasi v CRPš, če si je predhodno pridobil dostop do spletnega portala Volos. Dokumentacijo o premiku (izvirnik spremnega lista) mora imetnik (kupec) hraniti najmanj 3 leta od nakupa.

Vsak imetnik prašiča, četudi redi le enega prašiča za lastno domačo porabo, se mora vpisati v Evidenco imetnikov rejnih živali (EIRŽ) in registrirati gospodarstvo. Oddajatelj prašičev, ki sam prigrša premike v spletni portal Volos, mora ob vnosu obvezno vpisati G-MID kupca, zato je smiselno, da oddajatelj kupca opozori, da mora registrirati gospodarstvo (G-MID). Če oddajatelj ne more vnesti podatkov o odhodu, dokumentacijo posreduje pooblaščen veterinarski organizaciji, ki ima širša pooblastila in bo po obravnavi primera odhod registrirala. Tovrstni odhodi predstavljajo povečano tveganje in bodo bolj izpostavljeni nadzoru.

8.2.4 Drobnica

8.2.4.1 Označevanje drobnice

Drobnico je potrebno označiti do starosti 9 mesecev, najpozneje pa pred premikom z rojstnega gospodarstva. Živali se označuje z namestitvijo ušesnih znamk v obe ušesi. Znamke so rumene barve in štirikotne oblike. Na njih je natisnjena kratica SI in šestmestna neponovljiva identifikacijska številka živali. Jagnjeta oziroma kozliča,

ki so namenjeni za zakol do 12. meseca starosti, se lahko označi z eno okroglo, rumeno ušesno znamko, na kateri je skupinska identifikacijska številka (SIŠ).

8.2.4.2 Register drobnice na gospodarstvu (RDG)

Vsak imetnik drobnice mora redno voditi register drobnice na gospodarstvu (v nadaljevanju: RDG). Vanj mora sproti vpisovati vsako označitev živali, premike, pogine in zakole živali, morebitne spremembe ID (ponovne označitve) ter enkrat letno (na dan 1. februar) podatke o staležu drobnice. Spremembe morajo biti vpisane takoj, najpozneje pa v sedmih dneh.

8.2.4.3 Premiki drobnice

Imetnik mora najkasneje v sedmih dneh po premiku prigrasiti premik drobnice v CRD. Oddajatelj prigrasi odhod živali, prejemnik pa prihod živali. Imetnik prigrasi premik tako, da odda izpolnjen obrazec »ODHOD« ali »PRIHOD« spremnega lista za drobnico pristojni veterinarski organizaciji oziroma premik sam prigrasi v CRD, če si je predhodno pridobil dostop do spletnega portala Volos. Vsak odhod in prihod živali imetnik vpiše tudi v RDG.

8.2.5 Kopitarji

Vsak kopitar mora biti identificiran z identifikacijskim dokumentom (ID) najpozneje do starosti 12 mesecev. Imetnik mora oddati zahtevo za identifikacijo najpozneje do 30. dneva starosti žrebeta. To lahko stori z vnosom podatkov v spletni portal Volos ali se obrne na pooblaščen veterinarsko organizacijo ali pa na izdajatelja identifikacijskih dokumentov (Veterinarska fakulteta ali Kobilarna Lipica). Vlogo za identifikacijo žrebeta mora imetnik oddati še pred premikom na pašo na planino/skupni pašnik. Ob vnosu vloge v CRK dobi žrebe življenjsko številko (ŽŠ), katero je treba vpisati na zapisnik o prigonu na pašo.

Za ukrepe kmetijske politike se podatki o kopitarjih prevzamejo direktno iz CRK. Upošteva se stanje na 1. februar. Za izračun obtežb na kmetijskem gospodarstvu štejejo vsi kopitarji, ki se nahajajo kmetijskem gospodarstvu več kot 30 dni. To velja tudi za kopitarje, ki so zgolj nastanjeni in so npr. v lasti nekoga drugega. Za vlagatelje je pomembno, da so podatki o kopitarjih in vse spremembe sproti sporočeni v CRK, ker neustrezni podatki vplivajo na izpolnjevanje pogojev za ukrepe.

Pri vlaganju zahtevka za operacijo ukrepa KOPOP Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje za avtohtone in tradicionalne pasme konj, je smiselno, da se ob vložitvi predloži veljavni dokument za konja: identifikacijski dokument (ID) ali potrdilo o označitvi.

8.3 EVIDENCA IMETNIKOV REJNIH ŽIVALI IN EVIDENCA REJNIH ŽIVALI

Imetnik rejnih živali je pravna ali fizična oseba, ki je odgovorna za živali in je lahko lastnik živali oziroma se po pooblastilu lastnika živali ukvarja z rejo, varstvom, ali drugo vrsto rabe živali.

8.3.1 Zavezanci za vpis v Evidenco imetnikov rejnih živali

V Evidenco imetnikov rejnih živali (v nadaljevanju EIRŽ) se morajo vpisati imetniki, ki redijo naslednje skupine rejnih živali:

- govedo, kopitarji;
- drobnica, prašiči, divjad iz obore za rejo, alpake, lame, polži;
- perutnina, kunci;
- akvakultura, čebele.

Izjema so tisti imetniki, ki na svojem gospodarstvu redijo izključno perutnino, kunce in so izpolnjeni naslednji pogoji:

- živali se redijo izključno za lastno domačo porabo;
- hkrati se ne redi več kot 50 kljunov perutnine, pet nojev, 50 kuncev;
- živali se ne premika z gospodarstva, razen neposredno v klavnico v služnostno klanje za lastno domačo porabo.

Gospodarstva oziroma kmetijska gospodarstva, ki so vpisana v uradne evidence, ki se vodijo v okviru Uprave ali ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, in iz katerih je razvidno, da imetnik redi živali na lokaciji gospodarstva, se v EIRŽ vpišejo po uradni dolžnosti.

8.3.2 Zavezanci za sporočanje staleža v Evidenco rejnih živali

Podatke o staležu rejnih živali po predpisanih vrstah in kategorijah morajo enkrat letno sporočiti vsi imetniki, ki redijo drobnico, prašiče, divjad iz obore za rejo, alpake, lame, polže, perutnino in kunce ter nosilci KMG, ki uveljavljajo ukrepe iz predpisov, ki urejajo izvedbo ukrepov kmetijske politike.

Staleža ni potrebno sporočiti imetnikom, ki ne uveljavljajo sredstev iz ukrepov kmetijske politike in če na svojem gospodarstvu redijo izključno:

- perutnino in kunce ter so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - o živali redijo izključno za lastno domačo porabo;
 - o hkrati ne redijo več kot 50 kljunov perutnine, pet nojev, 50 kuncev;
 - o živali ne premikajo z gospodarstva, razen neposredno v klavnico v služnostno klanje za lastno domačo porabo;
- oz. enega prašiča, začasno, za največ 7 dni, za namen zakola za lastno domačo porabo.

8.3.3 Rok za sporočanje staleža

Imetniki morajo sporočiti stalež najpozneje do 30. junija tekočega leta. Datum popisa staleža živali je na dan 1. februar tekočega leta, razen popisa polžev, ki se opravi 31. oktobra leta, pred katerim se sporočajo podatki.

Nosilci KMG, ki oddajo zbirno vlogo v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike, sporočijo stalež živali v Evidenco rejnih živali ob oddaji zbirne vloge. Obrazec »Oddaja živali in živalskih proizvodov v promet« ter »Podatki o staležu živali po vrstah in kategorijah« se odda hkrati z zbirno vlogo.

Imetniki, ki zbirne vloge ne oddajo, lahko podatke o staležu sporočijo na enega izmed naslednjih načinov:

- preko pooblaščenega veterinarske organizacije oziroma pooblaščenega kmetijsko-gozdarskega zavoda z oddajo ustreznega obrazca, ki je objavljen na spletni strani Uprave,
- preko spletne aplikacije, ki je dostopna na spletni strani Uprave,
- preko spletnega portala Volos (velja le za imetnike, ki so si pridobili avtoriziran dostop).

NOVOST V LETU 2022!

V letu 2022 se je kategorija prašičev 'Prašiči pitanci od 30 kg dalje, pitani na višjo težo in kmečka reja prašičev' razdelila v dve kategoriji, in sicer na kategorijo 'Kmečka reja prašičev' in kategorijo 'Prašiči pitanci od 30 kg dalje, pitani na višjo težo'.

Pojasnilo kategorije 'Kmečka reja prašičev':

Gre za prašiče, ki so namenjeni izključno za zakol za lastno domačo porabo in ne za razplod, in letno število živali ne preseže pet.

Pojasnilo kategorije 'Prašiči pitanci od 30 kg dalje, pitani na višjo težo':

Gre za prašiče, ki so pitani na višjo težo in so namenjeni za rejo v komercialne namene.

Pojasnilo »turnus«:

Za določene kategorije rejnih živali je predvideno sporočanje turnusov. Če imetnik živali iz teh kategorij redi v turnusih, poleg števila živali na dan 1. februar 2022 vpiše tudi povprečno število živali, ki jih redi v enem turnusu ter obvezno vpiše skupno število dni vseh turnusov v tekočem koledarskem letu, sicer bo upoštevano, da jih redi 365 dni.

Primeri vpisovanja turnusov:

- a) Imetnik na gospodarstvu redi 2 prašiča pisanca za domači zakol, kupi ju septembra in zakolje v začetku decembra. Dva prašiča bosta prisotna 90 dni in potem bo hlev spet prazen. Na 1. februar prašičev ni v hlevu, zato imetnik tu navede število 0.

Št. živali na dan 1. februar 2022	Povprečno št. živali v turnusu	Skupno št. dni vseh turnusov
0	2	90

- b) Imetnik na gospodarstvu 2x v letu redi prašiče pitance: 3 prašiči so prisotni na kmetiji v 2 turnusih po 90 dni; skupaj torej 180 dni. Na dan 1. februar so na gospodarstvu 3 prašiči.

Št. živali na dan 1. februar 2022	Povprečno št. živali v turnusu	Skupno št. dni vseh turnusov
3	3	180

- c) Imetnik na gospodarstvu redi 10 prašičev pitancev v turnusu 90 dni in 7 prašičev, ki jih redi v drugem turnusu 120 dni. Če je število prašičev in število dni v turnusih različno, potem imetnik izračuna povprečno število živali glede na vsoto vseh dni turnusne reje. Število živali zaokroži na celo število po matematičnem načelu:

- Povprečno število živali v turnusu je:
- $(10 \times 90 + 7 \times 120) / (120 + 90) = 8,2$ prašiča – zaokroži na 8 prašičev
- Število dni vseh turnusov = $90 + 120 = 210$

Št. živali na dan 1. februar 2022	Povprečno št. živali v turnusu	Skupno št. dni vseh turnusov
10	8	210

8.4 REGISTRACIJA OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE ŽIVIL RASTLINSKEGA IN ŽIVALSKEGA IZVORA IN OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE KRME TER SPREMEMBA PODATKOV O DEJAVNOSTI(H) OBRATOV

Vsak nosilec živilske dejavnosti, ki oddaja na trg primarna živila rastlinskega oziroma živalskega izvora, namenjena za prehrano ljudi, in vsak nosilec dejavnosti, ki opravlja dejavnost primarne pridelave krme rastlinskega izvora oziroma opravlja dejavnosti povezane s primarno pridelavo krme, mora svoj obrat registrirati pri Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

8.4.1 Registracija obratov na področju primarne pridelave živil rastlinskega izvora

Primarna proizvodnja živil rastlinskega izvora je pridelava kmetijskih proizvodov oziroma živil v nepredelani obliki (vključno z nabiranjem samoniklih plodov in zelišč), namenjenih za uživanje, oziroma se smiselno pričakuje, da jih bodo uživali ljudje. Nosilci živilske dejavnosti jih dajejo v promet pod pogoji določenimi v Uredbi (ES) št. 852/2004 o higieni živil. Primarna pridelava živil vključuje enostavno obdelavo (žetev, čiščenje, pakiranje, shranjevanje, prevoz od kraja proizvodnje do obrata oddaje ali do kmetije), skladiščenje in ravnanje s kmetijskimi pridelki na kmetiji.

Registrirati se morajo vsi tisti nosilci živilske dejavnosti, ki živila rastlinskega izvora (npr. vrtnine, sadje, zelenjava, žita, zelišča, itd.) pridelajo in/ali naberejo in jih dajo v promet (prodaja primarnih pridelkov v prodajne distribucijske verige, zadrage, predelovalno industrijo, oddaja v mlin, prodaja končnim potrošnikom, ...) oziroma so živila namenjena javni potrošnji.

Registrirati se ni potrebno tistim nosilcem živilske dejavnosti, ki pridelana živila rastlinskega izvora uporabijo izključno za zasebno domačo porabo in tisti nosilci živilske dejavnosti, ki dajejo na trg majhne količine primarnih živil rastlinskega izvora in izpolnjujejo pogoje za majhne količine v skladu s Pravilnikom o določitvi majhnih količin živil, pogojih za njihovo pridelavo ter o določitvi nekaterih odstopanj za obrate na področju živil živalskega izvora (Uradni list RS, št. 96/14).

Med primarna živila rastlinskega izvora, ki se jih lahko prideluje v okviru majhnih količin, spadajo:

- žita (npr. pšenica, rž, pira, tritikala, koruza, ječmen, proso, oves in ajda);
- krompir;
- zelenjadnice (npr. zelje, cvetača, ohrovt, brokoli, solata, radič, špinača, motovilec, korenček, rdeča pesa, kumare, bučke, paradižnik, paprika, česen, čebula, por, šparglji in stročnice);
- sadje (npr. jabolka, hruške, kutina, nashi, granatno jabolko, breskve, nektarine, marelice, češnje, višnje, češplje, slive, orehi, lešniki, mandlji, kostanj, jagode, maline, ameriške borovnice, ribez, namizno grozdje, kivi, kaki in fige);
- oljnice in predivnice (npr. sončnice, oljna buča, oljna ogrščica, konoplja in lan);
- njivska zelišča (npr. bazilika, drobnjak, luštrek, majaron, melisa, origano, kamilica, ameriški slamnik, rožmarin, sivka, šetraj in timijan).

Majhne količine primarnih živil rastlinskega izvora so vse količine, ki jih nosilec živilske dejavnosti pridelava na:

- 1 ha njiv ali ekstenzivnih sadovnjakov;
- 0,3 ha rastlinjakov ali intenzivnih sadovnjakov z izjemo jagodičja (jagode, maline, ameriške borovnice, ribez in drugo jagodičje), kjer največja dovoljena površina pridelave ne sme presegati 0,15 ha.

Majhnih količin primarnih živil rastlinskega izvora ni dovoljeno oddajati institucionalnim obratom javne prehrane (npr. šole, vrtci, bolnice, domovi za ostarele).

Majhne količine primarnih proizvodov rastlinskega izvora je dovoljeno oddajati samo v nepredpakirani obliki.

8.4.2 Registracija obratov na področju primarne pridelave živil živalskega izvora

Registrirati se morajo nosilci živilske dejavnosti, ki izvajajo primarno pridelavo živil živalskega izvora (pridelava surovega mleka, jajc, čebelji pridelki, akvakultura, gospodarski ribolov, ...).

Izjema so tisti, ki izpolnjujejo pogoje za majhne količine, v skladu s Pravilnikom o določitvi majhnih količin živil, pogojih za njihovo pridelavo ter o določitvi nekaterih odstopanj za obrate na področju živil živalskega izvora (Uradni list RS, št. 96/14). To so:

- obrati, ki pridelujejo surovo mleko: količina mleka ne sme presegati 10.000 litrov surovega mleka letno ali največ 30 litrov na dan;
- pridelava konzumnih jajc: količina jajc, ki jo dnevno proizvede jata do 350 nesnic;
- pridelava čebeljih pridelkov (med, med v satju, matični mleček, cvetni prah, propolis in vosek): majhna količina čebeljih pridelkov je vsa količina, proizvedena in namenjena neposredni oddaji na mestu pridelave končnemu potrošniku ali obratu prodaje na drobno, ki neposredno oskrbuje končnega potrošnika;
- akvakultura: majhna količina so vse morske ali sladkovodne živali, bodisi divje ali farmsko gojene, razen živih školjk, živih iglokožcev, živih plaščarjev in živih morskih polžev ter vseh sesalcev, plazilcev in žab: majhna količina ribiških proizvodov, vzrejenih v akvakulturi in namenjenih oddaji na mestu pridelave končnemu potrošniku ali obratu prodaje na drobno, ki neposredno oskrbuje končnega potrošnika, je 3.000 kg letno;
- gospodarski ribolov: majhna količina ribiških proizvodov, ulovljenih s plovili za gospodarski ribolov in namenjenih oddaji na neposredno po ulovu (s plovila ali s pomola) končnemu potrošniku ali obratu prodaje na drobno, ki neposredno oskrbuje končnega potrošnika, ne sme presegati 50 kg ribiških proizvodov na dan.

8.4.3 Registracija dejavnosti obratov primarne pridelave krme

Dejavnost primarne pridelave krme morajo registrirati tisti pridelovalci krme, ki pridelujejo primarne proizvode za namen dajanja na trg oziroma po košnji, žetvi ali pobiranju s kmetijskih površin proizvode enostavno fizično obdelujejo (naravno sušijo, čistijo, silirajo, pakirajo), jih skladiščijo za namene krmljenja živali, namenjenih za proizvodnjo hrane.

Živali, namenjene za proizvodnjo hrane, so tiste živali, ki jih kmet odda v zakol in katerih meso bo porabljeno za javno potrošnjo oziroma od teh živali oddaja v javno potrošnjo živila (mleko, jajca, med, ...). Tesno povezane dejavnosti s primarno proizvodnjo so tudi transport, shranjevanje in ravnanje s primarnimi proizvodi na mestu proizvodnje ter prevoz primarnih proizvodov rastlinskega izvora z mesta proizvodnje do drugega obrata.

Če KMG poleg primarne pridelave opravljajo še druge dejavnosti – npr. dejavnosti povezane s primarno proizvodnjo – morajo registrirati tudi te. Dejavnost povezana s primarno proizvodnjo je proizvodnja krmnih mešanic za potrebe lastnega KMG brez uporabe krmnih dodatkov ali premiksov iz dodatkov (razen dodatkov za siliranje). Registrirati se morajo tisti nosilci dejavnosti, ki proizvajajo krmne mešanice izključno za potrebe lastnega KMG, brez uporabe dodatkov ali premiksov, z izjemo dodatkov za siliranje in bodo živali oddali v zakol za javno potrošnjo.

Tudi krmljenje živali, namenjenih za proizvodnjo hrane, je dejavnost KMG za katero se zahteva registracija. Dejavnost krmljenja živali morajo registrirati tisti nosilci dejavnosti, ki krmijo živali, namenjene za proizvodnjo hrane in oddajajo živali v zakol za javno potrošnjo oziroma oddajajo v javno potrošnjo živila (mleko, jajca, med, ...).

Registracija je zahtevana tudi za nosilce dejavnosti, ki proizvajajo krmne mešanice izključno za potrebe lastnega kmetijskega gospodarstva, z uporabo krmnih dodatkov ali premiksov iz krmnih dodatkov (razen uporabe »drugih zootehničnih dodatkov« ter »kokcidiostatikov in histomonostatikov«). KMG, ki izvajajo to dejavnost morajo izpolnjevati pogoje iz Priloge II Uredbe 183/2005/ES in imeti morajo oceno tveganja na načelih HACCP. To dejavnost poslovanja s krmo morajo registrirati le tisti nosilci dejavnosti poslovanja s krmo, ki pri proizvodnji krme uporabljajo proizvode, ki imajo na oznaki navedeno »premik« ali »krmni dodatek«.

Če je na proizvodu naveden krmni dodatek, ki spada med krmne dodatke, ki so uvrščeni med »druge zootehnične dodatke« ali »kokcidiostatike in histomonostatike«, potem se za uporabo tega proizvoda pri

proizvodnji krmnih mešanic zahteva odobritev in je potrebno izpolniti drugo vlogo – vloga za odobritev obrata (več informacij je na Portalu GOV.SI – priglasitev dejavnosti poslovanja s krmo: <https://www.gov.si teme/priglasitev-dejavnosti-poslovanja-s-krmo/>).

Registrirati se ni treba tistim nosilcem dejavnosti poslovanja s krmo, ki:

- proizvajajo krmo in z njo krmijo rejne živali, namenjene samo za lastno domačo porabo;
- proizvajajo manjše količine krme, katero prodajajo neposredno drugemu KMG na območju Slovenije kot končnemu potrošniku;
- proizvajajo krmo in krmijo živali, ki niso namenjene za proizvodnjo hrane;
- krmijo živali, katerih živila kot primarne proizvode (mleko, jajca, med) prodajajo neposredno končnemu potrošniku (člen 1(2)(c) Uredbe (ES) št. 852/2004).

8.4.4 Postopek registracije obratov na področju primarne pridelave živil rastlinskega in živalskega izvora in registracije obratov na področju primarne pridelave krme in obveščanje o spremembah

V skladu s 4. alinejo 2. odstavka 3. člena Pravilnika o registraciji in odobritvi obratov na področju živil (Uradni list RS, št. 96/14) in točke (a) drugega odstavka 4. člena Pravilnika o registraciji in odobritvi obratov nosilcev dejavnosti na področju krme (Uradni list RS, št. 50/15, 67/15 in 203/21 – popr.) se štejejo kot registrirani tisti obrati, ki oddajo zbirno vlogo za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike, če vanjo vključijo tudi:

- vlogo za registracijo obrata na področju primarne pridelave živil rastlinskega izvora in registracijo obrata na področju primarne pridelave krme ter spremembo podatkov o dejavnosti(h) obrata;
- podatke o oddaji živali in živalskih proizvodov v promet na obrazcu Oddaja živali in živalskih proizvodov v promet ter Podatki o staležu živali po vrstah in kategorijah.

Nosilci dejavnosti, ki ne oddajajo zbirne vloge, se registrirajo tako, da izpolnijo vlogo za registracijo obrata in podpisano posredujejo na pristojni območni urad. Vpis v register velja do preklica.

POMEMBNO! Na obrazcu za registracijo obrata so v letošnjem letu polja predizpolnjena s podatki iz zadnje vloge, ki je bila registrirana v Register obratov. Nosilec dejavnosti mora podatke skrbno preveriti. Če je prišlo v letošnjem letu do sprememb, je nosilec dejavnosti dolžan podatke spremeniti oz. dopolniti, če se ti razlikujejo od tistih, ki jih vsebuje predtiskana vloga.

Zahtevek zajema tako registracijo obrata primarne pridelave živil kot primarne pridelave krme.

Nosilci živilske dejavnosti, ki dajejo svoje kmetijske pridelke rastlinskega oziroma živalskega izvora na trg in nosilci dejavnosti primarne pridelave krme in dajanja na trg primarnih krmnih proizvodov, so z oddajo podpisne vloge za registracijo obrata registrirani za te dejavnosti in so vpisani v register obratov uprave. Podatki iz obrazcev veljajo do oddaje naslednje zbirne vloge oziroma do prve spremembe podatkov, v primeru, če pride do njihove spremembe med letom. Vpis v register obratov brez zbirne vloge velja do preklica oz do spremembe podatkov.

Nosilci živilske dejavnosti in nosilci dejavnosti poslovanja s krmo morajo ob naslednji vložitvi zbirne vloge zgolj dopolniti oziroma popraviti predizpolnjeno vlogo za registracijo obrata na področju primarne pridelave živil rastlinskega izvora in registracijo obrata na področju primarne pridelave krme ter spremembo podatkov o dejavnosti(h) obrata ter podatke o oddaji živali in živalskih proizvodov v promet na obrazcu Oddaja živali in živalskih proizvodov v promet ter Podatki o staležu živali po vrstah in kategorijah (podatki oddani skupaj z zbirno vlogo za leto 2021 zgolj dopolnijo/spremenijo podatke oddane z zbirno vlogo za 2020).

V primeru, da nastanejo spremembe med letom in podatki glede trženja živil rastlinskega oziroma živalskega izvora oziroma podatki glede primarne pridelave krme, ki so bili navedeni v zahtevku, ne veljajo več, je nosilec dejavnosti dolžan to sporočiti upravi neposredno, najpozneje 15 dni po vsakršni spremembi podatkov. Obrazci za registracijo in spremembo podatkov so objavljeni na spletni strani UVHVVR (http://www.uvhvvr.gov.si/si/delovna_podrocja/zivila/registracija_zivilskega_obrata) in

<https://www.gov.si/zbirke/storitve/postopek-registracije-in-odobritve-nosilcev-dejavnosti-poslovanja-s-krmo/>

9 KLAVZULA O IZOGIBANJU

ARSKTRP je v skladu z EU predpisi dolžna preverjati, ali je upravičenec umetno ustvaril pogoje za pridobitev plačil in če ugotovi, da gre za umetno ustvarjanje pogojev, ki ni v skladu s cilji posameznega ukrepa, take vloge ne odobri.

10 UPRAVNI PREGLEDI

ARSKTRP najprej izvede upravne (administrativne) preglede vseh oddanih vlog in zahtevkov. S temi pregledi se preverja izpolnjevanje meril za upravičenost, zavez in drugih obveznosti za sheme pomoči in ukrepe. Upravni pregledi vključujejo navzkrižno, avtomatsko preverjanje podatkov iz vlog in zahtevkov s podatki iz zbirk podatkov MKGP in drugih državnih organov. Za avtomatske upravne preglede se uporabljajo grafične (prostorske) in opisne (numerične) evidence.

10.1 Grafične evidence

Vse grafične evidence, ki jih opisujemo v nadaljevanju, se uporabljajo za upravne preglede za ukrepe leta 2022 in so razvidne iz javnega pregledovalnika grafičnih podatkov MKGP-RKG, »Kontrolni sloji 2022« (<http://rkg.gov.si/GERK/WebViewer/>).

Za ukrepe I. in II. stebra na površino se podatki o kmetijskih površinah in trajnih nasadih preverjajo s podatki o blokkih in GERK iz RKG.

Podatki iz vlog za izplačilo plačila za zeleno komponento se preverjajo s podatki o okoljsko občutljivem trajnem travinju (status OOTT_21), z območji okoljsko občutljivega trajnega travinja (območja OOTT_22), s podatki o ugotovljenih spremembah ali preoravanju okoljsko občutljivega trajnega travinja, ugotovljenih pri pregledih za ukrepe leta 2021 (kršitev statusa OOTT_21).

Podatki za posamezne zahteve za ukrep KOPOP se preverjajo glede na podatke iz naslednjih grafičnih evidenc:

- grafične evidence strmin (S50_19);
- evidence območij grbinastih travnikov (GRB_15);
- evidence območja pojavljanja medveda in volka (MV1_15);
- evidence območja pojavljanja medveda in volka (MV2_15);
- evidenca ekološko pomembnih območij posebnih traviščnih habitatov (HAB1_30_05_21);
- evidenca ekološko pomembnih območij posebnih traviščnih habitatov (HAB2_30_05_18);
- evidenca ekološko pomembnih območij posebnih traviščnih habitatov (HAB1_10_06_18);
- evidenca ekološko pomembnih območij posebnih traviščnih habitatov (HAB2_10_06_18);
- evidenca ekološko pomembnih območij posebnih traviščnih habitatov (HAB1_20_06_18);
- evidenca ekološko pomembnih območij posebnih traviščnih habitatov (HAB2_20_06_18);
- evidenca ekološko pomembnih območij posebnih traviščnih habitatov (HAB2_20_05_18);
- evidenca ekološko pomembnih območij posebnih traviščnih habitatov (HAB2_30_06_18);
- evidenca ekološko pomembnih območij mokrotnih travnikov (HABM_30_06_18);
- evidence ekološko pomembnih območij traviščnih habitatov metuljev, (MET1_21);
- evidence ekološko pomembnih območij traviščnih habitatov metuljev (MET2_15);
- evidence območij pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov (VTR_22);
- evidence območij pojavljanja kosca (KOSEC_22)
- evidence ekološko pomembnih območij steljnikov (STE1_15);
- evidence ekološko pomembnih območij steljnikov (STE2_15);
- evidence prispevnih območij vodnih teles površinskih voda in vodnih teles podzemne vode iz Načrta upravljanja voda, ki vključuje območje Dravske kotline (NUV_D_15);
- evidence prispevnih območij vodnih teles površinskih voda in vodnih teles podzemne vode iz Načrta upravljanja voda, ki vključuje druga območja (NUV_O_15);
- evidence najožjih vodovarstvenih območij – državni nivo (VVO_I_DR_20);
- evidence mejic (MEJ_22).

Za kontrolo navzkrižne skladnosti se uporabljajo naslednje grafične evidence:

- vodovarstvena območja (VVO_VSA_22),
- območje ohranjanja prostoživečih ptic (NATURA – ptice_2019),
- območje NATURA 2000 – habitati (NATURA – habitati_19),
- naravne vrednote iz registra naravnih vrednot, ki se štejejo za krajinske značilnosti (NV_2020).

10.2 Opisne evidence

Za ukrepe I. in II. stebra se pri upravnih pregledih uporabljajo:

- numerični (številčni) podatki iz RKG o GERK in blokkih,
- podatki o nosilcih KMG in članih kmetije ter
- podatki o sadilnem materialu za trajne nasade.

Za sheme neposrednih plačil se pri upravnih pregledih uporabljajo:

- podatki o razvrstitvi KMG v gorsko območje iz RKG;
- podatki o dejavnostih iz Poslovnega registra Slovenije;
- podatki iz registra plačilnih pravic;
- podatki iz evidence za sektor mleka;
- podatke o vključenosti v ekološko rejo mleka iz evidence pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov in živil;
- podatki iz CRG.
- podatki iz CRD

Podatki za posamezne zahteve za ukrep KOPOP, ukrep EK, ukrep OMD in ukrep DŽ se preverjajo glede na podatke iz naslednjih opisnih evidenc:

- evidence o izobraževanju in usposabljanju za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja;
- programa aktivnosti;
- program DŽ;
- evidence rejnih živali;
- evidence pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih pridelkov oziroma živil;
- rodovniških knjig;
- registra dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin;
- razvrstitev kmetijskih gospodarstev iz Elaborata območij z omejenimi naravnimi dejavniki za kmetijstvo v Republiki Sloveniji;
- RKG (vključenosti GERK v OMD in podatke o točkah kmetijskega gospodarstva v OMD).

Za kontrolo navzkrižne skladnosti se uporabljajo naslednje opisne evidence:

- vodovarstvena območja (VVO_VSA_22);
- območje ohranjanja prostoživečih ptic (NATURA – ptice_2019);
- območje NATURA 2000 – habitati (NATURA – habitati_19);
- naravne vrednote iz registra naravnih vrednot, ki se v skladu s predpisom, ki ureja navzkrižno skladnost, štejejo za krajinske značilnosti;
- iz evidence rejnih živali;
- iz CRG;
- iz CRD;
- iz CRPŠ;
- iz registra obratov na področju živil iz predpisa, ki ureja registracijo in odobritev obratov na področju živil;
- iz registra obratov nosilcev dejavnosti na področju krme iz predpisa, ki ureja registracijo in odobritev nosilcev dejavnosti na področju krme;
- z Obrazca za oddajo in prejem živinskih gnojil, digestata ali komposta;
- iz Zapisnika o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik;
- o kmetijski površini in kmetijskih rastlinah iz geoprostorskega obrazca;
- o izdanih okoljevarstvenih dovoljenjih za vnos komposta ali digestata 1. razreda kakovosti, ki ni proizvod;
- podatki o nadzoru, ki ga opravi inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor ter Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo.

11 PREGLEDI NA KRAJU SAMEM

ARSKTRP opravi preglede na kraju samem na vzorcu KMG, ki so izbrani v skladu s predpisi (izbor poteka: naključno, na podlagi analize tveganja, kaskadno). Pregledi na kraju samem so namenjeni preverjanju dejanskega stanja na terenu, preverjanju izpolnjevanja pogojev za upravičenost do plačil za posamezne vloge in zahtevke ter preverjanju izpolnjevanja pravil o navzkrižni skladnosti.

11.1 Najava pregledov na kraju samem

Pregledi na kraju samem se praviloma izvajajo nenapovedano. Če namen pregleda na kraju samem ni ogrožen, se lahko kontrolor vnaprej najavi po telefonu, pošti, ipd. Če je pregled nenajavljen in v času prihoda kontrolorja na KMG ni navzoč nosilec KMG oziroma je navzoča le oseba brez pooblastila, kontrolor najavi izvedbo pregleda na kraju samem v predpisanem roku (ob tem izpolni obrazec Obvestilo o napovedi kontrole) in ga pusti na KMG.

11.2 Časovna izvedba pregledov na kraju samem

Pregledi vlog in zahtevkov vezanih na površino se praviloma izvedejo do 15. oktobra tekočega leta. Pregledi posameznih operacij oziroma zahtev ukrepa KOPOP se izvajajo v času, ko je preverjanje posameznih zahtev mogoče in smiselno. Pregledi za ukrep dobrobit živali (prašiči, govedo in drobnica) se praviloma izvajajo od oddaje zahtevka do meseca decembra tekočega leta, pregledi za podporo za rejo govedi se izvajajo celo leto, prav tako tudi pregledi navzkrižne skladnosti. Pregledi za podporo za rejo drobnice se smiselno izvajajo v času obvezne prisotnosti živali na KMG. Poleg pregleda živali se na kraju samem pregleda tudi register drobnice na gospodarstvu, ki mora biti ažurno voden.

11.3 Dolžnosti nosilca KMG v zvezi s pregledom na kraju samem

Nosilec KMG je dolžan omogočiti pregled na svojem KMG. Če nosilec KMG ali njegov pooblaščenec pregleda ne omogoči ali ga med samim izvajanjem prekine, se navedeno označi na poročilu o kontroli, vpiše se datum in čas začetka izvajanja pregleda ter datum in čas prekinitve pregleda. S tem se postopek pregleda zaključí.

Udeleženci, ki sodelujejo pri pregledu na kraju samem (nosilec KMG ali njegov pooblaščenec ter kontrolor), morajo izvajati ukrepe za zamejitev širjenja virusa SARS-CoV-2 v skladu s Priporočili za izvajanje upravnih in drugih javnopravnih zadev ob epidemiji COVID-19 Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ki so objavljena na spletni strani NIJZ.

Če nosilec KMG ali njegov pooblaščenec prepreči izvedbo pregleda na kraju samem za posamezen zahtevek ali zahtevke, se zadevni zahtevek ali zahtevki zavrnejo.

Nosilec je pri pregledu na kraju samem dolžan:

- podati kontrolorju vse informacije, ki jih potrebuje za izvedbo pregleda;
- omogočiti vpogled v dokumentacijo, ki se nanaša na ukrepe, ki so predmet pregleda ali na navzkrižno skladnost;
- nuditi pomoč pri izvedbi pregleda;
- omogočiti pregled površin, mehanizacije in prostorov (npr. prostor za shranjevanje FFS, mineralnih gnojil, krmil ipd.), katerih preveritev je predmet pregleda;
- omogočiti pregled živali in zbrati vse živali na enem mestu za namen pregleda, če se izvaja pregled živali.

Ugotovitve pregleda na kraju samem se zapišejo v poročilo o kontroli, s katerim mora biti stranka seznanjena. Stranka lahko na poročilo o kontroli poda tudi pripombe. Poročilo o kontroli se stranki ponudi v podpis. Že v letu 2021 je ARSKTRP uvedla možnost elektronskega in digitalnega podpisovanja poročil o kontroli. V tem primeru kontrolor nosilcu ali njegovemu namestniku poročilo o kontroli ponudi v podpis s pomočjo podpisne komponente (mobilni telefon), kamor se nosilec podpiše. Tako pridobljen podpis se prikaže na vsaki strani poročila o kontroli: levo spodaj, na mestu predvidenem za "podpis stranke".

Če stranka odkloni podpis poročila o kontroli, se to dejstvo navede v poročilo, ob tem pa se navede razlog odklonitve podpisa. Poročilo o kontroli se pripravi v dveh izvodih, od katerih en izvod obdrži ARSKTRP, drugi izvod pa prejme nosilec KMG. Kadar se poročilo o kontroli pripravi in podpiše v elektronski obliki in ga kontrolor overi z digitalnim certifikatom, prejme stranka natisnjeno različico tako podpisanega poročila o kontroli. Odstopanje od navedenega predstavlja pregled površin z daljinskim zaznavanjem, kjer podpis poročila o kontroli s strani stranke ni potreben v primeru, kadar s pregledom na kraju samem ni ugotovljenih odstopanj od prijave.

11.4 Pregledi na kraju samem za ukrep KOPOP

Pregledi na kraju samem za ukrep KOPOP se opravljajo glede na zahteve operacij, za katere je upravičenec prevzel obveznost izvajanja. Pri pregledih na kraju samem se preverja izpolnjevanje osnovnih zahtev, ki se nanašajo na vse operacije ukrepa KOPOP in posamezne obvezne in/ali izbirne zahteve znotraj izbrane operacije ukrepa KOPOP v tekočem letu. Pri tem se preverja izpolnjevanje pogojev za prijavljene operacije (upravičenost), izpolnjevanje zahtev navzkrižne skladnosti, ki predstavljajo standard za izvajanje izbranih zahtev in operacij ter dodatnih minimalnih zahtev za uporabo gnojil in FFS. Če je KMG izbrano za pregled na kraju samem za ukrep KOPOP, se na njem istočasno opravi tudi pregled površin.

Pri pregledu na kraju samem se preveri:

- stalež rejnih živali na KMG;
- osnovne zahteve KOPOP (evidence vezane na uporabo gnojil in FFS na KMG; pridelava brez uporabe blata iz komunalnih čistilnih naprav);
- obvezne in/ali izbirne zahteve za posamezno operacijo KOPOP (evidence potrebne za spremljanje izvajanja posamezne obvezne in/ali izbirne zahteve, skladnost evidenc s stanjem v naravi, račune, deklaracije, navodila proizvajalcev o uporabi posameznih sredstev, analize tal, pogodbe, prisotnost mehanizacije na KMG, skice posameznih GERK z vrisanimi predeli GERK glede na zahtevo izvajanja posamezne zahteve, ...).

Ugotovitve kontrolorja se zabeležijo v poročilo o kontroli, ki se ponudi v podpis stranki.

11.5 Kontrola zahtevkov za ukrep EK

Pri zahtevku za plačilo na površino za ukrep EK za razvoj podeželja se poleg pregleda površin in preverjanja pogojev upravičenosti, preveri še stalež živali. Preveri se ali se vrši kmetijska proizvodnja na KMG z uporabo gnojil, FFS, krme in semenskega materiala, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi v skladu z Uredbo 889/2008/ES, in ali so ekološke čebele nastanjene v območjih, ki so primerne za nastanitev ekoloških čebel.

11.6 Kontrola navzkrižne skladnosti

S preverjanjem izpolnjevanja pravil o navzkrižni skladnosti, (v nadaljnjem besedilu: kontrola navzkrižne skladnosti) se preverja izpolnjevanje sledečih predpisanih zahtev ravnanja in standardov s področja:

- okolje, podnebne spremembe in dobro kmetijsko stanje zemljišč;
- javno zdravje, zdravje živali in rastlin;
- dobrobit živali.

Izpolnjevanje zahtev za navzkrižno skladnost se preverja na terenu s pregledom na kraju samem in z upravnim pregledom.

V okviru kontrole navzkrižne skladnosti se na kraju samem preveri stanje na celotnem KMG.

V letu 2022 se izvaja preverjanje izpolnjevanje 161 zahtev navzkrižne skladnosti iz 13 sklopov predpisanih zahtev ravnanja (PZR) in 7 sklopov standardov za dobro kmetijsko in okoljsko stanje zemljišč (DKOS):

- PZR 1: Varstvo voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov: Izvajanje »nitratne direktive«;
- DKOS 1: Varovalni pasovi ob vodotokih: Zaščita vodnih virov pred onesnaževanjem in odplakami;
- DKOS 2: Vodno dovoljenje za namakanje: Upravljanje z vodnimi viri za namakanje. Kadar je za uporabo vode za namakanje potrebno dovoljenje, ravnanje v skladu s postopki za dodelitev dovoljenja;
- DKOS 3: Zaščita podtalnice pred onesnaževanjem: Zaščita podzemne vode pred onesnaževanjem: prepoved neposrednega izpusta v podzemno vodo in ukrepi za preprečevanje posrednega onesnaževanja podzemne vode z izpustom v tla in pronicanjem skozi tla nevarnih snovi, navedenih v Prilogi k Direktivi 80/68/EGS v različici, ki je veljala na zadnji dan njene veljavnosti, kar zadeva kmetijsko dejavnost;
- DKOS 4: Minimalna talna odeja: Zagotavljanje minimalne talne odeje v skladu z običajnimi načini kmetovanja z vidika preprečevanja različnih oblik degradacije tal in slabšanja strukture tal;
- DKOS 5: Minimalno upravljanje zemljišč (erozija): Minimalno upravljanje zemljišč, ki odraža specifične pogoje, za omejitev erozije na površinah;
- DKOS 6: Vzdrževanje ravni vsebnosti organske snovi v tleh: Vzdrževanje ravni vsebnosti organskih snovi v prsti z ustreznimi praksami, vključno s prepovedjo sežiganja ornih strnišč, razen zaradi zdravstvenega varstva rastlin;
- PZR 2: Ohranjanje prosto živečih ptic: Izvajanje direktive o ohranjanju prosto živečih ptic;
- PZR 3: Ohranjanje naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst: Izvajanje direktive o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst;
- DKOS 7: Ohranjanje krajinskih značilnosti: Ohranjanje krajinskih značilnosti, vključno, kadar je to ustrezno, z živimi mejami, ribniki, jarki, drevesi v vrsti, skupini ali posamično, omejki, ozarami in terasami, vključno

s prepovedjo rezanja žive meje in sekanja dreves v času razmnoževanja in vzreje mladičev pri ptičih in morda ukrepi za odvrčanje invazivnih rastlinskih vrst;

- PZR 4: Varnost živil in krme: Obravnava določenih členov Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta EU 178/2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane, pri čemer določa postopke ravnanja s hrano oziroma proizvodi iz primarne proizvodnje;
- PZR 5: Zdravstveno varstvo ljudi in živali: Pravilna uporaba zdravil in postopkov pri ravnanju z obolelimi živalmi;
- PZR 6: Identifikacija in registracija prašičev: izvajanje določb direktive o identifikaciji in registraciji prašičev;
- PZR 7: Identifikacija in registracija goveda: izvajanje določb uredbe in direktive o identifikaciji (označevanju) in registraciji goveda;
- PZR 8: Identifikacija in registracija ovc in koz: izvajanje določb direktive o identifikaciji in registraciji drobnice;
- PZR 9: Preprečevanje širjenja TSE: izvajanje določb uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij;
- PZR 10: Pravilna uporaba fitofarmacevtskih sredstev: Pravilna uporaba registriranih fitofarmacevtskih sredstev;
- PZR 11: Dobrobit telet: izvajanje direktive o določitvi minimalnih pogojev za zaščito telet;
- PZR 12: Dobrobit prašičev: izvajanje direktive o določitvi minimalnih pogojev za zaščito prašičev;
- PZR 13: Dobrobit rejnih živali: izvajanje direktive o zaščiti rejnih živali.

Predmet kontrole navzkrižne skladnosti so tudi evidence in dokumentacija, ki jo je upravičenec dolžan voditi in hraniti na KMG.

11.7 Evidence, ki se preverjajo tudi pri kontroli navzkrižne skladnosti

Za vse predpisane zahteve ravnanja oziroma standarde navzkrižne skladnosti mora nosilec hraniti izdane pravnomočne odločbe.

Predpisane zahteve ravnanja za nitrate: nosilec KMG mora voditi evidenco o uporabi organskih in mineralnih gnojil, iz katere so razvidni podatki o GERK-PID in domačem imenu GERK, na katerem se je gnojilo z organskim in/ali mineralnim gnojilom, količini in vrsti uporabljenega gnojila ter času gnojenja (velja za vse nosilce, ki so zavezanci za vodenje evidenc SKP). Nosilec KMG mora voditi evidenco o uporabi mineralnih in organskih gnojil (za površine, ki so nagnjene k površinskim vodam), iz katerih so razvidni podatki o vrsti, količini in o času uporabe mineralnega in/ali organskega gnojila, nosilec mora hraniti obrazce o oddaji oziroma nakupu gnojil.

Predpisane zahteve ravnanja za identifikacijo in registracijo prašičev: nosilec KMG mora voditi register prašičev na gospodarstvu in hraniti spremne liste premikov prašičev.

Predpisane zahteve ravnanja za identifikacijo in registracijo goveda: nosilec KMG mora voditi register goveda na gospodarstvu in hraniti potne liste za živali, ki so na gospodarstvu.

Predpisane zahteve ravnanja za identifikacijo in registracijo ovc in koz: nosilec KMG mora voditi register drobnice na gospodarstvu in hraniti je potrebno tudi spremne liste premikov drobnice.

Predpisane zahteve ravnanja za FFS: nosilec KMG mora voditi podatke o uporabi FFS v kmetijski pridelavi (iz evidence morajo biti razvidni podatki o KMG-MID, GERK-PID, izvajalcu tretiranja, imetniku rastlin, rastlinskih proizvodov, površina, datum spravila pridelka in podatki o tretiranju; datum, ura, kultura, površina, ime sredstva/metode, odmere, uspešnost tretiranja/vpliv izvedenega ukrepa) in uporabi FFS v objektih za tretiranje semena (iz evidence morajo biti razvidni podatki o KMG-MID, izvajalcu tretiranja, imetniku semena ali tretiranih objektov, imenu objekta, v katerem so bila uporabljena FFS, št. tretiranja/datum/podatki o objektu/kulturi/količini semena/polno trgovsko ime sredstva/uporabljen odmerek), nosilec mora hraniti račune o nakupu FFS skupaj s podatki o uporabi FFS in izkaznico o opravljenem tečaju za uporabo FFS. Imetniki naprav za varstvo rastlin lahko uporabljajo le naprave, ki so redno pregledane in imajo znak o rednem pregledu. Imetniki morajo pridobiti znak o rednem pregledu naprav vsake tri leta.

Predpisane zahteve ravnanja za varno hrano in krmo: nosilec KMG mora voditi evidenco o nakupu in prodaji živil/krme, evidence o uporabi biocidov, dnevnik čiščenja prostorov in opreme, nosilec mora hraniti rezultate laboratorijskih preiskav in zapisnike o kontrolah ustreznosti živil/krme, listine o odvozu nevarnih snovi.

Predpisane zahteve ravnanja za ugodno počutje živali: nosilec KMG mora hraniti dnevnik veterinarskih posegov, kamor se vpisuje izjemne uporabe zdravil, evidence o zdravljenju živali, pogine živali.

Standard za vodno dovoljenje za namakanje: nosilec mora hraniti izdano vodno dovoljenje za namakanje kmetijskih površin.

11.8 Pregledi na kraju samem za ukrep DŽ

Pregled na kraju samem se izvede za vse operacije ukrepa DŽ, ki jih upravičenec uveljavlja v zbirni vlogi.

Pri ukrepu DŽ – prašiči ARSKTRP na kraju samem preverja: stalež prašičev (plemenske svinje, plemenske mladice, tekači in prašiči pitanci), ustreznost poročanja podatkov o staležu v CRPš, izpolnjevanje zahtev DŽ in izpolnjevanje minimalnih zahtev navzkrižne skladnosti in drugih predpisanih zahtev s področja dobrobiti živali, ki predstavljajo standard pri izvajanju izbranih zahtev.

Nosilec KMG mora izbrano zahtevo izvajati na celotnem gospodarstvu, pri vseh prašičih posamezne kategorije, na katero se izbrana zahteva nanaša.

Pri ukrepu DŽ – govedo ARSKTRP na kraju samem preverja: stalež goved, identifikacijo in registracijo goved (ušesne znamke, potne liste, RGG, dnevnik veterinarskih posegov, drugo spremno dokumentacijo), vodenje dnevnika paše, izpolnjevanje pogoja obveznosti paše, koprološke analize in pravočasno tretiranje živali, izpolnjevanje minimalnih zahtev navzkrižne skladnosti in drugih predpisanih zahtev s področja dobrobiti živali ter upoštevanja prepovedi oz. omejitev paše znotraj ekološko pomembnih območij.

Pri ukrepu DŽ – drobnica ARSKTRP na kraju samem preverja: stalež drobnice, identifikacijo in registracijo drobnice (ušesne znamke, RDG, spremne liste), vodenje dnevnika paše, izpolnjevanje pogoja obveznosti paše, koprološke analize in pravočasno tretiranje živali, izpolnjevanje minimalnih zahtev navzkrižne skladnosti in drugih predpisanih zahtev s področja dobrobiti živali ter upoštevanja prepovedi oz. omejitev paše znotraj ekološko pomembnih območij.

12 IZRAČUN IN UPORABA UPRAVNIH UKREPOV

V uredbi o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2022 (Uradni list RS, št. 20/22) so določeni upravni ukrepi, ki zajemajo sledeče:

- znižanje zneska pomoči ali podpore,
- plačilo zneska, izračunanega na podlagi količine oziroma obdobja, ki ju zadeva neizpolnjevanje,
- začasno prekinitev ali ukinitve odobritve, priznanja ali dovoljenja in
- odvzem pravice do sodelovanja v zadevnem sistemu pomoči ali pri zadevnem podpornem ali drugem ukrepu.

Izrazi, uveljavljeni v prejšnjih letih, kot so zmanjšanje plačila, zavrnitve plačila, ukinitve plačila in dodatne kazni, so se v letu 2020 nadomestili z izrazom »upravni ukrepi«. Gre le za drugačno poimenovanje, v vsebinskem smislu pa se ne spreminjajo. To pomeni, da se zneskovno gledano zmanjšanja, zavrnitve, ukinitve in kazni ne spreminjajo. Sistem kazni ostaja enak tudi v letu 2022.

Upravni ukrepi se pri vsaki shemi neposrednih plačil ali ukrepu za razvoj podeželja izvedejo po naslednjem vrstnem redu:

1. Upravni ukrep:
 - a) za čezmerne prijave za katere koli sheme pomoči ali ukrepe na površino (sistem upravnih ukrepov je enak kot v predhodnih letih),
 - b) za plačilo za mlade kmete (za čezmerne prijave se uporabijo upravni ukrepi iz prejšnje točke, za neizpolnjevanje pogojev za plačilo za mlade kmete se pomoč za mlade kmete ne izplača ali se v celoti ukine, če je predložil lažne dokaze, se pomoč ne odobri, razen tega je upravni ukrep v višini 20 % zneska, ki bi ga sicer dobil),
 - c) znižanje plačil za zeleno komponento je določeno posebej za neizpolnjevanje diverzifikacije kmetijskih rastlin, posebej za neizpolnjevanje zahtev za trajno travinje in posebej za neizpolnjevanje zahtev glede površin z ekološkim pomenom,
2. upravni ukrepi za proizvodno vezane podpore za živali: podporo za mleko v gorskih območjih, podporo za rejo govedi in podporo za rejo drobnice ter ukrep KOPOP: operacija Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje in ukrep DŽ. delna ali celotna zavrnitev podpore za ukrepe razvoja podeželja (stopnja zavrnitve je določena v Prilogi 16: Katalog kršitev ter zmanjšanj, zavrnitev in ukinitvev plačil v predpisu, ki ureja ukrepe KOPOP, EK in OMD);
3. pozna predložitev zbirne vloge (3 % znižanja plačil na delovni dan za plačilne pravice in 1 % znižanja plačil na delovni dan za vsa druga plačila), razen če gre za izjemno okoliščino v letu 2022 zaradi epidemije COVID-19;
4. znižanja plačil zaradi neprijave vseh površin kmetijskih parcel (znižanje plačil do 3 %);
5. delna ali celotna ukinitvev podpore za ukrepe razvoja podeželja (stopnja ukinitve je določena v Prilogi 16: Katalog kršitev ter zmanjšanj, zavrnitev in ukinitvev plačil v predpisu, ki ureja ukrepe KOPOP, EK in OMD);
6. linearno zmanjšanje v zvezi s finančnimi določbami v zvezi z neposrednimi plačili;
7. zmanjšanje zneska neposrednih plačil, če presega 150.000 EUR;
8. linearno zmanjšanje zaradi neto zgornjih mej;
9. znižanje zaradi finančne discipline;
10. znižanje zaradi neupoštevanja navzkrižne skladnosti (sistem znižanja plačil zaradi neizpolnjevanja pravil navzkrižne skladnosti je opisan v poglavju 7. Navzkrižna skladnost).

Zmanjšanja oziroma znižanja plačil iz točk 6. do 9. so neodvisna od upravičenca.

13 POSEBNE KULTURE

Z novim Zakonom o ugotavljanju katastrskega dohodka (v nadaljevanju: ZUKD-2) je bila v letu 2017 uvedena bistvena novost, in sicer, da se katastrski dohodek ugotavlja tudi za t.i. posebne kulture, ki jih ZUKD-2 opredeli kot »zelenjadnice in zelišča v intenzivni pridelavi, za katere se šteje pridelava ene ali več zelenjadnic oziroma zelišč na isti površini v celotni rastni sezoni posameznega koledarskega leta, jagode na njivah, semena in sadike poljščin, zelenjadnic in zelišč, ki se pridelujejo v tleh na prostem ali v tunelih in reja polžev na njivi«. Rešitev pomeni, da se posebne kulture tudi za namene dohodnine štejejo za del osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, razen če kmečko gospodinjstvo za tako pridelavo davčno osnovo od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oz. dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in zemljišča, na katerih prideluje posebne kulture na podlagi 15. točke 73. člena Zakona o dohodnini (v nadaljevanju: ZDoh-2) izvame iz davčne osnove od katastrskega dohodka.

Če ostane pridelava posebnih kultur del osnovne kmetijske dejavnosti, se v skladu z ZUKD-2, zanjo katastrski dohodek ugotovi kot dodatni katastrski dohodek, glede na katastrski dohodek intenzivnega sadovnjaka in ostalih trajnih nasadov z boniteto med 51 in 60.

Za zagotovitev podatkov o površini pod posebnimi kulturami morajo kmetije, ki pridelujejo posebne kulture, poleg namenov za izvajanje ukrepov kmetijske politike, tudi za namene določitve katastrskega dohodka od posebnih kultur oziroma za namene uvrstitve tovrstne pridelave v osnovno kmetijsko dejavnost za namene dohodnine, vsako leto v zbirni vlogi poročati tudi o površini zemljišč pod posebnimi kulturami. V ta namen morajo na zbirnih vlogah prijaviti površine posebnih kultur sočasno z vložitvijo zbirne vloge za ukrepe kmetijske politike. Z uvrstitvijo posebnih kultur med osnovno kmetijsko dejavnost se bo dohodek od te pridelave ugotavljal pavšalno, na podlagi katastrskega dohodka, s čimer bodo kmetije razbremenjene obveznosti vodenja knjigovodstva za davčne namene, s tem pa tudi obveznosti izdajanja računov z davčnim potrjevanjem, v kolikor niso zavezanec za DDV.

ARSKTRP bo podatke o površinah, ki jih bodo kmetije navedle v Vlogi za prijavo površin posebnih kultur, posredovala davčnemu organu.

V skladu z Zakonom o ugotavljanju katastrskega dohodka so posebne kulture zelenjadnice in zelišča v intenzivni pridelavi, za katero se šteje pridelava ene ali več zelenjadnic oziroma zelišč na isti površini v celotni rastni sezoni posameznega koledarskega leta, jagode na njivah, semena in sadike poljščin, zelenjadnic in zelišč, ki se pridelujejo v tleh na prostem ali v tunelih, in reja polžev na njivi.

Vlogo za prijavo posebnih kultur vložite sočasno z zbirno vlogo v primeru, ko prijavljene posebne kulture pridelujete v obsegu vsaj 0,1 hektarja ali če pridelujete posebne kulture na površini, manjši kot 0,1 hektar z namenom prodaje.

Na Vlogi za prijavo posebnih kultur navedete le površino, na kateri so pogoji za obravnavo posebnih kultur izpolnjeni.

Podrobneje so posebne kulture, katerih dohodek se lahko ugotavlja na podlagi katastrskega dohodka, navedene v dokumentu Šifrant vrst oziroma skupin kmetijskih rastlin ter pomoči, ki je objavljen na spletni strani ARSKTRP <https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2022/>.

Več o posebnih kulturah si lahko preberete na https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/dohodnina/dohodnina_dohodek_iz_osnovne_kmetijske_in_osnovne_gozdarske_dejavnosti/#c4625 ali na <https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2021/>.

14 RAZNO

14.1 PRAVNE PODLAGE

Najpomembnejši EU predpisi:

Pravila o izvajanju za neposredna plačila in za ukrepe razvoja podeželja ter navzkrižne skladnosti:

- Uredba (EU) št. 1306/2013 z vsemi spremembami (<https://eur-lex.europa.eu/search.html?qid=1547469725913&text=1306/2013&scope=EURLEX&type=quick&lang=sl>)
- Delegirana uredba Komisije (EU) št. 640/2014 z vsemi spremembami (<https://eur-lex.europa.eu/search.html?qid=1547469782589&text=640/2014&scope=EURLEX&type=quick&lang=sl>)
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 809/2014 z vsemi spremembami (<https://eur-lex.europa.eu/search.html?qid=1547470414280&text=809/2014&scope=EURLEX&type=quick&lang=sl>)

Pravila za neposredna plačila:

- Uredba (EU) št. 1307/2013 z vsemi spremembami (<https://eur-lex.europa.eu/search.html?qid=1547213216463&text=1307/2013&scope=EURLEX&type=quick&lang=sl>)
- Delegirana uredba Komisije (EU) št. 639/2014 z vsemi spremembami (<https://eur-lex.europa.eu/search.html?qid=1547213239695&text=639/2014&scope=EURLEX&type=quick&lang=sl>)
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 641/2014 z vsemi spremembami (<https://eur-lex.europa.eu/search.html?qid=1547213262669&text=641/2014&scope=EURLEX&type=quick&lang=sl>)

Pravila za ukrepe razvoja podeželja (II. steber):

- Uredba (EU) št. 1305/2013 z vsemi spremembami (<https://eur-lex.europa.eu/search.html?qid=1547470465710&text=1305/2013&scope=EURLEX&type=quick&lang=sl>)
- Delegirana uredba Komisije (EU) št. 807/2014 z vsemi spremembami (<https://eur-lex.europa.eu/search.html?qid=1547470515710&text=807/2014&scope=EURLEX&type=quick&lang=sl>)
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 808/2014 z vsemi spremembami (<https://eur-lex.europa.eu/search.html?qid=1547470536500&text=808/2014&scope=EURLEX&type=quick&lang=sl>)

Najpomembnejši nacionalni predpisi:

Zakoni:

- [Zakon o kmetijstvu](#) (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 - odl. US in 123/21)
- [Zakon o dohodnini](#) (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19 in 66/19)
- [Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka](#) (Uradni list RS, št. 63/16)

Uredbe:

- Uredba o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2022 (Uradni list RS, št. 20/22)
- [Uredba o shemah neposrednih plačil](#) (Uradni list RS, št. 2/15, 13/15, 30/15, 103/15, 36/16, 84/16, 23/17, 5/18, 10/19, 7/20, 78/20, 3/21, 67/21 in 197/21)
- [Uredba o navzkrižni skladnosti](#) (Uradni list RS, št. 97/15, 18/16, 84/16, 5/18, 81/18, 38/19 in 184/21)
- [Uredba o ukrepih kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ekološko kmetovanje in plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020](#) (Uradni list RS, št. 16/16, 51/16, 84/16, 15/17, 63/17, 68/17, 5/18, 65/18, 81/18, 10/19, 76/19, 7/20, 61/20, 78/20, 26/21, 197/21 in 20/22)
- [Uredba o ukrepu dobrobit živali iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 v letu 2021](#) (Uradni list RS, št. 203/21)
- [Uredba o ukrepih prenosa znanja in svetovanja iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020](#) (Uradni list RS, št. 9/15, 68/16, 59/18, 11/19, 67/19 in 164/20)
- [Uredba o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov](#) (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15 in 12/17)

Pravilniki:

- [Pravilnik o registru kmetijskih gospodarstev](#) (Uradni list RS št. 83/16, 23/17, 69/17, 72/18,35/19 in 16/21)
- [Pravilnik o evidenci posebnih kultur](#) (Uradni list RS, št. 1/18)
- [Pravilnik o Evidenci imetnikov rejnih živali in Evidenci rejnih živali](#) (Uradni list RS, št. 87/14, 15/16 in 78/18)
- [Pravilnik o evidenci za sektor mleka in o tržno informacijskem sistemu za trg mleka in mlečnih izdelkov](#) (Uradni list RS, št. 66/17)
- [Pravilnik o metodah merjenja zemljišč in o tehničnih tolerancah meritev](#) (Uradni list RS, št. 44/16)
- [Pravilnik o označevanju vira sofinanciranja iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020](#) (Uradni list RS, št. 67/18 in 191/20)

14.2 KONTAKTI, INFORMACIJE

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)

Dunajska 22, 1000 Ljubljana

Telefon: (01) 478 90 00

E-pošta: gp.mkgp@gov.si

Splet: <http://www.mkgp.gov.si/> in <http://rkq.gov.si/GERK/WebViewer/>

Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP)

Dunajska 160, 1000 Ljubljana

ali

p.p. 189, SI-1001 Ljubljana

Telefonska številka klicnega centra ARSKTRP: **(01) 580 77 92**

Lahko kličete v klicni center ARSKTRP, kjer so vam vsak delavnik, od ponedeljka do četrta, med 7.30 in 15. uro ter v petek, med 7.30 in 14. uro, na voljo naši informatorji.

E-pošta: aktrp@gov.si

Splet: <http://www.arsktrp.gov.si/>

Uradne ure ARSKTRP so ob ponedeljkih, sredah in petkih med 8.30 in 12. uro, ob sredah pa tudi v popoldanskem času med 13. in 15. uro.

Ob obisku na ARSKTRP ali ob klicu imejte pri roki identifikacijsko številko vašega KMG (KMG-MID), po kateri vas bodo povprašali informatorji ter ustrezno dokumentacijo (kopijo zbirne vloge ali zahtevka, poziv k dopolnitvi, odločbo).

Informacije v zvezi z identifikacijo in registracijo živali:

UVHVVR – SIRIS

Dunajska 22, 1000 LJUBLJANA

Informacijski telefon: (01) 300 13 66 (telefon deluje v času uradnih ur)

E-pošta: info.sir@gov.si

Uradne ure:

- **v ponedeljek in petek med 9.00 in 12.00**
- **v sredo med 9.00 in 12.00 ter med 14.00 in 16.00**

Za pasmo lipicanski konj:

Kobilarna Lipica

Lipica 5, 6210 Sežana,

Telefon: (05) 739 17 15

E-pošta: peter.slavic@lipica.org

Za registrirane kopitarje (razen lipicanski) in za kopitarje za rejo in rabo:

Veterinarska fakulteta Univerze v Ljubljani, Klinika za zdravstveno varstvo in rejo konj

Cesta v Mestni log 47, 1000 Ljubljana,

Telefon: (01) 477 93 84

E-pošta: selekcija.kopitarjev@vf.uni-lj.si

UVHVVR

Dunajska 22, 1000 Ljubljana

E-pošta: gp.uvhvvr@gov.si
 Telefon: (01) 300 13 00
 Splet: uvhvvr.gov.si

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana

Telefon: (01) 513 66 00

Telefax: (01) 513 66 50

E-pošta: kgzs@kgzs.si

Splet: www.kgzs.si

KGZ	Lokacija	Telefon
CE	Celje	(03) 490 75 80
CE	Dravograd	(02) 871 06 80
CE	Laško	(03) 734 08 71
CE	Mozirje	(03) 839 09 10
CE	Prevalje	(02) 824 69 20
CE	Slovenj Gradec	(02) 883 99 10
CE	Slovenske Konjice	(03) 759 18 50
CE	Šentjur	(03) 749 10 62
CE	Šmarje pri Jelšah	(03) 818 30 42
CE	Šoštanj	(03) 898 82 70
CE	Žalec	(03) 710 17 80
KR	Bled	(04) 535 36 28
KR	Bohinj	(04) 574 66 14
KR	Cerklje	(04) 252 67 10
KR	Jesenice	(04) 586 92 50
KR	Križe	(04) 595 58 00
KR	Lesce	(04) 535 36 18
KR	Naklo	(04) 257 65 10
KR	Primskovo	(04) 234 24 10
KR	Škofja Loka	(04) 511 27 02
KR	Žiri	(04) 505 03 27
LJ	Cerknica	(01) 709 70 40, (01) 709 70 41
LJ	Dobropolje	(01) 786 71 50
LJ	Dobrova	(01) 366 31 92
LJ	Lj – Dobrunje	(01) 542 97 72
LJ	Domžale	(01) 724 48 55
LJ	Grosuplje	(01) 787 25 94

KGZ	Lokacija	Telefon
LJ	Ig	(01) 290 94 62
LJ	Ivančna Gorica	(01) 786 93 10
LJ	Kamnik	(01) 839 77 69
LJ	Kočevje	(01) 895 38 76
LJ	Litija	(01) 899 50 14
LJ	Ljubljana	(01) 513 07 16
LJ	Logatec	(01) 754 29 33
LJ	Loški Potok	(01) 835 01 20
LJ	Medvode	(01) 361 82 86
LJ	Ribnica	(01) 836 19 27
LJ	Lj- Tomačevo	(01) 561 26 70
LJ	Velike Lašče	(01) 788 88 42
LJ	Vrhnika	(01) 750 20 08
LJ	Zagorje	(03) 567 93 90, (03) 567 93 91
MB	Jakobski Dol	(02) 640 10 35
MB	Maribor	(02) 228 49 49, (02) 228 49 48
MS	Cankova	(02) 540 13 51
MS	Beltinci	(02) 570 14 40
MS	Gornja Radgona	(02) 562 17 00
MS	Gornji Petrovci	(02) 556 91 15
MS	Križevci pri Ljutomeru	(02) 588 81 44
MS	Lendava	(02) 575 19 35
MS	Murska Sobota	(02) 539 14 21
MS	Prosenjakovci	(02) 544 90 52
NG	Ajdovščina	(05) 367 10 70
NG	Bilje	(05) 395 42 63

KGZ	Lokacija	Telefon
NG	Brda	(05) 395 95 30
NG	Idrija	(05) 377 22 54
NG	Ilirska Bistrica	(05) 710 02 60
NG	Koper	(05) 630 40 62
NG	Nova Gorica	(05) 335 12 08
NG	Pivka	(05) 757 01 40
NG	Postojna	(05) 720 04 30
NG	Sežana	(05) 731 28 50
NG	Tolmin	(05) 388 42 84
NM	Brežice	(07) 496 11 65
NM	Črnomelj	(07) 305 62 10

KGZ	Lokacija	Telefon
NM	Krško	(07) 490 22 10
NM	Metlika	(07) 363 60 60
NM	Novo mesto	(07) 332 19 42
NM	Sevnica	(07) 814 17 25
NM	Trebnje	(07) 346 06 70
PT	Lenart	(02) 729 09 41
PT	Ormož	(02) 741 75 00
PT	Ptuj	(02) 749 36 31
PT	Radlje ob Dravi	(02) 877 06 91
PT	Slovenska Bistrica	(02) 843 01 32
PT	Sveta Ana	(02) 729 09 47

BELEŽKE

Navodila za
UVELJAVLJANJE
UKREPOV
KMETIJSKE POLITIKE
2022